

1000

ΧΙΛΙΟΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ
ΙΟΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ
ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ
ΕΥΧΟΣ ΧΙΛΙΟΣΤΟ
ΟΣ ΧΙΛΙΟΣΤΟ ΤΕΥΧ
ΛΙΟΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΧΙ
ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΧΙΛΙΟ
ΤΕΥΧΟΣ ΧΙΛΙΟΣΤΟ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1000 ΤΕΥΧΟΣ, ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 1978

Συνάδελφοι

Τό Ένημερωτικό μας Δελτίο γιορτάζει σήμερα τή
χιραιοτή του Έκδοση και είναι αφιερωμένο στο
Νικό Κιτσίκη.

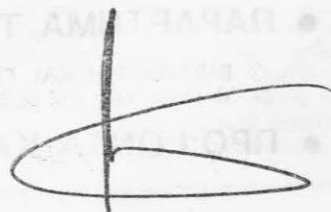
Δυό σκοπούς πιστεύουμε ότι άξυνηρετεί ή Έκδοσή
μας αύτή.

Πρώτα, εκπληρώνει τό χρέος μας προς τόν σοφό δάσ-
καλο πολλών γενεών μηχανικῶν, πού ή διδασκαλία του
και ή εργασία του τόν καθιέρωσαν είν τόν διηγουρό
της Έλληνικής Στατικής. Άκόμη τιμούμε τόν πρῶ-
τοπαρο Πρόεδρο τού Τ.Ε.Ε., πού μισό αἶώνα πρίν,
χάραξε τούς κύριους προσανατολισμούς τού Τεχνικῶ
κόσμου. Προσανατολισμούς πού δικαιώνονται σήμερα
και αποκαλύπτουν τή διορατικότητα και εθεβεία της
σκέψης του. Μᾶι άφησε ἀληθινά βιά βεβήγη υπο-
θήκη.

Δεύτερο, αναθετράβε τό ρόλο και τή πορεία τού
σημερινού Τ.Ε.Ε. στην προσπάθειά του, γιά τήν τεχνι-
κοοικονομική πρόοδο της χώρας και τήν προκοπή
των Έλλήνων μηχανικῶν.

Μέ τό χιραιοτό τεύχος θέλουμε νά υπογραμμισθεί ή
άπόφασή μας νά ανεβάσουμε άκόμη πιο ψηλά τό
κύρος τού Τ.Ε.Ε. και τού Τεχνικῶ κόσμου χτιζου-
τας πάνω ετή βέβαιε σήμερα δουλειά μας.

Με συνάδελφικόν χαιρετισμούς

Ξύαχ. Αδ. Κουλουβήης
Πρόεδρος τῶ Τ.Ε.Ε.

ΧΙΛΙΟΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

● ΝΙΚΟΣ ΚΙΤΣΙΚΗΣ: 'Αφιέρωμα

- ◇ Πατέρας τής 'Ελληνικής Στατικής
Τοῦ Ε. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥΝΑΚΟΥ, Πρύτανη Ε.Μ.Π. 5
- ◇ Ο Α. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ γιά τόν Ν. Κιτσίκη ... 6
- ◇ Ἡ πολύμορφη προσωπικότητα τοῦ Ν. Κιτσίκη
Τῶν Γ. ΒΟΥΔΟΥΡΗ, καθηγητῆ Ε.Μ.Π. καί Σ. ΧΡΥΣΟΛΟΥΡΗ μέλους
ἀντιπροσωπείας Τ.Ε.Ε. 7
- ◇ Ὑπέροχος Δάσκαλος
Τοῦ Κ. ΚΑΤΩΠΟΔΗ, Π.Μ. 12
- ◇ Ο ΝΙΚΟΣ ΚΙΤΣΙΚΗΣ ὅπως τόν γνώρισα
Τοῦ ΠΑΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΖΗ, Δημοσιογράφου καί Συγγραφέα 13
- ◇ ΝΙΚΟΣ ΚΙΤΣΙΚΗΣ - Σύντομες βιογραφικές σημειώσεις
Τῆς ΧΑΡΑΣ ΜΑΜΑΛΑΚΗ, Π.Μ. 16
- ◇ ΝΙΚΟΣ ΚΙΤΣΙΚΗΣ - ΚΕΙΜΕΝΑ
'Επιμέλεια ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΠΑΛΑΦΑ, Π.Μ. 19
- ◇ Οἱ περιεδικές ἐκδόσεις τοῦ Τ.Ε.Ε. καί ὁ κοινωνικός ρόλος τοῦ
μηχανικοῦ
Τοῦ Ν. ΚΑΛΟΓΕΡΑ, Α.Μ.—Α' Ἀντιπροέδρου Τ.Ε.Ε. 23

● ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ Ε. Δ.

'Επιμέλεια Ο.Ε. τοῦ Π.Σ.Δ.Α.Τ.Μ. 25

● ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΤΕΕ

'Απαντοῦν ὑπουργοί, ὑφυπουργοί, Γ. Γραμματεῖς ὑπουργείων, πρόεδροι
'Οργανισμῶν, βουλευτές. 'Επίσης, δηλώσεις ὑπουργῶν γιά τὰ βασικά
θέματα τῶν μηχανικῶν 35

● ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Γιά τὸ Ε.Δ. καί τὴ συνεργασία Συλλόγων - Τ.Ε.Ε. 47

● ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ

- ◇ Τὸ Τ.Ε.Ε. Κέντρο Ἐπιμορφωτικῶν Ἐκδηλώσεων καί μεταπτυ-
χιακῆς ἐκπαίδευσης
Τοῦ Κ. Σ. ΜΑΝΙΑΤΟΠΟΥΛΟΥ, Μηχ.-'Ηλ. (Μηχ. Παρ.γ.),
Συμβούλου Δ.Ε.—Τ.Ε.Ε. 57
- ◇ Τὸ Τ.Ε.Ε. στὴν ὑπηρεσία τοῦ Τέπου καί τῶν Ἑλλήνων μηχανικῶν
Τοῦ Δρ. Μηχ. ΚΑ. ΡΟΚΟΥ, Γεν. Γραμματέα Τ.Ε.Ε. 58
- ◇ Γενικὴ ἀνσκόπηση τῶν δραστηριοτήτων Τ.Ε.Ε.
Τῶν συν.δ. ΒΑΛΙΑΣ ΑΓΑΠΙΟΥ Α.Μ. καί ΣΟΦΙΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ, Α.Μ. 62
- ◇ ΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΟ Τ.Ε.Ε.
'Επιμέλεια ΓΙΑΝΝΗ ΦΟΥΝΗ, Π.Μ. 70

● ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΕΕ

- ◇ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ Τ.Ε.Ε.
'Ο ρόλος τους καί οἱ ὑπηρεσίες ποὺ προσφέρουν 73

● ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Στὶς σελίδες 80—102 οἱ διαφημίσεις τῶν Ἐπιχειρήσεων

ΝΙΚΟΣ ΚΙΤΣΙΚΗΣ

αφιέρωμα

ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΚΗΣ, 30 ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΥΟ ΦΟΡΕΣ ΠΡΥΤΑΝΙΣ ΤΟΥ ΕΜΠ

Η ΩΡΑΙΑ απόφαση του Τ.Ε.Ε., με την ευκαιρία της χιλιοστής εκδόσεως του Ε.Δ., να αποτίσει, με ειδικό αφιέρωμα, ελάχιστο φόρο τιμής στο πρόσωπο του Νικολάου Κιτσίκη, μου δίνει την χαρά να αναφερθώ στο σημαντικώτατο έργο του και ως επιστήμονα και ως διδασκάλου.

Ο Ν. Κιτσίκης που διετέλεσε Τακτικός Καθηγητής στο Ε.Μ.Π. επί 30 ολόκληρα χρόνια —1916—1935 της έδρας «Σιδηρών Γεφυρών, Στεγών και έργων Σιδηροπαγούς Κονιάματος» και 1936—1946 της έδρας «Εφηρμοσμένης Στατικής και Σιδηρών Γεφυρών»,— υπήρξε ο θεμελιωτής της ύψηλης στάθμης και παραδόσεως της έδρας του. Είναι ο πρώτος που άνοιξε τον δρόμο και εισήγαγε ένα νέο πνεύμα στην Στατική, ελάμπρυνε την θέσιν αυτήν και δημιούργησε Σχολή, την «Ελληνική Σχολή Στατικής» "Έτσι όσοι ειδικεύτηκαν στον τομέα αυτόν είχαν μεγάλη απόδοση με τις γνώσεις και την επιστημονική κατάρτιση που απέκτησαν από τον Ν. Κιτσίκη.

ΑΚΟΜΗ, ο Ν. Κιτσίκης υπήρξε δύο φορές Πρύτανης του Ε.Μ. Πολυτεχνείου, την διετία 1939 - 1941 και την διετία 1943 - 1945, συνετέλεσε δε κατά πολύ και από της θέσεως αυτής στην πρόοδο του Ιδρύματος.

Ο υπογράφων υπήρξε μαθητής και για ένα χρονί-

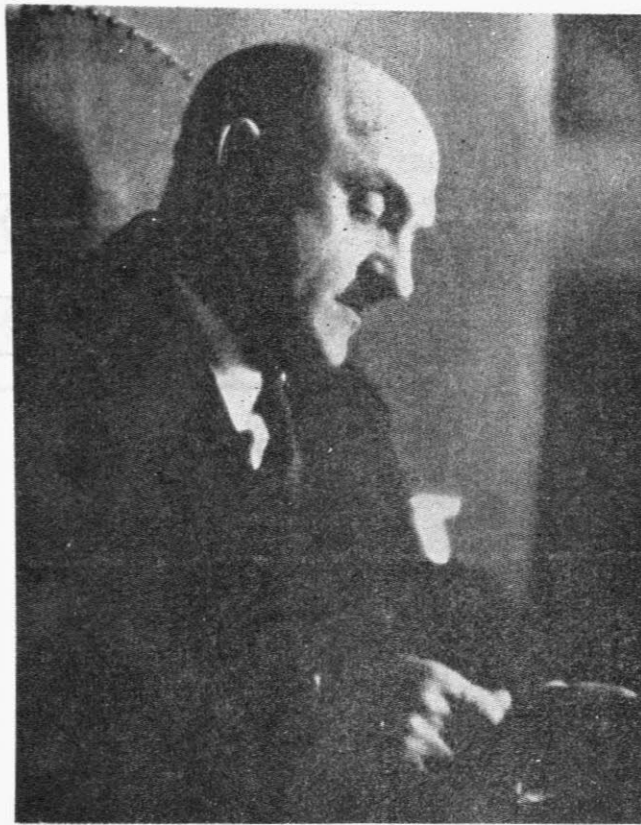
κό διάστημα Βοηθός του Ν. Κιτσίκη, σήμερα δε έχει την τιμή να κατέχει την έδρα που εκείνος έτίμησε και στην οποία διεδέχθη τον επίσης διακεκριμένον συνάδελφον κ. Άθαν. Ρουσόπουλον. Την ύψηλή στάθμη, στην οποίαν είχαν φέρει το μάθημα της «Στατικής» οί Ν. Κιτσίκης και Α. Ρουσόπουλος, διετήρησε με πλήρη επιτυχία και ο άειμνηστος Εύτυχιος Κοκκινόπουλος στην παράλληλο έδρα της «Στατικής» (1958—1973).

Στις νεώτερες γενεές των μηχανικών το όνομα και το πνεύμα του Ν. Κιτσίκη είναι γνωστά, άκόμη και από τα βιβλία του που έπιτελούν τη συμβολή τους στη διαμόρφωση της επιστημονικής σκέψεως γύρω από τα βασικά θέματα που αντιμετώπιζονται εκεί. Τώρα δίνεται η ευκαιρία να ζωντανέψει με την έκδοση αυτή ή πληθωρική προσωπικότητά του και να ύπομνησθει ή έντονη παρουσία του στον Έλληνικό χώρο, στον Επιστημονικό, τον διδακτικό και στην προάσπιση του κύρους και την ανύψωση του επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού.

Ός Πρύτανης του Ε.Μ. Πολυτεχνείου, του οποίου ο Νικόλαος Κιτσίκης είναι σήμερα Όμότιμος Καθηγητής, του έκφράζω αισθήματα μεγάλου σεβασμού και έκτιμήσεως για την όλη πολύπλευρη προσφορά του.

Ε. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥΝΑΚΟΣ

Πρύτανης Έθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

Πρύτανις τό 1940—41

**Ο Α. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΙΑ ΤΟΝ
ΝΙΚΟ ΚΙΤΣΙΚΗ**

Ο Νικόλαος Κιτσίκης υπήρξε λαμπρός επιστήμων, εξαιρετικά δραστήριος άνθρωπος, διαπρεπής καθηγητής του Ε.Μ.Π., διευθυντής Δημοσίων Έργων, προϊστάμενος εκτελέσεως σπουδαιών τεχνικών έργων εν Ελλάδι και γενικώς ανήρ πολυπλεύρου κοινωνικής αλλά και πολιτικής δραστηριότητας.

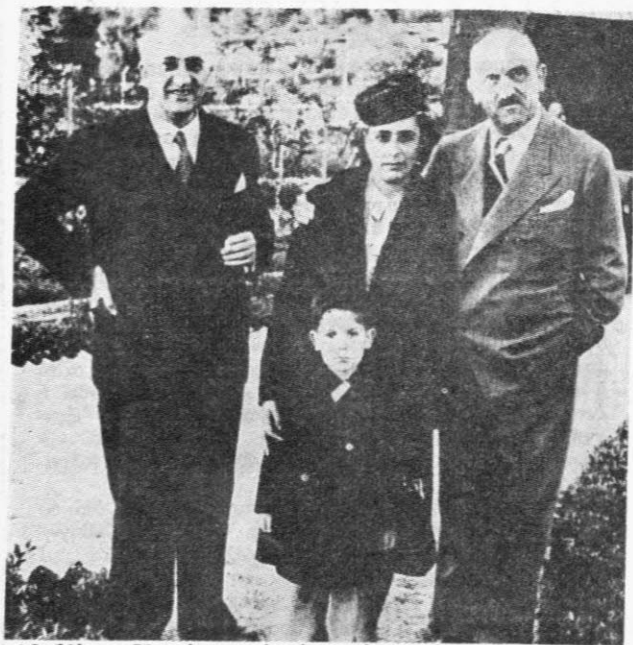
Υπήρξε ο πρώτος που εισήγαγε την επιστήμη της Στατικής εις την Ελλάδα την οποίαν και δίδαξεν επί πολλά έτη ως καθηγητής της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του Ε.Μ. Πολυτεχνείου ή δέ παρουσία του ως καθηγητού και Πρυτάνεως του Πολυτεχνείου έχαρακτήρισεν επίσης τό γενικότερον έργον του μένου τότε Πολυτεχνείου, 'Αθηνών Ε.Μ.Π., επί πολλά έτη.

Μέ θαθείαν φιλοσοφικήν μόρφωσιν και ανθρωπιστικήν ιδεολογίαν, εργατικός και άποδοτικός, κατηνάλωσε την ζωήν του για τους μαθητάς του, τον τεχνικό κόσμο της χώρας, και την πατρίδα του.

Πάντοτε δέ μέ εύφυχίαν, ανωτερότητα και καλωσύνη αντιμετώπισεν την ζωήν, άκόμη και τους άδικήσαντες ενίοτε αυτόν.

Οί μαθηταί του, μεταξύ των οποίων και ο γράφων, θά διατηρούν ζωηράν ανάμνησην του άνδρός και του έργου του.

**Α. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ
τ. ΠΡΥΤΑΝΙΣ Ε.Μ.Π.**

‘Ο Νίκος Κιτσίκης μέ τόν καθηγητή του Ε.Μ.Π. Κ. Γεωργιόπουλο

Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΙΤΣΙΚΗ

Τῶν Γ. ΒΟΥΔΟΥΡΗ, Καθηγητῆ Ε.Μ. Πολυτεχνείου
καί Σ. ΧΡΥΣΟΛΟΥΡΗ, Μέλους τῆς Ἀντιπροσωπείας τοῦ Τ.Ε.Ε.

ΕΙΝΑΙ ΙΣΩΣ ΚΟΙΝΟΤΥΠΙΑ ἡ διαπίστωση ὅτι ὁ εἰκοστὸς αἰώνας, ἡ ἐποχὴ μας, εἶναι ὀπιό τρικυμῶδης στὴν Ἱστορία τῆς Ἀνθρωπότη-
τας, ὄχι τόσο γιὰτὶ δὲν ὑπῆρξαν καὶ ἄλλες ἐπο-
χὲς μὲ βαθὺ καὶ πλατὺ ἐπαναστατικὸ χαρακτήρα,
ὅσο γιὰ τὴν καθολικότητα τῶν ἐπαναστατικῶν με-
ταβολῶν σ' ὅλα σχεδὸν τὰ πεδία τῶν ἀνθρώπι-
νων ἐκδηλώσεων. Εἶναι ὅμως ἀδύνατο νὰ ἀποφύ-
γουμε αὐτὴ τὴ διαπίστωση μιλώντας γιὰ τὴν προ-
σωπικότητα τοῦ Νίκου Κιτσίκη. Εἶναι σπάνιο, ἴ-
σως μοναδικό, τὸ φαινόμενο ἐνὸς ἀνθρώπου, πού
στὴ σκέψη του, στὴ δράση του καθρεφτίζεται τόσο
πολυεδρικὰ ἢ δραματικότητα μιᾶς ἔντονα μετα-
βαλλόμενης ἐποχῆς.

Θὰ πρέπει νὰ συνυπάρχουν στὸ ἴδιο πρόσωπο
δύο ιδιότητες πού, καὶ μεμονωμένα ἀκόμα, σπά-
νια συναντιοῦνται: τὸ πολυδιάστατο πού ἀγκυλι-
αζει ὅλα τὰ ἀνθρώπινα ἐνδιαφέροντα, χωρὶς νὰ εἶ-
ναι πολυπραγμωσύνη, καὶ ἡ ἱκανότητα τῆς ἀφο-
μοίωσης τῶν νέων ιδεῶν πού ἀναπτύσσονται στὴ
διαδικασία τόσο τῆς ἀέναης ἐπιστημονικῆς κίνη-
σης ὅσο καὶ τῆς κοινωνικῆς πάλης. Καὶ ἡ σπανί-
τητα τοῦ φαινομένου ἐπιτείνεται ὅταν ἡ διακί-
ρυξη αὐτῶν τῶν ιδεῶν ἔρχεται σὲ ἄμεση ἀντίθε-
ση μὲ τὰ στενὰ ἰδιωτικά συμφέροντα πού συνή-

θως καθορίζουν τὴν ἰδεολογικὴ τοποθέτηση τῶν
ατόμων.

Ὁ Νίκος Κιτσίκης ὑπῆρξε ὁμολογουμένως ἡ
ἐνοάρκωση μιᾶς τέτοιας προσωπικότητας. Παρόλο
πού δὲν εἶχε τὴ φιλοσοφία κύριο ἔργο του, ὡστό-
σο ὑπῆρξε ἕνας εὐαίσθητος δέκτης τῶν φιλοσο-
φικῶν ρευμάτων τῆς ἐποχῆς του καὶ βαθὺς γνώ-
στης τῶν φιλοσοφικῶν προβλημάτων. Ἡ ἐξέλιξη
τοῦ φιλοσοφικοῦ του στοχασμοῦ ἀκολούθησε τὴν
ἐξέλιξη τοῦ πολιτικοκοινωνικοῦ του πιστεύω μὲ
μιὰ ἄρμονία πού ἀναδείχνει ἔντονη πνευματικώ-
τητα.

Ἄλλά, ὁ Νίκος Κιτσίκης δὲν ἦταν μόνο ὁ ἄν-
θρωπος τῆς σκέψης, ἔστω τῆς ρωμαλέας σκέψης.
Ἦταν τὸ ἴδιο ἄνθρωπος τῆς δράσης. Κι ἡ δράση
του αὐτῆ, σ' ὅλους τοὺς τομεῖς, ἦταν ἐκείνη πού
τὸν ἀνέδειξε πολὺ περισσότερο: ὡς μηχανικό, ὡς
δάσκαλο, ὡς ἀγωνιστὴ στὴν Ἀντίσταση, ὡς πολι-
τικό, ὡς μελετητὴ τῶν προβλημάτων ἀνάπτυξης
τῆς Ἑλλάδας.

Ο ΚΙΤΣΙΚΗΣ ΕΙΧΕ μιὰ εὐρύτατη ἐπιστη-
μονικὴ μόρφωση πού τὴν ἀπόκτησε μὲ
σπουδὲς σὲ πολὺ διαφορετικὰ κέντρα: στὴν Ἀθή-
να, στὸ Βερολίνο καὶ στὸ Παρίσι. Τὸ βασικό του

δίπλωμα πολιτικού μηχανικού τὸ πήρε ἀπὸ τὸ Ε.Μ. Πολυτεχνεῖο, ἀπ' ὅπου ἀποφοίτησε τὸ 1907, πρῶτος κατὰ σειρά ἀπίτυχίας. Μὲ ὑποτροφία τοῦ Πολυτεχνείου, συνέχισε σπουδὲς στὸ Βερολίνο καὶ τελικὰ συμπλήρωσε τὶς σπουδὲς του στὴ γνωστὴ Σχολὴ γεφυρῶν καὶ ὁδοστρωμάτων τοῦ Παρισιοῦ. Δέχτηκε ἔτσι ἐπιρροὲς διαφορετικῶν εκπαιδευτικῶν συστημάτων καὶ διαφορετικῶν ἐπιστημονικῶν ρευμάτων, πράγμα πού ἐκφράστηκε ἀργότερα μὲ γόνιμη ἀνασύνθεση στὴ δική του ἐπιστημονικὴ μεθοδολογία.

Νεώτατος, 28 μόλις ἐτῶν, ἐκλέχτηκε τακτικὸς καθηγητὴς στὸ Ε.Μ. Πολυτεχνεῖο, στὴν Ἔδρα Στατικῆς καὶ Σιδηρῶν Κατασκευῶν. Ἡ μακρότατη καὶ ἐξαιρετικὰ ἀποδοτικὴ θητεία του στὸ Πολυτεχνεῖο διακόπηκε γιὰ ἓνα ἐξάμηνο μετὰ τὸ κίνημα τοῦ Πλαστήρα τὸ 1935, ὅταν ἀπολύθηκε γιὰ πολιτικούς λόγους, καὶ ἀργότερα μὲ τὴν ἀπόλυσή του τὸ 1945 μετὰ τὰ Δεκεμβριανά.

Ἡ παράδοση πού δημιουργήθηκε στὸ Πολυτεχνεῖο ὕστερα ἀπὸ τὸν πρῶτο Παγκόσμιο Πόλεμο— καὶ πού συνεχίζεται στὴν πραγματικότητα ὡς σήμερα— στὸ νευραλγικὸ τομέα τῆς Στατικῆς, ἀρα καὶ γενικότερα στὴ μὀρφωση τῶν ἐλλήνων πολ. μηχαν., ὀφείλεται στὸν Κιτσίκη. Τὰ συγγραμμάτα του (κυρίως τὸ μεγάλο δίτομο ἔργο του «Στατική» τοῦ 1937) μὀρφῶσαν γενιὲς μηχανικῶν καὶ ἀγοράζονται ἀκόμα καὶ τώρα. Σὲ διάφορες περιστάσεις, ἰδιαίτερα ὅταν προκύπτουν δύσκολα προβλήματα, σὲ συνεδριάσεις τῆς Σχολῆς Πολιτικῶν Μηχανικῶν ἔτυχε ν' ἀκουσθοῦν συνάδελφοι καθηγητὲς ν' ἀναφέρονται παραδειγματικὰ στὴν «ἐποχὴ τοῦ Κιτσίκη». Τ' ὄνομά του ἀναφέρθηκε τελευταία, ἐπίσης τιμητικά, στὴ Σύγκλητο, καθὼς καὶ στὸ Σύλλογο τῶν Τακτικῶν Καθηγητῶν. Στὸ μεταξῦ, τὸ Πολυτεχνεῖο τοῦ Βερολίνου ἀναγνώρισε τὴν ἔκταση καὶ τὴν ποιότητα τοῦ ἐπιστημονικοῦ του ἔργου, ἀνακηρύσσοντάς τον διδάκτορα μηχανικῶ «τιμῆς ἔνεκεν».

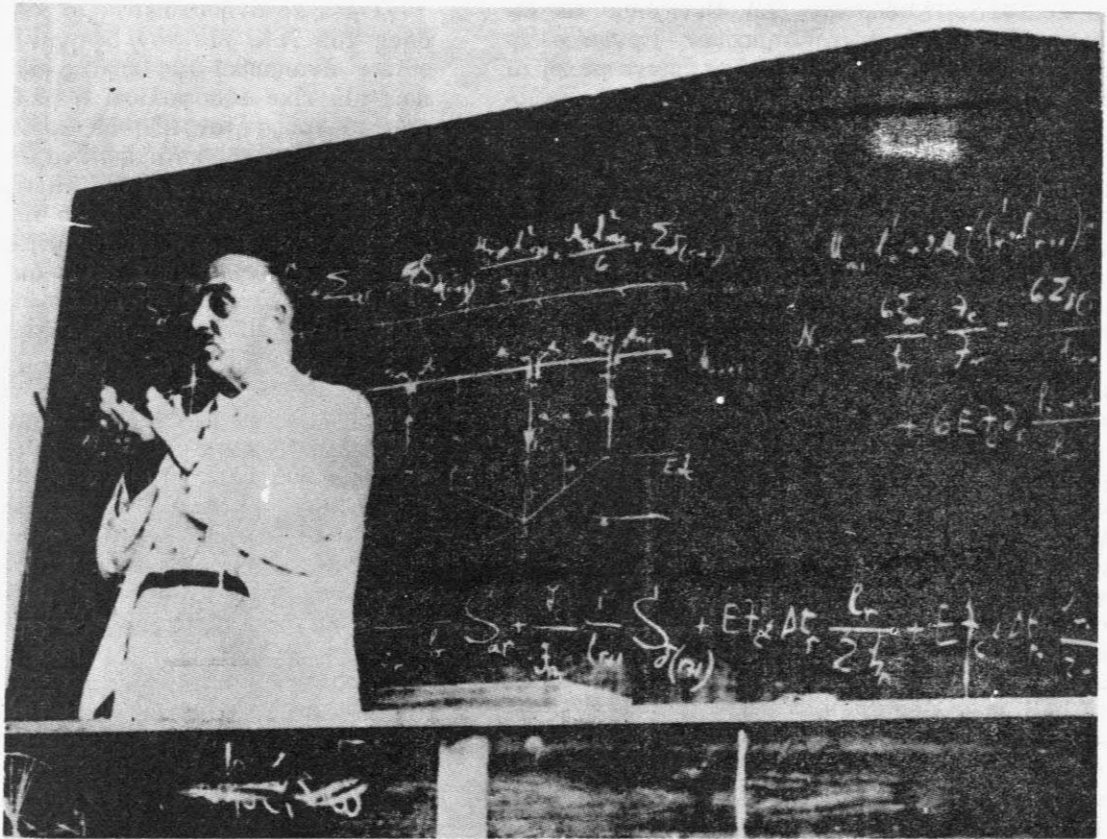
ΓΙΑ ΜΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΗ περίοδο, ἀπὸ τὸ 1937 ὡς τὸ 1945, ὁ Κιτσίκης βρέθηκε στὴν Πρυτανεία τοῦ Πολυτεχνείου, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν τυχῶν τοῦ Ἰδρύματος σὲ καιροὺς δικτατορίας καὶ γερμανικῆς κατοχῆς. Κι ὅμως, παρὰ τὸ κρίσιμο τῶν καιρῶν, τὸ γόητρο τοῦ Ἰδρύματος ἀνέβηκε ψηλότερα. Χάρη στὸν Κωνσταντῖνο Γεωργικόπουλο καὶ στὸν Νίκο Κιτσίκη, οἱ σπουδαστὲς τοῦ Πολυτεχνείου, μοναδικὴ ἐξαίρεση στὴ μεταξικὴ δικτατορία, δὲν ὑποχρεώθηκαν νὰ γίνουν ὅλοι μέλη τῆς Ε.Ο.Ν., ὁ νόμος τοῦ Μεταξῶ δὲν ἐφαρμόστηκε στὸ Πολυτεχνεῖο. Ὅταν ὁ κυβερνητικὸς ἐκπρόσωπος ζήτησε ἐξηγήσεις γι' αὐτὴ τὴν ἀνυπακοή, ἔλαβε ἀπὸ τὴν Πρυτανεία τὴν ἀπάντηση, ὅτι τὸ Καταστατικὸ τῆς Ε.Ο.Ν. δὲν μπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθεῖ σὲ Ἀνώτατο Ἐκπαιδευτικὸ Ἰδρυμα ἐπειδὴ, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο του, κάθε μέλος τῆς Ε.Ο.Ν. ὀφείλει ν' ἀναφέρει στοὺς ἀνωτέρους του οὐδὲν

ποτε πέφτει στὴν ἀντίληψή του γιὰ τοὺς συμμαθητὲς του, ἐνῶ ἡ ἔννοια τῆς κατάδοσης ἀπάδει πρὸς τὴν ιδιότητα τοῦ σπουδαστῆ.

Στὴ διάρκεια τῆς Κατοχῆς, ἐμεῖς πού εἴμαστε τότε νεαροὶ σπουδαστὲς καὶ κάναμε ὅτι μπορούσαμε στὴν Ἀντίσταση, προσβλέπαμε στὸν Κιτσίκη ὡς πνευματικὸ μας ὁδηγητὴ, ὡς προστάτη μας, τὸν ἀναγνωρίζαμε ὡς ἀντάξιο τῆς θέσης πού κατεῖχε. Θυμόμαστε τὴν ἐντύπωση πού μᾶς ἔκανε τὸ παρακάτω ἐπεισόδιο, πού ἔγινε κατὰ τὸ 1943. Ἦταν σὲ περίοδο φοιτητικῆς ἀπεργίας καὶ ὁ περίβολος τοῦ Πολυτεχνείου εἶχε γιομίσει μὲ «σπουδαστὲς» χαφιέδες, μὲ μουστακάκι καὶ καβουράκι, μὲ σάκα, πινακίδα καὶ τὰφ (γιὰ τὸ πειστικότερο). Πήγαμε ἀνήσυχοι στὴν Πρυτανεία καὶ τᾶπαμε στὸν Κιτσίκη. Τᾶκουσε, πετάχτηκε πάνω, βγήκε στὸν περίβολο κι ἄρχισε νὰ μιλάει στοὺς χαφιέδες. Τοὺς ζητοῦσε σπουδαστικὴ ταυτότητα, τοῦδειχναν τὴν ἀστυνομική. Τοὺς ἄρπαζε ἀπὸ τὸ πέτο, τοὺς ἔβγαζε ἔξω ἀπὸ τὴν πύλη (ἀπ' αὐτὴ τὴν ἴδια τὴν ἱστορικὴ πύλη) καὶ τοὺς φώναζε νὰ ποῦνε στὸν ἀρχηγό τους νὰ μὴ τοὺς ξαναστεῖλει στὸ Πολυτεχνεῖο. Εἶχαμε μείνει ὅλοι ἄναυδοι — κι οἱ χαφιέδες ἀκόμη πὸ πολὺ (ἓνας Πρύτανις πού ἤξερε τι θὰ πεῖ αὐτοτέλεια καὶ ἀπαραβίαστο ἐνὸς Ἀνώτατου Ἰδρύματος).

ΣΤΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟ ΤΟΜΕΑ, ὁ Κιτσίκης εἶχε ἐπίσης ἀξιόλογες ἐπιδόσεις. Τοῦ ἄρεσε νὰ λέει ὅτι, ὅποιος δὲν προβληματίσθηκε φιλοσοφικὰ γύρω στὰ εἴκοσι χρόνια του, δὲν πρόκειται νὰ τὸ κάνει σ' ἀλήθεια ἀργότερα. Πραγματικά, ὁ ἴδιος προβληματίσθηκε πολὺ νέος καὶ παρακολούθησε συστηματικὰ μαθήματα Φιλοσοφίας, τόσο στὸ Βερολίνο ὅσο καὶ στὸ Παρίσι. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἦταν φυσικὸ νὰ ἐπηρεασθεῖ ἀπὸ τὶς ἐπιστημονικὲς καὶ φιλοσοφικὲς ἀντιλήψεις τοῦ MACH, ἐνὸς ἀπὸ τοὺς σημαντικότερους ἐμπειριοκριτικῶν καὶ διαμορφωτῶν τῆς θετικιστικῆς γνωσιολογίας. Ἦταν τόσο περισσότερο φυσικὸ, ἀφοῦ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, λίγο πρὶν ἀπὸ τὸν πρῶτο Παγκόσμιο Πόλεμο, ἀνάμεσα στοὺς κυριότερους ἀπολογητὲς τοῦ MACH ὑπῆρχαν πολλοὶ πού θεωροῦσαν τοὺς εαυτοὺς τους σοσιαλιστὲς καὶ μαρξιστὲς. Ἔτσι, τὸ 1916, μὲ πρόσκληση τῆς Ἐταιρείας Κοινωνικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Παπαναστασίου, ὁ Κιτσίκης ἔδωσε μὴ ἰδιαίτερα ἀξιόλογη διάλεξη μὲ θέμα «Ἡ θετικιστικὴ θεωρία τῆς γνώσεως κατὰ ERNST MACH» (δημοσιεύθηκε στὸ τεῦχος Σεπτ.-Δεκ. 1916 τῆς Ἐπαθ. Κοιν. καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν). Στὴ συζήτηση πού ἐπακολούθησε πῆραν μέρος προσωπικότητες ὅπως οἱ Καφαντάρης, Παπαναστασίου, Βαρβαρέσος, Δόσιος καὶ ἄλλοι. Ὅπως εἶναι γνωστὸ, οἱ θετικιστικὲς ἀντιλήψεις ἀναλύθηκαν διεξοδικὰ καὶ τοποθετήθηκαν σὲ σχέση μὲ τὸν διαλεκτικὸ ὕλισμό ἀπὸ τὸν Λένιν στὸ βιβλίο του «Ἵλιμος καὶ ἐμπειριοκριτικισμός» πού ναὶ μὲν κυκλοφόρησε ρώσικα τὸ 1909, ἀλλὰ στὴ Δ. Εὐ-

Έμπρες
στην
μαυρο-
πίνακα
— ΕΜΠ
1942—43

ρώπη έγινε γνωστό σε μεταφράσεις πολύ αργότερα, το 1928.

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΣΤΙΓΜΗ φιλοσοφικών επιδόσεων ήταν οι διαλέξεις στις 2 και 9 Μαΐου 1947, από τις οποίες, όλοι όσοι τις παρακολουθήσαμε, κρατάμε μια λαμπρή ανάμνηση. Το περιεχόμενο εκείνων των διαλέξεων δημοσιεύθηκε σε κείμενο με τίτλο «Η Φιλοσοφία της Νεώτερης Φυσικής» (έκδοση Παπαζήση, 1947). Το τεύχος αυτό διαβάστηκε κι εκτιμήθηκε τόσο πολύ, από ευρύτερα στρώματα, κυρίως από τον επιστημονικό κόσμο και από την νεολαία, ώστε σήμερα να θεωρείται σαν κλασική αναφορά στην περιοχή του. Πραγματικά, είναι αρκετά έντυπωσιακό το γεγονός ότι ένας επιστήμονας τεχνολόγος, με βασικό δίπλωμα πολιτικού μηχανικού, κατάφερε ν' αφομοιώσει σε βάθος τις πιο δύσκολες έννοιες της Φυσικής και να τις συσχετίσει με τις σύγχρονες φιλοσοφικές αντιλήψεις. Είναι επίσης έντυπωσιακό ότι μια τέτοια προσωπικότητα, που προήλθε ωστόσο από τα ανώτερα στρώματα της ελληνικής κοινωνίας, είχε το θάρρος να πει, χωρίς περιστροφές, φράσεις όπως: «Η νεώτερη Φυσική βρίσκει τη μεγάλη της δικαίωση στο διαλεκτικό ύλισμό. Στο φως του διαλεκτικού ύλισμού το ναυάγιο των ύλιστικών φιλοσοφικών αντιλήψεων, η κρίση της

έπιστήμης, ή αναζήτηση καταφυγίων σε μεταφυσικές ακρώρειες, αποδείχτηκαν νοσηροί έκτροχιασμοί μιας παροδικής άλλοφροσύνης επιστημόνων και φιλοσόφων».

Διαβάζοντας μόνο τα παραπάνω για τις φιλοσοφικές και επιστημονικές ενασχολήσεις του Ν.Κ., θα κινδύνευε κανείς να σχηματίσει μια εικόνα ενός επιστήμονα ξεκομένου από την άμεση επιστημονική — τεχνική πράξη. Η πραγματικότητα, κι αυτό είναι το σημαντικό, είναι τελείως αντίθετη. Υπήρξε σ' όλη του τη ζωή άκαταπόνητος δημιουργός — μηχανικός, παρ' όλες τις άλλες παράλληλες ασχολίες του. Σαν το μυθικό 'Ανταίο, άντλουσε δυνάμεις από την τρέχουσα επαγγελματική δράση του μηχανικού.

ΕΡΓΑΣΤΗΚΕ ΣΑΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ στο Βερολίνο, όπου κατασκεύασε σιδηρές γέφυρες και μεταλλικές κατασκευές. Το ίδιο και στην Ελλάδα και τη Μ. Ασία, όταν γύρισε πίσω. Υπηρέτησε Νομομηχανικός στην Πρέβεζα και την Πρεμετή, μετά τεχνικός σύμβουλος της Γενικής Διοικήσεως Μακεδονίας. Έργαστηκε ως Μηχανικός των σιδηροδρόμων Θεσσαλίας και ως αρχιμηχανικός του Δήμου Παγασών Βόλου. Στους βαλκανικούς πολέμους πήρε μέρος στην πρώτη γραμμή.

Τὸ 1917 ἡ Κυβέρνηση Ἑλ. Βενιζέλου τὸν διόρισε Γενικὸ Διευθυντὴ Δημοσίων Ἔργων — ἦταν τότε 29 ἐτῶν. Στὴ θέση αὐτὴ ἔμεινε μέχρι τὸ 1920, ὅταν παρατήθηκε μετὰ τὶς γνωστὲς ἐκλογές. Ἡ τριετία τῆς παραμονῆς τοῦ Ν.Κ. στὴ Γεν. Δ/νοση Δημοσίων Ἔργων ὑπῆρξε, κατὰ γενικὴ ὁμολογία, ἡ λαμπρότερη περίοδος αὐτῆς τῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἀνάδειξε, ἐκτὸς ἀπὸ τ' ἄλλα, κοὶ τὸ ὄργανωτικὸ του δαιμόνιο. Ἡ ἴδρυση τῶν περίφημων γραφείων μελετῶν καὶ ἡ ἀνοικοδόμησις τῆς Θεσσαλονίκης ἦταν ἓνα μικρὸ δείγμα αὐτῆς τῆς δραστηριότητος.

Μετὰ τὴν παραίτησή του ἀπὸ τῆ Γεν. Διεύθυνση ἔγινε τεχνικὸς διευθυντὴς τῆς ἀγγλικῆς ἐταιρίας «Μὰκ Ἀλπάιν» ποὺ κατασκεύασε τὸ λιμάνι τοῦ Ἡρακλείου καὶ τεχνικὸς σύμβουλος τῆς ἀμερικανικῆς «Φαουντέισον» ποὺ μελέτησε καὶ κατασκεύασε τὰ ἀντιπλημμυρικά καὶ ἀποξηραντικὰ ἔργα τῆς πεδιάδος τῆς Θεσσαλονίκης. Ἀπὸ τὸ 1932 ὡς τὸ 1940 ὑπῆρξε τεχνικὸς σύμβουλος τοῦ Ὄργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς. Ἡ ἔξοχη πραγματικὰ αὐτὴ ἐπαγγελματικὴ δράσις ἐπιβραβεύεται μὲ τὴν ἐκλογή του (μὲ συντριπτικὴ πλειοψηφία) ὡς Προέδρου τοῦ Τεχνικῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος τὸ 1931, θέση ποὺ κράτησε μέχρι τὸ 1936. Οἱ διοικητικὲς καὶ ὀργανωτικὲς ἱκανότητες τοῦ Ν.Κ. καὶ ἡ δημιουργικὴ του φαντασία γίνονται τώρα ἡ κινητήρια δύναμις γιὰ τὴ δραστηριοποίησις τοῦ Τ. Ε.Ε. σὲ ἄγνωστους μέχρι τότε τομεῖς. Τὸ σύνθημα γιὰ τὴν προγραμματισμένη μελέτη τῆς τεχνικῆς ἀνασυγκρότησις τῆς Ἑλλάδος καί, μέσα σ' αὐτὰ τὰ πλαίσια, ἡ ὀργάνωσις τῶν περίφημων διαλέξεων τὸ 1931, ποὺ τὶς παρακολουθοῦσαν τακτικὰ ὁ Ἑλ. Βενιζέλος καὶ τὸ Ὑπουργικὸ Συμβούλιο, ἀνάδειξαν γιὰ πρώτη φορὰ τὸ Τ.Ε.Ε. στὸν πραγματικὸ του ρόλο, τοῦ τεχνικοῦ συμβούλου τοῦ Κράτους. Αὐτὸς ὁ στόχος ποὺ ἐπιτεύχθηκε τότε σὲ κάποιον βαθμὸ ἀπὸ τὴ μὴ μεριὰ χάρη στὴν ὑψηλὴ προσωπικότητα τοῦ Ν.Κ. καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη στὴν ὑπαρξὴ ἑνὸς κάποιου εὐνοϊκοῦ πολιτικοῦ κλίματος, ἐξακολουθεῖ σήμερα ἀκόμα ν' ἀποτελεῖ θεμελιακὴ ἐπιδίωξις τοῦ Τ.Ε.Ε. Τὰ «Τεχνικὰ Χρονικά» εἶναι ἓνα ἄλλο σημαντικὸ ὄροσημο τῆς προεδρίας τοῦ Ν.Κ. στὸ Τ.Ε.Ε.

Αὐτὰ τὰ λίγα, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἄλλα εἶναι γνωστὰ στοὺς παλιότερους, δικαιολογοῦν τὴν κρίσις ὅτι τὸ πέρασμα τοῦ Ν.Κ. ἀπὸ τὸ Τ.Ε.Ε. ὑπῆρξε ἱστορικόν. Στὸ διάστημα ἀπὸ τὸ 1929 ὡς τὸ 1935 ὑπῆρξε γεροϋσιαστής, ἐκπρόσωπος τοῦ τεχνικοῦ κόσμου τῆς χώρας.

Η ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ τοῦ Μεταξᾶ, ποὺ ἀκολούθησε, δὲν ἄφηνε περιθώρια γιὰ τὴ συνέχισις τοῦ ἔργου ποὺ εἶχε ἐγκαινιάσει ὁ Ν.Κ. καὶ ποὺ θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ τὸ περιγράψει σύντομα σὰν προσπάθεια γιὰ τὸν ἐκουχρονισμό τῆς τεχνικῆς ὑποδομῆς τῆς Χώρας στὰ πρότυπα τῶν δυτικῶν ἀναπτυγμένων χωρῶν.

Ὅμως τὸ ἀνήσυχο πνεῦμα καὶ ἡ τίμη συνείδησις τοῦ Ν.Κ. δὲν τὸν ἄφηναν νὰ ἐφρουράσει οὔτε ν' ἀναπαυθεῖ στὶς δάφνες καὶ τὴν ἀνεὶη ζωὴ ποὺ τοῦ εἶχε ἐξασφαλίσει ἡ μέχρι τότε δραστηριότητά του (ἦταν ἤδη 55 χρονῶν). Μέσα στὰ μαῦρα χρόνια τῆς κατοχῆς, ἓνα ἄλλο διαφορετικὸ φῶς ἄρχισε νὰ φωτίζει ὅλα τὰ πράγματα, καθὼς τὸ περίτεχνα κατασκευασμένο πέπλο ποὺ κάλυπτε τὴν κοινωνικὴ πραγματικότητα καταστράφηκε στὴ φωτιὰ τοῦ πολέμου. Κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ καταλυτικὸ φῶς ὅλοι οἱ τίμηοι ἄνθρωποι μπόρεσαν νὰ βροῦν μὴ διέξοδο στοὺς προβληματισμούς τους, ν' ἀνακαλύψουν ποῖα ἦταν τὰ πραγματικὰ ἐμπόδια σὲ μὴ ἀνοδικὴ πορεία τοῦ τόπου γιὰ μὴ οικονομικὴ — κοινωνικὴ — πολιτιστικὴ ἀναγέννησις. Φυσικὰ δὲ φτάνει κανεὶς νὰ «ξέρει», πρέπει καὶ νὰ «μπορεῖ» γιὰ νὰ πάρει ἓνα δρόμο ποὺ δὲν ὑπόκειται παρὰ μόνον κινδύνους, πόνους καὶ θυσίες. Ὁ Ν.Κ. δὲ δίστασε. Μὲ τὸν πρυτανικὸ λόγο του στὴν ὑποδοχὴ τῶν νέων σπουδαστῶν τὸ 1943 μπαίνει πλησίσιος στὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα ποὺ εἶχε φουντώσει παίρνοντας θέση δίπλα στὶς προοδευτικὲς δυνάμεις. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἀπὸ ἐπίσημα χεῖλη καταδικάζεται δημόσια ἡ θεωρία τῆς «ψωροκώσταινας» μὲ τὸ μεγαλοϊδεατικὸ ἔνδυμα καὶ προτείνεται ἓνα ρεαλιστικὸ σχέδιο κοινωνικοοικονομικῆς ἀνάπτυξης — τῆς «ἀνοικοδόμησις» ὅπως τότε λεγόταν — τῆς χώρας: «ἡ ἐκβιομηχάνισις τῆς χώρας πρέπει νὰ εἶναι ὁ σκοπὸς ὅλων ἐκείνων ποὺ θὰ ἠγήθοῦν τῶν τυχῶν τοῦ ἔθνους...».

Οἱ ἄπλοὶ καὶ ἀνώνυμοι ἐπιστήμονες καὶ τεχνικοὶ ποὺ, μέσα στὴν πείνα καὶ τὴ συμφορὰ τῆς κατοχῆς, εἶχαν τὸ κουράγιο νὰ δραματίζονται καὶ νὰ σχεδιάζουσαν τὴ μεταπολεμικὴ Ἑλλάδα πάνω σὲ νέες βάσεις — τὴν ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία, τὴ λαϊκὴ κυριαρχία, τὴν οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀνάπτυξη — βρῆκαν στήριγμα πάνω στὸν πῶδ ἐπιφανῆ Ἑλληνα τεχνικὸ ἐπιστήμονα, ποὺ τὸ κύρος καὶ ἡ ἀμεροληψία του ἀποδυνάμωσαν κάθε καλόπιστη ἀντίρρηση.

Ἡ πίστις του στὴ βιωσιμότητα τοῦ ἔθνους, ποὺ τὴ βάσιζε στὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐγχώριων πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν, μακρὰ ἀπὸ σωβινισμοῦς καὶ ἐπεκτατικὰ πηρύγματα, χρειάστηκε νὰ περάσουν κάπου 35 χρόνια γιὰ νὰ γίνῃ μὴ πολιτικὴ γενικῆς ἀποδοχῆς καὶ ἀφοῦ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους τους, σὰν τὸν Δ. Μπάτση, σιγήθηκαν στὸν τοῖχο.

Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς δὲν ἔγινε ἔτσι ὅπως τὴ φαντάστηκε καὶ τὴν ἠθέλε ἡ πλειοψηφία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Οἱ προοδευτικὲς δυνάμεις ποὺ σήκωσαν τὸ κύριο βάρος τῆς ἀντίστασις κατὰ τοῦ κατακτητῆ βρίσκονταν ὑπὸ διωγμό. Τὴ μοῖρα τους συμμερίζεται ὁ Ν.Κ. ποὺ ἀπολύεται ἀπὸ ὅλες τὶς θέσεις του.

Στενότερα δεμένος τώρα με το λαϊκό κίνημα μπαίνει έπκεφαλής, μαζί με το Μπάτση, τής έπισημονικής εταιρίας «ΕΠΙΣΤΗΜΗ — ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ» που με όργανό της το περιοδικό «'Ανταίος» συνεχίζει το έργο τής κατοχικής ΟΜΣΑ ('Ομάδα Μελετών Σχεδιοποιημένης 'Ανοικοδόμησης). Το έργο τής ΕΠ—ΑΝ, παρόλο το σύντομο χρόνο δράσης της που ανακόπηκε τόσο δραματικά με τον εμφύλιο πόλεμο, έχει αναγνωρισθεί από όλους σαν έξαιρετικό και σημαντικό. Στα έργα της

θα μπορούσαμε ν' αναφέρουμε τή μελέτη για τή βαρειά βιομηχανία, που εξακολουθεί νά θεωρείται σαν κλασικό έργο του είδους.

'Η συντριβή του λαϊκού κινήματος στον εμφύλιο πόλεμο και οι οικογενειακές του περιπέτειες (ή γυναίκα του καταδικάστηκε σε θάνατο) δέ γονατίζουν το Ν.Κ. Είναι πιά ώριμος για καθαρά πολιτική δράση, όπου και αφιερώνεται. Στς έκλογες του 1956 εκλέγεται για πρώτη φορά Βουλευτής από τις γραμμές τής ΕΔΑ και επανεκλέγεται

Φωτογραφία από εκπαιδευτική έκδρομή στην 'Ολυμπία τής σχολής Π. Μηχανικών — Πάσχα 1907. 'Από τά άριστερά —έπάνω σειρά— Μ. Διαμαντόπουλος, 'Ιωαννίδης, Σπ. Βασιλειάδης (δεύτερη σειρά) Γ. Γεωργαλάς, Ν. Κιτσίκης, Τρ. Νάτσης, 'Εμ. Μειμάρης, Σ. Παπασωτηρίου και Ν. Παπάδουρας (άρχικλητήρας).

συνέχεια τὸ 1958, 1961, 1963, 1964, μέχρι πού καταλύθηκε ἡ Βουλὴ ἀπὸ τὴ Δικτατορία.

Στὸ διάστημα αὐτὸ ἀγωνίζεται πᾶ ἀπὸ τὸ ἐπίσημο βῆμα τῆς Βουλῆς μαζί με τὶς ἄλλες προοδευτικὲς δυνάμεις γιὰ ν' ἀνακόψει τὴν ἀντιδραστικὴ πλημμυρίδα καὶ ν' ἀνοίξει τὸ δρόμο γιὰ μιὰ δημοκρατικὴ ἀναγέννηση τοῦ τόπου. Οἱ ἀγορεύσεις του στὴ Βουλὴ με ἀντικείμενο τὴν ἀντιλαϊκότητα τῶν κυβερνητικῶν ἔργων καὶ τῶν διεθνῶν συμβάσεων πού πρόσβαλαν τὴν ἐθνικὴ μας ἀνεξαρτησία ἔχουν μείνει ἱστορικὲς γιὰ τὴν πλήρη τεκμηρίωσή τους καὶ τὴν ἐπιστημονικὴ μεθοδολογία τους. Στὸ διάστημα αὐτό, γράφει ἄρθρα καὶ μελέτες στὸ περιοδικὸ «Σύγχρονα Θέματα» πού συνέχισε, κατὰ κάποιον τρόπο, τὴν παράδοση τοῦ «'Ανταίου» στὰ πλαίσια μιᾶς νέας παρόμοιας ἐταιρίας, τῆς «ΕΜΟΚΑ». Ἡ λαϊκὴ ἀναγνώριση τοῦ ἔργου του ἔρχεται με τὶς δημοκρατικὲς ἐκλογὲς τοῦ 1964, ὅπου πλειοψήφησε σὰν ὑποψήφιος Δήμαρχος Ἀθῆνας, παίρνοντας τὸ 31% τῶν ψήφων.

Μιὰ τέτοια προσωπικότητα δὲ μπορούσε παρὰ νὰ ἐπισύρει τὸ μίσος τῆς ξενόφερτης δικτατορίας. Γηρασμένος πᾶ ἄρκετὰ (80 ἐτῶν) καὶ με ἐπισημασμένη ὑγεία τὸν σέρνουν στὸ κολαστήριο τῆς Γιούρας. Τελικὰ αὐτοεξορίζεται στὸ Παρίσι μέχρι τὸ τέλος τῆς δικτατορίας.

ΤΟ Τ.Ε.Ε. ΔΙΚΑΙΟΥΤΑΙ νὰ αἰσθάνεται περηφάνεια καὶ τιμὴ, γιὰτὶ μέσα ἀπὸ τὰ σπλάχνα του, μέσα ἀπὸ τὸν τεχνικὸ κόσμον τῆς Χώρας, ἀναδείχθηκε μιὰ τέτοια προσωπικότητα.

Ὅλοι ἐμεῖς πού εἶχαμε τὴν ἐξαιρετικὴ τύχη νὰ τὸν ἔχουμε δάσκαλο στὴν ἀρχή, συναγωνιστὴ καὶ φίλο στὴ συνέχεια, θὰ θυμόμαστε πάντα, πέρα ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολία τῆς ὀλοκληρωμένης προσωπικότητάς του, τὴν προθυμία με τὴν ὁποία πρόσφερε τὴ βοήθειά του, τὴ συνεργασία του καὶ τὴν εἰλικρινὴ φιλία του, χωρὶς καμιὰ ἔπαρση ἢ ἐπιφύλαξη.

Θὰ θυμόμαστε ὅτι σπουδαστὲς ἀκόμα, στὰ εἴκοσί μας χρόνια, μᾶς δέχονταν σπῆτι του — πρῶτανις τότε — καὶ μᾶς ἄκουγε με προσοχὴ ν' ἀναλύουμε τὰ μεγάλα ἐθνικὰ καὶ διεθνή προβλήματα, συζητοῦσε μαζί μας σὰν ἴσος πρὸς ἴσο καὶ δέχονταν ἀκόμα ὑποδείξεις γιὰ τὰ πράγματα τοῦ Πολυτεχνείου.

Στὰ βαθεῖά του γεράματα σήμερα, ἐξακολουθεῖ νὰ δέχεται τοὺς παλῆους μαθητὲς του, δοκιμάζοντας ζωηρὴ συγκίνηση ὅταν βλέπει ὅτι τὸν θυμούνται καὶ τὸν τιμοῦν.

Ἡ τιμὴ αὐτὴ ἀνήκει ἀκέραιη στὸ Ν.Κ. πού ἐπὶ 3/4 τοῦ αἰῶνα δέσποσε στὴ δημόσια ζωὴ τοῦ τόπου, πού λάμπρυνε ἰδιαίτερα με τὴν ἀκεραιότητα τοῦ χαρακτήρα του, τὸ ἦθος καὶ τὴν τιμιότητά του.

Ἵπέροχος δάσκαλος καὶ μεθοδικὸς ὀργανωτὴς

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἀφιέρωσης τοῦ χιλιοστοῦ τεύχους τοῦ Ἐνημερωτικοῦ Δελτίου τοῦ Τ.Ε.Ε. στὸν Καθηγητὴ Νίκο Κιτσικὴ, θάθελα νὰ ἐξάρω δύο ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὲς πτυχὲς τῆς προσωπικότητάς του.

Πρῶτα τὴ μεστότητα, τὴν ἀπλότητα, τὴ σαφήνεια ἀκόμα καὶ τὴν τερπνότητα τῆς διδασκαλίας του στὸ σπουδαῖο καὶ δύσκολο μάθημα τῆς ΣΤΑΤΙΚΗΣ γιὰ τοὺς σπουδαστὲς τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Μηχανικῶν Ε.Μ.Π. Εἶναι γεγονός δέβαια, ὅτι ἐξαιτίας τῶν πολλῶν του ἀσχολῶν περιορίζε συνήθως τὸ χρόνο τῆς ὀριαίας διδασκαλίας του σὲ 35 με 40 λεπτά, ἀλλὰ μέσα σ' αὐτὸν τὸν λίγο χρόνο ἦταν τόση ἡ συγκέντρωση τοῦ σπουδαστῆ καὶ εἶχε τόση ἀποδοτικότητά ἢ διδασκαλία τοῦ Κιτσικὴ πού μῆπορε νὰ εἰπεῖ κανένας ὅτι αὐτὸ ἦταν πού τὸν χαρακτηρίζε ἀνάμεσα στοὺς καθηγητὲς τῆς προπολεμικῆς περιόδου.

Ὅταν ἔτυχε καμιὰ φορὰ νὰ καταπιαστώ με θέματα ὑπολογισμοῦ τοίχων ἀντιστηρίξεως, πού διδάξε ὁ Κιτσικὴς στὴ χρονιά τοῦ 1938, μούρχονταν ἄθελα στὴ μνήμη οἱ ἴδιες του οἱ φράσεις, σχετικὰ με τὸ μάθημά του αὐτὸ καθὼς καὶ τὰ σχήματα στὸν πίνακα τοῦ μεγάλου (τότε) ἀμφιθεάτρου Γκίνη, γιὰτὶ ὁ Κιτσικὴς ἐντυπωσιαζε, ἄφηνε ἀνεξίτηλα τὰ ἴχνη τῆς προσωπικότητάς του στὴ διδασκαλία.

Ἡ μεταδοτικότητά στοὺς σπουδαστὲς καὶ τῶν πρὸ δύσκολων ἐνοιῶν τοῦ μαθήματός του ἦταν χαρακτηριστικὴ.

Ὁ Νίκος Κιτσικὴς ποτὲ δὲν κούραζε, ἦταν πάντα τερπνὸς καὶ σαφὴς, γιὰτὶ ἦταν αὐτὸ πού λένε: Ἐνας ΔΑΣΚΑΛΟΣ.

Δεύτερον, θέλω ν' ἀναφερθῶ στὶς ὀργανωτικὲς ἱκανότητες τοῦ Κιτσικὴ πού τὶς χαρακτηρίζε θετικότητα καὶ μεθοδικότητα.

Αὐτὰ τὰ προσόντα του διαγνώσανε σ' αὐτὸν δύο μεγάλοι Πολιτικοὶ Ἄνδρες οἱ Ἐλευθέριος Βενιζέλος καὶ Ἀλέξ. Παπαναστασίου καὶ τοῦ ἀνάθεσαν σὰν Πρόεδρο τοῦ Τ.Ε.Ε. καὶ φυσικὸ Κυβερνητικὸ Σύμβουλο στὴν ἀξιολόγηση καὶ τὸν προγραμματισμὸ τῆς Μελέτης καὶ τῆς ἐκτέλεσης τῶν μεγάλων καὶ βασικῶν παραγωγικῶν ἔργων τῆς Μακεδονίας, πού ἀποτελέσαν ἀπὸ τότε τὴ σπονδυλικὴ στήλη τῶν ἐγγειοβελτιωτικῶν ἔργων τῆς μεγάλης καὶ εὐφόρου περιοχῆς τῆς Βορ. Ἑλλάδος καὶ συνετέλεσαν τόσο πολὺ στὴν ἀνάπτυξη τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας τῆς Χώρας μας.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς συντελεστὲς αὐτοῦ τοῦ ἐπιτεύγματος ἦταν ἀναμφισβήτητα ὁ Καθηγητὴς ΝΙΚΟΣ ΚΙΤΣΙΚΗΣ.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ
Πολιτικὸς Μηχανικὸς

Φοιτητής στη Δ' Τάξη Π. Μηχανικών (1906 - 7)

‘Ο Νίκος Κιτσικής ὅπως τὸν γνώρισα

Τοῦ ΠΑΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΖΗ
Δημοσιογράφου καὶ Συγγραφέα

ΑΝ ΜΠΟΡΟΥΣΕ κανένας νὰ χαρακτηρίσει μὲ μιὰ λέξη αὐτὸ τὸν ἐκλεκτὸ τῆς τεχνικῆς ἐπιστῆμης, τὸ δημιουργὸ ὡραίων ἐπιτευγμάτων στὸν τόπο μας, τὸν συγγραφέα, τὸν πολιτικὸ, τὸν ἀγωνιστὴ τῆς Ἐθνικῆς μας Ἀντίστασης, τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸ πολυεδρικὸ ἄλγαντο, μόνον ἡ λέξη « Χ α λ κ έ ν τ ε ρ ο ς », νομίζω, θὰ τοῦ ταίριαζε. Γιατί, πρὶν ἀπ’ ὅλα, ὅλη ἡ ζωὴ τοῦ Νίκου Κιτσικί εἶναι μιὰ ἀδιάκοπη, μιὰ πολὺπλευρη ἐργασία, μιὰ δρᾶση ἀποτελεσματικὴ καὶ γόνιμη, σὲ κείρους τομεῖς τοῦ κοινωνικοῦ καὶ Ἐθνικοῦ μας βίου.

Τὸν γνώρισα καὶ συνδεθήκαμε μαζὶ στὰ χρόνια τοῦ Μεσοπολέμου. Ἦταν ἓνας ἐπιβλητικὸς ἄνδρας, πού περισσότερο ὅμως ἐπιβαλόταν σ’ ὅσους τὸν πλησιάζαν καὶ τὸν παρακολουθοῦσαν μὲ τὴ στερεότητα τοῦ λόγου του. Ἔξω ἀπ’ τὸν κύκλο τῶν μαθημάτων του σὲ Πολυτεχνεῖο, σὲ συνεδριάσεις Ὄργανισμῶν, σὲ δημόσιες ὁμιλίες του, σὲ βαθύτατα μελετημένα ἄρθρα καὶ πραγματείες του, σὲ ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ τῆς ἐποχῆς, ὁ ἀκαδημαϊκὸς δάσκαλος κατόρθωνε νὰ ἐπιτυχάνει μιὰ ἀμεσότητα ἐπικοινωνίας μὲ τὸν ἀπλὸ ἀκροατὴ καὶ τὸ μέσο ἀναγνώστη. Τὰ ἐπιχειρήματά του, ἡ τέχνη τῆς ἀπλοῦστευσης καὶ τῶν πρὸ δύσκολων καὶ σύνθετων θεμάτων καὶ προβλημάτων, ἔδιναν σὲ λόγον καὶ τὰ κείμενα τοῦ Ν. Κιτσικί ἓνα κύρος καὶ μιὰ αὐθεντία. Εἶχαν καθαρότητα ἐκφρασης καὶ διατυπωμένα μὲ ἐλεύθερη σκέψη, ὀδηγοῦσαν

ἀβίαστα, μπορῶ νὰ πῶ, πρὸς ἓνα πόρισμα γόνιμο. Πρὸ πάντων ὅμως, ὁ ἐπιστήμονας αὐτὸς εἶχε ἓνα σπάνιο χάρισμα: Τὸ χάρισμα τῆς πειστικότητος.

ΤΟΝ ΘΥΜΟΥΜΑΙ, ὅταν μᾶς μιλοῦσε πρὶν ἀπ’ τὸν πόλεμο γιὰ τοὺς ἀνεξάντλητους πόρους, τὶς ἄγνωστες πηγές τοῦ Ἐθνικοῦ μας πλοῦτου, πού ἔκρυβε ἡ πατρίδα μας. Μερικοὶ μειδιοῦσαν. Ἡ θεωρία τῆς «Ψωροκώσταινας» ἦταν πολὺ δύσκολο νὰ ἐξωστρακισθεῖ ἀπ’ τὴ συνείδηση τῶν πολλῶν. Ἦταν τόλμημα νὰ μιλοῦσε κανεὶς γιὰ παραγωγικὰ ἔργα καὶ γιὰ ἐπιχώριους κρυμμένους θησαυροὺς τῆς ἑλληνικῆς γῆς. Εἰδικά, γιὰ τὰ παραγωγικὰ ἔργα τῆς Μακεδονίας μίλησε ἀπ’ τοὺς πρώτους ὁ Νίκος Κιτσικί. Μέσα στὴ περίοδο 1928—1932, ἀπ’ τὴν ἡγετική του μάλιστα θέση σὲ Τεχνικὸ Ἐπιμελητήριον Ἑλλάδος καὶ μὲ τὸ περιοδικὸ του τὰ «Τεχνικὰ Χρονικά», πού ἴδρυσε καὶ ἐξέδιδε, ἔκανε μιὰ ἀληθινὴ σταυροφορία, ἀφυπνίζοντας τοὺς ἀρμόδιους. Σ’ αὐτόν, κατὰ μέγα μέρος, ὀφείλεται καὶ ἡ ἔκθυμη συμπαράσταση τοῦ τότε Πρωθυπουργοῦ, Ἐλευθερίου Βενιζέλου, πού υιοθέτησε πολλὰ ἀπ’ τὶς προτάσεις τοῦ Κιτσικί. Αὐτὸ ἦταν μιὰ μεγάλη κατάκτηση. Ὅταν μάλιστα ληφθεῖ ὑπ’ ὄφει ἡ μυωπάζουσα σὲ κεφάλαιο αὐτὸ πολιτικὴ τῆς τότε ἀντιπολίτευσης τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος — πού ἄλλωστε, περιποιήθηκε τὸν Κιτσικί, ἀπολύοντάς τον τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1935 ἀπὸ τακτικὸ καθηγητὴ τῶν Σιδηρῶν γεφυρῶν,

Στεγῶν καὶ Ἔργων Σιδηροπαγοῦς Κονιάματος σὸ Ε.Μ. Πολυτεχνεῖο.

ΑΥΤΑ σὲ ὥρες περιουλογοῦς μᾶς διηγόταν μὲ ἄρκετο χιοῦμορ, σὲ κάτι νυχτέρια ὁ Ν. Κιτσίκης, μαζὶ μὲ ἄλλες ἀναμνήσεις του ἀπ' τὰ πολλὰ σημεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου, ὅπου εἶχε ὑπηρετήσει. Γιατί, πρέπει ν' ἀναφέρουμε πὼς ὁ ἐπιστήμονας αὐτὸς ξεκίνησε ἀπ' τὴ παραγνωρισμένη ἐπαρκία. Δὲν ὑπῆρξε ποτὲ εὐτυχὴς μανδρινός τῶν δημοσίων μας ὑπηρεσιῶν, ἐγκατεστημένος ἀνετα σὲ γραφεῖο τοῦ Κέντρου, χωρὶς νὰ ὑποβληθεῖ σὲ μιὰ δυσάρεστη μετακίνηση ἔξω ἀπ' τὰ ὄρια τῆς Ἀθήνας. Νομομηχανικὸς Πρέβεζας τὸ 1919 κὶ ἀργότερα τῆς Πρεμετῆς καὶ τεχνικὸς σύμβουλος τῆς Διοικήσεως Μακεδονίας ὡς τις ἀρχὲς τοῦ Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Κι αὐτὸ τὸ στοιχεῖο τὸν ἔφερε σὲ μιὰ καλύτερη ἐπαφὴ καὶ γνώση τῆς πραγματικότητος τοῦ τόπου μας, πού ὕστερα τὸν γνώρισε καλύτερα, περιοδεύοντας σὰν Γενικὸς Διευθυντῆς Δημοσίων Ἔργων, μεταξὺ 1917—1920.

Ἀκριβῶς, αὐτὲς οἱ ἐμπειρίες τῆς ἐλληνικῆς πραγματικότητος, μαζὶ μὲ πολὺπλευρὲς μελέτες πού πάντοτε ἔκανε, θυσιάζοντας καὶ τις ὥρες τῆς ἀνάπαυσης, δημιούργησαν τὸν ὄριμο Κιτσίκη τῶν χρόνων τῆς Κατοχῆς καὶ τῆς Ἐθνικῆς μας Ἀντίστασης, ἀλλὰ καὶ τῶν μετέπειτα δύσκολων καιρῶν τοῦ Ἐμφυλίου Πολέμου καὶ τῆς πολιτικῆς σταδιοδρομίας του.

ΑΥΤΗ Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ, ἰδίως τῆς Κατοχῆς καὶ τῶν θαρραλέων ἀγῶνων τοῦ Νίκου Κιτσίκη, τὸν ἔκαναν νὰ μιλάει μὲ σεμνότητα καὶ ὑπερηφάνεια σὲ κύκλο στενῶν φίλων του. Εἶναι μιὰ ὀλόκληρη ἱστορία ἀρετῆς καὶ λεβεντιάς ἢ σίαση του στὰ χρόνια, ἰδίως 1943—1945, ὅταν ἐπάξια κράτησε τὸ θῶκο τοῦ Πρύτανη τοῦ Πολυτεχνεῖου. Στὴ ἡρωϊκὴ ἐκείνη ἐποχὴ ὁ Κιτσίκης μεθυσμένος ἀπὸ ἐνθουσιασμοὺς καὶ ὄνειρα, ἀλλὰ καὶ αὐστηρὸς ρεαλιστής, ἦταν τὸ ἴνδαλμα τῆς σπουδάζουσας νεότητος. Τὸν βλέπαμε σὰν ἕνα Ἡμίθεο. Ἦταν ἢ ἐλπίδα, ἢ βεβαιότητα μιᾶς εὐτυχέστερης πατρίδας.

Θυμοῦμαι σὸ Παρίσι, μετὰ τὰ πρῶτα ἀπελευθερωτικὰ χρόνια εἶχα σταματήσει ἕνα Ἕλληνα ἀρχιπέκτονα, πού διωγμένος ἀπ' τὴ θέση του σὸ Ε. Μ. Π., ἦρθε ὅταν ἔφευγα σὸ σιδηροδρομικὸ σταθμὸ τῆς Λυών, κρατῶντας μιὰ μπουκάλια γαλλικὸ κρασί.

—Δῶστο σὸν Κιτσίκη, μοῦ εἶπε. Καὶ πὲς του πὼς δὲν τὸν ξεχνᾶμε!

Αὐτὸ τὸ φτωχὸ δῶρο τὸ δέχτηκε ὁ Δάσκαλος μὲ τὴ μεγαλύτερη συγκίνηση. Ἦταν οἱ μέρες τῶν πικρῶν ἀπογοητεύσεων καὶ τῶν κατατρεγμῶν. Ἀπομονωμένος ὁ Κιτσίκης σὸ ἐρημητήριό του, ἐξαιρουμένου νὰ μελετᾶει καὶ νὰ ἐλπίζει διατηρῶντας ἀμείωτη τὴν εὐψυχία του. Μὰ τὴν ὥρα πού κρατοῦσε στὰ χέρια του τὴ προσφορά, δάκρυσε.

—Ὡστε μὲ θυμοῦνται; Ναί, μὲ θυμοῦνται καὶ

μὲ ἀγαποῦν. Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο μου κέρδος κὶ τὴ χαρὰ, πρόσθεσε.

Ἀπ' τὴν ἐπαφὴ αὐτὴ μὲ τὴ νεότητα, μὲ τὴ σπουδάζουσα νεότητα, ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ, ἀντλοῦσε δύναμη καὶ αὐτοπεποίθηση ὁ Κιτσίκης. Καί, ἴσως, ἐκείνη ἢ περίοδος τῶν δοκιμασιῶν, πού ἐκτοπίζεται ἀνάμεσα σὸ 1947—1950, ἦταν ἢ πὸ μεσήτῃ σὲ εὐφορία σκέψης καὶ μελετῶν, μέσα στὴν πολυκύμαντὴ ζωὴ του.

Ἦταν μιὰ πνευματικὴ ἀπόλαυση γιὰ τὸ συνουμιλητὴ του, ὅταν ἰστοροῦσε τις ἀκαδημαϊκὲς καὶ οικογενειακὲς του περιπέτειες καὶ τὴν ἀγνωμοσύνη ὀριζομένων ἀνθρώπων καὶ φίλων του, στοὺς ὁποίους εἶχε παρασταθεῖ. Τὸ μεγαλεῖο ὅμως τῆς ψυχῆς τοῦ Νίκου Κιτσίκη φαινόταν κάπου ἄλλου: Γιὰ κανένα, ἀπ' ὅσους τὸν ἔβλαψαν, δὲν ἐκδήλωνε δυσἀρέσκεια, ἀλλ' οὔτε τὸ ἐλάχιστο ἴκνος πικρίας. Δεχόταν ὅσα ἔρχονταν, ὅλες τις ἀντιξοότητες καὶ τις ἐχθρότητες, μὲ ἐγκαρτέρηση καὶ ἀγάπη. Ὅπως ἕνας καλὸς καπετάνιος ἀντιμετωπίζει ψύχραμα τὰ ἀγριεμένα κύματα τοῦ πελάγου.

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ μέσα σὸ Ἑλληνικὸ Κοινοβούλιο, ἀπ' τὸ 1956, σὲ πέντε συνεχεῖς συνόδους, ἦταν πολὺτιμη. Πολύτιμη, ὄχι μόνο γιὰ τὸ κόμμα πού διακονοῦσε, ἀλλὰ γιὰ ὅλες τις πτέρυγες τῆς Βουλῆς. Μέσα στὴν κατὰ πλειονότητα, μᾶλλον μειριότητα τῶν μελῶν τῆς, ὁ Κιτσίκης ἦταν ἀπ' τις λίγες ἐξαιρέσεις πού δημιουργοῦσε ἕνα κλίμα ἐνδιαφέροντος καὶ σεβασμοῦ. Πολλὲς του ἀγορεύσεις ἦταν ἀληθινὰ μνημεῖα ἐπιστημονικῆς καὶ φωτισμένης ἀντιμετώπισης μεγάλων κοινωνικῶν, οικονομικῶν καὶ ἐθνικῶν μας προβλημάτων.

Ἐνα πρωῖ, πολὺ πρωῖ, μὲ ζήτησε σὸ τηλεφῶνο. Ἐκείνη τὴν περίοδο — ἔχουν περάσει ἀπὸ τότε 15 χρόνια,— δημοσιεύσαν μιὰ ἔρευνα τοῦ ὑποφαινόμενου σὲ πρωϊνὴ ἐφημερίδα γιὰ τις ἀθρόες ἀγορὲς τουριστικῶν ἐκτάσεων τῆς ἐλληνικῆς γῆς ἀπὸ ξένους.

—Σὲ παρακαλῶ, μοῦ εἶπε, ἔλα ἂν εἶναι δυνατόν ἐντὸς τῆς ἡμέρας σὸ σπίτι. Θέλω νὰ μοῦ δώσεις στοιχεῖα γι' αὐτὸ τὸ ὕψιστο ἐθνικὸ θέμα, τῆς ἀπεμπόλισης τῆς ἐλληνικῆς γῆς. Θὰ μιλήσω στὴ Βουλὴ.

Τοῦ ἔδωσα ἄρκετὰ στοιχεῖα. Τὰ μελέτησε, μὰ ζητοῦσε καὶ ἐξονυχιστικὲς διευκρινίσεις καὶ πληροφορίες. Σὲ μιὰ πολὺωρη συνάντηση ἀντιμετώπιζα καταγιγισμὸ ἐρωτήσεων. Ἦθελε νὰ διαλευκάνει καὶ τις πὸ λεπτομερειακὲς πτυχὲς τοῦ θέματος. Ἦταν μιὰ ἐπίμονη προετοιμασία γιὰ τὸ λόγο του. Αὐτὸ γινόταν, πάγια, πρὶν ἀπὸ κάθε ὀμιλία του. Κι αὐτὸς ὁ σοφὸς δὲν ἔπαυε ποτὲ νὰ ρωτᾶει καὶ νὰ μαθαίνει. Ἡ πνευματικὴ οἴηση τοῦ ἦταν κάτι τὸ ἀγνωστο.

Θὰ ἔπρεπε κάποτε νὰ ἐκδοθοῦν σὲ ἰδιαίτερο

Βερολίνο 1910 —
(από τὰ
ἀριστερά)
—ἔρθιει—
Μόσχος
Διαμαντέπουλος,
Πανταζῆς,
Ν. Κιτσικῆς
—καθιστοί—
ὁ ζωγράφος
Οὐμβέρτος,
'Αργυρῆς καὶ
Τσιβίδης.

τόμο αὐτὲς οἱ ἀγορεύσεις τοῦ Κιτσικῆ σὴ Βουλή. Μᾶς ἔκανε ἐντύπωση, τότε, στὴν ἐποχὴ ἐκείνη τῶν πολιτικῶν ὀξυτήτων, μὲ τὴ προσοχὴ ἀκούγονταν ἀπ' ὅλες τὶς πλευρῆς. Θυμοῦμαι τὸ Γεώργιο Παπανδρέου, πού τὸν χῶριζαν μεγάλες διαφορῆς μὲ τὸν Κιτσικῆ, πού κρατοῦσε σημειώσεις τῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ ἀντιπάλου του. Ὁ Κιτσικῆς κὶ ἀπ' τὸ βῆμα τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας δὲν ἔπαυε νὰ εἶναι ἕνας Δάσκαλος, στὰ πὺδ ζέοντα, τὰ πὺδ μεγάλα προβλήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

ΣΚΕΠΤΟΤΑΝ, στοχαζόταν ἐλεύθερα, χωρὶς προκαταλήψεις καὶ δογματισμοῦς. Πίστευε

στὴ Δημοκρατία τοῦ λαοῦ καὶ τὴν ἐλευθερία τῆς ἔκφρασης. Πολλῆς φορῆς οἱ ἀπόψεις του δυσαρρεστοῦσαν πολλοῦς. Ἀκόμη καὶ τὴν ἴδια πολιτικὴ του παράταξη. Ἀπάνω ὅμως ἀπ' ὅλα τοποθετοῦσε τὸ χρέος τοῦ πολιτικοῦ — καὶ τοῦ πνευματικοῦ, ἀνθρώπου — νὰ διατυπώνει τὴν ἀλήθεια. Ἐξέφραζε τὴ σκέψη του. Ἐκδήλωνε μὲ παρρησία αὐτὸ πού πίστευε, ἔστω κὶ ἂν αὐτὸ τοῦ στοίχιζε. Σκεφτόταν πολὺ — ἀποφάσιζε γρήγορα. Νομίζω πῶς τοῦ ταιριάζουν τὰ λόγια τοῦ Ρήγγα:

—«Ὅποιος στοχαζέται ἐλεύθερα, στοχαζέται σωσιᾶ».

Ὁ συνάδ. Π. Δ. Ντούλης Πρόεδρος τοῦ Ἑλλ. Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου μᾶς γράφει :

«...Προσωπικῶς ἐγώ, κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1916—1917 πού ὁ κ. Κιτσικῆς δι-
ωρίσθη καθηγητῆς Ε.Μ.Π. εἰς τὴν ἔδραν τῶν «Σιδηρῶν κατασκευῶν καὶ ἔργων ἐκ σιδηρο-
παγοῦς σκυροδέματος» ἤμην εἰς τὴν τελευταίαν τάξιν (τετάρτην τότε) τῆς Σχολῆς Πο-
λιτικῶν Μηχανικῶν καὶ σ' ἐμᾶς πρωτοδίδαξε. Θυμοῦμαι δὲ καὶ ὅτι ὅταν κατὰ τὸ τελευταῖον
τρίμηνον τοῦ 1916 ἐκάμαμε, —ὄλαι αἱ τάξεις τοῦ Πολυτεχνείου,— μῖα ἀπεργία πού δι-
ἤρκεσε σχεδὸν δύο ἐβδομάδες, μῖα μικρὴ ὁμάς ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς τεταρτοετείς τὸν συννη-
τήσαμε τυχαίως εἰς τὸ Ζάππειον καὶ μᾶς μίλησε φιλικώτατα καὶ μὲ πολλὴν κατανόησιν,
δὲν θὰ ἦτο δὲ κατὰ 10 τὸ πολὺ χρόνια μεγαλύτερός μας στὴν ἡλικίᾳ».

Ο Ν. Κιτσικής σε φωτογραφία του 1932.

ΝΙΚΟΣ ΚΙΤΣΙΚΗΣ

Σύντομες βιογραφικές σημειώσεις

Της συναδέλφου ΧΑΡΑΣ ΜΑΜΑΛΑΚΗ Π.Μ.

Ο ΝΙΚΟΣ ΚΙΤΣΙΚΗΣ γιός του έφετη Δημήτρη Κιτσικής, γεννήθηκε στο Ναύπλιο στις 14 Αυγούστου 1887.

Η σταδιοδρομία του αρχίζει έντυπωσιακά. Μπαίνει πρώτος κατά σειρά έπιτυχίας στο Έθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο απ' όπου αποφοίτησε το 1907 με το δίπλωμα του Πολιτικού Μηχανικού.

Από το 1907 έως το 1908 εργάζεται σαν μηχανικός στην εταιρεία «Α. Ζαχαρίου» σε στατικές μελέτες και κατασκευές από σιδηροπαγές σκυρόδεμα. Το 1908 προσλαμβάνεται σαν μηχανικός της 'Αρχαιολογικής 'Εταιρίας.

Μετά από συμμετοχή του στον 'Αδερώφειο διγωνισμό, πηγαίνει στα τέλη του 1908 για εύρύτερες σπουδές στο Βερολίνο, ως υπότροφος του Ε.Μ.Π. Τήν τεχνική του μόρφωση συμπλήρωσε στη συνέχεια, στην περίφημη σχολή γεφυροδοποιών (ECOLE DES PONTS DES CHAUSSES) του Παρισιού.

'Ανήσυχο μυαλό όπως ήταν, δεν περιορίζεται μόνο στις σπουδές του στις τεχνικές επιστήμες. Στο Βερολίνο και στο Παρίσι παρακολουθεί συστηματικά μαθήματα φιλοσοφίας και γράφει πολλές φιλοσοφικές μελέτες. 'Εντάσσεται στην κίνηση των Κοινωνιολόγων μαζί με τους Δελμούζο, Παπαναστασίου, Γληνό.

Με το τέλος των σπουδών του εργάζεται σαν μηχανικός γερμανικής εταιρίας στο Βερολίνο (1911—1913). Μελέτησε και κατασκεύασε για λογαριασμό της γέφυρες και μεταλλικές κατασκευές στη Γερμανία, στην Μ. 'Ασία, στην Ελλάδα.

Με την κήρυξη των Βαλκανικών Πολέμων, το 1913, επιστρέφει στην Ελλάδα και κατατάσσεται

στο στρατό σαν απλός στρατιώτης. Παίρνει μέρος στις πολεμικές επιχειρήσεις πάντοτε στην πρώτη γραμμή.

Διατέλεσε Νομομηχανικός Πρεβέζης και στη συνέχεια Πρεμετής. Κατόπιν διορίζεται τεχνικός σύμβουλος της Γενικής Διοικήσεως Μακεδονίας (1914—1915), μηχανικός σιδηροδρόμων Θεσσαλίας (1915), και τέλος αρχιμηχανικός του Δήμου Παγασών Βόλου (1915—1916).

ΣΤΙΣ 31 Αυγούστου του 1916, σε ηλικία 28 χρόνων, εκλέγεται, μεταξύ τεσσάρων συνυποψηφίων του, τακτικός καθηγητής στην έδρα Σιδηρών Γεφυρών, Στεγών και έργων Σιδηρού κονιάσματος του Έθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Το 1917 ή κυβέρνηση 'Ελευθερίου Βενιζέλου τον διορίζει Γενικό Διευθυντή των Δημοσίων Έργων, όπου παραμένει μέχρι τις εκλογές του 1920 με ύπουργό Συγκοινωνιών τον 'Αλέξανδρο Παπαναστασίου.

Η περίοδος 1917—1920 υπήρξε μία από τις λαμπρότερες για την ύπηρεσία των Δημοσίων Έργων. Τότε μετακλήθηκαν στην Ελλάδα οι διαπρεπέστεροι Έλληνες μηχανικοί του εξωτερικού, ιδρύθηκαν τα περίφημα γραφεία μελετών, έγινε ή μελέτη ανοικοδομήσεως της Θεσσαλονίκης.

Τήν περίοδο αυτή εκλέγεται κοσμήτορας της σχολής Μηχανολόγων 'Ηλεκτρολόγων για τα ακαδημαϊκά έτη 1918—1920.

Μετά την παραίτησή του από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Έργων, αναλαμβάνει τεχνικός δι-

Φωτογραφία από εκπαιδευτική εκδρομή. Ο Ν. Κιτσίκης καθιστός δεύτερος από τὰ ἀριστερά.

ευθυντής τῆς Ἀγγλικῆς Ἑταιρίας «Μὰκ Ἀλπάιν» (1921—1928), καὶ κατασκεύασε τὸ λιμάνι τοῦ Ἡρακλείου Κρήτης. Σὰν τεχνικός σύμβουλος τῆς Ἀμερικάνικης ἑταιρίας «Φαουντέσιον» (1925—1930), μελέτησε τὰ ἀντιπλημμυρικά καὶ ἀποξηραντικά ἔργα τῆς πεδιάδος τῆς Θεσσαλονίκης.

Τὸ 1923 παντρεύεται τὴν Μερόπη - Μπεάτα Πευραχάκη καὶ ἀποκοτῶν τρία παιδιά, ἓνα ἀγόρι καὶ δύο κορίτσια.

Ἐπὶ ὀκτὼ συνεχῆ ἔτη (1937—1945) ἦταν τεχνικός σύμβουλος τοῦ ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς.

Τὸ 1928 ἐκλέγεται γιὰ μιὰ διετία κοσμητορας τῆς Σχολῆς Πολιτικῶν Μηχανικῶν.

ΤΟΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ τοῦ 1928 τὸν συναντᾶμε ἐκπρόσωπο τῶν καθηγητῶν τοῦ Ε.Μ.Π. στὴν Ἀντιπροσωπεύει τὸ Τεχνικὸ Ἐπιμελητηρίον Ἑλλάδος. Τὸ 1929 ἐκλέγεται σύμβουλος στὴ Διοικουσα Ἐπιτροπὴ τοῦ Τ.Ε.Ε.

Τὸ 1929 ὁ Ν. Κιτσίκης εἰσέρχεται στὴ δημόσια ζωὴ μὲ τὴν ἐκλογή του στὴν γερουσία μὲ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, σὰν ἐκπρόσωπος τοῦ τεχνικοῦ κόσμου. Ἡ ἐκλογή του, τόσο στὴ Γερουσία τοῦ 1929 ὅσο καὶ τοῦ 1932, ἔγινε παμψηφεί. Στὸ τεῦχος 113 τοῦ περιοδικοῦ «ΕΡΓΑ», ποῦ ἦταν ὄργανο δημοσιεύσεων τοῦ Τ.Ε.Ε., βρίσκουμε «τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Ν. Κιτσίκη, καθηγητοῦ τοῦ Πολυτεχνείου καὶ γερουσιαστοῦ, γενομένη κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Γερουσίας τὴν 29ην Ἰανουαρίου 1930» σχετικὰ μὲ τὴ μεταρρύθμισσιν τῶν παλαιῶν ἀνακτόρων σὲ Βουλὴ καὶ Γερουσία.

Δύο χρόνια ἀργότερα, ἕνας νέος ὁρίζοντας ἀνοίγεται στὴ ζωὴ τοῦ Ν. Κιτσίκη. Εἶναι ἡ ἐκλογή του ὡς προέδρου τοῦ ἀνώτατου ὀργανισμοῦ τοῦ Τεχνικοῦ κόσμου, τοῦ Τ.Ε.Ε., μὲ συντριπτικὴ πλειοψηφία. Τὸ πέρασμά του ἀπὸ τὸν χῶρο αὐτὸ παραμένει ἱστορικό.

Ἰδρυτὴς καὶ ἐκδότης τῶν «ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ», συντελεῖ μὲ τὸ μοναδικὸ αὐτὸ τεχνικὸ περιοδικό, στὴν προαγωγὴ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης.

Γιὰ ἕξι μῆνες, ἀπὸ τὸ Δεκέμβριον τοῦ 1931 ἕως τὸ Μάϊον τοῦ 1932, γίνονται ἀπὸ τοὺς διαπρεπέστερους Ἑλληνας τεχνικούς καὶ οἰκονομολόγους, οἱ περίφημες διαλέξεις τοῦ Τ.Ε.Ε., στὴν αἴθουσα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας. Τὶς διαλέξεις αὐτές, ποῦ παρακολοθεῖ τακτικὰ ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος καὶ τὸ Ὑπουργικὸ τοῦ Συμβουλίου, ἀνοίγει ὁ ἴδιος ὁ Ν. Κιτσίκης μὲ τὴν ὀμιλία του, στίς 14 Δεκεμβρίου 1931, μὲ τίτλο «Γενικὴ εἰσήγησις ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς μελέτης τῶν τεχνικῶν ζητημάτων — Τὸ ἀνώτατον οἰκονομικὸν συμβούλιον. Οἱ ὀμιλίαι αὐτές ἀπέτελεσαν πολὺτιμο βοήθημα γιὰ τοὺς μελετητὰς μεγάλων τεχνικῶν ζητημάτων τῆς Ἑλλάδος. Γιὰ πρώτη φορὰ ἐπὶ προεδρίας τοῦ Ν. Κιτσίκη, τὸ Τ.Ε.Ε. ἀσχολεῖται μὲ τὴ προγραμματισμένη μελέτη τῆς τεχνικῆς ἀνασυγκρότησιν τῆς Ἑλλάδος.

ΦΘΑΝΟΥΜΕ ἔτσι στὴν 1η τοῦ Μάρτη τοῦ 1935, ποῦ ξεσπᾷ τὸ κίνημα Πλαστήρα. Ὁ Ν. Κιτσίκης, φιλελεύθερος καὶ φίλος τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου, ἀπολύεται ἀπὸ τὸ Τ.Ε.Ε., ἀπὸ τὸ Πολυτεχνεῖο καὶ παύεται ἀπὸ γερουσιαστῆς μὲ τὴν διάλυσιν τῆς Γερουσίας.

Τόν χρόνο αυτό τὸ Πολυτεχνεῖο τοῦ Σαρλόττει-
πουργκ τοῦ Βερολίνου τὸν ἀνακηρύσσει διδάκτορα μη-
χανικῶ «τιμῆς ἕνεκεν» γιὰ τὴς πολυάριθμες καὶ ἔξο-
χες ἐπιστημονικῆς του ἐργασίες.

Στὶς 16 Ἰανουαρίου τοῦ 1936, ἐκλέγεται ξανά
παμφηφεί καθηγητῆς στὴν ἔδρα τῆς Ἐφηρμοσμένης
Στατικῆς καὶ Σιδηρῶν Γεφυρῶν τοῦ Ε.Μ.Π.

Τὸ 1937 ἐκλέγεται Ἀντιπρύτανης παραμένει
στὴν κορυφή τῆς Διοικήσεως τοῦ Ε.Μ.Π., τότε ὡς
Πρύτανης καὶ τότε ὡς Ἀντιπρύτανης, ἕως τὸ 1945.
Τὰ ὀκτὼ αὐτὰ χρόνια, ἂν καὶ χρόνια δικτατορίας
καὶ κατοχῆς, τὸ Πολυτεχνεῖο γνωρίζει ἐξαιρετικὴ
ἀκμή. Ἡ αὐτοτέλειά του δὲν παραδιάζεται καὶ ἡ
ΕΟΝ Πολυτεχνεῖου δὲν ἀναπτύσσει οὐσιαστικὴ δρά-
ση. Εἶναι τὸ μόνον Ἀνώτατο Ἴδρυμα πού ὑπάρχουν
φοιτητῆς χωρὶς νὰ εἶναι ὀργανωμένοι στὴν ΕΟΝ.

Δημιουργεῖ τὴν Πολυτεχνικὴ Λέσχη φοιτητῶν,
πού δὲν λειτουργεῖ μέχρι τὸ 1941, ἐπειδὴ, μὲ τὴν
κήρυξη τοῦ Πολέμου, μετατρέπεται σὲ νοσοκομεια-
κὸς θαλάμους. Στὴν διάρκεια ὅμως τῆς κατοχῆς,
σ' αὐτὴ τὴ λέσχη θὰ γίνουν οἱ γνωστῆς διαλέξεις τῶν
Ὁμάδων Μελετῶν Σχεδιασμένης Ἀνοικοδόμησις
(ΟΜΣΑ), πρόδρομου τῆς μεταπελευθερωτικῆς ΕΠ
—ΑΝ.

Ὁ ἱστορικὸς του λόγος πρὸς τοὺς σπουδαστῆς,
τὸν Νοέμβριο τοῦ 1943, ἐπ' εὐκαιρία τῆς ἐνάρξεως
τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, εἶναι κήρυγμα αἰσιοδοξίας
καὶ πατριωτισμοῦ.

Σὰν Πρύτανης ἔλαβε μέρος στὴν Ἐθνικὴ Ἀντί-
σταση. Πιάστηκε καὶ φυλακίστηκε, δύο φορές, ἀπὸ
τοὺς Ἰταλοὺς ἀρχικά, καὶ μετὰ ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς.
Μὲ τὴν ἐπέμβαση τοῦ τότε Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκην-
οῦ καὶ τῆς συζύγου τοῦ σημερινοῦ Προέδρου τῆς
Δημοκρατίας κ. Ἰωάννας Τσάτσου, μπατώνεται ἡ
ἀποστολή του σὲ γερμανικὸ στρατόπεδο συγκεντρώ-
σεως.

ΗΤΑΝ ΠΑΝΤΑ στὸ πλευρὸ τῶν φοιτητῶν του.

Τοὺς ἐνέπνεε καὶ τοὺς ἐνθουσίαζε μὲ τοὺς λόγους
του. Πολλοὺς ἔσωσε ἀπὸ τὸ ἐκτελεστικὸ ἀπόπεισμα.

Ἡ ἀντιστασιακὴ του δράση εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα,
μετὰ τὰ γεγονότα τοῦ Δεκεμβρίου, νὰ τεθεῖ σὲ διαθε-
σιμότητα. Ἔτσι στὶς 29 Μαΐου 1945 ὁ διεθνῶς ἀνα-
γνωρισμένος, ἐπιστήμονας καὶ θαυμασιὸς ἄνθρωπος
τίθεται σὲ διαθεσιμότητα καὶ ἀπολύεται στὶς 27 Ὀ-
κτωβρίου 1946. Τὸ Ε.Μ.Π. χάνει ἕνα ἐπίλεκτο στέ-
λεχος. Ὑπῆρξε ὁ πρῶτος καθηγητῆς πού εἰσάγει τὸ
μᾶθημα τῆς Στατικῆς στὴν Ἑλλάδα. Τὸ βιβλίο του
«ΣΤΑΤΙΚΗ», δύο ὀγκώδεις τόμοι πού ἐκδόθηκαν
τὸ 1937, θεωρεῖται κλασσικὸ, ἐφάμιλλο τῶν ξένων.
Γιὰ πρώτη φορά, οἱ Ἕλληνες τεχνικοὶ διδάσκονται
τὴ θεωρία τῆς ἐλαστικότητας. Γιὰ πρώτη φορά ἡ
ἀνάπτυξη τῆς Στατικῆς φθάνει σὲ βαθμὴ πού τὸν
συναντοῦμε μόνον στὰ καλύτερα Πολυτεχνεῖα τοῦ
κόσμου.

Ἴδρυτῆς μαζί μὲ τὸν Δημήτρη Μπάτση, τοῦ πε-
ριοδικοῦ «ΑΝΤΑΙΟΣ» καὶ γενικοῦ γραμματέα τῆς
Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρίας Νεοελληνικῶν Προβλημά-
των, μὲ τὸν τίτλο «Ἐπιστήμη — Ἀνοικοδόμησι»

(ΕΠ—ΑΝ) συσπειρώνει γύρω του ὅλο τὸ ἐπιστημο-
νικὸ δυναμικὸ τῆς ἐποχῆς μὲ σκοπὸ «τὴν μελέτη τῶν
προβλημάτων τῆς ἀνοικοδόμησις, μέσα στὰ ἑποῖα
παίρνει κεντρικὴ θέση ἡ σχεδιασμένη ἐκδοιομηχανία
τῆς Ἑλλάδας». Πιστεῖται ὅτι, «ἡ ἐκδοιομηχανία τῆς
χώρας πρέπει νὰ εἶναι σκοπὸς ὅλων ἐκείνων πού θὰ
ρυθμίζουν στὸ μέλλον τὴς τύχης τοῦ ἔθνους», καὶ προ-
σπαθεῖ τὴν πίστη του αὐτὴ νὰ τὴν μεταδώσει στοὺς
νέους ἐπιστήμονες, πού ἤδη ἀπὸ τὰ χρόνια τῆς κα-
τοχῆς ὀραματίζονται μὲ αἰνιούργια Ἑλλάδα.

ΤΟ ΝΟΕΜΒΡΙΟ τοῦ 1947 συλλαμβάνεται ἡ σύζυ-
γός του, δικάζεται ἀπὸ στρατοδικεῖο καὶ καταδικά-
ζεται σὲ θάνατο. Ὁ Ν. Κιτσικῆς ἀρχίζει τότε τὸν
ἀγώνα τῆς διάσωσής της, πού θὰ κρατήσει μέχρι τὸ
1951, ὅποτε καὶ κατορθώνει νὰ πετύχει τὴν ἀπελευ-
θέρωσή της.

Τὸ 1951 φεύγουν γιὰ τὸ Παρίσι καὶ μένουν
ἐκεῖ μέχρι τὸ 1956 ἀπ' ὅπου ἐπιστρέφει στὴν Ἑλλά-
δα καὶ θέτει ὑποψηφιότητα στὶς βουλευτικῆς ἐκλο-
γῆς.

Ὁ Ν. Κιτσικῆς ἐκλέγεται βουλευτῆς τῆς ΕΔΑ
σὲ πέντε συνεχεῖς βουλευτικῆς ἐκλογῆς: 1956, 1958,
1961, 1963, 1964, στὴν περιφέρεια τοῦ Δήμου Ἀ-
θηναίων. Ἡ δράση του στὴ Βουλὴ εἶναι πολυπλευρῆ.
Ἀνάλυσε θέματα πολιτικά, τεχνικά, οἰκοδομικά, παι-
δείας, πάντα μὲ ἀντικειμενικότητα καὶ ἐπιστημονι-
κὴ ἀκρίβεια.

Στὶς δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ 1964 ἦταν ὑποψή-
φιος Δήμαρχος Ἀθηνῶν. Πλειοψήφησε ἔναντι τῶν
ἄλλων ὑποψηφίων χωρὶς νὰ συγκεντρώσει τὴν ἀπό-
λυτη πλειοψηφία καὶ νὰ ἐκλεγεῖ ἄμεσα Δήμαρχος
Ἀθηνῶν. Στὴν ἄμμεση ἐκλογὴ πού ἐπακολούθησε,
μεταξὺ Ν. Κιτσικῆ καὶ Γ. Πλυτᾶ, κατὰ περίεργο
τρόπο ἐκλέγεται Δήμαρχος ὁ Γ. Πλυτᾶς.

Ἡ δικτατορία τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1967 τὸν ἔστειλε
ἐξορία στὴ Γιάρο ὅπου μένει μέχρι τὸν Αὐγούστο τοῦ
ἴδιου χρόνου. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσή του φεύγει
γιὰ τὴν Γαλλία αὐτοεξόριστος. Στὴν Ἀθήνα ἐπι-
στρέφει τὸ 1974, μετὰ τὴν μεταπολίτευση.

Ὁ Ν. Κιτσικῆς εἶναι πολυγραφώτατος. Πολλῆς
μελέτης του ὑπάρχουν σὲ ἐπιστημονικὰ καὶ πολιτικὰ
περιοδικά. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε τὰ:

«Θεωρητικὴ θεωρία τῆς γνώσεως κατὰ ERNST
MACH» πού δημοσιεύτηκε στὴν Ἐπιθεώρηση τῶν
Κοινωνικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, Σεπτ. —
Δεκεμ. 1916.

«Φωτοδιαγνωστικὴ τῆς ἐντατικῆς καταστάσεως»
1938.

«Ἡ φιλοσοφία τῆς νεώτερης φυσικῆς» 1947 —
Βιβλιοθήκη τῆς ΕΠ—ΑΝ.

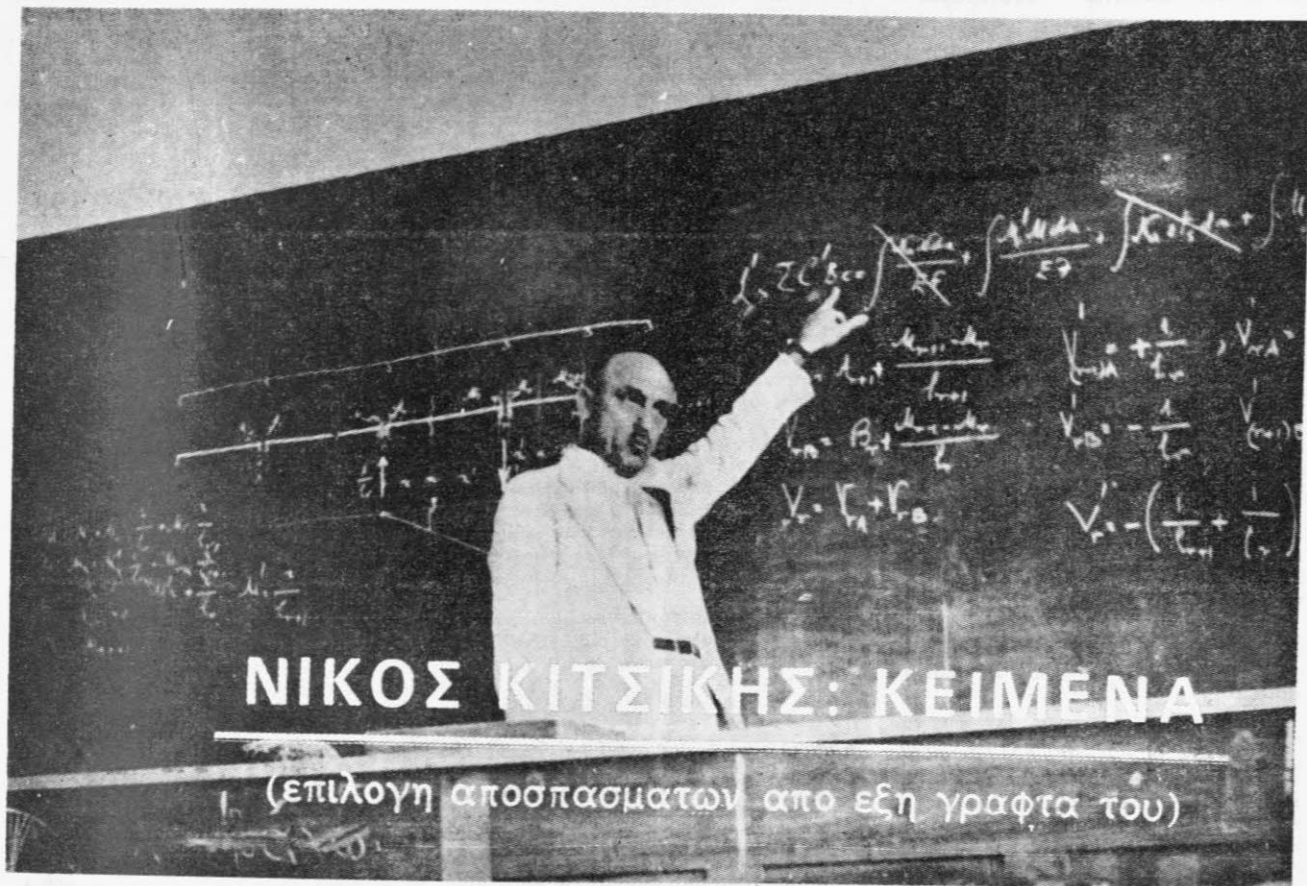
«Ἡ σημασία τῆς φυσικῆς διὰ τὴν φιλοσοφίαν»
1948.

«Ὁ κόσμος ὑπὸ τὴν ἀπειλήν τῆς ἐκμηδενίσεως»
1958.

«Ἡ βιομηχανία ἀλουμινίου 1960.

«Ἡ θύελλα τῆς κοινῆς ἀγορᾶς» 1962.

«Ὁ μαρξισμὸς καὶ ἡ φιλοσοφικὴ ἀξία τῶν Μαρ-
ξιστικῶν σπουδῶν» 1966 — Κέντρο Μαρξιστικῶν Με-
λετῶν καὶ Ἐρευνῶν.

● 'Επιμέλεια του συνάδελφου ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΠΑΛΑΦΑ Π.Μ.

Ευρύτατο είναι τό πνευματικό έργο του Ν. Κιτσίκη. Καί από τά βιβλία του, τά πάμπολλα άρθρα του, τούς λόγους του (σε κρίσιμες περιόδους), ρωμαλέα ξεχύνεται ή αίσιοδοξία του γιά τό μέλλον τής πατρίδος, ή πίστη του στό ρόλο του τεχνικού έπιστήμονα σάν βασικού κοινωνικού στέλεχους, ή αγάπη του πρός τή νεολαία, τή ζωογόνα πνοή του έθνους, τό πάθος του γιά τή παιδεία, ή φιλοσοφική του, τέλος, σκέψη. Τά αποσπάσματα πού παρατίθενται άποτελοϋν άπλώς «δείγμα γραφής» αύτής τής προσφοράς του όραματιστή όσο καί πραγματιστή κορυφαίου τεχνικού.

● ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ — Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥΣ

ΤΟ ΤΕΧΝΙΚΟΝ 'Επιμελητήριον τής 'Ελλάδος άποτελοϋν όργανωσιν τής παραγωγικής τάξεως τών Μηχανικών δέν έχει μόνον, ως σκοπόν τήν προαγωγήν καί προστασίαν τών γενικών οικονομικών συμφερόντων του 'Ελληνικού τεχνικού κόσμου, άλλ' ως συγκροτούμενον μόνον έξ έπιστημόνων, φιλοδοξεί ν' άποτελέση ένα τών κυριωτέρων παραγόντων έν τή 'ρυθμίσει τής δημοσιονομικής καί τεχνικής πολιτικής τής χώρας.

'Εταξεν έαυτό ως κυριώτατον προορισμόν τήν προαγωγήν τής τεχνικής κινήσεως τής χώρας καί επιδιώκει τήν πραγμάτωσιν του σκοπού τούτου διά τής δι-

('Από τήν «Γενικήν εισήγησιν επί τής οικονομικής μελέτης τών τεχνικών ζητημάτων» — 14.12.1931).

ενεργείας ειδικών μελετών επί σπουδαιωτάτων θεμάτων υπό τών πολυπληθών του έπιστημονικών έπιτροπών διά τής εκδόσεως έπιστημονικών συγγραμμάτων καί τεχνικού περιοδικού. Τέλος διά τής συγκλήσεως τεχνικών καί οικονομικών συνεδρίων πρός εξέτασιν τών μεγάλων τεχνικών ζητημάτων.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟΝ τών τοιούτων επιδιώξεων έναρμονίζονται έπομένως άπολύτως αί όργανωθείσαι διαλέξεις καί

συζητήσεις μέ σκοπόν τήν διαφώτισιν τών πολιτικών, τών οικονομικών, τών τεχνικών έπιστημόνων, ως πρός τήν σχεδόν ανεξερεύνητον εισέτι οικονομικήν πλευράν τών υπό έκτέλεσιν μεγάλων τεχνικών έργων καί λοιπών τεχνικών καί διομηχανικών προβλημάτων.

Τήν ανάγκην τής οικονομικής έρεϋνης τών τεχνικών ζητημάτων άντελήφθησαν άπό μακροϋ τόσον τό Τεχνικόν 'Επιμελητήριον, όσον καί ό Πολυτεχνικός Σύλλο-

γος, όστις έσκέφθη μάλιστα τήν σύγκλη-
σιν πραγματικού συνεδρίου.

Θέλωμεν διά τής έρεύνης ταύτης νά έ-
ξάρωμεν άκριβώς τήν τοιαύτην σημασίαν

έμπεριστατωμένων οικονομικών σπουδών,
σημασίαν τοσοούτα παραγνωρισθείσαν μέ-
χρι τούδε, ώστε νά παρέλθωσι άνευ σχο-
λίου 'ρωμαντισμοί ένάνυ οικονομικών πα-

ραγόντων καί πολιτικών καί νά έγκρί-
νωται τεχνικά μελέται άνευ σαφούς προ-
διαγραφής τών οικονομικών συνεπειών έκ
τής έφαρμογής αυτών...

● Ο ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ Τ. ΠΡΥΤΑΝΗ ΤΟΥ ΕΜΠ ΚΑΘ. Ν. ΚΙΤΣΙΚΗ ΣΤΙΣ 8.9.1981

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΕΤΗ πρυτανικήν θητείαν
μου έλαβον χώραν γεγονότα κολοσα-
σιαίας ιστορικής σημασίας. 'Η ανάληψις
τών καθηκόντων μου τήν 1ην Σεπτεμβρίου
1939 έσημειώθη μέ τήν κήρυξιν του εύ-
ρωπαϊκού πολέμου, τής διεθνούς ατύτης
λαίλαπος τερατώδους σφοδρότητος. Κα-
τά τό δεύτερον έτος ή 'Ελλάς παρεσύρθη
άπό τήν λαίλαπα ταύτην, τό Πολυτεχνεί-
ον έκλεισε, έκλήθη δέ τό διδακτικόν προ-
σωπικόν καί ή φοιτώσα νεότης νά εισφέ-
ρη τά πάντα υπέρ του άγώνος.

Τό 'Ιδρυμά μας έκτός τής χρηματικής
είσφοράς έξ ένός έκατομμυρίου δραχμών,
εις ός δέον νά προστεθή ή γενναία χρη-
ματική άρωγή τών καθηγητών καί του
προσωπικού του, άνερχομένη εις πολλάς
έκατοντάδας χιλιάδων δραχμών, δίδεσσε
τά κτίριά του καί τās έγκαταστάσεις ύ-
πέρ του άγώνος, μετατραπέν εις νοσοκο-
μειον.

'Υπό τοιαύτας συνθήκας δέν ήτο δυ-
νατόν νά γίνη τί περισσότερο τών όσων
έγένοντο υπέρ του 'Ιδρυμάτος.

ΠΡΙΝ 'Η ΠΕΡΑΤΩΣΗ τήν λογοδοσίαν
μου έχω ύποχρέωσιν νά ύπομνήσω τήν
χαρακτηριστικώς έντιμον καί γενναίαν
στάσιν, ήν έτήρησαν οι διοικήσαντες τό
'Ιδρυμα κατά τήν τελευταίαν πενταετίαν.
Είναι άξιον έξάρσεως ότι μόνον τό 'Εθνι-

('Από τή λογοδοσία του μέ τή λήξη τής πρυτανικής του θη-
τείας του έτους 1939—41).

κόν Μετσόβιον Πολυτεχνείον έκ τών άνα-
τάτων εκπαιδευτικών 'Ιδρυμάτων τής χώ-
ρας παρέμεινεν άμόλυτον άπό πάσαν έ-
πέμβασιν, σκοπούσαν τήν νόθευσιν τής
αυτοτελείας, ήν κατωχύρωσαν προσπάθειαι
μακρών δεκαετηρίδων.

'Η νομοθεσία μας παρέμεινεν αυστηρο-
τάτη ως πρός όλας τās διατάξεις εκεί-
νας, αίτινες καθώρισον τήν υπερέτατην λει-
τουργίαν του συλλόγου τών τακτικών κα-
θηγητών, ήτις είναι ή έκλογή τών συνα-
δέλφων των,

ΕΜΕΙΝΑΜΕΝ μακράν έπιρροών ύποβιβα-
ζουσών έπιστημονικά ιδρύματα καί
τους άνήκοντας εις αυτά, ά λ λ ά κ υ ρ ι-
ώ τ α τ α εις ο ύ δ ε ρ μ ε ι α ν
π ε ρ ι π τ ω σ ι ν ύ π η ρ ξ α μ ε ν
τ α π ε ι ν ο ι κ ό λ α κ ε ς, ά ν ε ι-
λ ι κ ρ ι ν ε ι ς ύ μ ν η τ α ι κ α θ ε-
σ τ ώ τ ω ν καί κ α τ α σ τ α σ ε-
ω ν, ο ύ δ ε έ δ ε χ θ η μ ε ν ν ά
π ρ ο π α γ α ν δ ι σ ω μ ε ν ι δ ε ά ς
ε ι ς τ ά ς ό π ο ι α ς δ έ ν έ-
π ι σ τ ε ύ σ α μ ε ν.

Είμαι υπερήφανος ύποστηρίζων ότι
κατ' έμέ ή μεγαλύτερα άξία του άπολο-
γισμού τής παρελθούσης διετίας συνίστα-

ται εις τήν άκαμπτον καί πλήρη άξιο-
πρεπεία στάσιν, τήν όποίαν έτήρησεν ή
πρυτανεία του 'Εθνικού Μετσόβιου Πολυ-
τεχνείου, έναντι ισχυρών όλεθρίων έπιρ-
ροών, χωρίς παρά τήν στάσιν τής ταύ-
την νά παραβλάψη τά συμφέροντα καί τήν
προαγωγήν του 'Ιδρυμάτος. 'Αντιθέτως
έπέτυχε νά καταστή τούτο σεβαστόν εις
πάσαν περίπτωσιν.

ΑΙ ΗΜΕΡΑΙ τās όποιās διέρχεται ή
Πατρις μας είναι σκληραί. Πρό όλί-
γου ήνοιξαμεν καί πάλιν τās πύλας μας
εις τήν φοιτώσαν νεότητα. Θά προσπα-
θήσωμεν μεταφέρντες αυτήν εις ανώτερα
έπιστημονικά έπίπεδα καί έμπνεόντες εις
τους νέους μας τόν άγώνν έπιστημονικόν
ένθουσιασμόν, νά τους άπομακρύνωμεν ά-
πό τήν σκληράν πραγματικότητα. Εϊμεθα
πλήρεις έλπίδων ότι έντός όλίγου θά ύ-
πάρξουν καί πάλιν ώραιαι ήμέραι έξόχου
τιμής καί δόξης διά τήν 'Ελλάδα. Οί νέοι
μας σφυρηλατούμενοι διά τής τεχνικής
καί προσλαμβάνοντες χάρις εις αυτήν έ-
κλεκτήν ήθικήν καί πνευματικήν όντότητα
θά κληθώσι τότε εις έν ύπέρρονον έργον:
Τήν άναστήλωσιν καί τήν άναδημιουργίαν
τής κατερείπωθείσης Πατρίδος μας.

● ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΗ Ν. ΚΙΤΣΙΚΗ ΣΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΤΟΥ ΕΜΠ ΤΟ 1943

ΑΠΕΥΘΥΝΟΜΑΙ πρός σάς, νέοι μας φί-
λοι, διά νά σάς σφίξω τό χέρι καί
νά σάς βεβαιώσω ότι μεγάλη ή χαρά μας
διά τήν πλουσίαν ανανέωσιν του τεχνικού
σπουδαστικού κόσμου τής 'Ελλάδος. 'Η
είσοδος σας, ύστερα από μίαν ανστηράν
έπιλογήν, δημιουργεί αναπτέρωσιν έλπί-
δων ότι σέ λίγο ό στρατός τών τεχνικών
μας, πλούσιος σέ έφόδια έπιστημονικά,
θά είνε ικανός νά δώση τήν μάχην τής τε-
χνικής, διά νά επιδιώξη τήν άναστήλωσιν
τών έρειπίων, τήν δημιουργίαν μιάς νέας
'Ελλάδος, ικανής ν' άνταποκριθί εις τās
τολμηροτέρας άπαιτήσεις τών τέκνων
της.

'Αλλ' ό χαιρετισμός μου στρέφεται καί
πρός σάς τους παλαιούς σπουδαστές του
Πολυτεχνείου, οι όποιοι μέσα στη θύελλα
πού κλυδωνίζει τόν τόπον μας, τέσσαρα
χρόνια τώρα, έκρατήσατε ύψηλά τήν ση-
μαίαν τών έλληνικών ιδανικών, τής πα-
τρίδος, τής έπιστήμης καί τής τέχνης.
Αί στερήσεις δέν έλύγισαν τήν ψυχήν σας.
'Αντιθέτως! 'Η ψυχή τών σπουδαστών
μας ποτέ δέν ύπήρξε περισσότερο ρωμα-
λέα, περισσότερο γενναία άπό σήμερα.
Τά δεινά πού έπεράσατε έχαλύδωσαν τό
φρόνημά σας. 'Εγίνατε προύρωξ σοβαροί.
Εις τά καλλίτερα χρόνια σας έστερήθητε
τήν χαράν τής ζωής. Τά μεγάλα ζητήμα-
τα πού σας άπασχόλησαν δέν σας άφι-

('Εκφωνήθηκε στις 13.11.43 κατά τήν έναρξη του άκαδημαϊ-
κού έτους).

σαν, ούτε στιγμή, νά άπολαύσετε τίς θεϊ-
κές χαρές πού προσφέρει ή νεότης.

Εις τά τραγούδια σας ύπάρχει μόνον
'Ελλάς, ή αιώνια 'Ελλάς καί αι αιώνια
άξια πού αυτή έδημιούργησε καί αι ό-
ποιαί θά κατοχυρωθούν άκόμη καλλίτερα
σέ μιά καινούργια ζωή, δοσμένη άπό σάς,
άποκλειστικά μόνον άπό σάς!

Οι παλαιοί σπουδασταί μας γεμίζουν
υπερήφανα. Είνε ύπεροχοι εις αίσημα
καί νόση, ικανοί μ' ένωμένα τά χέρια νά
προχωρήσουν εις επιτέλειαν τών σοβαρω-
τέρων έπιταγών, εκεί πού τά πεπραμένα
της φυλής, εκεί πού ή ιστορία τής 'Ελ-
λάδος τό επιβάλλει.

Οί νέοι σπουδασταί θά φανούν άξιοι
τών συναδέλφων των, θά δείξουν πίστιν
εις τά ιδανικά τής 'Ελληνικής νεότητος,
θά συντελέσουν άκόμη περισσότερο όχι
μόνον εις τήν τόνωσιν τών ιδεολογικών
έκείνων κατευθύνσεων τής άνθρωπότητας,
πού θά τής έξασφαλισούν ένα μέλλον καλ-
λίτερον άπό τό παρελθόν, αλλά πρό παν-
τός εις τήν έπίτευξιν μιάς ένώσεως ό-
λων τών τέκνων τής 'Ελλάδος, χωρίς εις
τήν όποίαν κανέν θαύμα δέν είνε άδύνα-
τον...

Α ΓΑΠΗΤΟΙ ΦΙΛΟΙ, επί τή εισόδω τών
νέων σπουδαστών καί τή έναρξει του
νέου άκαδημαϊκού έτους, μαζί μέ τόν έγ-
κάρδιον χαιρετισμόν τών καθηγητών σας,
σάς φέρω τών νεαρών μόνον, ό όποιος θά
ρυθμίξη έφεξής τās σπουδές σας. 'Ο νό-
μος ούτος σας άνοίγει έμπέτρους όρι-
ζοντας έπιστημονικών καί επαγγελματι-
κών επιδιώξεων. Δέν άποτελεί όμως ειμή
τήν άπαρχήν τών μέτρων πού πρέπει έν
συνεχεία νά ληφθούν διά ν' άποκτήσωμεν
Πολυτεχνείον άξιον τής μεταπολεμικής
'Ελλάδος.

Πρέπει νά έννοήσωμεν ότι ή 'Ελλάς του
όμεσου μέλλοντος έχει άπόλυτον ανάγκην
όλων τών έπιστημονικών μέσων, πού δια-
θέσει ή τεχνική, όχι άπλώς διά νά έπου-
λώσει τά τροματά τραματά της, αλλά
διά νά καταστή ικανή νά προσφέρει εις
τά τέκνα της, πού άπέδειξαν πόσην τήν
ήγάπησαν, τά θεία δώρα ένός προσημένου
τεχνικού πολιτισμού. 'Ο κυριώτερος συν-
τελεστής του πολιτισμού τούτου θά είνε
τό άνώτατον τεχνικόν 'Ιδρυμα τής χώρας,
τό Πολυτεχνείον. Πρέπει όλοι νά ένισχύ-
σωμεν παντοιοτρόπως τās προσπάθειās

του προς ανάδειξιν και επιστημονική επικράτησιν. Τά εργαστήριά του πρέπει να πλουτισθούν με όλα τα μέσα και τά όργανα τής επιστημονικής έρεύνης. Ουδέμια θυσία είνε υπερβολική όταν πρόκειται διά τό Πολυτεχνείον. Τό Έθνος όλό-

κληρον πρέπει να τό περιβάλη με εξαιρετικήν στοργήν και εύλάβειαν διότι τό Πολυτεχνείον θα όδηγήσθ τό Έθνος προς τήν εύημερίαν.

Σπουδασταί του Πολυτεχνείου γρηγορείτε. Θά

κ λ η θ ή τ ε ν ά δ ώ σ ε τ ε ε ν τ ό ς ό λ ί γ ο υ τ ή ν μά χ η ν τ ή ς τ ε χ ν ι κ ή ς. Ε ί σ θ ε Έ λ λ η ν ε ς. Π ρ έ π ε ι ν ά κ ε ρ δ ί σ ε τ ε κ α ί τ ή ν μά χ η ν α ύ τ ή ν.

● ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΛΟΓΟ ΤΟΥ Ν. ΚΙΤΣΙΚΗΣ ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ Δ. ΜΠΑΤΣΗ « Η ΒΑΡΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ » (1947)

ΒΑΡΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ στην Έλλάδα, δηλαδή αξιοποίηση και μεταλλουργική μετουσίωση του έκλεκτου, ποικίλου και άφθονου μεταλλευτικού πλούτου της, μηχανική επεξεργασία των προϊόντων τής μεταλλουργίας, κατασκευή μηχανών και γενικότερα των μέσων παραγωγής, Ύδρευση ναυπηγείων, έγκατάσταση ηλεκτρομηχανικών εργοστασίων, χ ω ρ ί ς π ρ ο ν ο μ ι α κ έ ς π α ρ α χ ω ρ ή σ ε ι ς σ τ ό ξ έ ν ο κ ε φ α λ α ι ο, άποτελεί τή μόνη διέξοδο από τήν οικονομική άποτελμάτωση, τόν μόνον τρόπο για μία σταθερή προοδευτική οικονομική έξυγίανση και άνόρθωση, τόν λυτρωμό τής έλληνικής οικονομίας και τής έθνικής εργασίας από τά δεσμά του ξένου κεφαλαίου,

τήν επιδίωξη κάθε πολιτικής πραγματικά έξυπρητικής των συμφερόντων του λαού.

Βαρεία βιομηχανία στην Έλλάδα, πάνω σε όρισμένες οικονομικές και πολιτικές προϋποθέσεις, σημαίνει διάσπαση του κλοιού τής κακομοιρίας και τής μοιρολατρίας, άποτίναξη του ζυγού τής ξένης κηδεμονίας και έξοδο στην πλατειά λεωφόρο, που όδηγει τίς μεγάλες λαϊκές μάζες στην εύημερία, στην πρόοδο και στόν πολιτισμό.

Βαρεία βιομηχανία μέσα σε πλαίσιο πραγματικής δημοκρατίας δημιουργεί λαό ικανό και τού παρέχει τά μέσα, για τήν άντιμετώπιση κάθε επιβουλής τής άκραιότητας του, κάθε προσβολής τής άνεξαρτησίας του.

Βαρεία βιομηχανία στην Έλλάδα είναι άπόλυτα δυνατή και πραγματοποιήσιμη. Όλες οι προϋποθέσεις υπάρχουν. Τό ενεργειακό μας δυναμικό, σε ύδατοπτώσεις και σε στερεά καύσιμα άνεβαίνει σε πολλά δισεκατομμύρια κιλοβατώρια τό χρόνο. Είναι υπεραρκετό για να φέρει τήν ενεργειακή κατανάλωση, κατά κάτοικο, γύρω στους μεγάλους αριθμούς, που χαρακτηρίζουν τίς μεγάλες βιομηχανικές χώρες του κόσμου. Τά θεβαιωμένα άποθέματα μερικόν μεταλλευμάτων είναι πολύ μεγάλα, άλλα όπωσδήποτε άρκετά, τά πιθανά όμως άποθέματα ξεπερνούν τίς άνάγκες και τίς δυνατότητες των πρώτων πολύχρονων σχεδίων, χωρίς ν' άποκλείουν τό ένδεχόμενο άπόλυτης έπάρκειας για τό άπώτερο μέλλον...

● « ΠΑΙΔΕΙΑ, ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΗ ΑΓΟΡΑ »

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ είναι οικονομικό, όχι γιατί προκαλεί μεγάλες δαπάνες, αλλά γιατί αντίθετα άποτελεί τήν βάση τής οικονομικής ανάπτυξης μιας χώρας. Η παιδεία άποτελεί τεράστιο συντελεστή έπιτυχίας μιας όρθης οικονομικής πολιτικής.

Σήμερα τήν έλληνική οικονομία χαρακτηρίζει χαμηλή παραγωγικότης — δηλαδή μικρή παραγωγή αγαθών κατά άπασχολούμενον, με συνέπεια μέσα κόστος τής παραγωγής. Ένας από τούς συντελεστές τής χαμηλής παραγωγικότητας, ίσως ό σημαντικώτερος, είναι τό χαμηλό μορφωτικό επίπεδο του λαού. Η ύψωση του μορφωτικού επιπέδου, ή έξάλειψη του αναλφαθητισμού — που βρίσκεται σε τραγικό ύψος στην Έλλάδα — πρέπει να συνοδεύει σαν βασικό μέλημα τίς προσπάθειες άνασυγκροτήσεως, για να έπιτύχουμε τήν αύξηση τής παραγωγικότητας, τή δημιουργία ικανότητας τής γεωργικής και βιομηχανικής παραγωγής μας ν' άνταγωνισθαι, ύστερα από τή σύνδεσή μας, με τίς χώρες τής Κοινής Άγοράς, δηλαδή τής συμπεκνωμένης γεωργικής και βιομηχανικής παραγωγής τής Εύρώπης, που βρίσκεται στο ύψιστο σημείο τελειοποίησης...

ΑΛΛΑ ΓΙΑ ΝΑ ΕΠΑΝΕΛΘΟΥΜΕ στην οικονομική σημασία τής Παιδείας, τονίζουμε ότι ό ά ν θ ρ ω π ο ς ε ί ν ε ν α ι τ ό σ η μ α ν τ ι κ ώ τ ε ρ ο τ ω ν μ έ σ ω ν π α ρ α γ ω γ ή ς. Τό αξίωμα αυτό πρέπει να ριζωθεί θεθειά στή συνείδησή μας και να στρέψουμε όλη μας τήν προσοχή στην άνάπτυξη, στόν πολλαπλασιασμό, στην καλύτερηση αυτού του μέσου παραγωγής, δηλ. του ανθρώπου. Ο νέος εργάτης και ό νέος άγρότης πρέπει να άποκτήσουν τήν άνάγκη τής μορφώσεως. Πρέπει να γίνει στό

(Άποσπάσματα από άρθρο του Ν. Κιτσίκη στο περιοδικό «Πανσπουδαστική» — Φεβρουάριος 1963).

λαό, και ιδίως στόν εργαζόμενο κόσμο, βαθύτητα συνειδητή ή σημασία τής έπιστήμης για τήν άντιμετώπιση των προβλημάτων τής ζωής, για τήν ικανοποίηση των κοινωνικών και ανθρωπίνων άναγκών, για τήν μελέτη των πολυσυνθέτων ζητημάτων τής παραγωγής...

ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ που λείπουν θά τά δώσει ή τεχνική παιδεία, κλιμακουμένη σε πυραμίδα, με πλατειά βάση πολυτεχνικής μορφώσεως ολοκλήρου του λαού. Η τεχνική παιδεία είναι ένα κεφάλαιο, πρωταρχικής σημασίας, του μεγάλου έθνικού μας θέματος τής παιδείας, όχι μεμονωμένο, αλλά καθοριστικό τής τροχιάς όλης τής παιδείας μας, από τήν κατώτατη ως τήν άνώτατη βαθμίδα, καθοριστικό των σκοπών της, των επιδιώξεων της, των ιδανικών της. Η τεχνική άνασυγκρότηση προϋποθέτει όχι μόνο τήν ύπαρξη τεχνικών στελεχών σε όλες τίς κλιμακώσεις, αλλά κάτι περισσότερο: τήν ύπαρξη τεχνικής συνειδήσεως σε όλόκληρο τό λαό.

Πρέπει να άνέβει ή μορφωτική στάθμη του λαού σε σημείο, ώστε να γίνουν συνειδητές οι άνάγκες σε έργα άνασυγκροτήσεως, για να μπορεί έτσι να αξιώσει τήν ικανοποίηση των άναγκών αυτών από τούς κυβερνήτες του. Η πολυτεχνική μόρφωση, που πρέπει να άποκτήσει ό λαός στό σχολείο, και ή διασπορά άνάμεσά του άφθόνων τεχνικών στελεχών, όλων των κατηγοριών, θα τόν κάνει να γνωρίσει τήν Έλλάδα, θα τόν φέρει σε έπαφή με τά προβλήματα τής ζωής, θα τόν κάνει να τά νοιώσει, να ζητήσει τήν λύση τους,

που θα έχει σαν άποτέλεσμα τήν ύψωση του βιοτικού του επιπέδου.

ΣΤΟΝ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΑΡΙΘΜΟ των τεχνικών στελεχών και στό γεγονός ότι δεν είναι συνειδητές στίς πλατειές λαϊκές μάζες οι δυνατότητες που προσφέρει για μέν τήν εκβιομηχάνιση ό όρυκτός και ό ενεργειακός πλούτος, για δε τήν ολοκληρωτική αξιοποίηση του έδάφους ό ύδατικός πλούτος, πρέπει κατά μέσα μέρος να άποδοθεί ή τραγική καθυστέρηση τής Έλλάδας στό έθνικό ζήτημα τής άνασυγκροτήσεως.

Όμως, τό πρόβλημα τής Παιδείας δεν είναι μόνο θέμα άναδιαρθρώσεως και εμπλουτισμού γνώσεων, αλλά πρό παντός θέμα ποιότητας. Δεν πρέπει να λησμονούμε τούς ανθρωπιστικούς σκοπούς τής παιδείας. Είναι άνάγκη, όχι μόνο να διαρθρωθεί διαφορετικά με προοπτική τό έργο τής άνασυγκροτήσεως με όλη τήν πολύμορφη ποικιλία του, αλλά να ύψωθεί ή στάθμη τής μέσης και άνώτατης παιδείας, να άποκτήσει προγραμματισμένο και συντονισμένο πνευματικό περιεχόμενο έπάνω σε στερεές θεωρητικές βάσεις, να συντελέσει στό σχηματισμό ενός οργανικού συνόλου, όπου τό κατ' έξοχήν μορφωτικό στοιχείο και τό τεχνικό στοιχείο να βρίσκονται στενά συνδεδεμένα. Μόνον ένα τέ τοιο άρτιο σύνολο μπορεί να είναι δημιουργικό και συντελεστικό έπιτυχίας άνωτέρων έκπολιτιστικών επιδιώξεων.

ΣΗΜΕΡΑ Η ΠΑΙΔΕΙΑ βρίσκεται πολύ χαμηλά. Τά προϊόντα τής μέσης παιδείας είναι οίκτρα άλλα και τής άνώτα-

της, παρά τὰ μέτρα ἀμύνης ἐναντίον τῆς τελείας ἀπαθλιώσεως μέ τὴν ἀλυσίτητὴ παρεμβολῆ τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων, δὲν εἶναι καθόλου ἱκανοποιητικά. Ἡ γενικὴ μόρφωση, ἡ ὁποία παρέχεται στὰ γυμνάσια, εἶναι ἐλλιπεστάτη. Πρέπει στὰ γυμνάσια νὰ παρέχεται πολυτεχνικὴ μόρφωση καὶ μάλιστα γενικὰ σὲ ὅλα, ἀνεξαρτήτως ὁποιασδήποτε διαφοροποιήσεως καὶ ἐιδικεύσεως τῶν γυμνασίων. Ἡ πολυτεχνικὴ παιδεία δὲν εἶναι ἐπαγγελματικὴ. Ἀποτελεῖ τρόπον ἐκπολιτιστικῆς μορφώσεως, μέθοδο ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς διαπλάσεως τῆς νεότητος, προπαρασκευὴ ἀγωνιστῶν γιὰ τὴν κατάκτηση τῶν ἀγαθῶν τῶν φυσικοῦ κόσμου καὶ τῶν νῶων πού τὸν διέπουν. Βαδίζει χέρι με χέρι με τὴ γενικὴ ἀνθρωπιστικὴ παιδεία, τῆς ὁποίας καθόλου δὲν ἐλαττώνει τὸ κύρος καὶ τὴ σημασία. Ἡ πολυτεχνικὴ παιδεία ζωντανεῖ ὁμως τὴ γενικὴ θεωρητικὴ κατάρτιση, ἀποκαθιστᾷ τὸν σύνδεσμο μεταξὺ θεωρίας καὶ πράξεως, τὴν ἔνωση διδασκαλίας καὶ παραγωγῆς ἐργασίας, δημιουργεῖ τὴν τεχνικὴ συνείδηση. Οἱ μαθηταὶ πρέπει νὰ μάθουν στὸ γυμνάσιο ὅτι ἡ Ἑλλάς ἔχει ἀξιόλογο μεταλλευτικὸ πλοῦτο καὶ μάλιστα μεταλλεύματα μεγάλης βιομηχανικῆς ἀξίας. Εἴμαστε λαὸς φτωχός, ὁ φτωχότερος τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ πρέπει νὰ διαλυθῆ ἡ ἔθνοκτόνος πλάνη ὅτι εἴμαστε χώρα φτωγῆ, καταδικα-

σμένη νὰ παρέχει στὸ λαὸ τῆς τὸ μικρότερο ἔθνικὸ εἰσόδημα ὄλων τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης. Πρέπει νὰ μάθουν ὅτι ἡ Ἑλλάδα, σύμφωνα με τὶς μελέτες καὶ ἐκθέσεις τῆς Γεωλογικῆς Ὑπηρεσίας, εἶναι πλούσια σὲ νικέλιο, ἔχει μεγάλα κοιτάσματα ἐκλεκτοῦ βωξίτου ὑπὸ πολὺ εὐνοϊκούς ὄρους ἐκμεταλλεύσεως. Ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶναι ἐπίσης μία ἀπὸ τὶς πρώτες χώρες τοῦ κόσμου σὲ μαγνησίτη (λευκόλιθο), ὅτι ὁ χρωμίτης ἀφθονεῖ, ὅτι τὰ σιδηρομεταλλεύματα ἐπιτρέπουν τὴν ἀνάπτυξη σοβαρωτάτης σιδηροβιομηχανίας καὶ τὴν παραγωγὴ εὐγενῶν χαλύβων. Ὅτι με τὴν ἀνάπτυξη χάριν τῆς πατρίδος μας τῆς σιδηρομεταλλουργίας καὶ τῆς λοιπῆς βιομηχανίας, θ' ἀναπτυχθεῖ αὐτομάτως καὶ ἡ μηχανουργικὴ βιομηχανία, πού εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὸν ἐφοδιασμὸ τῆς γεωργίας με μηχανήματα καὶ ἐργαλεῖα.

ΠΡΕΠΕΙ, ΜΕ ΑΛΛΑ ΛΟΓΙΑ, νὰ μάθει τὸν μεταλλευτικὸ πλοῦτο καὶ νὰ ἐξοικειωθῆ με τὸν μεταλλευτικὸ χάρτη τῆς χώρας. Ἡ ἐπιστήμη αὐτὴ λέγεται οἰκονομικὴ γεωγραφία τῆς Ἑλλάδος καὶ γι' αὐτὴν δὲν ὑπάρχει οὔτε ἓνα βιβλίο πού νὰ ἀναφέρει γι' αὐτὰ τὰ θεμελιώδη οἰκονομικὰ θέματα. Δηλαδή οὔτε γιὰ τὸ Πανεπιστήμιον, οὔτε γιὰ τὴν Ἀνωτάτη Σχολὴ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, οὔτε γιὰ τὸ Γυμνάσιον...

Τὰ παιδιὰ μας πρέπει νὰ γνωρίσουν τὸν μεταλλευτικὸ χάρτη τῆς Ἑλλάδος, νὰ πληροφορηθοῦν ὅτι ἔχουμε ἀφθονες πηγὲς ἐνεργείας, ὅτι ὑπάρχει ἕνας ἄλλος τεραστίος παραγωγὴ τῆς ἀνασυγκροτήσεως, τὰ παραγωγικά καὶ ἐγγυοβελτιωτικά ἔργα. Πρέπει ὁ λαὸς μας χάρις στὸ σχολεῖο νὰ ἀποκτήσει συνείδηση τῆς σημασίας τῶν ἀπλῶν ἐγγυοβελτιωτικῶν ἔργων.

ΟΤΑΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ ἡ πολυτεχνικὴ μόρφωση στὸ δημοτικὸ καὶ στὴ μέση ἐκπαίδευση γιὰ τὴν τεχνικὴ προπαρασκευὴ ὀλοκλήρου τοῦ λαοῦ, ὅταν σκοπίσουμε τεχνικὰ σχολεῖα στὰ πέρατα τῆς Ἑλλάδος καὶ θεμελιώσουμε καλὰ στὸ λαὸ τεχνικὲς γνώσεις πού τοῦ εἶναι ἀπαραίτητες γιὰ τὴν αὐξησὴ τῆς παραγωγικότητος, ὅταν ὀρθώσουμε στὴν ἐπιβαλλομένη ἐπιστημονικὴ στάθμη τὶς Ἀνώτατες Τεχνικὲς Σχολές μας με ἐμπλουτισμὸ τους σὲ προσωπικὸ ποιότητας καὶ ἐργαστήρια, ὅταν ἰδρύσουμε ἰνστιτοῦτα ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν σὲ διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος με ἐιδικότητα ἀντίστοιχη στὸν χαρακτήρα καὶ τὴν ἀξιοποιητικὴ δραστηριότητα κάθε περιοχῆς, θὰ μπορούμε ν' ἀντιμετωπίσουμε θαρραλέα τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς ἀνασυγκροτήσεως, τῆς ἀνταγωνιστικότητος καὶ τῆς εἰσόδου μας στὴν Κοινὴ Ἀγορά.

● «Ἡ ΘΕΤΙΚΙΣΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ERNST MACH»

ΠΡΟΣΕΠΑΘΗΣΑ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ν' ἀποδώσω ὡς ἀμέτοχος ψυχρὸς παρατηρητῆς τὰς δύο χαρακτηριστικώτερας ἀπόψεις τοῦ προβλήματος τῆς γνώσεως, τὴν θετικὴν καὶ τὴν κριτικὴν, ὑποστηρίζας μετὰ τῆς αὐτῆς εἰλικρινείας — τοῦλάχιστον ἐνδιαθῆτου — τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ ἐκάστης ἐξ αὐτῶν. Παρέστημεν μέχρι τοῦδε εἰς τὸ ἐνδιαφέρον θέαμα τῆς πάλης δύο γιγάντων τῆς σκέψεως, οἵτινες καλοῦνται Mach καὶ Kant, περὶ ζητημάτων θεμελιωδῶν. Νῦν προσεγγίζομεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα, ὅπερ ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ ὁμολογίαν πίστεως τοῦ συγγραφέως τῆς παρούσης μελέτης. Δυνάμεθα ἤδη νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ ἀποπειρά ἀναστάσεως τοῦ Kant ἀπέτυχεν. Βεβαίως εἶνε πολυάριθμοι εἰσέτι οἱ ὁπαδοὶ τῶν ἀρχαίων μεταφυσικῶν, οὐ μόνον τοῦ Kant, ἀλλὰ καὶ τῶν Descartes, Leibnitz, Fichte, Hegel καὶ τῆς θεωρίας τῶν περὶ ἐνός αἰωνίου καὶ ἀπολύτου λόγου κοινῶν εἰς ἅπαντας, περὶ ἀξιομάτων γενικῶν καὶ ἀναγκαιῶν ὁδηγῶν τῆς γνώσεως, περὶ ἀληθειῶν αἰωνίων καὶ ἰδεῶν προϋπαρχουσῶν a priori, ὡς στηριγμάτων στερεῶν καὶ ἀσαλεύτων τῆς ἐπιστήμης, ἧτις κατ' αὐτοῦς, προχωρεῖ λίαν κοπιωδῶς καὶ βραδέως εἰς τὴν κατάκτησιν τῆς ἀληθείας, ἐνῶ οὔτοι τὴν θέλουσιν ἄμεσον καὶ ἀπόλυτον. Ἄλλ' ἐναντίον αὐτῶν ἐγείρονται οἱ σημερινοὶ μεγάλοι ἐπιστήμονες Kirchhoff, Sigwart, Ostwald, Pearson, Poincaré, Duhem, Planck, κ.τ.λ., ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Mach, συνεχῶς καὶ ἀδιαιλίπτως ἐργαζόμενοι πρὸς μεγαλύτεραν δόξαν τῆς ἐπιστήμης, οἱ κατ' ἐξοχὴν εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμῶσιν τὴν σημασίαν αὐτῆς, ἀλλ' ἀναγνωρίζοντες μετριοφρόνως, ὅτι

(Τὰ συμπεράσματα τοῦ γνωστοῦ φιλοσοφικοῦ βιβλίου τοῦ Ν. Κιτσικῆ — 1916).

αὕτη δὲν εἶνε εἰς θέσιν ν' ἀποκαλύψῃ αἰωνία κοσμικὰ ἀληθεῖα ὑπαρχούσας ἐκτὸς ἡμῶν ἢ νὰ δώσῃ πιστόν ἀ ν τ ἰ γ ρ α φ ο ν τῆς πραγματικότητος ἐντὸς ἡμῶν. Ἡ ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια ἀποβάλλει παρ' αὐτοῖς τὴν ἀγέρωχον ἀκαμψίαν τῆς, γίνεται πλαστικὴ, ρεῦσα, προσαρμοζομένη εἰς τὰ φυσικὰ φαινόμενα. Δὲν εἶνε ἀποκάλυψις, ἀλλ' ἐ φ ε ὕ ρ ε σ ι ς διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ζωῆς. Εἶνε μηχανισμός, ὅστις ἀπλοποιεῖ τὴν σκέψιν, οἰκονομεῖ τὸν ἔργον, εἶνε ὁ μίτος τῆς Ἀριᾶνης εἰς τὸν λαβύρινθον τῆς πολυπλόκου φύσεως. Δὲν προϋπάρχει τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως δὲν προϋπῆρξεν ὁ φωνογράφος τοῦ Edison. Παύει ὁ προσανατολισμός τῆς σκέψεως πρὸς τὸ πρῶτον ὄν, πρῶτον ἀξίωμα, κατηγορίαν, ὑποτιθεμένη ἀναγκαιότητα καὶ στρέφεται αὐτὴ πρὸς τὸ θέαμα τῆς συνεχοῦς ἐναλλαγῆς φαινομένων, ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῆ μεγαλοπρεπεία τῆς μεταβολῆς καὶ τῆς κινήσεως.

ΤΟ ΑΥΘΑΔΕΣ ἐπιστημονικὸν λογικὸν ἐγώ, τὸ δημιουργοῦν τὸν κόσμον κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν του, ἐξαφανίζεται. Ὁ Mach σταματᾷ ἐδῶ. Θεωρεῖ ἐν τούτῳ τὰς σκέψεις αὐτὰς οὐχὶ ὡς συντελεσμένην κοσμοθεσίαν, ἀλλ', ὡς τὰς γενικὰς γραμμὰς τοιαύτης, ἐχούσης ἀνάγκην μεγαλυτέρας ἐπεξεργασίας. Οὕτως ἄλλοι τὸν παρακολουθοῦν μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς, οὐδὲως παρεκκλίνοντες τῆς ὁδοῦ, ἢν αὐτὸς ἐχάραξεν, ἀλλὰ προβαίνουν καὶ περαιτέρω ἐξετάζον τὸν ἄνθρωπον οὐχὶ μόνον ὡς ἐπιστήμονα με ἐλαττωθέντα τὰ κεφάλαια γνώσεως τὸν

λόγον καὶ τὴν σκέψιν, ἀλλ' ἀκέραιον, μετὸν πλουσιώτατον θησαυρὸν αἰσθημάτων, ἐνοστικῶν, βουλήσεων, ἀναγκῶν, ἐπιθυμιῶν, μὴ μεταφραζομένων εἰς ἰδέας διαιρητὰς, ἐν τούτοις ἐντελῶς ὠρισμένων ἀλλὰ μὴ ἀναγομένων εἰς τὴν λογικὴν σκέψιν, inintelligibles, κατὰ τὴν ἐτυμολογικὴν σημασίαν τῆς λέξεως. Ἡ ἐπιστήμη, δημιουργία τοῦ λόγου καὶ τῆς νοήσεως, δὲν χρησιμεύει ἢ εἰς τὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀποτελεσματικὰς τὸ κράτος ἡμῶν ἐπὶ τῆς ζωῆς. Διδάσκει τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ὄντων, ἀλλ' οὐδὲν λέγει περὶ τῆς οὐσίας αὐτῶν. Ὁ ἀνθρώπινος λόγος ὑφίσταται μειώσιν. Ἀφαίρειται ἀπ' αὐτὸν τὸ δικαίωμα νὰ προσβλέπῃ τὸν κόσμον ὡς ἀντικατόπτριν τῆς ἰδίας αὐτοῦ εἰκόνας. Εἰς τὴν θέσιν ὅμως τοῦ κρημινισθέντος ἐπιστημονικοῦ ἐγώ ἐγείρεται μεγαλοπρεπὲς τὸ ἠθικὸν ἐγώ. Εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ τὸ πλάκικον ὑποσυνειδητόν, ἀναζητεῖται ἡ λύσις τῶν αἰωνίων ἐρωτημάτων περὶ τοῦ τί εἴμαστε ἡμεῖς αὐτοί, τί ἡ φύσις, ἧτις μᾶς περιβάλλει, ποία ἡ ἀρχὴ καὶ ποῖον τὸ τέρμα τῆς πορείας μας, ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς. Τὴν καθαράν ἐμπειρίαν συμπληροῖ ἡ καθολικὴ ἐμπειρία, εἰς ἣν τὰ αἰσθήματα, αἱ ἠθικαὶ ἰδέαι, αἱ αἰσθηματικαὶ διαισθήσεις, αἱ θρησκευτικαὶ πεποιθήσεις, εὐρίσκονται εἰς τὸ αὐτὸ, ἂν ὄχι ἀνώτερον, ἐπίπεδον ἀπὸ τὰς παρατηρήσεις καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐφαρμόζεται μέθοδος ἐρεύνης αὐτῆ ἠθετικιστικὴ μέθοδος, ἀλλ' ἧτις συμπληρουμένη καλεῖται πραγματικὴ μέθοδος. Τὸν Ernst Mach διαδέχεται καὶ τελειοποιεῖ ὁ William James».

ΟΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΕΕ ΚΑΙ Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

Ν. ΚΑΛΟΓΕΡΑΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ

Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Τ.Ε.Ε.

ΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ έντυπο όσοδήποτε ειδικευμένο παίζει ευρύτερο ρόλο από εκείνο που συνήθως του αναγνωρίζουμε. Δεν ενημερώνει μόνον αλλά έχει την δύναμη να ενώνει και αντίστροφα να χωρίζει τα άτομα. Αυτό ισχύει ακόμη περισσότερο όταν το έντυπο είναι «έπίσημο όργανο» μιας ομάδας ανθρώπων, που τους ενώνει ή επαγγελματική και επιστημονική ένασκόληση και τα κοινά επαγγελματικά συμφέροντα, ανθρώπων δηλαδή, που συνθέτουν με μία λέξη μια ένιαία κοινωνική τάξη.

Έτσι, τα έντυπα του τεχνικού κόσμου, που έχουν περισσότερο από 50 χρόνια ζωής στον τόπο μας, έπαιξαν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση της εικόνας του Μηχανικού. Παράλληλα, συνέβαλαν κι αυτά με το περιεχόμενό τους στην δημιουργία του Τεχνικού Έπιμελητηρίου οάν όργανο που όχι μόνον εκπροσωπεί τους Έλληνες Τεχνικούς, αλλά που συντελεί στην διαμόρφωση της Κοινής Γνώμης για τα μεγάλα τεχνικά προβλήματα της Χώρας μας.

Αυτή η διαπίστωση που γίνεται 46 χρόνια ύστερα από την πρώτη έκδοση των «Τεχνικών Χρονικών», του «έπίσημου όργάνου» του Τ.Ε.Ε., αποτελεί απόλυτη δικαίωση των επιδιώξεων και των προσδοκιών εκείνων που αποφάσισαν την έκδοσή του.

Η σημαντική συμβολή του Τ.Ε.Ε. εις την παραγωγή της τεχνικής κινήσεως της Χώρας, γράφει το 1932 ή τότε Διοίκηση με Πρόεδρο τον Ν. Κιτσίκη, δια την ύψωση της στάθμης των τεχνικών, επιστημονικών και επαγγελματικών δράσεων των μηχανικών έ π ' ώ φ ε λ ε ί α τ ο υ κ ο ι ν ω ν ι κ ο υ σ υ ν ό λ ο υ , κατέστησεν έπιτακτική την δημιουργία επίσημου δημοσιογραφικού όργάνου του Τ.Ε.Ε.».

Από την πρώτη, δηλαδή, στιγμή ή τότε Διοίκηση του Τ.Ε.Ε. τοποθετεί τον ρόλο των δεκαπενθημέρων Τεχνικών Χρονικών, σε ένα ευρύτερο πλαίσιο συσχετισμένο με το κοινωνικό σύνολο. Ο ρόλος τους όριοθετείται προς την κατεύθυνση αυτή ακόμη περισσότερο με το περιεχόμενο του πρώτου αυτού τεύχους, που περιλαμβάνει:

- «Γενικήν εισήγησιν επί της οικονομικής μελέτης των Τεχνικών Ζητημάτων».
- «Τα παραγωγικά έργα και ή χρηματοδότησις και έκμετάλλευσις αυτών, και ένα πρόγραμμα διαλέξεων του Τ.Ε.Ε. για τεχνικο-οικονομικά

προβλήματα που αντιμετώπιζε τότε ή Χώρα, και που παρακολούθησαν και πήραν μέρος ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως, οί ύπουργοί, οί άρχηγοί των κομμάτων και πολλοί γερουσιαστές. Πρέπει βέβαια να σημειωθεί, ότι τότε πρωθυπουργός ήταν ο Έλευθέριος Βενιζέλος.

ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ θέματα των πρώτων τευχών των Τεχνικών Χρονικών δείχνουν αυτήν την συνείδηση για τον κοινωνικό ρόλο του Τ.Ε.Ε. και την προσπάθειά του να γίνει ο ουσιαστικός Έχνικός Σύμβουλος του Κράτους, προσπάθεια που πρέπει να όμολογηθεί ότι βρίσκει τουλάχιστον σ' αυτά τα χρόνια έμπρακτη ανταπόκριση από την πλευρά των πολιτικών φορέων.

Όλες αυτές τίς διαπιστώσεις, που προκύπτουν από την απλή φυλλομέτρηση των Τεχνικών Χρονικών της εποχής εκείνης, πρέπει να ένταχθούν και στις τότε διαμορφωμένες συνθήκες άσκήσεως επαγγέλματος του Μηχανικού.

Ο αριθμός των μελών του Τ.Ε.Ε. το 1932, δεν ξεπερνούσε τα 1.800. Ο Μηχανικός άπόφοιτος του Πολυτεχνείου είναι ο μόνος Τεχνικός με μόρφωση στην παραγωγική διαδικασία, και ο ρόλος του είναι αποφασιστικός. Άς μίν ξεχνάμε ότι βρισκόμαστε ακόμη στην εποχή όπου οί έλπίδες που προσέφερε ή τεχνολογική ανάπτυξη ήταν πολλές και μεγάλωναν μέρα με την μέρα και άνακάλυψη με την άνακάλυψη. Έχουμε συνεπώς, ένα άναγνωστικό κοινό που περιμένει να ενημερωθεί γύρω από τα τεχνικά θέματα και την ανάπτυξη της τεχνολογίας σε άλλα κράτη. Τα ενημερωτικά άρθρα έχουν άξία χρονική μεγάλη άφου ο ρυθμός της εξέλιξης είναι συγκριτικά με σήμερα πιο άργός.

Άλλά, παρ' όλο που ή άνάγκη για ενημέρωση είναι έπιτακτική, οί Μηχανικοί δεν περιορίζουν τα ενδιαφέροντά τους, προσπαθούν να διαμορφώσουν μία συλλογική συνείδηση και να παρουσιάσουν την ένιαία εικόνα του Πρωτοπόρου Μηχανικού που αποτελεί τον βασικό στυλοβάτη για την ανάπτυξη της Χώρας.

Ο ρόλος του Ν. Κιτσίκη στην προσπάθεια αυτή για ένότητα είναι αποφασιστικός. Ένώ στην Βουλή του 1932 οί κοιμητικές διαμάχες είναι έντονες, στις έκλογές για Πρόεδρο του Τ.Ε.Ε. τον Οκτώβρη του ίδιου χρόνου, παρουσιάζεται μία όμοφωνία μοναδική. Η έκλογή του γίνεται παμφεή.

ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Β' / III

1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1933

ΑΡΙΘ. 25

* Εκδίδεται ανά δεκαπενθήμερον. * Επιτροπή Συντάξεως ή Διοικούσας * Επιτροπή του Τεχνικού * Επιμελητηρίου

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ κ. ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Πρὸς τὸν κ. ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΚΙΤΣΙΚΗΝ

ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΗΝ, ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ

Κύριε Πρόεδρε,

Ἐπιθυμῶ ν' ἀπευθύνω εἰς τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον θερμὰ συγχαρητήρια διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ πρώτου ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν «Τεχνικῶν Χρονικῶν».

Διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ τούτου κατέστη γνωστὴ ὄχι μόνον εἰς εὐρύτερους κύκλους τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ συστηματικὴ συμβολὴ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς τεχνικῆς κινήσεως τῆς χώρας μας, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἀρμοδίους κύκλους τοῦ ἐξωτερικοῦ ἢ ὑψώσις τῆς στάθμης τῶν τεχνικῶν ἐπιστημῶν παρ' ἡμῖν.

Τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα ἀπασχόλησαν τὰς διαλέξεις τοῦ Ἐπιμελητηρίου κατὰ τὸ λήγον ἔτος ἦσαν ἐξ ἐκείνων πρὸς τὰ ὁποῖα συνδέεται ἀμέσως ἢ πρόοδος τῆς χώρας, ἤμην δὲ εὐτυχῆς, διότι εἰμπόρεσα νὰ παρακολουθῆσω αὐτοπροσώπως πολλὰς ἐκ τῶν διαλέξεων τούτων ἐκ τῶν ὁποίων πολλὰν ἐπορίσθην ὠφέλειαν.

Εὐχομαι ὅπως τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον συνεχίσῃ μετὰ τὸν αὐτὸν ζήλον τὴν δρασίαν του διὰ τὴν μελέτην τῶν μεγάλων τεχνικῶν ζητημάτων πού ἐνδιαφέρουν τὴν χώραν.

Μετ' ἐξαιρέτου τιμῆς
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Σὲ ἀναγνώριση τῶν ὑπηρεσιῶν πού προσέφερε τὸ Τ.Ε.Ε. μετὰ τὴν ἐκδοσὴ τῶν Τ.Χ. καὶ τὴν ὀργάνωσιν τῶν διαλέξεων γιὰ τὰ παραγωγικὰ ἔργα ὁ Ἐλ. Βενιζέλος ἔστειλε στὸν Ν. Κιτσίκη τὴν παραπλεύρως ἐπιστολή.

Τὰ Τεχνικὰ Χρονικὰ μᾶς προσφέρουν καὶ μία ἄλλη ἀποκαλυπτικὴ εἰκόνα. Τὸ 1937 στὴν παντοδυναμίᾳ τῆς Μεταξικῆς δικτατορίας οἱ Τεχνικοὶ δὲν περιορίζουν τὸν ρόλο τους σὲ ἐπιστημονικὰ καὶ ἐπαγγελματικὰ θέματα μόνον. Τολμοῦν καὶ ζητοῦν, ὅπως γράφει ἡ λογοδοσία τῆς Δ.Ε. στίς 17.3.1937, «προικοδότηση μετὰ δικαιοδοσίαν τῆς ἀρμοδιότητός τους, ἥτις θὰ καταστήσει αὐτὸ παγίως αἰσθητόν, ὡς ζῶντα ὄργανισμὸν...».

Τὸ γεγονός ὅτι ἡ δικτατορία περιορίσει ἀντὶ νὰ δώσει τις πρόσθετες ἀρμοδιότητες πού ζητοῦσε τὸ Τ.Ε.Ε., δείχνει τὸ μέτρο τῆς δυναμικότητος τοῦ φορέα ὄλων τῶν Τεχνικῶν.

ΣΗΜΕΡΑ ἡ ἐξειδίκευση τοῦ γνωσιολογικοῦ πεδίου τοῦ Μηχανικοῦ ἀφ' ἑνός, ἀλλὰ καὶ τὰ πολὺπλευρα ἐνδιαφέροντα τῶν μελῶν τοῦ Τ.Ε.Ε. δημιουργοῦν συνθηκὰς διαφορετικὰς. Ἔτσι, στὰ 23.000 μέλη του τὸ Τ.Ε.Ε. πρέπει νὰ προσφέρει

ἕναν περιοδικὸ τύπο μετὰ ἀντίστοιχὴ πολυεδρικότητα καὶ ἐξειδίκευση.

Εἰδικώτερα, τὸ Ἐνημερωτικὸ Δελτίο δὲν διεκδικεῖ διάρκεια γιὰ τις πληροφορίες πού παρέχει. Ἀποτελεῖ μία γραπτὴ ἐξέδρα ὅπου δίνεται ἡ ζωτανὴ ἢ παρουσία τοῦ Μηχανικοῦ στὴν καθημερινὴ ζωὴ, ἔστω καὶ ἐὰν αὐτὸ ἀποβαίνει πολλὰς φορὰς σὲ βάρος τῆς κάποιας θεωρητικῆς ἀντικειμενικότητος.

Γιατὶ καὶ σήμερα, ὅπως καὶ τότε, σημασία ἔχει ὁ κοινωνικὸς ρόλος τοῦ Μηχανικοῦ πού συμμετέχει ἐνσυνείδητα στὴν ἀνάπτυξη τοῦ τόπου καὶ πού δὲν γίνεται εὐκολὴ λεία ὁποιασδήποτε ἐξουσίας. Γιατὶ ἡ ἠθικὴ του καταξίωση δὲν θὰ προέλθει ἀπὸ τὰ ποσοτικὰ καὶ τεχνολογικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς προσφορᾶς του, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν βαθμὸ πού αὐτὴ ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντα τοῦ εὐρύτερου κοινωνικοῦ συνόλου.

ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡ. ΔΕΛΤΙΟΥ 1

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Ν

15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1959

ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε.

Τό πρώτο
«Ενημερωτικό
Δελτίο»
των «Τ.Χ.»
μέ ημερομηνία
15.1.1959.

Γνωστοποιείται εις τὰ Μέλη τοῦ Τ.Ε.Ε.,
ὅτι ἡ Ὑπηρεσία αὐτοῦ ἐπὶ τῶν γενικωτέρων
καὶ ἐιδικοτέρων ἐπαγγελματικῶν ζητημάτων
τῶν Μελῶν περιλαμβάνει τὸν Διπλ. Πολιτικὸν
Μηχανικὸν κ. Ἄντ. Μαρῆτον, ἐδρισημένον

Δεκεμβρίου 1956, προσήλθον περὶ τοὺς εἴκοσι ἐκ τῶν
ὀπογραφήτων, οἵτινες συνεζήτησαν τ' ἀνωτέρω θέματα,
διαπιστωθείσης πλήρους ταυτότητος ἀντιλήψεων ἐπὶ
τοῦ τρόπου ἀντιμετώπισεως καὶ προωθήσεως τῶν ἐν
τῇ ἀναφορᾷ θεμάτων.

ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ Τ.Χ. ΚΑΙ ΤΟΥ Ε.Δ.

● Ἐπιμέλεια Ο. Ἐργασίας τοῦ Π.Σ.Δ. ΑΓΡ. & ΤΟΠ. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Οἱ περιοδικές ἐκδόσεις τοῦ Τ.Ε.Ε. ἀποτελοῦν ντοκουμέντα γιὰ τὴν κατάγραφὴ τῆς ἱστορίας τῶν Ἑλλήνων μηχανικῶν τὰ τελευταῖα 45 χρόνια, χωρὶς ὅμως νὰ σημαίνει αὐτὸ ὅτι εἶναι ἡ ἀποκλειστικὴ κί' ἀπόλυτα ἀντικειμενικὴ πηγή. Γιατὶ οἱ ἐκδόσεις τοῦ Τ.Ε.Ε., γενικά, ἀπηχοῦν ἀποκλειστικὰ ἢ κύρια τίς ἀπόψεις τῆς Δ.Ε. τοῦ Ἐπιμελητηρίου, πού δὲν ἔκφραζε κατανάγκη τὸ προβληματισμὸ τοῦ συνόλου τῶν Ἑλλήνων μηχανικῶν καὶ μερικὲς φορές οὔτε κὰν τὴν πλειοψηφία του.

Παρ' ὅλα αὐτὰ, ξεκάθαρα παρουσιάζεται μέσ' ἀπ' αὐτὲς ἡ πορεία καὶ οἱ διαφοροποιήσεις πού γίνανε στὸ κοινωνικὸ στρώμα τῶν μηχανικῶν ὄλ' αὐτὰ τὰ χρόνια. Τὸ πρῶτο πού θὰ παρατηροῦσε κανεὶς ξεφυλλίζοντας τὰ Τεχνικὰ Χρονικὰ καὶ τὸ Ἐνημερωτικὸ Δελτίο τους, εἶναι ὅτι, τὰ κυριώτερα προβλήματα (θεματολογικά) τῶν Ἑλλήνων μηχανικῶν παραμένουν τὰ ἴδια. Ζητήματα ὅπως ἡ ἀξιοποίηση τοῦ Τ.Ε.Ε. σὰν Τεχν. Σύμβ. τοῦ Κράτους, ὁ ρόλος τοῦ μηχανικοῦ στὴ παραγωγὴ, ἡ ἀνεργία καὶ ἡ ἑτεροαπασχόληση, ἡ ἐπάνδρωση τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἡ χρησιμοποίηση ξένων μηχανικῶν, οἱ συντάξεις καὶ τὸ ἀσφαλιστικὸ, ἡ ἐπαγγελματικὴ κατοχύρωση τῶν ἐιδικοτήτων μηχανικῶν, ὁ τρόπος ἀνάθεσης μελετῶν κί' ἐκτέλεσης ἔργων, ἡ Τεχνικὴ Παιδεία, τὸ κτηματολόγιο, τὸ χωροταξικὸ τῆς Ἀθήνας, ὁ ὀρυκτὸς πλοῦτος, τὸ συγκοινωνιακὸ, ἀκόμα, τὸ θεσμικὸ πλαίσιο καὶ τὸ στεγαστικὸ πρόβλημα τοῦ Τ.Ε.Ε. μέσα σὲ πληθώρα ἄλλων ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν τὸ ἴδιο ἔντονα, μὲ αὐξομειώσεις μόνο στὸν τρόπο προβολῆς τους, τὸ 1932, τὸ 1965, τὸ 1978.

Ὅμως, τὰ ἴδια αὐτὰ προβλήματα ἀντιμετωπίζονται μὲ διαφορετικοὺς στόχους, τακτικὴ κί' ἱεράρχηση. Ἡ διαφοροποίηση αὐτὴ στὸν τρόπο ἀντιμετώπισης, στὸ μέγεθος καὶ τὴ ποιότητα τῶν προβλημάτων, δείχνει τὴ θέση καὶ τοποθέτηση τῶν μηχανικῶν μέσα στὸ κοινωνικὸ σύνολο.

Ἐτσι, γιὰ παράδειγμα, τὸ 1932 τὸ Τ.Ε.Ε. διεκδικοῦσε νὰ κατοχυρώσει γιὰ τὸ μηχανικὸ τὸ ρόλο τοῦ τεχνοκράτη, πού σχεδὸν ἀποκλειστικὰ θὰ γνωμοδοτοῦσε γιὰ τὰ τεχνικοοικονομικὰ θέματα κί' ἔβλεπε σὰ διέξοδο στὸ πρόβλημα τῆς ἀπεργίας τὸν ἀγώνα του νὰ πειθοῦν οἱ Βιομηχανίες νὰ χρησιμοποιοῦν μηχανικοὺς (πάντα βέβαια σὲ διευθυντικὲς θέσεις) γιὰ τὴν «ἐξασφάλιση ὀρθολογικῆς ἀνάπτυξης βιώσιμων Βιομηχανιῶν».

Ἀντίστοιχα σήμερα, ἡ πλειοψηφία τῶν μηχανικῶν δείχνει καὶ μέσα ἀπ'

τὸ Ἐνημ. Δελτίο, ὅτι ἔχει συνειδητοποιήσει πὼς ἡ ἐπίλυση ζωτικῶν προβλημάτων τῆς Χώρας, ἀλλὰ καὶ δικῶν τους περνᾶ μέσα ἀπὸ κοινούς ἀγῶνες με τοὺς ἄλλους ἐργαζόμενους. Ἀκόμα ὅμως, πὸ χαρακτηριστικὸ παράδειγμα εἶναι, ὅτι, ἐνῶ ἀπὸ τῆς περιοδικῆς ἐκδόσεως τοῦ Τ.Ε.Ε., ὄλ' αὐτὰ τὰ χρόνια, σαφῶς ἐμφανίζεται ὡς αἴτιο τῶν βασικῶν προβλημάτων τους ἡ ἐξάρτηση τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας καὶ οἱ μηχανικοὶ σταδιακὰ ἀρχίζουν νὰ τὸ ἐπισημαίνουν καὶ νὰ τὸ ἐντοπίζουν.

Ἐπίσης, οἱ ἐκδόσεις τοῦ Τ.Ε.Ε. δεῖνουν στοιχεῖα γὰρ τὴν ἱστορία τοῦ τόπου μας, μὴ καὶ ἀντανακλῶν τῆς οἰκονομικῆς, πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς συνθήκης τῆς κάθε ἐποχῆς. Πολιτικὴς μεταβολὴς ἀπὸ Κοινοβουλευτικὴς δημοκρατίες σὲ δικτατορίες, ἐναλλαγὴς κομμάτων στὴν ἐξουσία, ἡ κατοχή, βάζουν τὴν σφραγίδα τους στοὺς ἀγῶνες τῶν μηχανικῶν καὶ στὴν προβολή του, μέσα ἀπ' τὰ ἐνημερωτικὰ δελτία. Τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Τ.Χ. κορυφώνεται ὅποτε ἡ Δ.Ε. (καὶ κύρια βέβαια, ὁ πρόεδρος τῆς), σὲ συνθήκες πού ἐπέτρεπαν τὴν ἀνεμπόδιση ἔκφραση τῶν ἀποψέων τῆς, προσπαθοῦσε νὰ μετατρέψει τὸ Τ.Ε.Ε. σὲ κυψέλη δουλειᾶς γιὰ ὅλους τοὺς μηχανικοὺς, ἐνῶ ὡς ἐκδοσὴ τὰ Τ.Χ. γίνονται ἀδιάφορα ὅταν οἱ Διοικήσεις τους ἀκολουθώντας μὴν «ἀπολίτικη» γραμμὴ, προσπαθοῦν νὰ ἐπιβάλλουν τὴν κυβερνητικὴ πολιτικὴ.

Μ' ὅλα τὰ παραπάνω, γίνεται φανερό, πὼς τὸ σημεῖωμα αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ δώσει, ἔστω καὶ περιληπτικά, κάποια εἰκόνα τῆς ἱστορίας τῶν μηχανικῶν. Ἀπλῶς κάνει νύξεις μόνο, καὶ μάλιστα ἐπιλεκτικά, γιὰ τὰ θέματα πού ἀντιμετωπίζονται ἀπὸ τῆς περιοδικῆς ἐκδόσεως μας, ὥστε νὰ ὑπογραμμισθεῖ στοιεὶς συνάδελφους πὼς ἡ πλήρης τεκμηρίωση κάποιου θεματός τους ἀπαιτεῖ καὶ τὴν ἀναδρομὴ στὰ Τ.Χ. καὶ τὸ Ε.Δ.

Ἡ ἐκδοσὴ καὶ ἡ ἐξέλιξη τῶν «Τεχνικῶν Χρονικῶν»

ΣΕ ΤΡΕΙΣ περιόδους θὰ μπορούσαμε νὰ χωρίσουμε τὴν ἱστορία τῶν Τεχνικῶν Χρονικῶν.

Ἡ πρώτη περίοδος ἀφορᾶ τὸ διάστημα ἀπὸ 1.1.1932 μέχρι καὶ τὸ Μάιο 1935 (ὡς τὸ τριπλὸ τεύχος Τ.Χ. 82, 83, 84). Εἶναι ἡ περίοδος πού τὸ Τ.Ε.Ε., παρὰ τῆς οἰκονομικῆς δυσκολίας ἀποφασίζει καὶ ἐκδίδει δικό του ἔντυπο μὲ ἐπιμέλεια τοῦ προέδρου του Ν. Κιτσίκη καὶ μὲ συντακτικὴ ἐπιτροπὴ τὰ μέλη τῆς Δ.Ε. Μέχρι τότε ὡς ἀνεπίσημο δημοσιογραφικὸ ὄργανο τοῦ Τ.Ε.Ε. ἐμφανίζονταν ἡ ἐκδοσὴ «Ἔργα» τοῦ Κ. Φιλάρτου, πού ἐκδίει ἀποψη ἐνημερωτικῆς ὕλης γιὰ τὴ δραστηριότητα τοῦ Τ.Ε.Ε., περιείχαν τὴν ἴδια μ' αὐτὴ τῶν Τ.Χ., στὴν πρώτη τους ἐκδοσὴ.

Ἡ δεύτερη περίοδος καλύπτει τὸ διάστημα ἀπὸ τὸ 1935 ὡς καὶ τὸ 1942. Στὸ διάστημα αὐτὸ πού ξεκινᾶ μὲ τὴν ἀποπομπὴ ἀπὸ τὴν προεδρία τοῦ Τ.Ε.Ε. τοῦ Ν. Κιτσίκη καὶ συμπίπτει μὲ τὴν παλινῶρθωση τοῦ Γλύξμπουργκ, τῆ Μεταξική δικτατορία καὶ τὴν κατοχή, οἱ δραστηριότητες τοῦ Τ.Ε.Ε. καθιλώνονται στὰ ἐπιτρεπτά πλαίσια. Ἀνάλογο βέβαια ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν καὶ τὰ Τ.Χ., πού ἂν καὶ διατηροῦν τῆς ἴδιες σχεδὸν στήλες, κάνουν μὴ ἀντροπὴ σὲ καθαρὰ «ἐπαγγελματικὸς προβληματισμοῦς».

Ἡ τρίτη περίοδος ἀρχίζει μὲ τὴν ἐπανέκδοσὴ τῶν Τ.Χ., τὸ 1945 καὶ τελειώνει τὸ 1958. Περίοδος πού συμπίπτει μὲ τὴν προσπάθεια γιὰ συμμετοχὴ τῶν Ἑλλήνων μηχανικῶν στὴν ἀναγέννηση τοῦ τόπου, ἀλλὰ καὶ σημαντικὰ γιὰ τὴν ἱστορία του γεγονότα πού δὲν ἄφησαν ἀνεπηρέαστο καὶ τὸ Τ.Ε.Ε. Εἶναι ἡ περίοδος πού τὸ βάρος τῆς ἐνημερωτικῆς ὕλης ὑπερκαλύπτει τὰ ἐπιστημονικὰ θέματα.

Τέλος, ἀπὸ τὸ 1959 ἔχουμε τὴν ἐκδοσὴ τοῦ Ἐνημερωτικοῦ Δελτίου τῶν Τεχνικῶν Χρονικῶν,

πού ἀπὸ ἀποψη περιεχομένου μπορούμε νὰ τὸ κατατάξουμε σὲ τρεῖς χρονικὲς περιόδους, 1959—1967, 1967—1974 καὶ 1974 καὶ μετὰ.

● Ἡ πρώτη περίοδος ἐκδόσεως τῶν «Τεχνικῶν Χρονικῶν»

Η ΠΡΩΤΗ περίοδος τῆς ἐκδόσεως τῶν Τεχνικῶν Χρονικῶν συμπίπτει μὲ μὴ ἀπ' τῆς σημαντικότερες γιὰ τὸ Ἐπιμελητήριο καὶ τοὺς Ἑλλήνες μηχανικοὺς. Ἦταν ἡ περίοδος πού τὸ Τ.Ε.Ε. κατοχυρώθηκε ὡς τεχνικὸς σύμβουλος τοῦ Κράτους μὲ τὸν Ν. Κιτσίκη πού ὡς πρόεδρος του ὑπῆρξε ὁ πρωτεργάτης τῆς ἐκδόσεως του. Ἦταν μὴ ἐκδοσὴ σημαντικὴ, ὄχι μόνο γιὰ τοὺς μηχανικοὺς, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ εὐρύτερο κοινόν. Τὸ τελευταῖο ἦταν μόνιμο μέλημα τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς τὴν περίοδο αὐτὴ, κάτι πού κατορθώθηκε μὴ καὶ τὰ Τ.Χ. εἶχαν πολὺ ἱκανοποιητικὴ κυκλοφορία, πωλούμενα στὰ περίητερα. (Ἦταν ἡ μόνη περίοδος πού τὸ κατόρθωσαν, γιὰτὶ μὲ τὰ γενικότερα ἐνδιαφέροντος ἄρθρα τους ἀνταποκρινόντουσαν στὰ προβλήματα τοῦ τόπου).

Ἀπ' τῆς 64 σελίδες τοῦ κάθε τεύχους αὐτῆς τῆς περιόδου, τὸ μεγαλύτερο μέρος καλύπτουν ἐπιστημονικὲς ἐργασίες, μὲ περιεχόμενο ζωτικὰ γιὰ τὴ χώρα τεχνικοοικονομικὰ θέματα. Σύμφωνα μὲ δήλωσὴ τῆς ἐπιτροπῆς σύνταξης «τὰ Τ.Χ. δέχονται πρὸς δημοσίευσιν μόνον ἀντικειμενικὰ ἄρθρα, ἀποβλέποντα εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν προαγωγὴν τῆς τεχνικῆς ἐν ἐκάστῳ κλάδῳ καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν τεχνικῆς συνειδήσεως, οὐ μόνον εἰς τὰ μέλη τοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἐπιστήμονας. Ἐπιδιώκομεν ὅπως ἡ τεχνικὴ σκέψις ἐν Ἑλλάδι καταστή συστηματικώτερα καὶ ἐπιστημονικώτερα, ἀριωτέρα δέ, ἡ ἐπίλυσις τῶν διαφόρων τεχνικῶν ζητημάτων». Στὰ πρῶτα τεύχη μάλιστα, γίνεται σχεδὸν ἀποκλειστικὰ ἀναδημοσίευση διαλέξεων, πού ἔδωσε τὸ Τ.Ε.Ε., ὅπως διακηρύτταται πάνω σὲ «σὲ μεγάλα τεχνικὰ ζητήματα, ἔχοντα ἀμεσώτατα

σχέση προς την ανάπτυξη της δημόσιας κι 'Εθνικής οικονομίας της Χώρας», τις διαλέξεις αυτές, σημαντικές στο θέμα και περιεχόμενο, τις παρακολούθησαν οι σημαντικότερες προσωπικότητες του καιρού, με πρώτο το πρώτο-πουργό Ε. Βενιζέλο.

Ός προς την ενημερωτική ύλη, τὰ Τ.Χ. περιλάμβαναν τὰ επίκαιρα, τὰ πρακτικά της Δ.Ε., τμημάτων Τ.Ε.Ε., αντιπροσωπείας και Γεν. Συνελεύσεών της, μελών του Τ.Ε.Ε., γραφείο εργασίας, βιβλιογραφία, συνέδρια, αποσπάσματα απ' τὸ ξένο τύπο, ανακοινώσεις του Συλλόγου 'Αρχιτεκτόνων, διεθνή τεχνική κίνηση, νομοθεσία, ἐπιστολές και ἀπὸ τὸ 1934 ἐνωματωμένο Δελτίο Πρωτυποποίησης ΕΝΟ και Γραφείο 'Επετηρίδας.

Πέρα απ' αυτές τις μόνιμες στήλες, ἀφιέρωναν ἄρθρα σὲ εἰδικὰ θέματα μηχανικῶν, ὅπως: ἡ προώθηση του ΤΣΜΕΔΕ, ὁ νόμος περὶ ἐκτελέσεως Δ.Ε., ἡ ἄσκηση ἐπαγγέλματος μηχανικοῦ, τὰ τεχνικά ἐπιδόματα μηχανικῶν δημοσίου, ἡ χορήγηση πτυχίου ἐργολάβου, ἡ ὑπαρξη 'Ελληνικῶν Τεχνικῶν 'Εταιριῶν, οἱ ἐπιστημονικὲς σπουδὲς κί' ὁ ἐπαγγελματικὸς πληθωρισμὸς, κ.ἄ.

'Ιδιαίτερο ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ἡ στήλη τῶν ἐπικαιρῶν, πού μέσα απ' αὐτὴ παρουσιάζονται σχολιασμένους οἱ δραστηριότητες τῶν τεχνικῶν, τὰ προβλήματα και ἡ

νοοτροπία τους.

'Εδῶ, κάνουμε μιὰ παρένθεση. 'Η στήλη τῶν σχολίων, ἐνῶ γιὰ τὸ σύγχρονο ἀναγνώστη δὲν εἶναι ἴσως ἡ σημαντικώτερη, γιὰ τὸν ἱστορικὸ μελετητὴ εἶναι ἡ πιὸ ἐνδεικτικὴ γιὰ τὶς διαθέσεις και τὴν πολιτικὴ τῆς κάθε Δ.Ε. ἀπέναντι στὴν Πολιτεία, ἀλλὰ και τοῦς μηχανικοῦς. Εἶναι ἡ στήλη πού ἐξαφανίζεται σὲ περιόδους πού ἡ Δ.Ε. δὲν ἤθελε ἢ δὲν μπορούσε νὰ ἀσκήσει κριτικὴ στὴν πολιτικὴ τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς πρώτης περιόδου :

● Διαπισπώνεται ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μηχανικοῦ δὲν εἶναι προνομιοῦχο. 'Ο πληθωρισμὸς εἶναι ἀπειλητικὸς γιὰ τὸ στρώμα τῶν μηχανικῶν και γίνεται ἐκκληση περιορισμοῦ εἰσοκτέων στὸ Ε.Μ.Π.

'Η ὑποτίμηση τῆς δραχμῆς ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα τὴν αὔξηση τιμῆς τῶν δομησίμων ὑλικῶν και τὴν ἀδυναμία τῶν ἐργοληπτῶν μηχανικῶν ν' ἀνταποκριθοῦν στὶς ὑποχρεώσεις τους. Τὸ μέτρο «περιορισμοῦ τῶν εἰσαγωγῶν» τοῦς φέρνει ἐμπόδια. Παρατηρεῖται μεγάλη ἀνεργία Μηχ. 'Ηλεκ., 'Αρχιτ., Χημικῶν.

● 'Ο μηχανικὸς δὲν ἔχει βρεῖ τὸ σωστὸ του ρόλο στὴ

ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Α' 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1932 ΑΡΙΘ. 1

'Εκδόσεις ἀπὸ Ἀποστολῆς: 'Εταιρεία Συναδέσφωτων 'Επιστῶν 'Εταιρεία τῶν Τεχνικῶν 'Συνομοσπονδία

ΤΑ "ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ",

ΩΣ ΜΕΣΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΑΣ

'Η σημαντικὴ συμβολὴ τοῦ Τεχνικοῦ 'Επιμελητηρίου τῆς 'Ελλάδος εἰς τὴν προαγωγήν τῆς τεχνικῆς κινήσεως τῆς χώρας, διὰ τὴν ὕψωσην τῆς στάθμης τῶν τεχνικῶν ἐπιστημῶν παρ' ἡμῖν, διὰ τὴν ὀθύνωσιν τῶν ἐπιστημονικῶν και ἐπαγγελματικῶν δράσεων τῶν μηχανικῶν ἐπ' ὠφέλειά τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, κατέστησεν ἐπιτακτικὴν τὴν δημιουργίαν ἐπισήμου δημοσιογραφικοῦ ὀργάνου τοῦ Τεχνικοῦ 'Επιμελητηρίου τῆς 'Ελλάδος.

'Απὸ ἐτῶν ἤδη, ἡ ἀνάγκη αὐτῆ κατέστη συνειδητὴ εἰς τὰς Διοικήσεις τῆς ἀρχαῖας ἡμῶν, ἀλλ' ἡ πραγματικότης τῆς ἐκδόσεως ἰδίου περιοδικοῦ δὲν ἀπετολμᾶτο διὰ λόγους τεχνικοῦς και οικονομικοῦς, μέχρις οὗ ἡ ιστορικὴ μέριμνα τῆς Κυβερνήσεως ἐδημιούργησεν ἡμῖν συνθήκας δικαιολογούσας πᾶσαν ἀγαθὴν πρόβλεψιν διὰ τὴν ἐπικράτησιν του.

'Η δόξις τοῦ Τεχνικοῦ 'Επιμελητηρίου ὡς ὀργανώσεως οικονομικῆς τάξεως σοβαρωτάτης, και' ἔξοχῃν παραγωγικῆς, διὰ τὴν γίνη αἰσθητὴ και ἀποδοσὴ ταχύτερον και ἀποτελεσματικώτερον, δέον νὰ ἐκδηλοῦται ὡς ἀνισταμένη τῶν προσπαθειῶν ὅλων τῶν μελῶν. Τὴν σύνθεσιν τῶν τοιοῦτων προσπαθειῶν σκοπεῖ ἡ ἔκδοσις τοῦ παρόντος πε-

ριοδικοῦ, ὅπου θὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν ἐσπῆν μεταξὺ ὅλων τῶν 'Ελλήνων Μηχανικῶν, τῶσον τῶν ἐργαζομένων ἐν 'Ελλάδι, ὅσον και τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Θὰ καταστήσῃ δυνατὴν τὴν ἀναλλαγὴν σκέψεων ἐπὶ ζητημάτων γενικῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων. Θὰ φέρῃ τὴν Διοίκησιν τοῦ 'Επιμελητηρίου ἐγγύτατα πρὸς τὰ μέλη του. Θὰ πληροφορήσῃ αὐτὰ περὶ τῶν ἐπιτελουμένων σοβαρωτάτων ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν παρὰ τῶν συντόμως ἐργαζομένων κολυπηθῶν 'Εκτεροσπῶν και θὰ καταστήσῃ δυνατὴν τὴν συμβολὴν και αὐτῶν τῶν ἀπώτατα βιούντων μελῶν μας εἰς τὴν προαγωγήν τοῦ θεσμοῦ μας και τὴν πραγμάτωσιν τοῦ προορισμοῦ του. Ὅτιον θὰ ἐπιτελούμεν ν' ἀνυψώσωμεν εὐκόλως τὴν στάθμην τῆς ἐπιτήσεως και ἐμειστοσύνης τῆς Πολιτείας πρὸς τοὺς 'Ελλήνας Μηχανικοῦς.

'Εχομεν πάντα λόγον νὰ θεωρῶμεν τὰς ἐλπίδας μας βεβαίους και τὰς σκέψεις αἰτινας μᾶς ὀρθοῦν εἰς τὴν ἐκδοσὴν ἰδίου περιοδικοῦ ὀργάνου ὡς ὀρθῶς. 'Αλλ' ἡ ἠθικὴ και ἐπιστημονικὴ ἀγωγή τῶν ἀπανταχοῦ μελῶν τοῦ Τεχνικοῦ 'Επιμελητηρίου ἀποτελεῖ θεμελιώδες πρόγραμμα διὰ τὴν ἐπικράτησιν του.

Ἡ ΑΡΧΗΘΗΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Η πρώτη σελίδα
τοῦ πρώτου τεύχους
τῶν «Τεχνικῶν
Χρονικῶν»
πού ἄρχισαν
νὰ ἐκδίδονται
τὴν 1η 'Ιανουαρίου
1932.

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Υπό ΚΩΝΣΤ. Χ. ΓΕΩΡΓΙΚΟΠΟΥΛΟΥ, Καθηγητού Ε.Μ.Π.

Τὰ «Τεχνικά Χρονικά» εισέρχονται εἰς τὸ δευτέρου ἔτους τῆς ἐκδόσεώς των με πολλὰ πλὴθὺς δείγματα ἀναγνωρίσεως τοῦ ἔργου, τοῦ ἐπιτελεσθέντος κατὰ τὸ διαφρεῖσαν ἔτος, παρὰ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου. Ἡ ὑπόμνησις καὶ ἡ ἀνασκόπησις τοῦ ἔργου τούτου, παρέλκει, ἀφοῦ παρ' ὄλων παρακολουθεῖται μετὰ προσοχῆς ἀμειψίτων. Ἀλλὰ δὲν νομίζω, ὅτι δέον νὰ παρέλθῃ ἐν σιγῇ ἢ διὰ τῆς ἀπονομῆς τοῦ Μενεακίου βραβείου παρὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν πα-

ροχημένη ἐπίσημος ἀναγνώρισις τῆς δράσεως τοῦ Τεχν. Ἐπιμελητηρίου «ἥτις συντελεῖ εἰς τὴν ἀρθρῶσιν τῶν τεχνικῶν ἐφαρμογῶν τῆς Ἐπιστήμης ἐν Ἑλλάδι καὶ προάγει τὴν μελέτην τῶν μεγάλων τεχνικῶν καὶ οἰκονομικῶν προβλημάτων τῆς χώρας». Διὰ τῆς πράξεως ταύτης ἡ Ἀκαδημία ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν φιλοκαίριδα θέλησιν τοῦ λαοῦ ἐθνικοῦ εὐεργέτου. Τὸ βραβεῖον ἐτάχθη, ἵνα ἀπονεμηθῆται εἰς τὸ Σωματεῖον «ὅμοιο διὰ τῆς ἐν γένει

Μετὰ τὴ συμπλήρωσιν τοῦ πρώτου χρόνου ἀπὸ τὴν ἐκδοσὴν τῶν Τ.Χ. τὸ περιοδικὸν τιμήθηκε μετὰ τὸ βραβεῖον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν σὲ ἀναγνώριση τῶν ὑπηρεσιῶν τὴν προσέφερε. Ἄνω ἀπόσπασμα ἀπὸ σχετικὸν ἄρθρον.

παραγωγή. Οἱ Βιομηχανικὲς ἐγκαταστάσεις ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχοντες σ' ἐλάχιστους περιορισμούς, κί' ἔτι δὲν λαμβάνεται πρόνοια γιὰ τὴ σκοπιμότητα τῆς ἰδρύσεως ἐνὸς ἐργοστασίου, τὴν ἀριότητα ἐκτέλεσης ἐργασιῶν, τὴν ἐκλογὴν τῆς βιομηχανικῆς μεθόδου, τὴν προστασίαν ἐργαζομένων, περιόικων, περιβάλλοντος. Ὁ τεχνικὸς ἐπιστήμονας κρίνεται περιττός, κί' οἱ Ἕλληνες μηχανικοὶ ἀσχολοῦνται μὲ ξένα πρὸς τὴν εἰδικότητά τους ἐπαγγέλματα. Γίνεται ἐκκλήση γιὰ σοβαρὴ ἀντιμετώπιση κί' ἐξασφάλιση ὀρθολογικῆς ἀνάπτυξης βιώσιμων Βιομηχανιῶν.

- Ἡ τεχνικὴ λογογραφία βρίσκεται σ' ἐμβρυώδη κατάστασιν μίᾳ καὶ πολὺ λίγοι μηχανικοὶ συγγράφουν. Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπεξεργάζεται τεχνικὸν λεξιλόγιον.
- Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι μηχανικοὶ δυσπιστοῦν καὶ δὲν πλαισιώνουν τὸ Τ.Ε.Ε.
- Δὲν γίνεται κατάλληλη ἐκμετάλλευσις τοῦ λιγνίτη ἐν τῇ χώρᾳ μας.
- Οἱ ξένοι μηχανικοὶ ἐν Ἑλλάδι ἀμειψοῦνται μετὰ 5πλάσιους μισθοὺς ἀπ' τοὺς Ἕλληνας.
- Τὸ πνεῦμα τοῦ Διεθνισμοῦ ἀπασχολεῖ τοὺς βιομηχανικοὺς, τεχνικοὺς καὶ οἰκονομικοὺς ὀργανισμοὺς τῆς Εὐρώπης, σὰ διεξοδὸν ἐν τῇ οἰκονομικῇ ἀβυσσῷ. (Διεθνὲς σύμφωνο γιὰ τὸ γαιάνθρακα, Διεθνὴς ὀργανισμὸς διανομῆς ἠλεκτρικοῦ).
- Ὁ ἀντιδραστικὸς γιὰ τῆς σημερινῆς συνθήκης Νόμος 4663 πού ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀσκήσει ἐπαγγέλματος Πολ. Μηχ., Ἀρχ. καὶ Τοπ. Μηχ. θεωρεῖται πρωτοποριακὸς γιὰ τὴν Εὐρώπην.
- Τὸ βιβλίον τοῦ Τ.Ε.Ε. πού ἀναφέρεται ἐν οἰκονομικῇ ἔρευνᾳ τῶν μεγάλων τεχνικῶν ζητημάτων τῆς χώρας τονίζεται ὅτι μπορεῖ νὰ παραβληθῆ μόνον μ' ἀντίστοιχα Γερμανικά.
- Ἐξετάζεται ἡ ἐκμετάλλευσις ἀποξηρανθεῖσων γαιῶν ἀπ' τὸ Ὑπ. Γεωργίας (ἐνοίκιο ἢ συνεταιρισμοὶ ἢ τίτλος ἰδιοκτησίας).
- Μετὰ ἀπὸ ἀναγγελίαν προσλήψεων μηχανικῶν ἐν Δήμῳ, Κοινότητι καὶ Ὑ.Δ.Ε., τὰ «Ἐπίκαιρα» θεωροῦν πῶς λύνεται ὀλοκληρωτικὰ ἡ ἀνεργία μηχανικῶν κ.λ.π.
- **Τὰ «Τεχνικά Χρονικά» βραβεύονται ἀπὸ τὴν Ἀκαδημίαν**

Τὸ 1933 ἀπονέμεται ἐν τῇ Τεχνικῇ Χρονικῇ τὸ βραβεῖον τῆς Ἀκαδημίας. Τὸ γεγονός αὐτὸ ὑπογραμμίζει τὴν ἀποψη πού ἐπικράτησε ἐν τῇ πνευματικῇ κύκλῳ τῆς χώρας, ὅτι ἡ ἐκδόσις τῶν συνέβαλλε ἐν τῇ ζωῇ τοῦ τόπου.

Δίκαια λοιπὸν πανηγυρίζει ἡ Δ.Ε. τὸν ἀπολογισμὸν

τῆς: «Ἡ ἐνθουσιώδης ὑποδοχὴ ἧς ἔτυχον μετὰ τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ τοῦ ἐν γένει διανοουμένου κόσμου τὰ Τεχνικά Χρονικά, ἐδηλωθεῖσα διὰ σωρείας συγχαρητηρίων ἐπιστολῶν προερχομένων τῶν ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων ὅσο καὶ τῶν ἐν τῷ ἀλλοδαπῇ συγγενῶν Ὀργανώσεων, ἐπιτρέπει νὰ πιστεύουμε, ὅτι ἡ διὰ τὴν ἐκδοσὴν τῶν ἐπιδειχθεῖσα στοργὴ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ αἱ μέγισται οἰκονομικαὶ θυσίαι εὗρον ἀπόλυτον ἱκανοποίησιν ἐν τῇ ἀναμφισβήτητῳ ἐπιτυχίᾳ των».

Στὶς 9.6.35, τὸ Τ.Ε.Ε. δέχθηκε μίᾳ ὀμῇ ἐπέμβασι. Μετὰ ἀπόφασιν τοῦ τότε ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν διορίζεται ὑπηρεσιακὴ Δ.Ε. ἐν τῇ Ἐπιμελητηρίῳ, πού ἀντικαθίστα τὴ Διοίκησιν Κιτσίκη. Ἡ ἀπομάκρυνσις τῆς αἰρετῆς Διοικήσεως ἔγινε μετὰ τὴν δριμύτην καταγγελίαν ἀπὸ τὰ Τ.Χ. γιὰ τὴν ἀπόλυσιν «διαπρεπῶν καθηγητῶν» ἀπὸ τὸ Ε.Μ.Π., μετὰ τὴν ἐκδοσὴν τοῦ νόμου «περὶ ἐκκαθαρίσεως ὀργανισμῶν γενικῶν Δημοσίου Δικαίου», (τῶν καθηγητῶν Ν. Κιτσίκη, Δ. Λαμπιδάρου, Ν. Κριτικῆ, Κ. Βέη, Γ. Μαλτέζου, Α. Κουτσόκωστα, Α. Παππά) καὶ γιὰ τὴν συνεχεῖ ἀναβολὴ τῶν ἐκλογῶν ἐν τῷ Τ.Ε.Ε. Ἀλλὰ αὐτὸ ἦταν ἀπλῶς ἡ πρόφασιν. Ἡ τότε κυβέρνησις ἤθελε ἔτι καὶ ἀλλοίως τὰ ἀπομακρύνει τὴ Διοίκησιν τοῦ Τ.Ε.Ε.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτῇ καὶ τὰ Τ.Χ. προσαρμόζονται ἐν τῇ νοοτροπίᾳ τῆς νέας Δ.Ε. (πὺ ἀν καὶ ὑπηρεσιακὴ ἔμεινε 1 χρόνον) ὅπως τὴν ἐκφράσῃ ὁ πρόεδρος τῆς Ἐ. Οἰκονομῶν, μιλῶντας γιὰ τὴν προηγούμενη Δ.Ε. «Τὸ Τ.Ε.Ε. εἰργάσθη ἀλλὰ ὄχι ὡς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐργασθῆ. Τὸ ἀπερρόφησαν ἐν μείζωνι τοῦ προσήκοντος μέτρου οἱ δευτερευόντες σκοποὶ τοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ δὴ καθ' ἑρμηνείαν ὑπερβάσαι τῆς μεγαλυτέρας εὐρύτητος τὰ ὄρια». Πάντως, λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν ἐκλογὴν νέας Δ.Ε. τοῦ Τ.Ε.Ε. (μετὰ συμμετοχὴν ἐν τῇ ψηφοφορίᾳ 695 μηχανικῶν, ἐνῶ τὸ 1933 ἐν τῇ ἐπανεκλογῇ τοῦ Ν. Κιτσίκη εἶχαν λάβῃ μέρος 1.274) καὶ ἐν ὄψιν τῶν Κοινοβουλευτικῶν ἐκλογῶν ἔχομε τὰ πρὸς πολιτικοποιήσιν ἐπίκαιρα... Σ' ἕνα ἀπὸ αὐτὰ ἀναφέρεται ὅτι: «Τὰ Τ.Χ. δὲν ἀσχολοῦνται μόνον μετὰ νεκρολογίας καὶ ἐγκωμιασμοῦ ὡς εὐγλώτως πείθει ἀναδιφήσις τοῦ περιεχομένου των, διότι μαζὶ μετὰ τὴν ἐπιβεδλημένην ἔξαρσιν ὀρισμένων γεγονότων (ἦτις καὶ τὰ κοινὰ συμφέροντα προάγει) καὶ ὀλίγας λέξεις δι' ἐκλιπόντας συναδέλφους, δὲν παρέλειψαν ποτὲ ὁμοῦ μετὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ὕλην νὰ ἐκτεινῶνται καὶ ἐπὶ τῶν γενικωτέρου ἐνδιαφερόντων ζητημάτων καὶ συρφετόντων τῶν μελῶν». Ἀναδημοσιεύσαμε τὸ παραπάνω ἀπόσπασμα ὄχι μόνον γιὰ νὰ καταδειχθῆ αὐτὸ πού ἐν τῇ ἀρχῇ ἀναφέρθηκε: πῶς τὸ Ε.Δ. δὲν ἐκφράσῃ πάντα τῆς ἀπόψεως ὄλων τῶν μηχανικῶν (σὲ ἐπιστολῇ τῶν ὀπίσθων ἀπάντὰ τὸ παραπάνω σχόλιον) ἀλλὰ καὶ πῶς ἀπὸ τὸ σημερινὸν σημεῖωμα μοιραῖα λείπει ἕνα στοιχεῖον: πῶς ὑποδέ-

χόντουσαν και πόσο πίστευαν ότι τους έκφραζαν τα Τ.Χ. οί μηχανικοί τής εποχής εκείνης.

Από το τέλος του 1935 και κύρια με τη δικτατορία του Μεταξά, ενώ η μορφή του περιοδικού παραμένει στα ίδια πλαίσια, το περιεχόμενό του αλλάζει. Η στήλη των «επικαιρών» αρχικά εκφυλίζεται τελικά δὲ καταργείται (Τ.Χ. 114). Οί άλλες ενημερωτικές στήλες παραμένουν οί ίδιες αλλά προβάλλουν καθαρά κλαδικά επαγγελματικά ζητήματα. Ἐπί πλέον καθιερώνεται ἡ στήλη «ἐπαγγελματικά». Νέες ἑπίσης στήλες εἶναι τὰ «νέα διεθνούς τεχνικής κίνησης» καὶ τὰ «σύντομα τεχνικά νέα». Στὸ τεύχος 121 (1937) δημοσιεύεται ἡ ἐπετηρίδα τῶν μελῶν τοῦ Τ.Ε.Ε.

Τὸ περιοδικὸ διαπνέεται ἀπὸ φιλικὰ πρὸς τὴ δικτατορία αἰσθήματα (ἀκόμα καὶ πρὸς τὸ Μουσολίνι), πάντως

οί διαδικασίες λειτουργίας τῶν ὀργάνων τοῦ Τ.Ε.Ε. συνεχίζονται (π.χ. στὶς 17.4.37 ἔγινε γεν. συνέλευση τῶν μελῶν τοῦ Τ.Ε.Ε. χωρὶς ὅμως προηγούμενα νὰ ἔχει ἀναγγελθεῖ).

Ἰδιαιτέρω ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν τὰ θέματα τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν τῆς ἐποχῆς. Στὴν πλειονότητά τους καλύπτουν πολεμικοῦ περιεχομένου τομεῖς.

Μὲ τὴν κήρυξη τοῦ πολέμου ἡ κατεύθυνση αὐτὴ δίνεται ἐπίσημα πλέον ἀπ' τὴ συντακτικὴ ἐπιτροπὴ. Τὸ περιοδικὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἐκφράζει τὰ αἰσθήματα τῶν ἐλλήνων μηχανικῶν γιὰ τὴν προσπάθεια τῆς ἐδαφικῆς μας ἀκεραιότητας.

Τὸν πρῶτο χρόνο τῆς κατοχῆς ἡ ἔκδοση γίνεται

ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ Α' ΤΟΜΟΣ XXII - ΤΕΥΧΟΣ 253-254-255 (1-2-3) ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α' : 1932-1942 ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1945 ΑΘΗΝΑΙ - ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 4

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΩΝ "ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ,"

Υπό ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΒΕΡΔΕΛΗ, Π.Μ. Η.Μ.
Προέδρου τοῦ Τ. Ε. Ε.

Γὰ «Τεχνικά Χρονικά» στηρίζει μία ἐπιστημονικὴ καὶ τεχνικὴ παράδοσις. Ὑπῆρξαν ἐπὶ μίαν αἰκαίεταν ὀλόκληρον, ἀπὸ τοῦ 1932 μέχρι τοῦ 1942, μοναδικὸς φορεὺς τῆς φωνῆς τῶν Τεχνικῶν εἰς τὴν χώραν ταύτην, διασηγῆς καθρέπτης τῆς ἐλληνικῆς τεχνικῆς προσπάθειας. Τὰ «Τεχνικά Χρονικά» ὑπῆρξαν ἀληθινὰ ἀντικειμενικὸν ὄργανον τοῦ τεχνικοῦ κόσμου τῆς χώρας καὶ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὅποσον καὶ ἀποτελεῖ τὴν ἐπίσημον καὶ καθολικὴν τοῦ τεχνικοῦ τούτου κόσμου συνισταμένην. Πρέπει νὰ εἴμεθα εὐγνώμονες εἰς τὸ παρελθόν τοῦτο.

Ἐξυψώνονται ὅμως καὶ ἀπὸ μίαν ἐθνικὴν ἀπαράμιλλον στάσιν. Τὰ «Τεχνικά Χρονικά» θὰ ἠρίθμουν ἤδη δεκαπενταετη ἐν δλω βίον ἕαν δὲν εἶχε διακοπὴ ἡ ἔκδοσις των. Θὰ ἐξηκολούθουν ἤρημα καὶ ἀτάραχα τὴν ἀποστολὴν των, ἕαν εἶχον καὶ ὀλίγον ἀκόμη λυγίσαι ἐνώπιον τοῦ κατακτητοῦ. Θὰ ἐξησφαλίζετο ἀπόλυτα ἡ συνέχισις των, ἕαν εἶχον δεχθῆ νὰ στηριχθοῦν εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ δυνάστου, τῶν δορυφόρων του ἢ τῶν ὀργάνων του, βοήθειαν ἢ ὁποία ἐπανειλημμένως προσεφέρθη εὐγενικά, ἀφθονα καὶ ἐπιμονα. Δὲν τὸ ἠθέλησαν. Ἐπροτίμησαν τὴν ὁδὸν τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀκαμψίας, συμμετασχόντα οὕτως εἰς τὸν μεγάλον ἐκείνον ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον τὸ Ἔθνος ἐνεστερνίσθη καὶ ὀργάνωσεν ὄταν κατέρρεον τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο καὶ ἦλθε μετὰ τὴν σειρὰν τῆς καὶ ἡ τυπικὴ ὀποδοῦλωσις τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ «Τεχνικά Χρονικά» δὲν ὑπέκυψαν, διότι ἐπίστευσαν αὐτὸ πού διεκήρυξε, πού ἐπανασταβάνει καὶ σήμερον καὶ πού θὰ διαλαθῆ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀπ' ἀκροῦ εἰς ἄκρον ἡ παναρχαία αὐτὴ κατὰ τοῦ πολιτισμοῦ, ὅτι εἶναι ὠραῖον νὰ πληρῶνῃ κανεὶς μετὰ στερήσεις, μετὰ θυσίας καὶ μετὰ αἵμα τὸ τμήμα τῆς πίστεως του πρὸς τὴν Ἐλευθερίαν, τὴν Πατρίδα, τὴν Θρησκείαν, τὴν Φυλὴν καὶ τὰ τόσα ἄλλα ἰδανικά, τὰ ὁποία ἐφύτρωσαν, ἐκαλλιεργήθησαν καὶ ἀνεπτύχθησαν εἰς τὴν μικρὰν ἀλλὰ πανένδοξον ταύτην γωνίαν τῆς Εὐρώπης.

Τὰ «Τεχνικά Χρονικά» δὲν παρεδόθησαν ἀδόξως. Ἐπεσον μαχόμενα, ἀνέστειλαν τὴν ἔκδοσιν των μετὰ τὰς τιμὰς. Τὸ τελευταῖον πολεμικὸν τεύχος των ἐξετυπώθη, ἀλλὰ δὲν ἐκυκλοφόρησεν. Καὶ δὲν ἐκυκλοφόρησε διότι κατεσχέθη ἀπὸ τὴν ἐχθρικὴν λογοκρισίαν. Οἱ τεχνικοὶ ἤμπορουν νὰ εἶναι ὑπερήφανοι διὰ τὸ ὕστατον τοῦτο τεύχος τοῦ 1942, διότι συμβολίζει κατὰ τὸν ὠραιότερον τρόπον τὴν ἀξιοτιμότητα, καὶ τὴν αὐταπάρνησιν τῶν τεχνικῶν τῆς χώρας ἐπιστημόνων εἰς τὰ βουνὰ τῆς Πίνδου, τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Μακεδονίας. Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ μὴ κατοπτρίζεται εἰς τὸ ἐπίσημον τοῦτο ἐπιστημονικὸν καὶ ἐπαγγελματικὸν τῆς χώρας ὄργανον ἡ ψυχὴ καὶ αἱ θυσίαι τοῦ τεχνικοῦ αὐτῆς σώματος; Ὁ σύγχρονος πόλεμος ὑπῆρξε πρὸ παντός ἄλλου τεχνικός. Τὸ πρόβλημα τοῦ ἀβιανικοῦ πολέμου κατέληξεν εἰς πρόβλημα ὁδοποιίας καὶ μεταφορῶν. Οἱ τεχνικοὶ κατέλαβον πρῶτον τὰς ὁδοὺς καὶ εἰς τὰ πρόσω καὶ εἰς τὰ μετόπισθεν. Κατέβαλον ὅμως καὶ ἰψίστας θυσίας. Αὐτὰς τὰς θυσίας ὑπῆρξαν μεγάλας, ὁ φόρος ἀκόμη μεγαλύτερος.

Στὸ πρῶτο μεταπελευθερωτικὸ τεύχος τῶν «Τ.Χ.» τονίζονταν ὅτι τὸ ΤΕΕ ἀνέστειλε τὴν ἔκδοσὴ τους ὅταν κατασχέθηκε τὸ τεύχος τους τὸ 1942 καὶ δὲν θέλησε νὰ τὸ ἐπανεκδόσει συμμετέχοντας ἑστὸν στέν μεγάλο ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα.

έντελως τυπική. Δείγμα όμως της διάθεσης της πλειοψηφίας των Έλλήνων Μηχανικών την εποχή εκείνη αποτελεί η αναδημοσίευση από τα Τ.Χ. του άπολογισμού σαν πρώτη Ε.Μ.Π. του Ν. Κιτσίκι το 1941.

Η έκδοση διακόπτεται το 1942 (τεύχ. 245 — 252) αφού το τελευταίο τεύχος κατασχέθηκε κι' ενώ η Δ.Ε. επέδωκε την προκήρυξη έκλογων στο Τ.Ε.Ε., με τη συμπλήρωση της κανονικής θητείας της, άγομένη από Φρουραρχείου εις Ύπ. Δημοσίας Τάξεως και αντίστροφα.

Με την επανέκδοση το 1945 τονίζεται ότι το περιοδικό δεν έβγαίνει στην κατοχή γιατί «δεν δέχτηκε να στηριχτεί στη βοήθεια του δυνάστου, των δορυφόρων του και των όργάνων του, που τους προσφέρθηκε εύγενικά άφθονα, επίμονα».

● Η δεύτερη περίοδος των «Τεχν. Χρονικῶν»

ΜΕ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥΣ ΤΑ Τ.Χ. ξεκινᾶνε μηνιατικά (πριν ἦσαν 15θήμερα) ἄν και γιά πολλά χρόνια θά βγαίνουν διμηνιαία, τριμηνιαία ἢ και εξαμηνιαία με τιμή 300 δραχ. που ἀνά τεύχος όμως μεγαλώνει ἀστραπιαία. Στό πρώτο μετακατοχικό, έντυπωσιακό, τεύχος (253 - 4 - 5, Ίουλ. - Αὐγ. - Σεπτ. 1945) ἐκδίδεται μ' ἀφιερωμένη τήν πρώτη του σελίδα στούς νεκρούς μηχανικούς στόν ἀγώνα κατά τοῦ κατακτητή. Ἐκτός δὲ τῆς ἄλλης ὕλης του δημοσιεύει και τόν κανονισμό τοῦ περιοδικοῦ «Τεχνικά Χρονικά».

Όσον ἀφορᾶ τό περιεχόμενο τῆς ὕλης στήν δεύτερη τους περίοδο τά Τ.Χ. δὲν διάφεραν σημαντικά ἀπό τήν πρώτη. Περιλάμβαναν: Νέα ἀπό τό ἔξωτερικό με εἰδήσεις ἀπὸ τόν διεθνή τεχνικό τύπο, Τεχν.κῆ Κίνηση, Ἐπιμελητηριακή Κίνηση με δημοσίευση περίληψης τῶν πρακτικῶν τῆς Δ.Ε., τῆς ἀντιπροσωπείας και τῆς Γ.Σ. τῶν μελῶν τοῦ Τ.Ε.Ε. σὲ πῶ εὐανάγνωστη ἐμφάνιση ἀπό ὅτι παλιότερα, τά νέα διβλία, Τεχνική Νομοθεσία, νέοι τεχνικοί ὄροι. Σταδιακά ἀρχίζουν και ἐμφανίζονται κείμενα ἐπιτροπῶν τοῦ Τ.Ε.Ε. και καταστατικά συλλόγων μηχανικῶν (ΠΕΔΜΕΔΕ, ΕΜΔΥΔΑΣ, συλλόγου πολιτικῶν, μηχανολόγων κλπ., ὕπάρχει μάλιστα προβληματισμός στό Τ.Ε.Ε. κατά πόσον κρίνεται θετική ἢ παρούσα τέτοιων συλλόγων ἢ ἀντιστρατεύεται τό ἴδιο τό Τ.Ε.Ε.).

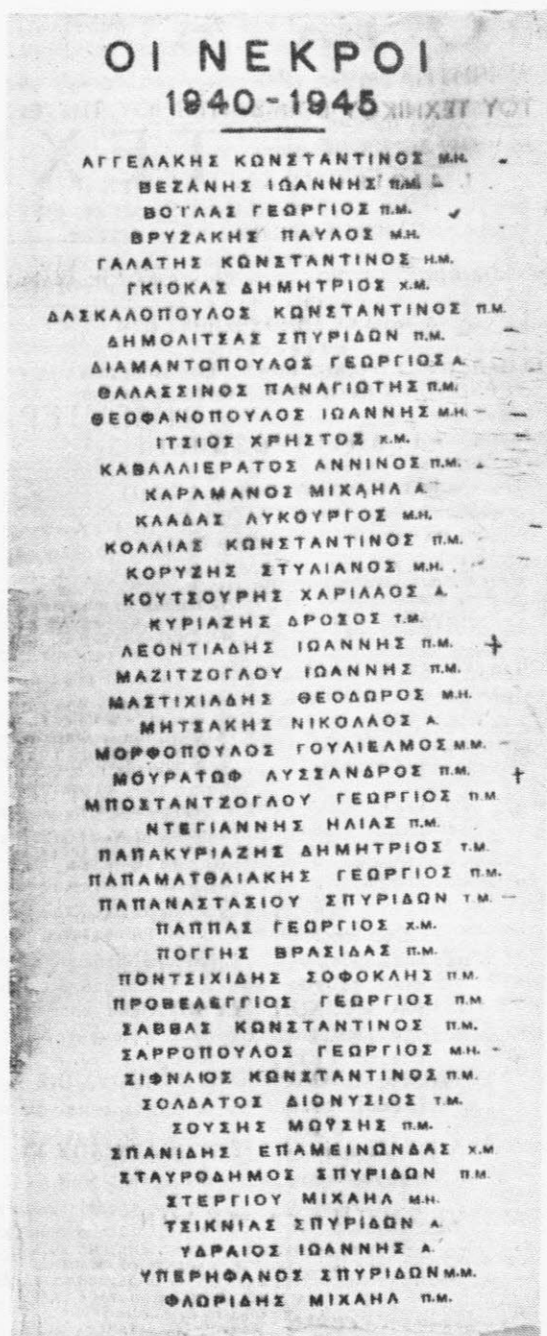
Όμως ἡ κύρια ἀλλαγὴ ἐγκτεται στό ὅτι δὲν εἶναι πιά τά ἐπιστημονικά ἄρθρα που ἔχουν τήν κύρια βαρῆτα, ἀλλά ἐκτοπίζονται και ἀπό αὐτὴ τήν πρώτη σελίδα ἀπό θέματα γενικότερης ἢ ἐπιμελητηριακῆς πολιτικῆς ἢ νομοθεσίας. Τῆ μεγαλύτερη μερίδα στά πρώτα μετακατοχικά χρόνια κατέχουν θέματα ἀνασυγκρότησης και συμβολῆς τοῦ Τ.Ε.Ε. στήν μελέτη γιά τήν ἀνοικοδόμηση τῆς χώρας, ἀναδιάρθρωση τῆς γεωγραφίας κλπ. Ἔτσι δὲν εἶναι περίεργο πῶς ἕνα διπλό δελτίο Τ.Χ. (τό 277 - 8), τό μεγαλύτερο στήν ιστορία τους με 232 σελ., περιλαμβάνει τό: Πρόγραμμα Ἀνασυγκροτήσεως τῆς Χώρας, στή σύνταξη τοῦ ὁποίου συμμετεῖχε και ὁ τότε πρόεδρος τοῦ Τ.Ε.Ε. Βερδέλης.

Τά Τ.Χ. αὐτῆς τῆς περιόδου (ἀπὸ 1946 — 1950) εἶναι αὐτά που ἐκφράζουν ἐντονότερα ἀπό ὁποιαδήποτε ἄλλης περιόδου τό κλίμα τῆς ἐποχῆς. Παρατηρεῖ κανεὶς π.χ. τίς συνεχεῖς συζητήσεις στήν ἀντιπροσωπεία και ἀναβολές μέχρι τελικῆς ἀποσιώπησης τοῦ θέματος τῶν δοσιλόγων μηχανικῶν, ψηφίσματα γιά τά Ἐθνικά Δίκαια πρὸς τόν Ο.Η.Ε. και τούς πρέσβεις Μ. Βρετανίας, ΗΠΑ, Γαλλίας, ΕΣΣΔ, προσκλήσεις γιά συμμετοχὴ τῶν μηχανικῶν σὲ ἐράνους, νά χαιρετίζουν τά Τ.Χ. τό γεγονός ὅτι Ἀμερικανοὶ ἐνεργειολόγοι ἀνάλαβαν τὴ μελέτη τοῦ προβλήματος τῆς χώρας μας και παράλληλα σὲ γέυμα τοῦ Τ.Ε.Ε. πρὸς τήν Ἀντιπροσωπεία Μαχομένων νά παρὰνίζονται ἐκ παραλλήλου ὁ Ἑλληνικός και Ἀμερικάνικος Ὑμνος.

Τό 1948 βρισκόμαστε στή θερμότερη περίοδο τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, ὅταν κάνει τήν ἐμφάνισή του ἕνα «δεκαπενθήμερο δελτίο» τῶν Τ.Χ. και τῆς Ἐπιτροπῆς Τεχνικῆς Δράσεως τοῦ Τ.Ε.Ε. Ἡ «Τεχνική Δράσις» ἦταν παράρτημα

τῶν Τ.Χ., με πρώτο τεύχος τήν 1 Ίουλίου 1948 (ἐκδόθηκαν συνολικά 8 δελτία). Ἄν και ἀναφερόταν ὅτι: «Διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Δελτίου σκοπεῖται μιά στενωτέρα ἐπαφή τοῦ Τεχνικοῦ Κόσμου μεταξὺ τους και μετὰ τῶν μὴ τεχνικῶν, μετὰ τῶν ὁποίων εὐρίσκειται εἰς ἐπαγγελματικὰς σχέσεις θά ἐπίδωχθεῖ νά γίνῃ καλλίτερον ἀντιληπτή ἡ Ἑλληνική Τεχνική» τό δελτίο ἀποτελοῦσε ὑπόδειγμα μισαλλοδοξίας. (Ἔτσι εἶναι ἀξιωματικόνεστο τό γεγονός ὅτι ἀρνήθηκαν νά περιλάβουν τό περιεχόμενό τους στήν καθατὸ ἐκδοση τῶν Τ.Χ.).

Ἀπὸ τό τεύχος 301 - 2 (Ίουλ. - Αὐγ. 1949) με τήν ἐκλυγὴ νέας Δ.Ε. πέρα ἀπὸ τίς βελτιώσεις στή δει-

Οἱ νεκροὶ μηχανικοὶ. Τά ὀνόματά τους δημοσιεύθηκαν στό Ε.Δ. 253/45.

κητική λειτουργία του Τ.Ε.Ε. έχουμε αλλαγή και στην εμφάνιση των Τ.Χ. Πιο συγκεκριμένα οι πρώτες σελίδες αφιερώνονται σε κάποιο σημαντικό γεγονός της δραστηριότητας του Τ.Ε.Ε., που συνδυάζεται με την παρουσία του προέδρου του Τ.Ε.Ε., που ή προβολή του από τις στήλες είναι όχι μόνο πρωτοφανής αλλά και έντυπωσιακή. Έξ' άλλου για πρώτη φορά στη στήλη της Τεχνικής Κίνησης εμφανίζονται πιο αναλυτικά οι ενέργειες και άλλ' λογαριασμούς της Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε. Από το δελτίο επίσης αυτό καθιερώνεται ξανά το Γραφείο Έργων και επαναλαμβάνεται η αποστολή σ' όλους τους μηχανικούς των Τ.Χ. ανεξάρτητα με το αν είναι τακτοποιημένοι οικονομικά.

Από τον Ιανουάριο του 1952 τα Τ.Χ. χωρίζονται σε δύο εκδόσεις. Στη Γενική έκδοση που περιέχει την ενημερωτική ύλη και γενικότερο ενδιαφέροντος άρθρα και στην Επιστημονική Έκδοση. Υπεύθυνος όλα τα χρόνια της Γενικής έκδοσης ήταν ο μετέπειτα πρόεδρος του Τ.Ε.Ε. Ν. Παγώνης. Η ύλη της έκδοσης αυτής που χρονικά συμπίπτει σχεδόν με τη θητεία σαν πρόεδρου

του Τ.Ε.Ε. του Καθηγητή Ρουσόπουλου περιλάμβανε: ένα κύριο άρθρο που αφορά σημαντική για το Τ.Ε.Ε. δραστηριότητα ή πολύ γενικού ενδιαφέροντος επιστημονικό άρθρο, τα Τεχνικά Χρονικά: στήλη των σχολίων και προβολής των σημαντικών πράγματι απόψεων ΤΕΕ, Τεχνικά νέα εξωτερικού, Έλληνικά Τεχνικά και Οικονομικά νέα, γραφείο εργασίας, συνεδριάσεις Αντιπροσωπείας Τ.Ε.Ε., ενέργειες Δ.Ε. κλπ.

Ο τελευταίος χρόνος της Γενικής Έκδοσης συμπίπτει με μια πολύπλευρη και πάλι προβολή της ανάγκης για συμμετοχή στις βουλευτικές εκλογές τεχνικών υποψηφίων και για υποστήριξή τους από τους μηχανικούς. Το Τ.Ε.Ε. όλα αυτά τα χρόνια «φέρει βαρέως» τη μικρή εκπροσώπηση τεχνικών στη Βουλή, για τους οποίους τεχνικούς δέβαια πιστεύει πως «θα μεθοδεύσουν εις την πολιτικήν ζωήν του τόπου την ορθολογικήν αντίληψιν και τεχνικήν σκέψιν και θα φέρουν σε πέρας κατά τον καλλίτερον τρόπον το τεράστιον αίτημα του εργαζόμενου Έλλ. Λαού, την δημιουργίαν δηλονότι των συνθηκών δια την βελτίωσιν του βιοτικού του επιπέδου...».

● 'Η έκδοση και ο προβληματισμός του «'Ενημερωτικού Δελτίου»

ΑΠΟ ΤΗΣ 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1959 και επί προεδρίας Παγώνη αρχίζει να εκδίδεται το εβδομαδιαίο Δελτίο του Τ.Ε.Ε. Περιλαμβάνει πια μόνο ενημερωτική ύλη και συνήθως είναι τετρασέλιδο. Περιέχει τις ενέργειες του Τ.Ε.Ε., ενδιαφέρουσες ειδήσεις για τους μηχανικούς, νομοθεσία, ρυμοτομικά και άλλα πολεοδομικά διατάγματα, γραφείο εργασίας, υποτροφίες και δημοπρασίες.

Όλα δείχνουν πως η έκδοση επιβλήθηκε, και μάλιστα εβδομαδιαία, για να καλύψει τις ανάγκες για ενημέρωση των μηχανικών σε επαγγελματικής φύσης προβλήματα. Από το δεύτερο χρόνο έκδοσής του το Ε.Δ. συνήθως εκδίδεται οκτασέλιδο περιλαμβάνοντας και άλλες επικαιρές για τους μηχανικούς ειδήσεις, μερικές ανακοινώσεις συλλόγων, (τους οποίους για πρώτη φορά ή σύνταξη καλούσε να δώσουν «πάσαν αυτών ανακοίνωσιν»), επιστολές, συνεχώς εμπλουτιζόμενο. Όμως μέχρι τέλος του 1964 δεν υπάρχουν σχόλια και πολύ σπάνια προβάλλονται απόψεις του Τ.Ε.Ε. για θέματα όχι επαγγελματικά.

Με την έκδοσή της νέας Δ.Ε. με πρόεδρο τον Ι. Χριστοδουλίδη, το Ε.Δ. αναλαμβάνουν σαν διευθυντής ο Ο. Δουμάνης και σαν αρχισυντάκτης ο Α. Αλεξανδρόπουλος. Η αλλαγή είναι σαφής, το Ε.Δ. άποκτά περιτομήνη εμφάνιση, προβάλλει τις απόψεις του Τ.Ε.Ε. σ' επίμαχα θέματα και το περιεχόμενό του αντανακλά την έντονη συμμετοχή των μηχανικών στα ζητήματα του τόπου (δραστηριοποίηση τοπικών τμημάτων, συνεχείς ανακοινώσεις και ενέργειες συλλόγων). Η κατανομή της ύλης στις έξι μελημένες αυτές εκδόσεις είναι ουσιαστικά ίδια με την σημερινή. Επί πλέον όμως υπήρχαν τα πλήρη πρακτικά έπιτροπών όπου μετείχαν εκπρόσωποι του ΤΕΕ (π.χ. ΣΕΚΑΜ), οι κατάλογοι των πραγματογνωμών που αναλάμβαναν δουλειά κλπ. Οι σελίδες γίνονται 16 και από το 1966, 24.

Παραθέτουμε στην συνέχεια τα κύρια θέματα που προβλήθηκαν από τις στήλες του Ε.Δ. τις χρονιές από το 1959 — 1967.

1959 :

- Μείωση της φορολογίας στους μηχανικούς και ιδιαίτερα τους τοπογράφους.
- Καθέρωση των Πολεοδομικών — Αρχιτεκτονικών διαγωνισμών.
- Η επάνδρωση των Δημοσίων Τεχνικών Υπηρεσιών με μηχανικούς. Διαμαρτυρία του ΤΕΕ γιατί η χώρα καταρτίζει 35 μηχανικούς ανά εκατομμύριο κατοίκων,

ενώ αυτοί θα πρέπει να είναι το πολύ 15.

- Το νομοσχέδιο περί τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσως.
- Για την ευρυθμότερη λειτουργία του Πολεοδ. γραφείου Αθηνών.
- Για την ίδρυση Ταμείου Προνοίας Ήλευθερων Μελητητών.

1960 :

- Το Τ.Ε.Ε. υπέρ του Ν.Δ. περί φοροδιαφυγής, μιά και οι μηχανικοί είναι απ' τους πλέον φορολογούμενους πολίτες.
- Πρόταση της 'Αν. Γεωπονικής Σχολής για ίδρυση τμήματος έγγείων βελτιώσεων θεωρείται απαράδεκτη απ' το Τ.Ε.Ε. ως εμπόπτουσα στις αρμοδιότητες της σχολής Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχ.
- Ενέργειες ΤΕΕ για ίδρυση βιομηχανίας Άλουμινίου.
- Προωθείται το θέμα των Άρχιτ. Διαγωνισμών.
- Προωθείται το Νομοσχέδιο περί Κ.Υ.Τ.
- Διαμαρτυρία Τ.Ε.Ε. για τη μετάκληση ξένου Πολεοδόμου για το ρυθμιστικό σχέδιο Αθηνών.
- Συζητήσεις στο Συντονιστικό Συμβούλιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσως του 'Υπ. Παιδείας για την Άνωτέρα Εκπαίδευση.
- Προβάλλεται η νέα έκδοση Επιστημονικού Τεύχους Τ. Ε.Ε.

1961 :

- Άγώνας Τ.Ε.Ε. να μην ονομασθούν «'Ανώτερες» οι διάφορες επαγγελματικές σχολές.
- Διαμαρτυρία του ΤΕΕ για την άδικη καταφορά κατά των τεχνικών σχετικά με τις υπερβάσεις δαπανών σ' έργα Τουρισμού.
- Ζητείται : 1) να προσλαμβάνονται Έλληνες μηχανικοί στις ξένες εταιρείες που εγκαθίστανται στην Ελλάδα. 2) να έχουν οι Έλληνικές εταιρείες που κάνουν έργα στο εξωτερικό τις ίδιες διευκολύνσεις κι' απαλλαγές μ' αυτές που έχουν οι ξένες εταιρείες.
- Η Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε. χαίρετίζει την σύνδεση της Ελλάδας με την Ε.Ο.Κ. σαν σημείο ιστορικής καμπής προς ανιούσα Έθνική πορεία.
- Α' Πανελ. Αρχιτεκτονικό Συνέδριο στους Δελφούς.

1962 :

- Αποφασίζεται να προκηρυχτεί αρχιτεκτονικός διαγω-

- νισμός για το Δικαστικό μέγαρο (στις φυλακές 'Αδέ-ρωφ).
- Θέμα 'Υπομηχανικών. 'Αγώνες ΤΕΕ για «περιφρού-ρηση» της τεχνικής επιστήμης στη χώρα.
- Απαράδεκτη ή χρησιμοποίηση ξένων μελετητών.
- Συγκροτείται 'Επιτροπή του Τ.Ε.Ε. για τη μελέτη των πολεοδομικών προβλημάτων Λεκανοπεδίου 'Αττικής.
- Μικροί μισθοί και βραδεία βαθμολογική εξέλιξη με συνέπεια την άπροθυμία προσέλευσης Μηχανικών στο δημόσιο.
- 'Αγώνες τεχνικών έναντι των πληττουσών την οικο-δομήν διατάξεων του Φορ(κο)υ Ν. 4242)62.
- Θεωρείται απαραίτητη ή σύσταση του 'Ινστιτούτου Πολεοδομίας.

1963 :

- Συνέδριο 800 επιστημ. ΝΑΤΟ στην 'Αθήνα, Προβάλ-λεται έντονα στο 'Ενημερωτικό.
- Ψηφίζεται Ν.Σ. για το Κ.Υ.Τ.
- Προσπάθεια ΤΕΕ για επάνδρωση και διάρθρωση του Πολεοδ. γραφ. 'Αθήνας για να λήξει το χάος.
- Ρυθμίζεται ο 'Αρχιτ. Έλεγχος οικοδομών.
- Γίνονται δεκτές προτάσεις του ΤΕΕ για απλούστευση διαδικασίας στο πολεοδομικό γραφείο 'Αθηνών.
- Πιστωτικές διευκολύνσεις σε τεχνικές επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν μελέτες ή έργα στο έξωτερο.
- Καθιέρωση 'Αρχιτ. Διαγων. σ' αξιολογία έργα Δημοσίου.
- Με συμμετοχή εκπροσώπων των παραγωγικών τάξεων κατόπιν απόφασης του προέδρου Κυβερ. (Γ. Παπαν-δρέου) συνεστήθη γνωμοδοτικό Συμβούλιο Διερεύνη-σης Θεμάτων Οίκου. 'Αναπτύξεως με εύρειες αρμοδιό-τητες.
- Μεγάλη προβολή του 3ου Πανελ. Συνεδρίου Μηχ. 'Η-λεκ. στο Ναύπλιο. Με 6 φωτ. προβάλλεται η παρου-σία του διαδ. Κων)νου, έτσι που από το Ε.Δ. δίνεται η έντύπωση πως η παρουσία του είναι το σημαντικώ-τερο γεγονός του συνεδρίου.

1964 :

- Διαπίστωση Τ.Ε.Ε.: «'Εθνικώς επωφελής και απαραί-τητη η διεύθυνση των 'Ελλήνων τεχνικών στις χώρες της 'Αφρικής».
- 22.1.1964 ή αντιπροσωπεία ΤΕΕ συζητά τα έπικαιρα προβλήματα των 'Ελλήνων Τεχνικών : Χρησιμοποίηση του ΤΕΕ παρά της Πολιτείας, Κύρος ΤΕΕ. Λαϊκή στέγη, χερσαία μεταφορά, Τεχνική, επαγ-γευματική 'Εκπαίδευση, Γ.Ο.Κ., όργαν. Πολεοδομικών Μελετών κι' εφαρμογών, φορολογία μηχανικών, μισθο-λόγια, αναμόρφωση Κώδικα άμοιβών μελετών. 'Αρχιτ. διαγων., έργα. πτυχία Μηχαν., νομοθετική κατοχύρω-ση έπαγ. Μεταλ. Συμφωνία Μηχαν. - Χημικών, Ανα-μόρφ. ΤΣΜΕΔΕ, οργανισμός ΤΕΕ, κτίριο ΤΕΕ, Ταμείο 'Περουσίας 'Ελευθ. 'Επαγγελματιών.
- Αντίδραση ΤΕΕ για την ονομασία Γ ε ω τ ε χ ν ι κ ο υ ή επιμελητηρίου. Γεωπονικού είναι το σωστό.
- 'Επίδιωξη του Τεχνικού κόσμου για έκλογη των Μη-χανικών 'Υποψηφίων Δημοτικών Συμβούλων για ν' αναπτυχθούν οι πόλεις.
- Συνεχείς προσπάθειαι ανέγερσης εκσυγχρονισμένου κτι-ρίου του ΤΕΕ για να γίνει κέντρο έρευνας και τεχνι-κής ανάπτυξης της χώρας.

1965 :

- 'Αγώνας επίδιωσης των εργοληπτών κατασκευαστών Δ. 'Εργων λόγω ανατίμησης ήμισθίων, υλικών, προ-σθέτων φόρων, κοινωνικών εισφορών.
- Συζητήσεις ΤΕΕ για την Τεχνική Παιδεία με έντονη παρουσίαση σε πολλαπλά τεύχη.
- 'Εντονη δραστηριότητα περιφ. τμημάτων ΤΕΕ (Θεσ-σαλίας, Κρήτης, 'Ηπείρου) για τοπικά θέματα.
- Το ΤΕΕ ζητά να μπει στο Συμβούλιο Τουρισμού.

- 'Εγκριση συμμετοχής του ΤΕΕ σε 3 Συμβούλια του 'Υπ. Βιομηχανίας.
- Συγκροτούνται 15 'Επιτροπές Ειδικεύσεως και Γραφείο 'Εξωτ. σχέσεων στο ΤΕΕ.
- Πρόταση ΤΕΕ για Τράπεζα έργων στο ΤΣΜΕΔΕ.
- 14.8.65. Σχόλιο για την πολιτική κρίση εκφράζει την άνησυχία του Τεχνικού κόσμου.
- 4.9.65. 'Εκκληση ΤΕΕ στην πολιτική ήγεσία για άμ-ση έρση του πολιτικού αδιέξοδου.
- Τραγικές μέρες για τους μελετητές και κατασκευα-στές Δ.Ε.
- 'Ανάγκη συν)σίας ΤΕΕ - Πολυτεχνείου για την κοινή επιστημ. δραστηριότητα για εξύψωση της έπ.στημ. στάθμης του τεχνικού κόσμου που δεν επιτυγχάνεται με την απομόνωση των 2 'Ιδρυμάτων.
- Συντάξεις πείνας του ΤΣΜΕΔΕ (2.859 για 40 χρ.).
- Καθιέρωση μόνιμης οίκονομ. ένιςχυσης Συλλόγων Τε-χνικών.
- 'Εκκλήση κινητοποίησης του τεχνικού κόσμου για να λυθούν τα προβλήματα.
- Το ΤΕΕ χαιρετίζει την κατάθεση στη Βουλή του σχε-δίου Νόμου «Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Ν. 5367)1932 περί έκτελέσεως των Δημοσίων 'Εργων.
- Να καταρτιστεί το Κτηματολόγιο.

1966 :

- 'Οργάνωση βιβλιοθήκης του ΤΕΕ.
- Το Ν.Σ. περί 'Ενιαίου Μισθολογίου απαράδεκτο για το ΤΕΕ.
- Το 1965 χαρακτηρίζεται σαν «έτος άφυπνίσεως» για το ΤΕΕ. Ξανακέρδισε το κύρος του για να επιβληθεί στο μεγάλο και ζωτικό χώρο της τεχνικοοικονομικής αναπτύξεως της χώρας και να εκφράσει τις απόψεις του και προς το Κράτος και προς την Κοινή Γνώμη.
- Το ΤΕΕ χαιρετίζει την πρώτη άναθεση μεγάλου υδρο-ηλεκτρικού έργου σε κοινοπραξία τριών τεχνικών έ-ταιρειών 'Ελληνικών (φράγμα Καστράκι), μέχρι τώρα τάπεραν σαν ύπεργολάβοι ξένων έταρειών.
- 'Ακρόαση Βασιλιά Προέδρου και Γ.Γ. ΤΕΕ. Μεγάλο το ενδιαφέρον του βασιλιά για τα προβλήματα του τεχνι-κού κόσμου..
- 'Επέμβαση ΤΕΕ για ν' αποτραπεί ή ανέγερση Μου-σείου στο Πεδίο του 'Αρεως.
- Σύσκεψη για το κυκλοφοριακό πρόβλημα των 'Αθη-νών.
- Να ίδρυθεί φορέας Πολεοδ. Χωροτ. για να περισώ-σουμε ότι έχει απομείνει άπ' τους βανδαλισμούς.
- Παράπνοο Δ.Ε. προς 'Υπ. 'Εξ., Βασιλιά που δεν άπο-νέμονται τιμητικές διακρίσεις άπ' την Πολιτεία σ' 'Ελ-ληνες Μηχανικούς.
- 'Αμέσως ο Βασιλιάς άπένειμε τη μέρα της γιορτής τυ-τιμητικές διακρίσεις σε πλειάδα τεχνικών έλευθ. επαγ-γευματιών. Το ΤΕΕ δεν ενδιαφέρεται για το ποιοί είναι ούτε για τα κριτήρια. 'Αρκεί που είναι μηχανικοί.
- 'Επιφύλαξη του ΤΕΕ για τη διαστική άπόφαση έγκα-τάστασης πυρηνικού αντιδραστήρα ισχύος 300 MW χωρίς να έχει γίνει ή απαραίτητη τεχνική προετοιμασία χρησιμοποίησής του.
- Οι μελέτες γενικής αναπτύξεως να κρίνονται άπ' τη Δημόσια Γνώμη και τις ενδιαφερόμενες τάξεις.
- 'Η ίδρυση Τράπεζας 'Εργων το σημαντικώτερο μετα-πολεμικό γεγονός για τον τεχνικό κόσμο.
- Καθορισμό πολιτικής γής πριν χορηγηθούν τα ύψη ζητά το ΤΕΕ.
- Διαμαρτυρία για την κακοποίηση της 'Ελευσίνας άπ' τη βιομηχανοποίηση της περιοχής.
- Περιέργες φήμες για το Φαληρικό Δέλτα. 'Εγκαταλεί-φθηκε ο άρχιτ. διαγωνισμός.
- Διαμαρτυρίες για τις αναθέσεις έργων σε ξένους με-λετητές.

1967 :

- Έκαυχονομιάς νομοθεσίας πού διέπει ειδικότητα τεχνικών.
- Τό ΤΕΕ προτρέπει μηχανικούς νά εκθέσουν ύποψηφιότητα σ' εκλογές.
- Η αντιπροσωπεία μελετά οργανισμό ΤΕΕ.
- Τό ΤΕΕ εξαιρεί τό νέο Κώδικα Αναθέσεως Μελετών.
- Διαπιστώνεται ανεπαρκέστατο τό όδικό δίκτυο τής χώρας.
- Τό ΤΕΕ άναλαμβάνει στό σύνολό του τό έργο ένμέρωσης, επίμóρφωσης μηχανικών.
- Αναγγέλλεται ή ίδρυση Συντονιστικού Όργάνου Έπισημονικών Συλλόγων.

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΠΡΟΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟ τεύχος του Ε.Δ. κυκλοφορεί με τη συνηθισμένη ύλη στις 22.4.67. 'Απ' τό επόμενο τεύχος τό δελτίο γίνεται τελείως άπρόσωπο χωρίς σχόλια, αλλά με μία σημαντική άλλαγή. Έπανακαθιζώνεται ή καθαρεύουσα. Για πολλά τεύχη δέν παρουσιάζεται καμιά δραστηριότητα άπό κανένα σύλλογο εκτός άπό τήν ΠΕΔΜΕΔΕ πού ή τότε διοίκησή της δέν έχασε εύκαιρία νά συμπαρασταθεί στην «έθνική» κυβέρνηση. Τήν άκολουθεί σύντομα ό σύλλογος Πολ. Μηχ. Η στήλη των τεχνικοοικονομικών μέσα στα πολλά άναδη-

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τ.Ε.Ε.

Τό ειδικό τεύχος του Ε.Δ. πού είναι αφιερωμένο στη θλιβερή επέτειο της στην Ελλάδα δέν φιλοδοξεί στην μορφή με την οποία...
 Δέν είναι παρά μία πρώτη προσπάθεια...
 καταργημένο όλο το...
 συλλόγων των...
 Είναι...
 και ουσιαστικά...
 Έυχάρια...
 συμμετοχική...
 και τό έργο τ...
 της δικτατο...
 με συντακτικ...
 ν Τεχνικών...
 έχει σήμερα...
 ουσιαστικών...
 την Ελλάδα...
 ΤΕΕ...
 έλαμε νά...
 ήμερα

Ουσιαστική βοήθεια του ΤΕΕ στους Κυπρίους και άποτροπιασμός για τήν τουρκική εισβολή

Ένθετη και ουσιαστική έξευμενώση ή συμπαραστάση του Τεχνικού Επιμελητηρίου τής Ελλάδος σόν δεινά δοκιμαζόμενο έλληνικό κληροπιά τής Κύπρου. Παράλληλα τό ΤΕΕ διεθέλωσε τήν άγαθήν έπίβλεψη και άνανόρη είσβολή των Τούρκων στην Μεγαλόνησο. Ειδικότερα άμέσως μετά τήν εκδήλωση τής νέας τουρκικής προκλήσεως τήν περιωμένη εβδομάδα ή Δ.Ε. του ΤΕΕ εξέδωσε τό άκόλουθα φη-φίματα:

Δικτατορία: Τό υπόβαθρο τής άνοχής και οι ευθύνες.

Οι έμπιπίσεις του στρατιωτικού δικτατορικού καθεστώτος τής επταετίας 67-74 σέ όλα τά επίπεδα είναι άντικείμενο εκτεταμένης και σέ βάθος μελέτης. Μία τέτοια μελέτη δέν θα δώσει βέβαια τά ουσιαστικά — και άναγκαία διάγνωση άν δέν συνόηση τής αιτίας τής έπιβολής αυτού του καθεστώτος με τήν πρό του 67 περίοδο, μία πού είναι μία κοινή συνείδηση πως ή δικτατορία δέν έπρεσε σόν τόσο μας άπό τόν ούρανό, αλλά ήταν άπόρροια των συνθηκών πού διαμορφώθηκαν τήν εποχή εκείνη.

Έργο πρικόσιο και επίκαιρο, πού δέν μπορεί βέβαια νά χωρέση στά περιθώρια ενός άρθρου.

Έδώ θα θέλαμε νά στοθώμε μόνο σέ όρισμένα στοιχεία τής ανθρώπινης συμπεριφοράς, όπως αυτή διαμορφώνεται μέσα σέ συγκεκριμένο κοινωνικό περίγυρο (και δέν αποτελεί δοσιμένη «φύση») γιατί πιστεύουμε πως είναι όρος άπαραίτητος και εκ των «ών ούκ άνευ» για τήν επήλωση αυτών των καθεστώτων. Στοιχεία μιας ολοκληρωτικής ιδεολογίας πού χρόνια τώρα έπιμελημένα καλλιεργείται, και πού πάνω της στηρίξε ή χούντα τήν βίαιη και άνελέγκτη άσκηση τής εξουσίας τής, επιτεινοντάς τήν και εξασφαλίζοντάς τήν άναπαραγωγή της.

Έτσι λοιπόν, χαρακτηριστικό και επαναλαμβανόμενο φαινόμενο αποτέλεσαν

Σελίδα άπό τό ειδικό τεύχος του Ε.Δ. πού εξέδωσε ή σημερινή διοίκηση του ΤΕΕ στις 26.4.75 για τήν επέτειο έπιβολής τής Δικτατορίας. ● Στή μέση τίτλος του Ε.Δ. (24.8.74) πού αναφέρεται σέ μία άπό τίς πρωτοβουλίες βεθήθειας, των τεχνικών προς τους Κυπρίους.

• Ένημερωτικό Δελτίο Τ.Ε.Ε., Τεύχος 838 Σάββατο 26 Άπριλίου 1978

μοσειόμμενα άρθρα για την πολιτική της νέας κυβέρνησης αναφέρει και την αποχώρηση απ' το Υ.Δ.Ε. υπαλλήλων μηχανικών βάσει του Α.Ν. 4 «περί αποκαταστάσεως εύρυθμίας των δημοσίων υπηρεσιών».

Στό τριπλό τεύχος 434, 5, 6 (Αύγουστος 67) υπάρχει μήνυμα της νέας διορισμένης Δ.Ε. (ταυτόχρονα αλλάζει η σύνταξη του Ε.Δ.). Το μήνυμα της Δ.Ε. αρχίζει «Το ΤΕΕ είναι αυτόνοχο ως Τ.Σ. του κράτους να παραμένει μακριά της πολιτικής» και όμιλεί για «ελλογισμένη διαχείριση των πόρων του ΤΕΕ». Σ' ότι αφορά το δεύτερο, αυτό σήμαινε πλήρη μαρασμό του ΤΕΕ. «Όσον αφορά το πρώτο, όπως και σε κάθε περίπτωση, που διακηρύσσεται κάτι τέτοιο, το ΤΕΕ πήρε σαφή πολιτική θέση».

Σε προσφώνηση «ανάμενομεν να όρίσετε εις έκαστον εξ ημών την θέσην του και τον μερικώτερον κερπόν του. Θα σ' ακούσωμεν με άκρα προσοχήν» ή απάντηση ήταν «Είναι ανάγκη εν τ' αναπτύξει της τοιαύτης δρασεως σας να επιμεληθητε και υμεις εις συνεργασίαν με τα του κράτους με την βοήθειαν αυτού εις τόν προσανατολισμόν του προς τόν όρθον δρόμον... Έχετε υπ' όψιν σας ότι δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι ο άνθρωπος πρώτ' απ' όλα είναι άνθρωπος και ως άνθρωπος έχει απαιτήσιον ο καθένας δι' έαυτον μιάς ιδίας μεταχειρίσεως ίνα αποδώση τó μέγιστον αυτού τó όποιον δύναται ή να παραμείνη εξηρητημένος συνεργαζόμενος άρμονικώς μέσα στο ψηφιδωτό της ομάδος της κοινωνίας κλπ.»

Η προσφώνηση ήταν του προέδρου του ΤΕΕ Δ. Κορωναίου και ή απάντηση τυχαίο απόσπασμα από τó λόγο του Παπαδόπουλου που καλούσε «τόν Τεχνικό κοσμο σε σταυροφορία». (Ε.Δ. 469) 'Αναφέρεται ο αριθμός του δελτίου γιατί είναι ίσως απ' τ' ελάχιστα όλης της δικτατορίας που έχουν κάποιο ενδιαφέρον. Θα αναφερθεί άκόμα τó Ε.Δ. 763 με κύριο θέμα του την περιγραφή πειράματος του 'Αρχιμήδη για τήν πυρπόληση του Ρωμαϊκού στόλου με κάτοπτρα! (Ημερομηνία 17.11.73).

Βέβαια, ούτε σ' αυτό ούτε στα έπόμενα τεύχη δεν υπήρξε τó γεγονός κατάληψης του Πολυτεχνείου για τó Ε.Δ. 'Αντίθετα στο 769 της 29.12.73, υπάρχει ένας «συγκινητικός» άπολογισμός της αντίστασης της Δ.Ε. του ΤΕΕ στο καθεστώς του Παπαδόπουλου, που έκφράστηκε με τήν αντίθετη θέση που πήρε —όπως ακριδώς αναφέρεται— στα θέματα των ύπομηχανικών, της φορολογίας εργοληπτικών επιχειρήσεων και των ραδιοηλεκτρολόγων! (ήταν ή αντίσταση που ταίριαζε στο καθεστώς 'Ιωαννίδη).

Η στήλη που παρουσιάζει μεγαλύτερο ενδιαφέρον κατά τή διάρκεια της χούντας είναι του γραφείου εργασίας, όπου απ' τó 1968 οι ζητήσεις εργασίας από μηχανικούς αυξάνει άπóτομα μεγαλώνοντας από χρονιά σε χρονιά.

● 'Η μεταδικτατορική περίοδος του Ε.Δ.

Τό 1974 ή μεταπολίτευση όρίζει τó Ε.Δ. με τή λιγοστή τυποποιημένη ύλη του και τες πολλές διαφημίσεις του. Χωρίς να αναφέρεται τίποτα για τ' γεγονότα της Κύπρου και τήν έπιστράτευση, δημοσιεύεται μόνο μήνυμα του προέδρου της διορισμένης Δ.Ε. Σφήκα προς τó πρωθυπουργό όπου αναφέρεται ότι «έδραιούται ή ένότης του λαού κι' αυξάνει ή ίσχύς του έθνους με τήν νέαν κυβέρνησιν».

Η ανάληψη της Δ.Ε. του ΤΕΕ από τούς προέδρους των έπιστημονικών συλλόγων των μηχανικών άποτελει ορισμό στην ιστορία του Ε.Δ.

Ριζικές είναι οι αλλαγές στη γλώσσα, στη μορφή και κύρια στο περιεχόμενο του δελτίου. Με αναλύσεις ζωτικών τεχνικοοικονομικών και κοινωνικών θεματων, προβολή αιτημάτων, έντονη παρουσία και δραστηριότητα των συλλόγων, εμφάνιση των δημοκρατικών παρατάξεων των μηχανικών και του έλευθερου ήματος. Τó ένημερωτικό δελτίο έκφράζει αυτό τó καιρό τó παλμό των 'Ελλήνων μηχανικών. Σ' αυτό βασικά έπηρεάζει τó γεγονός ότι από τότε και μέχρι τó 1977 συντάσσονται άποκλειστικά από μηχανικούς.

Η Δ.Ε. δεν άποφεύγει όπως και οι άλλες μέχρι τότε Δ.Ε. να υποδείξει τήν υπερψήφιση των μηχανικών ύποψήφιων στις βουλευτικές έκλογές του 1974 αλλά πραγματικά καινοτομεί (και με τή συμμετοχή των παρατάξεων των μηχανικών) στη προβολή που δίνει στις έκλογές του Τ.Ε.Ε. τó 1975. Γιατί εκτός από τες έκλογές του 1933 δύσκολα άντιλαμβάνεται κανείς, μέσα από τó Τ.Χ. όπ γινόταν προεκλογική μάχη για τó Τ.Ε.Ε. κάθε φορά που έληγε ή θητεία μιάς Δ.Ε.

Από τήν έκλογή της τελευταίας διοικούσας παύει βέβαια τó Ε.Δ. να άντιμετωπίζεται σαν ιστορία. Είναι τó ένημερωτικό δελτίο που ζούμε και που οι πιθανές άντελείς του, οι δελτιώσεις που χρειάζεται, ή προσφορά του στον 'Ελληνα μηχανικό εκτιμιούνται και άντιμετωπίζονται: σ' άλλες στήλες του 1000 δελτίου. Έκείνο που δεν μπορεί να άμφισβητηθεί είναι ή άναγκαιότητα του και πώς ή παρουσία του θα συνεχίσει να συνοδεύει και να καταγράφει τ' έθήματα των 'Ελλήνων μηχανικών.

Κλείνοντας όμως τó άρθρο αυτό θα ήταν παράλειψη να μην άναφερθούν τ' όνόματα όρισμένων συναδέλφων μηχανικών, μεταξύ πολλών άλλων, που άποφασιστικά βοήθησαν στην σύνταξη του Δελτίου κατά τή τελευταία αυτή περίοδο, αυτοί είναι: Χριστίνα 'Αγριαντώνη Α.Μ., Γ. 'Αλαβάνος Τ.Μ., Ν. Γεωργιακάκης Μ.Μ.Μ., Γιώργος Θεοδοσόπουλος Α.Μ., Γιώργος Καράς Τ.Μ., 'Ελισάβετ Παπαζώη Π.Μ., Ν. Σιαπικής Τ.Μ. και 'Ανθή Ταγκαλάκη Α.Μ.

«ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ» — «Έβδομαδιαίο Ένημερωτικό Δελτίο». ● Έπίσημο "Όργανο του Τεχνικού Έπιμελητηρίου της Ελλάδος. ● Συντάσσεται από Συντακτική Έπιτροπή σε συνεργασία με συναδέλφους. ● Καρ. Σερβίας 4, 'Αθήνα 125 — Τηλ.: 32.44.948. ● Για άλλες διευθύνσεις: 32.36.161.

● Υπεύθυνος σύμφωνα με τó νόμο 1092/1938: Εύαγ. Κουλουμπής. Πρόεδρος Τ.Ε.Ε., Καρχαγιώρη Σερβίας 4. ● Υπεύθυνος Τυπογραφείου 'Αντώνιος Ξένος, Κουμανούδη 19, 'Αθήνα ● 'Αποστέλλεται δωρεάν στα μέλη του Τ.Ε.Ε. ● Έτήσια συνδρομή έσωτερικού δρχ. 50, έξωτερικού δρχ. 300 (10 δολ.).

● ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ, ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ Τ.Ε.Ε. 32.22.466, ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ 32.26.511, ΑΜΟΙΒΕΣ 32.25.308.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Γ. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΕΤΣΟΒΙΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Έρευνα ΤΕΕ

• ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ:

Ποιά μέτρα (νομοθετικά, διοικητικά ή άλλα) πρέπει να ληφθούν από κάθε υπηρεσία για να αξιοποιηθεί ή συμβολή του ΤΕΕ σαν νομοθετημένου Τεχνικού Συμβούλου της Πολιτείας.

• ΑΠΑΝΤΟΥΝ:

Υπουργοί, Υφυπουργοί, Γ. Γραμματείς υπουργείων, Βουλευτές, Πρόεδροι οργανισμών, τ. Πρόεδροι ΤΕΕ, ο Πρύτανης ΕΜΠ.

◆ ΕΠΙΣΗΜ: Ο υπουργός και υφυπουργός Δημ. Έργων και ο υφυπουργός Κοιν. Υπηρεσιών μιλούσαν αντίστοιχως για τό Μητρώο Κατασκευαστών Ίδιωτικών Έργων, τά Πολεοδομικά Γραφεία και τό ΤΣΜΕΔΕ.

«Ποιά μέτρα (νομοθετικά, διοικητικά ή άλλα) πρέπει να ληφθούν από κάθε υπηρεσία για να αξιοποιηθεί ή συμβολή του Τ.Ε.Ε. σαν νομοθετημένου Τεχνικού Συμβούλου της Πολιτείας;»

Τό έρωτημα αυτό θέσαμε στους εκπροσώπους της Πολιτείας μέ τήν ευκαιρία της έκδοσης αυτού του τεύχους του Ε.Δ.

Στόχος της έρευνας είναι, μέ τήν έκφραση της γνώμης των υπεύθυνων υπουργών, υφυπουργών, γεν. γραμματέων υπουργείων, προέδρων οργανισμών και βουλευτών να φωτισθεί τό καιριο θέμα της αξιοποίησης του Τ.Ε.Ε. σαν τεχνικού συμβούλου της Πολιτείας.

Παράλληλα ζητήσαμε δηλώσεις από τούς αρμόδιους υπουργούς και υφυπουργούς για όρισμα από τά βασικά προβλήματα των μηχανικών :

1) Από τον υπουργό Δημ. Έργων κ. Ν. Ζαρντινίδη για τό Μητρώο Κατασκευαστών Ίδιωτικών Έργων.

2) Από τον υφυπουργό Κοινωνικών Υπηρεσιών κ. Γεράσ. Αποστολάτο για τό Ασφαλιστικό Σχέδιο Νόμου.

3) Από τον υφυπουργό Δημ. Έργων κ. Μάνο για τό θέμα της αντιμετώπισης του προβλήματος των Πολεοδομικών Γραφείων, και

4) Από τον υπουργό Έργασίας κ. Λάσκαρη για τό Σ/Ν που αναφέρεται στους κανονισμούς ασφαλείας στα εργοτάξια και τίς ευθύνες των μηχανικών.

Και για τά τέσσερα αυτά θέματα έχουν υποβληθεί από αρκετό καιρό συγκεκριμένες προτάσεις του Τ.Ε.Ε.

Ν. ΖΑΡΝΤΙΝΙΔΗΣ — ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ : ΠΡΟΩΘΕΙΤΑΙ ΣΥΝΤΟΜΑ ΤΟ Σ/Ν ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΤΥΧΙΟ ΙΔ. ΕΡΓΩΝ — ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε. ΣΥΜΠΛΗΤΟΥΝ ΜΕ ΑΥΤΕΣ ΤΟΥ ΥΔΕ

Οι επενδύσεις σε ιδιωτικά έργα στην Ελλάδα καλύπτουν σχεδόν το 1/3 των επενδύσεων του παγίου κεφαλαίου στο σύνολο της οικονομίας (80 δις).

Ενώ στα Δημόσια Έργα, υπάρχουν τεχνικές προδιαγραφές, για κάθε είδους κατασκευές, που εκτελούνται από ελεγχόμενους και πεπειραμένους κατασκευαστές, που άποκτούν την ιδιότητα του κατασκευαστού ύστερα από έλεγχο της Πολιτείας, τα ιδιωτικά έργα εκτελούνται χωρίς προδιαγραφές συγκεκριμένες και από οιονδήποτε, που θα δηλώσει ότι είναι κατασκευαστής.

Η Πολιτεία αποφάσισε να ασχοληθεί με το θέμα αυτό και να λάβει τα σωστά μέτρα για την εξυγίανση του τομέως αυτού.

Απαντώντας λοιπόν στα σχετικά ερωτήματά σας, σας πληροφορώ :

1. Υπό την εποπτεία του Γενικού Γραμματέως ή Δ)νη Νομοθετικού έργου του Υπουργείου συντάσσεται σχέδιο Νόμου για την καθι-

έρωση μητρώου κατασκευαστών και πτυχίων ιδιωτικών έργων.

2. Οι προτάσεις του Τ.Ε.Ε. πάνω στο θέμα αυτό εϋθυγραμμίζονται με τις απόψεις του Υπουργείου.

3. Οι σχετικές εργασίες προβλέπεται να τελειώσουν σε διάστημα λιγώτερο του μηνός, όποτε και το Νομοσχέδιο θα τεθεί υπ' όψη του Τ.Ε.Ε., πριν της εισαγωγής του στη Βουλή.

Σχετικά με το ερώτημα για το ρέλο του ΤΕΕ ο κ. υπεργός είχε τη καλωσύνη να δηλώσει τα εξής :

Το χιλιοστό τεύχος του «Ενημερωτικού Δελτίου» μου δίνει την άφορμή να τονίσω πόσο το Υπουργείο μας εκτιμά την σοβαρή επιστημονική εργασία, που επιτελείται από το Τεχνικό Έπιμελητήριο της χώρας μας.

Η γόνιμη συνεργασία μας στην αντιμετώπιση δυσκόλων Τεχνικών προβλημάτων, και η πάντοτε πρόθυμη συμπαράστασή σας σε κάθε

περίπτωση, που κρίθηκε αναγκαία, αποτελούν τρανή απόδειξη ότι τόσο το Τεχνικό Έπιμελητήριο όσο και οι συνεργάται μου στο Υπουργείο Δημοσίων Έργων έχουν αξιοποιήσει πλήρως την πρόθεση του Νομοθέτου, που καθώριζε το Έπιμελητήριό σας, σαν τον έπίσημο Τεχνικό Σύμβουλο της Πολιτείας.

Γι' αυτό έχω την γνώμη ότι προς το παρόν ή κειμένη νομοθεσία δεν χρειάζεται καμιά τροποποίηση ή αλλαγή, για να βελτιωθεί ή ν' αξιοποιήσει την θέση του Τ.Ε.Ε. σαν Συμβούλου του Υπ. Δημοσίων Έργων.

Αρκεί να έχουν και οι μέλλουσες διοικήσεις του ΤΕΕ σαν υπόδειγμα δραστηριότητας και αντικειμενικής τοποθέτησης, το σημερινό Διοικητικό Συμβούλιο, που κάτω από την φωτισμένη Προεδρία σας κατόρθωσε ν' ανεβάσει σε ικανοποιητικό επίπεδο την συνεργασία του Τεχνικού κόσμου και του Υπουργείου Δημοσίων Έργων.

Οι πιο εγκάρδιες εύχές μου, συνοδεύουν την σημερινή έκδοσή του Δελτίου σας.

ΣΤ. ΜΑΝΟΣ - ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ: ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ Γ. Ο.Κ. ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΔΟΜΗΣΕΩΣ ΘΑ ΓΙΝΗ Η ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΣΤΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

ΤΟ ΘΕΜΑ της λήψεως άμεσων μέτρων για τη βελτίωση και άπλοποίηση της διαδικασίας εκδόσεως των άδειών από τα Πολεοδ. Γραφεία τό χειρίζεται ο Γ. Γραμματέας του Υ.Δ.Ε. κ. Τσιπλάκος.

Προσωπικά θα ήθελα να τονίσω ότι ή αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος πρέπει να γίνει με ένα ριζικό τρόπο διά της λήψεως των κατωτέρω μέτρων :

1. Πρέπει να άπλοποιηθεί ή νομοθεσία που διέπει την κατα-

σκευή διά της λήψεως των καταλλήλων νομοθετικών μέτρων. Ήδη προχωρήσαντες προς την κατεύθυνση αυτή εισηγήουμεθα την καθιέρωση του αριθμητικού συντελεστή δομήσεως των οικοπέδων και με τις σχετικές περιοριστικές διατάξεις του να καθορίζονται εντελώς συγκεκριμένα οι συντελεστές δομήσεως.

Με το σημερινό καθεστώς της εξαγωγής του συντελεστού δομήσεως βασικά με έμμεσο τρόπο, τα

Πολεοδ. Γραφεία και οι Μηχανικοί χάνουν χρόνο σε άνευες συζητήσεις κλπ., ενώ παράλληλα γίνεται σε πολλές περιπτώσεις άνιση μεταχείριση των οικοπέδων.

Σήμερα, ο κάθε ενδιαφερόμενος, προσπαθεί να βγάλει το άνωτερο δυνατό τμή συντελεστή δομήσεως, που προκύπτει από τις άμμεσες διατάξεις.

2. Ακόμα πρέπει να θεσμοθετηθεί ο νέος Γεν. Οικοδομικός Κανονισμός. Τότε θα γίνει εντε-

λως σαφές ποιά είναι τὸ ἔργο τοῦ προσωπικοῦ τῶν Πολυεοδ. Γραφείων.

Μετὰ τὴν ὀλοκλήρωση τῶν μέτρων αὐτῶν θὰ ὀργανώσουμε τὴν ριζικὴ ἀντιμετώπιση τῆς κατάστασης ποὺ παρουσιάζουν σήμερ: τὰ Πολυεοδ. Γραφεία.

Τότε θὰ μελετήσουμε σὲ νέα βάση τὴν ὀλη διαδικασία ἐκδόσεως τῆς ἀδείας — πόσα γραφεία χρειαζόμαστε καὶ πόσο προσωπικό, ἂν πρέπει νὰ μειώσουμε τὸν ἐλεγχὸ ἢ νὰ γίνεται με τὴν εὐθύνη τῶν Μηχανικῶν.

ⓓ **Η**ΔΗ ἔχω ζητήσει νὰ ἐπισπευθῆ καθεύρωση τοῦ ἄμεσου συντελεστῆ ὀμοήσεως σ' ὀλη τὴν Ἑλλάδα με βάση τὰ σημερινὰ ἐξοδόμενα — καλύψεως καὶ ὑψῶν — καὶ γιὰ τὴν περὶοχὴ Ἀθηνῶν πιστεύω ὅτι ἡ ἔργασία αὐτὴ θὰ ἔχει ὀλοκληρωθεῖ μέσα στὸν Ἰούλιο. Πάντως πολιτικὴ τοῦ Ἰπουργείου εἶ-

ναι παράλληλα νὰ ἐπιβάλλεται καὶ μία μείωση τοῦ ὀγκοῦ τῶν ἐκδομῶν.

Γιὰ τὸ ΓΟΚ ἐλπίζω ὅτι ἡ θεσμοθέτησή του θὰ ἔχει ὀλοκληρωθεῖ μέσα στὸ 1978. Στὴν ἐπεύργασίᾳ τοῦ νέου ΓΟΚ συμμετεῦχε ἐνεργῶ τὸ ΤΕΕ με τοὺς ἐκπρωσώπους του: ποὺ θὰ κληθοῦν πάλι νὰ βοηθήσουν στὴν ὀλοκλήρωση τῆς ἔργασίας.

Στὸν καθορισμὸ τῶν ἄμεσων συντελεστῶν ὀμοήσεως τὸ ΤΕΕ συμμετέχει διὰ τῆς ἐκπρωσώπῆσεως του στὸ Συμβούλιο Δημ. Ἐργων.

Τέλος στὰ ἄμεσα μέτρα βελτιώσεως τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως στὰ Πολυεοδ. Γραφεία πρέπει νὰ ὑπολογιστεῖ καὶ ἡ ἀναμενόμενη ἐνίσχυση τοῦ προσωπικοῦ τους με περίπου 35 μηχανικούς οἱ ὀποῖοι πρόκειται νὰ προσληθοῦν μέσα στὸν Ἰούλιο.

● **Γιὰ τὸ ρόλο τοῦ ΤΕΕ ὁ κ. Μάνος εἶπε τὰ ἑξῆς:**

Κύριε Πρόεδρε,

ΠΙΣΤΕΥΩ ὅτι γιὰ τὴν καλύτερὴ ἄξιοποίηση τοῦ Τ.Ε.Ε. πρέπει: 1) Νὰ ἐνταθῆ ἡ ἐκπρωσώπῆσή του στὶς Ἐπιτροπὲς ποὺ κρίνουν βασικά θέματα γιὰ τὴν οἰκιστικὴ ἐξέλιξη τῆς Χώρας. (Γοῦτο γίνεται ἐν μέρει: Συμβούλιο Δημοσίων Ἐργων — Ἐπ. Ἐνασκήσεως Ἀρχιτεκτονικοῦ Ἐλέγχου — Ἐπιτροπὴ Γ.Ο.Κ. κλπ.).

2) Στὶς ὀμάδες ἔργασίας εἰδικῶν θεμάτων νὰ τοποθετηθοῦν μηχανικοί, ἀμειβόμενοι ὀπὸ τὸ Τ.Ε.Ε., οἱ ὀποῖοι νὰ ἐργάζονται με τοὺς ὑπαλλήλους μας καὶ νὰ μεταφέρουν τὶς ἀπόψεις τοῦ Τ.Ε.Ε. (χωρὶς καθυστερῆσεις).

● **ΑΡΙΣΤ. ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ - Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ Υ.Δ.Ε.: ΟΛΑ ΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΟΥΝ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε. ΜΕ ΑΝΑΛΟΓΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ**

ΩΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ νοιώθω ὑπερφάνεια καὶ θέλω νὰ χαρτίσω τὸ χιλιεστὸ τεῦχος τοῦ «Ἐνημερωτικοῦ Δελτίου» ποὺ ὀπὸ 20 χρόνια ὀποτελεῖ τὴν κυρία πηγὴ συνεχοῦς ἐνημερώσεως ὀλων τῶν τεχνικῶν, γύρω ὀπὸ τὰ τρέχοντα προβλήματα ποὺ σχετίζονται με τὸν κλάδο τους καὶ τὶς δραστηριότητές τους.

Μὲ ἀπόλυτο αἶσθημα εὐθύνης ποὺ προέρχεται, ὀχι μόνο ὀπὸ τὴ θέση ποὺ κατέχω, ὀλλά καὶ ὀπὸ τὴν ὀπλή ιδιότητά μου, τοῦ Ἑλληνα Μηχανικοῦ, θέλω νὰ ἀντεποκριθῶ στὴ πρόκλησή σας καὶ νὰ ἀπαντήσω στὸ συγκεκριμένο ἐρώτημα τῆς ἐρευνῆς σας.

«Ποιά μέτρα πρέπει νὰ ληφθοῦν ὀπὸ κάθε ὑπηρεσία γιὰ νὰ ἀξιοποιηθεῖ ἡ συμβολὴ τοῦ ΤΕΕ ὀν νομοθετημένου τεχνικοῦ συμβούλου τῆς πολιτείας;».

Στὸ Ἰπουργεῖο Δημ. Ἐργων τὸ σχετικὸ νομοθετικὸ πλαίσιο γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῆς συμβολῆς τοῦ ΤΕΕ ὀν τεχνικοῦ συμβούλου τῆς πολιτείας, ὑπάρχει καὶ δὲν νομίζω ὅτι χρειάζεται πρόσθετη βελτίωση.

Η Πρόσφατος πείρα γύρω ὀπὸ τὴν τελευταία ἐπικοδομητικὴ συνεργασία με τὸ ΤΕΕ καὶ ἡ συμβολὴ του στὴν ἐπίλυση ἀρκετῶν θεμάτων ἐδραῖωσαν τὴν ὀπίψη ὅτι ὁ ρόλος του αὐτοῦ τοῦ τεχνικοῦ συμβούλου τῆς πολιτείας εἶναι ἐπιβεβλημένος.

Γιὰ τὴν πλήρὴ ἀξιοποίηση τῶν ἐπιστημονικῶν δυνατοτήτων τοῦ ΤΕΕ θὰ πρέπει καὶ ὀλλοι κρατικοὶ φορεῖς νὰ ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰπουργεῖου Δημ. Ἐργων με ἀνάλογες νομοθετικὲς ρυθμίσεις.

Πέρα ὀμως ὀπὸ τὸ συγκεκριμένο ἐρώτημα θὰ ἤθελα νὰ προσθέ-

σω ὅτι γιὰ νὰ ἀξιοποιηθοῦν πλήρως οἱ καρποὶ τῆς συνεργασίας τοῦ ΤΕΕ με τὴν πολιτεία, θὰ πρέπει οἱ Ἑλληνες Μηχανικοὶ νὰ προσπαθήσουμε ὀστε τὸ ΤΕΕ νὰ εἶναι στέγη ἐπιστημονικὴ καὶ τεχνικὴ, πέρα ὀπὸ κάθε κομματικὴ ἢ πολιτικὴ τοποθέτηση.

Τότε καὶ τὸ κύρος του θὰ ἀυξηθεῖ καὶ ἡ ροπὴ τῆς προσφυγῆς τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν στὶς γνώμες του θὰ πολλαπλασιασθεῖ. Ἐτσι, ὀν συνέπεια ἀναπότρεπτη θὰ ἀκολουθήσει ἡ ἀνοδὸς τοῦ ἐπιπέδου τῶν Ἑλλήνων Μηχανικῶν, ποὺ τὴν ἐυχόμαστε ὀχι μόνο γι' αὐτοὺς (γιὰ μᾶς), ὀλλά γιὰ ὀλο τὸ ἑλληνικὸ σύνολο, με τὴν πλήρὴ ἐπίγνωση τοῦ ρόλου ποὺ ἀναγνωρίζεται στοὺς Μηχανικούς ὀχι μόνο γιὰ τὴν πρόοδο τῆς χώρας, ὀλλά καὶ γιὰ τὴν ἀνοδικὴ πορεία τῆς ἐπιβολῆς τῆς καὶ στὸν ἔξω κόσμο.

● **Κ. ΛΑΣΚΑΡΗΣ - ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΣΟΒΑΡΑ ΥΠΟΨΗ Η ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε.**

ΤΑ πολύπλοκα προβλήματα τοῦ κόσμου στὸν ὀποῖο ζεῦμε ἀπαιτοῦν περὶπλευρὴ θεώρηση καὶ συνεργασία στὴ λήψη ἀποφάσεων ὀλων τῶν ἀρμοδίων

κατὰ περίπτωση παραγόντων.

Μπροστὰ σὲ ἕνα τόσο ἀντιφαστικό — πολλές φορές — κόσμο, ποὺ τὰ ὀλικά ἐπιτεύγματα, καὶ οἱ κατακτήσεις τῆς ἐπιστήμης καὶ

τῆς τεχνικῆς ἀντιπολιτεύονται, ὀς ἕνα σημείο καὶ σὲ ὀρισμένες περιπτώσεις ὀπουλα, θὰ μπορούσε νὰ λεχθεῖ, τὶς πνευματικὲς καὶ πολιτιστικὲς ἀξίες τῶν λαῶν, οἱ πρωτεργάτες καὶ τὰ ὑπεύθυνα ὀργανα

Έρευνα Τ.Ε.Ε.

Στό έρωτηματολόγιο, έξ άλλου, πού μου θέσατε, παραθέτω τήν έ-
ξής απάντηση :

«Πιστεύω ότι ή θέση του Τεχνι-
κού Έπιμελητηρίου Έλλάδος ως
Τεχνικού Συμβούλου τής Πολιτεί-
ας είναι πλέον καθιερωμένη και ή

συμβολή του στην ανάπτυξη τής
Χώρας δεδομένη, γι' αυτό και δέν
νομίζω ότι θά πρέπει νά ληφθούν
ειδικά νομοθετικά ή διοικητικά γι'
αυτό μέτρα.

Έχω τήν γνώμη ότι ή Πολιτεία
δέν θά πρέπει νά δεσμευθεί ειδι-

κά για τό θέμα, αλλά τά αρμόδια,
κατά περίπτωση, όργανά της νά
κρίνουν έλεύθερα, άν, σέ συγκε-
κριμένο θέμα θεωρούν άπαρατη-
τη τή γνώμη του Τεχνικού Έπιμε-
λητηρίου και νά τά ζητούν».

● Μ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΑΚΗΣ - ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ : ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΠΝΕΥΜΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δέν νομίζω ότι χρειάζονται νομο-
θετικά μέτρα πέρα άπ' αυτά
πού υπάρχουν σήμερα. Βασι-
κότερο είναι νά δημιουργηθεί
τόσο άπό τό Τ.Ε.Ε. όσο και
άπό τά στελέχη τών Δημοσί-
ων Υπηρεσιών μιá νοstroπία πιό
ζεστής συνεργασίας. Η συνεργα-
σία αυτή τά τελευταία χρόνια πέ-

ρασε μιá κρίση, ίσως γιατί τό ΤΕΕ
έδειξε υπερθάλοντα ζήλο στην έκ-
τέλεση του έργου του σάν Συμ-
βούλου τής Πολιτείας, ίσως γιατί
οί Δημόσιοι Υπάλληλοι στελέχη
των Υπηρεσιών, έδειξαν άρνητική
στάση, θεωρώντας κάθε προσπά-
θεια του ΤΕΕ νά συμβάλλει στην
άντιμετώπιση τών Τεχνικών προ-

βλημάτων πού αντιμετώπιζει ή Πο-
λιτεία σάν διείσδυση στα «άδυστά-
τους».

Μέ χαρά μου βλέπω ότι τόν τε-
λευταίο καιρό άρχίζει νά δημιουρ-
γείται ένα καλύτερο πνεύμα συν-
εργασίας, πού εύχομαι νά επικρα-
τήσει για τό καλό του Τόπου.

● Ε. ΑΒΕΡΩΦ - ΤΟΣΙΤΣΑΣ - ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ : ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΠΛΗΡΗΣ ΑΞΙΟ- ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΕΕ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ Έ-
θνικής Άμύνης έκτιμά
ώς αναγκαίαν τήν λήψιν
μέτρων πρós πλήρη δρα-
στηριοποίηση τών εκ του
Νόμου, άρμοδιοτήτων του
ΤΕΕ, λόγω τών συγχρό-
νων Τεχνολογικών εξέλι-
ξεων και τής ανάγκης ύ-
ποστηρίξεως τών Ένόπλων
Δυνάμεων διά Κυρίων Τε-
χνικών Υλικών, άνταλ-

λακτικών και Τεχνικών
μελετών εκ του έγχωρίου
δυναμικού.

Έπίσης θά επιδιώξη τήν συνερ-
γασίαν τών ύφισταμένων φορέων
του μετά του ΤΕΕ πρós έκμετάλ-
λευσιν του δυναμικού τών Έλλη-
νων Μηχανικών διά :

1) Έκπόνησιν μελετών σκοπιμό-
τητας παραγωγής Τεχνικών ύ-
λικών και άνταλλακτικών μη κατα-

σκευαζομένων εισέτι υπό τής έγ-
χωρίου Βιομηχανίας.

2) Σύνταξιν προδιαγραφών και
κριτηρίων άποδοχής νεοκατα-
σκευαζομένων υλικών ή υλικών
διά τά όπία δέν ύφίστανται ται-
αύτα.

3) Έκπόνησιν μελετών καθορι-
σμού παραγωγικών διαδικασι-
ών και έξοπλισμού διά τήν παρα-
γωγήν νέων υλικών και άνταλλα-
κτικών.

● ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ - ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ : ΕΥΧΑΡΙΣΤΩΣ ΘΑ ΕΞΕΤΑΣΘΟΥΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΕΕ

ΤΟ Ένημερωτικό Δελτίο» επί μιá
είκοσαετία ένημερώνει με επι-
τυχία τόν Τεχνικό κόσμο τής
Χώρας. Τό Υπουργείο Έσωτρι-
κών ως γνωστόν συμβουλεύεται
τό ΤΕΕ και μάλιστα διά τά πλέον
σοβαρά θέματά του, συνεργάζεται

δέν και συμμετέχει εις διαφόρους
έκδηλώσεις του.

Έάν έν τώ μεταξύ έχετε έπιση-
μάνει ειδικότερα θέματα άφορών-
τα εις τας άρμοδιότητα του Υ-
πουργείου Έσωτερικών (εις τήν
νομοθεσίαν ή τας διαφόρους ενο-

φάσεις τής Διοικήσεως) εύχερί-
στως θά εξέτάσω τίς αντίστοιχες
περιπτώσεις με σκοπόν τήν καλυ-
τέρα άξιοποίηση τής συμβολής του
ΤΕΕ σάν Τεχνικού Συμβούλου τής
Πολιτείας.

Εύχομαι κάθε πρόκοπή στό ΤΕΕ

● Γ. ΠΛΥΤΑΣ - ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ : ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΟΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΟΥ ΤΕΕ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΣΥΓΧΑΙΡΩ τό Τεχνικό Έπιμελη-
τήριο Έλλάδος για τήν κυ-
κλοφορία του 1000ου τεύχους τής

πραγματικά πολύτιμης για τίς δη-
μόσιες Υπηρεσίες και τόν Τεχνι-
κό Κόσμο τής Χώρας έκδόσεως

του «Ένημερωτικού δελτίου» του
ΤΕΕ.

Τόσον έγώ προσωπικώς όσο

καί ή Κεντρική Ύπηρεσία του Ύπουργείου Πολιτισμού καί Έπιστημών έχουμε απολύτως κατανοήσει καί έκτιμήσει τίς ποικίλες ύπηρεσίες πού προσφέρει τό ΤΕΕ σ'όν τόπο καί μάλιστα όχι μόνον υπό τήν ιδιότητά του ως νομοθετημένου τεχνικού συμβούλου τής Πολιτείας (ήδη εκπρόσωπος του ΤΕΕ — ό Αντιπρόεδρος κ. Ήλ. Βογιατζόγλου — αποτελεί τακτικό μέ-

λος του Τεχνικού Συμβουλίου του ΥΠΠΕ).

Τό Ύπουργείο Πολιτισμού καί Έπιστημών είδε μέ ευχαρίστηση τό κατά καιρούς ένδιαφέρον του ΤΕΕ καί γιά τή διάσωση τής πολιτιστικής κληρονομιάς τής χώρας, όπως π.χ. ήταν ή ώραία έκθεση φωτογραφιών κλπ. πού όργάνωσε τό ΤΕΕ τό 1976 μέ τήν εύκαιρία του έορτασμού του έτους 1975 ως έ-

τους τής Ευρωπαϊκής Αρχιτεκτονικής κληρονομιάς. Είμαστε βέβαιοι ότι καί στό μέλλον τό ΤΕΕ θά αναλάβει τέτοιες ανάλογες πρωτοβουλίες καί θά συμβάλλει κι αυτό στό τερσάτιο καί πολύπλευρο έργο τής διασώσεως των αρχαίων καί ιστορικών μνημείων του τόπου καί, γενικώτερα, τής πολιτιστικής αναπτύξεως τής Χώρας.

● **ΑΝΑΣΤ. ΜΠΑΛΚΟΣ - ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΗΜ. ΤΑΞΕΩΣ : ΕΥΧΟΜΕΘΑ ΤΟ Τ.Ε.Ε. ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ**

ΜΕ τήν εύκαιρία τής 1000ής έκδόσεως του έννημερωτικού μας Δελτίου, χαιρετίζουμε τό Τ.Ε.Ε. πού αποδεικνύμενα τόσα έχει προσφέρει σάν τεχνικός Σύμβουλος του Κράτους, γιά τήν επίλυση τεχνικών θεμάτων καί τήν κατάρτιση πλεοδομικής νομοθεσίας.

Ευχόμεθα στό Τ.Ε.Ε. νά συνεχίσει τήν πολύτιμη προσφορά του

στήν Πατρίδα, στό δε «Ένημερωτικό Δελτίο» πού αποτελεί τό σημείο έπαφής του τεχνικού κόσμου τής Χώρας, μέ εξακολουθήσει τίς ώραιές εκδόσεις του.

Νομοθετικά, διοικητικά ή άλλα μέτρα πού γρέπει νά ληφθούν γιά νά άξιοποιηθεί περισσότερο ή συμβολή σας σάν νομοθετημένου τεχνικού Συμβούλου τής Πολιτείας φρονούμε ότι δύνανται νά

προταθούν από τους άρμοδίους φρεείς του Κράτους, θά ήτο δε εύχης έργον, νά ληφθούν τά κατάλληλα αυτά μέτρα, γιά νά γίνει ακόμη πιό στενή καί αποδοτική ή συνεργασία του Κράτους μέ τό Τεχνικό του Σύμβουλο «ΤΟ Τ.Ε.Ε.». Τό Ύπουργείο μας, στό πλαίσιο τής άρμοδιότητάς του, θά συμβάλλει εύχαρίστως στήν έφαρμογή των μέτρων αυτών

● **Α. ΖΑΓΜΗΣ - ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ : ΠΟΛΛΑ ΕΧΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΤΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ**

ΧΑΙΡΟΜΑΙ ιδιαιτέρως πού ή πανηγυρική έκδοσις του χιλιοστού τεύχους του Ένημερωτικού Δελτίου του Τεχνικού Έπιμελητηρίου τής Ελλάδος μευ παρέχει τήν εύκαιρία νά εξάρω τήν συμβολή του, ως νομοθετημένου όργάνου, στήν άποστολή του ύπουργείου Έξωτερικών όσον άφορά τήν ανάπτυξη των οικονομικών σχέσεων τής Ελλάδος με τρίτες χώρες, πράγμα πού έχει ως έμμεσο αποτέλεσμα τήν βελτίωση τόσο των πολιτικών όσον καί των πολιτιστικών της σχέσεων μαζί τους.

Η συμβολή αυτή θά λάβη άσφαλώς νέες διαστάσεις τώρα πού ή Ελλάς όποδύεται σέ μια συντονισμένη προσπάθεια νά βοηθήσει τήν ταχύτερα τους ανάπτυξη καί τόν τεχνικό τους εκσυγχρονισμό τίς άραθικές χώρες, με τίς όποιες τήν συνδέουν άνέκδοθεν στενάτατοι δεσμοί φιλίας. Πολλά έχει, πράγματι, νά προ-

σφέρη τό Τεχνικό Έπιμελητήριο στόν τομέα αυτόν, όπως διεπιστώθη καί κατά τήν πρόσφατη ειδική σύσκεψη των Πρέσβειων, πού είναι διαπιστευμένοι στίς Χώρες τής Μ. Ανατολής, σύσκεψη στήν όποία παρέστη καί εκπρόσωπος του Τ.Ε.Ε. Ένδεικτικώς καί μόνο θά αναφέρω εδώ ώρισμένες από τίς δυνατότητες άξιοποίησεως των ύπηρεσιών του Τ.Ε.Ε. πού έπασμύθησαν κατά τήν σύσκεψη αυτή. Αυτές είναι: Η μελέτη, μέ βάση τίς εισηγήσεις καί διαπιστώσεις των έπιτόπου Πρεσβευτικών μας Αρχών των δυνατοτήτων αναλήψεως έργων στίς αναπτυσσόμενες αυτές χώρες υπό ελληνικών επιχειρήσεων καί ή ενθάρρυνσις εκείνων πού θά ευφρανίζον τίς μεναιότερες άντανωνιστικές ικανότητες ένσπι άντιστοιχών ξένων εταιρειών. Η έρευνα καί ή κατάρτις σις σχετικών μελετών γιά τίς άνάνγκες των αναπτυσσόμενων χωρών μέ άξιολογική ιεράρχηση τους καί ή έννημέρωσις των ελληνικών επιχειρήσεων έπι των πορισμάτων των έν λόγω μελετών. Ακόμη ή μελέτη τής δυνα-

τότητος καί τής σκοπιμότητας δημιουργίας ένός Όργάνου Έπιλογής των Έταιρειών, μέ κριτήριο τήν ποιότητά τους, ώστε νά ενθαρρύνονται νά αναλαμβάνουν τήν έκτέλεση αναπτυξιακών έργων οι καλλίτερες άπ' αυτές. Τέλος, ή μελέτη τής σκοπιμότητας ένθαρρύνσεως ή άποθαρρύνσεως, άνάλογα με τόν τομέα στόν όποίον, άφορούν, των ελληνικών εταιρειών νά αναπτύξουν τήν δραστηριότητά τους εκτός τής χώρας μας πρός καθιέρωση των ένδεδειγμένων, κατά περίπτωση κινήτρων.

Τά λίγα αυτά παραδείγματα είναι άρκετá νά δείξουν πόσο εύρύ είναι τό πεδίο πού διανοίγεται στήν συνεργασία του Ύπουργείου Έξωτερικών με τό Τ.Ε.Ε., συνεργασία πού θά επιτρέψει νά άξιοποιηθούν όπως πρέπει οι άμοδιότητες καί οι ύπηρεσίες του. Σ' αυτές ξεχωριστή βάση καταλαμβάνει τό έννημερωτικό Δελτίο, πού τόσο χρήσιμο ρόλο διαδραματίζει ήδη στήν έννημέρωση των ένδιαφερομένων, ιδίως όσον άφορά στήν έγκαιρη πληροφόρησή τους γιά τους διεθνείς διαγωνι-

ΕΡΕΥΝΑ Τ.Ε.Ε.

Στό έρωτηματολόγιο, έξ άλλου, πού μου θέσατε, παραθέτω τήν έ-
 Ής απάντηση :

«Πιστεύω ότι ή θέση του Τεχνι-
 κού Έπιμελητηρίου Έλλάδος ως
 Τεχνικού Συμβούλου τής Πολιτεί-
 ας είναι πλέον καθιερωμένη και ή

συμβολή του στην ανάπτυξη τής
 Χώρας δεδομένη, γι' αυτό και δέν
 νομίζω ότι θά πρέπει νά ληφθούν
 ειδικά νομοθετικά ή διοικητικά γι'
 αυτό μέτρα.

Έχω τήν γνώμη ότι ή Πολιτεία
 δέν θά πρέπει νά δεσμευθεί ειδι-

κά για τό θέμα, αλλά τά αρμόδια,
 κατά περίπτωση, όργανά της νά
 κρίνουν ελεύθερα, άν, σέ συγκε-
 κριμένο θέμα θεωρούν άπαραιτη-
 τη τή γνώμη του Τεχνικού Έπιμε-
 λητηρίου και νά τά Ζητούν».

● **Μ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΑΚΗΣ - ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ : ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΠΝΕΥΜΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Δέν νομίζω ότι χρειάζονται νομο-
 θετικά μέτρα πέρα άπ' αυτά
 πού υπάρχουν σήμερα. Βασι-
 κότερο είναι νά δημιουργηθεί
 τόσο άπό τό Τ.Ε.Ε. όσο και
 άπό τά στελέχη τών Δημοσίων
 Ύπηρεσιών μία νοοτροπία πιό
 ζεστής συνεργασίας. Η συνεργα-
 σία αύτή τά τελευταία χρόνια πέ-

ρασε μία κρίση, ίσως γιατί τό ΤΕΕ
 έδειξε υπερθάλοντα Ζήλο στην έκ-
 τέλεση του έργου του σαν Συμ-
 βούλου τής Πολιτείας, ίσως γιατί
 οι Δημόσιοι Ύπάλληλοι στελέχη
 τών Ύπηρεσιών, έδειξαν άρνητική
 στάση, θεωρώντας κάθε προσπά-
 θεια του ΤΕΕ νά συμβάλλει στην
 άντιμετώπιση τών Τεχνικών προ-

βλημάτων πού αντιμετώπιζει ή Πο-
 λιτεία σαν διείσδυση στα «άδυστά»
 τους.

Μέ χαρά μου βλέπω ότι τόν τε-
 λευταίο καιρό άρχίζει νά δημιουρ-
 γείται ένα καλύτερο πνεύμα συν-
 εργασίας, πού εύχομαι νά έπικρα-
 τήσει για τό καλό του Έθνους.

● **Ε. ΑΒΕΡΩΦ - ΤΟΣΙΤΣΑΣ - ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ : ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΠΛΗΡΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΕΕ**

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ Έ-
 θνικής Άμύνης εκτιμά
 ως άναγκαίαν τήν λήψιν
 μέτρων πρós πλήρη δρα-
 στηριοποίηση τών εκ του
 Νόμου, άρμοδιοτήτων του
 ΤΕΕ, λόγω τών συγχρό-
 νων Τεχνολογικών εξέλι-
 ξων και τής άνάγκης ύ-
 ποστηρίξεως τών Ένόπλων
 Δυνάμεων διά Κυρίων Τε-
 χνικών Ύλικών, άνταλ-

λακτικών και Τεχνικών
 μελετών εκ του έγχωρίου
 δυναμικού.

Έπίσης θά επιδιώξη τήν συνερ-
 γασίαν τών ύφισταμένων φορέων
 του μετά του ΤΕΕ πρós έκμετάλ-
 λευσιν του δυναμικού τών Έλλή-
 νων Μηχανικών διά :

① Έκπόνησιν μελετών σκοπιμό-
 τητος παραγωγής Τεχνικών ύ-
 λικών και άνταλλακτικών μή κατα-

σκευαζομένων εισέτι υπό τής έγ-
 χωρίου Βιομηχανίας.

② Σύνταξιν προδιαγραφών και
 κριτηρίων άποδοχής νεοκατα-
 σκευαζομένων ύλικών ή ύλικών
 διά τά όποια δέν ύφίστανται ται-
 ούτα.

③ Έκπόνησιν μελετών καθορι-
 σμού παραγωγικών διαδικασι-
 ών και έξοπλισμού διά τήν παρα-
 γωγήν νέων ύλικών και άνταλλα-
 κτικών.

● **ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ - ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ : ΕΥΧΑΡΙΣΤΩΣ ΘΑ ΕΞΕΤΑΣΘΟΥΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΕΕ**

ΤΟ Ένημερωτικό Δελτίο» έπί μία
 εικοσαετία ένημερώνει με επι-
 τυχία τόν Τεχνικών κόσμον τής
 Χώρας. Τό Ύπουργείο Έσωτρι-
 κών ως γνωστόν συμβουλευείται
 τό ΤΕΕ και μάλιστα διά τά πλέον
 σοβαρά θέματά του, συνεργάζετα

δέ και συμμετέχει εις διαφόρους
 έκδηλώσεις του.

Έάν έν τώ μεταξύ έχετε έπιση-
 μάνει ειδικότερα θέματα άφορών-
 τα εις τας αρμοδιότητα του Ύ-
 πουργείου Έσωτερικών (εις τήν
 νομοθεσίαν ή τας διαφόρους απο-

φάσεις τής Διοικήσεως) εύχερί-
 στως θά έξετάσω τις αντίστοιχες
 περιπτώσεις με σκοπόν τήν καλυ-
 τέρα άξιοποίηση τής συμβολής του
 ΤΕΕ σαν Τεχνικού Συμβούλου τής
 Πολιτείας.

Εύχομαι κάθε προκοπή στο ΤΕΕ

● **Γ. ΠΛΥΤΑΣ - ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ : ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΟΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΟΥ ΤΕΕ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ**

ΣΥΓΧΑΙΡΩ τό Τεχνικό Έπιμελη-
 τήριο Έλλάδος για τήν κυ-
 κλοφορία του 1000ου τεύχους τής

πραγματικά πολύτιμης για τις δη-
 μόσιες Ύπηρεσίες και τόν Τεχνι-
 κό Κόσμο τής Χώρας έκδόσεως

του «Ένημερωτικού δελτίου» του
 ΤΕΕ.

Τόσον έγώ προσωπικώς όσο

Έρευνα ΤΕΕ

και η Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Έπιστημών έχουμε απολύτως κατανοήσει και εκτιμήσει τις ποικίλες υπηρεσίες που προσφέρει το ΤΕΕ στον τόπο και μάλιστα όχι μόνον υπό την ιδιότητά του ως νομοθετημένου τεχνικού συμβούλου της Πολιτείας (ήδη εκπρόσωπος του ΤΕΕ — ο Αντιπρόεδρος κ. 'Ηλ. Βογιατζόγλου — αποτελεί τακτικό μέ-

λος του Τεχνικού Συμβουλίου του ΥΠΠΕ).

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Έπιστημών είδε με ευχαρίστηση το κατά καιρούς ενδιαφέρον του ΤΕΕ και για τη διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας, όπως π.χ. ήταν η ώραία έκθεση φωτονασφιών κλπ. που όργάνωσε το ΤΕΕ το 1976 με την ευκαιρία του εορτασμού του έτους 1975 ως ε-

τους της Εύρωπαϊκής Αρχιτεκτονικής κληρονομιάς. Είμαστε βέβαιοι ότι και στο μέλλον το ΤΕΕ θα αναλάβει τέτοιες ανάλογες πρωτοβουλίες και θα συμβάλλει κι αυτό στο τεράστιο και πολύπλευρο έργο της διασώσεως των αρχαίων και ιστορικών μνημείων του τόπου και, γενικώτερα, της πολιτιστικής ανάπτυξεως της Χώρας.

● **ΑΝΑΣΤ. ΜΠΑΛΚΟΣ - ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΗΜ. ΤΑΞΕΩΣ : ΕΥΧΟΜΕΘΑ ΤΟ Τ.Ε.Ε. ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ**

ΜΕ την ευκαιρία της 1000ής έκδόσεως του ενημερωτικού σας Δελτίου, χαιρετίζουμε το Τ.Ε.Ε. που αποδεδειγμένα τόσο έχει προσφέρει σαν τεχνικός Σύμβουλος του Κράτους, για την επίλυση τεχνικών θεμάτων και την κατάρτιση πλεοδομικής νομοθεσίας.

Ευχόμεθα στο Τ.Ε.Ε. να συνεχίσει την πολύτιμη προσφορά του

στην Πατρίδα, στο δε «Ενημερωτικό Δελτίο» που αποτελεί το σημείο επαφής του τεχνικού κόσμου της Χώρας, να εξακολουθήσει τις ώραίες εκδόσεις του.

Νομοθετικά, διοικητικά ή άλλα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να αξιοποιηθεί περισσότερο η συμβολή σας σαν νομοθετημένου τεχνικού Συμβούλου της Πολιτείας φρονούμε ότι δύνανται να

προταθούν από τους αρμοδίους φρεείς του Κράτους, θα ήτο δε εύχης έργον, να ληφθούν τα κατάλληλα αυτά μέτρα, για να γίνει ακόμη πιο στενή και αποδοτική η συνεργασία του Κράτους με το Τεχνικό του Σύμβουλο «ΤΟ Τ.Ε.Ε.». Το Υπουργείο μας, στα πλαίσια της αρμοδιότητάς του, θα συμβάλλει ευχαρίστως στην εφαρμογή των μέτρων αυτών

● **Α. ΖΑΓΜΗΣ - ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ : ΠΟΛΛΑ ΕΧΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΤΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ**

ΧΑΙΡΟΜΑΙ ιδιαίτερος που η πανηγυρική έκδοση του χιλιοστού τεύχους του Ένημερωτικού Δελτίου του Τεχνικού Έπιμελητηρίου της Ελλάδος μου παρέχει την ευκαιρία να εξάρω την συμβολή του, ως νομοθετημένου όργάνου, στην αποστολή του ύπουργείου Έξωτερικών όσον άφορά την ανάπτυξη των οικονομικών σχέσεων της Ελλάδος με τρίτες χώρες, πράγμα που έχει ως έμμεσο αποτέλεσμα την βελτίωση τόσο των πολιτικών όσον και των πολιτιστικών της σχέσεων μαζί τους.

Η συμβολή αυτή θα λάβη άφραλώς νέες διαστάσεις τώρα που η Ελλάδα αποδέεται σε μία αυτονομιμένη προσπάθεια να βοηθήση την ταχύτερα τους ανάπτυξη και τον τεχνικό τους έκσυγχρονισμό τις άραβικές χώρες, με τις όποιες την συνδέουν άνεκαθεν στενότεροι δεσμοί φιλίας. Πολλά έχει, πράγματι, να προ-

σφέρει το Τεχνικό Έπιμελητήριο στον τομέα αυτόν, όπως διπιστώθη και κατά την πρόσφατη ειδική σύσκεψη των Πρέσβευων, που είναι διαπιστευμένοι στις Χώρες της Μ. Ανατολής, σύσκεψη στην όποια παρόετη και έκπρόσωπος του Τ.Ε.Ε. Ένδεικτικώς και μόνο θα αναφέρω έδω ώμοισμένες από τις δυνατότητες άξιοποιήσεως των ύπηρεσιών του Τ.Ε.Ε. που έπιασημάνθησαν κατά την σύσκεψη αυτή. Αύτες είναι: Η μελέτη, με βάση τις είσηγήσεις και διαπιστώσεις των έπι τόπου Πρεσβευτικών υας Αρχών των δυνατοτήτων αναλήψεως έργων στις αναπτυσσόμενες αυτές χώρες υπό έλληνικών έπιχειρήσεων και η ένθάρομισεις εκείνων που θα έυφανίζον τις μεγαλύτερες άνταγωνιστικές ικανότητες έναντι άντιστοιχών ξένων εταιρειών. Η έρευνα και η κατόετισεις σχετικών υελετών για τις άνήγκες των αναπτυσσόμενων χωρών με άξιολογική ιεράοχησή τους και η ενημέρωσις των έλληνικών έπιχειρήσεων έπι των προσιμάτων των εν λόγω υελετών. Άκόμη η μελέτη της δυνα-

τότητας και της σκοπιμότητας δημιουργίας ενός Όργάνου Έπιλογής των Έταιρειών, με κριτήριο την ποιότητά τους, ώστε να ένθαρρύνωνται να αναλαμβάνουν την έκτέλεση άναπτυξιακών έργων οι καλύτερες όπ' αυτές. Τέλος, η μελέτη της σκοπιμότητας ένθαρρύνσεως ή άποθαρρύνσεως, άνάλογα με τον τομέα στον όποιον, άφορούν, των έλληνικών έταιρειών να αναπτύξουν την δραστηριότητά τους έκτός της χώρας μας προς καθιέρωση των ένδεδειγμένων, κατά περιπτώσεις κινήτρων.

Τά λίγα αυτά παραδείγματα είναι αρκετά να δείξουν πόσο εύρύ είναι το πεδίο που διανοίγεται στην συνεργασία του Υπουργείου Έξωτερικών με το Τ.Ε.Ε., συνεργασία που θα έπιτρέψη να άξιοποιηθούν όπως πρέπει οι άρμοδιότητες και οι ύπηρεσίες του. Σ' αυτές ξεχωριστή βάση καταλαμβάνει το ενημερωτικό Δελτίο, που τόσο χρήσιμο ρόλο διαδραματίζει ήδη στην ενημέρωση των ενδιαφερομένων, ιδίως όσον άφορά στην έγκαιρη πληροφορήσή τους για τους διεθνείς διαγωνι-

ΕΡΕΥΝΑ ΤΕΕ

● Β. ΤΣΙΟΥΝΗΣ - ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΥΠ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ : ΤΟ ΤΕΕ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΡΟΣΠΛΗΘΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Το Ε.Δ. δια της δημοσιεύσεως των απόψεων του ΤΕΕ, ενημερώνει ευρύτερον κοινόν επί των τεχνικών εξελίξεων.

Το ΤΕΕ δια των απόψεών του επί των αναπτυξιακών έργων, της ενημερώσεως επί των δεσμών τεχνικών εξελίξεων κ.λ.π. συμβάλλει αποτελεσματικά εις την προσπάθεια της Πολιτείας δια την ά-

νάπτυξιν της Χώρας.

Το Υπουργείον Εμπορίου επειδή δέν έχει αρμοδιότητα εις τόν τεχνικό τομέα δέν δύναται νά προτείνει συγκεκριμένα μέτρα περαιτέρω αξιοποιήσεως της συμβολής του ΤΕΕ. Τό Υπουργείον Εμπορίου όμως ως φορέας διενεργείας της εμπορικής πολιτικής του Κράτους, δια την επιτυχίαν της οποί-

ας επίδρα θετικά ή συνεργασία Κράτους - Επιμελητηρίων, επιθυμεί και εύχεται ή συνεργασία αυτή νά αναπτυχθεί όσον γίνεται περισσότερο πράγμα τό όποϊον επιβάλλουν οι σημερινές συνθήκες έν όψει μάλιστα και της εισόδου εις την ΕΟΚ, προς τό συμφέρον της Χώρας.

● ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ - ΠΟΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ - ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ : Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΝΑ ΑΓΚΑΛΙΑΣΕΙ ΤΟ Τ.Ε.Ε.

ΕΙΝΑΙ πράγματι πολύτιμες οι υπηρεσίες πού προσφέρει τό «Ενημερωτικό Δελτίο» στον τεχνικό κόσμο, ειδικώτερα στή σημερινή δύσκολη από κάθε άποψη γιά τους τεχνικούς περίοδο.

Σέ ότι άφορά τό έρώτημα πού τέθηκε γιά την αξιοποίηση του ΤΕΕ σαν νομοθετημένου τεχνικού συμβούλου της πολιτείας θα έαυτώσω συνοπτικά τις πιο κάτω σκέψεις.

Φρονώ ότι δέν είναι άπαραίτητες πρόσθετες νομοθετικές ή

Διοικητικές ρυθμίσεις ή άλλα μέτρα δια την αξιοποίηση της προσφοράς του ΤΕΕ προς την πολιτεία, προσφορά πού προδιαγράφεται κατά ένα τρόπο στις σχετικές περί ΤΕΕ νομοθετημένες διατάξεις (άρθρου 26 κλπ.) αρκεί:

1) Τό Τ.Ε.Ε. μέ κατανόηση και έξω από όποιεσδήποτε σκοπιμότητες, νά προσφέρει τις καλές του υπηρεσίες στην πολιτεία, στον τομέα της αρμοδιότητάς του.

2) Η πολιτεία νά αγκαλιάσει τό Τ.Ε.Ε. πράγματι μέ ένδιαφέ-

ρον, μέ έμπιστοσύνη θεωρώντας τό ειλικρινή συνεργάτη, μέ κατανόηση αξιοποιώντας έτσι την μεγάλη όντως προσφορά πού μπορεί νά του παράσχει όχι μόνον στον καθενά τεχνικό τομέα, αλλά και σε ευρύτερους τεχνικοοικονομικά τομείς ανάπτυξεως.

Αν αυτές οι προϋποθέσεις υλοποιηθούν (και δέν χρειάζονται ειδικά μέτρα αλλά καλή πίστη) τότε πιστεύω ότι θα έχη επιτευχθεί κάτι πολύ σημαντικό γιά τόν τόπο, διότι πράγματι τό ΤΕΕ έχει την δυνατότητα (τά τελευταία χρόνια αυτό έχει φανεύει καθαρά νά προσφέρει πολλά.

● ΑΧ. ΚΟΛΙΟΥΣΗΣ - ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ : ΝΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΘΕΙ ΤΟ ΤΕΕ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Τό Τ.Ε.Ε. μέ τή σημερινή αίρετή του διοίκηση, την πρώτη μετά την άποκατάσταση της Δημοκρατία στην πατρίδα μας, έχει προσφέρει σημαντικώτατο και πολύπλευρο έργο πού έχει αναγνωρισθεί σε Πανελλήνια κλίμακα

Παίρνοντας απόλυτα τεκμηριωμένες θέσεις σε μιά σειρά από τεχνικά θέματα Κοινωνικού περιεχομένου (αεροδρόμιο, χαβούζο κ λ.π.) καταξιώθηκε δικαιολογημένα στή συνείδηση του Έλληνικού Λαού σαν ο άξιος σύμβουλος και έκφραστής του.

Μέ τό τεράστιο έργο πού πρόσφερε αυτό τό διάστημα απέδειξε

εύπρακτα ότι έχει την ικανότητα και την θέληση νά βοηθήσει αποτελεσματικά στην προώθηση όλων των τεχνικών προβλημάτων της πατρίδας μας.

Δυστυχώς όμως ή τεράστια αυτή προσφορά και τό έργο του δέν αξιοποιήθηκε όπως έπρεπε από την Κυβέρνηση και σε πολλές περιπτώσεις άγνοήθηκε. Έκείνο λοιπόν πού πρέπει πριν από όλα νά γίνει είναι νά αλλάξει πολιτική και τακτική ή Κυβέρνηση, νά αξιοποιήσει τό έργο του Τ.Ε.Ε. και νά καθιερώσει την άπαραίτητη συμμετοχή εκπροσώπων του σε όλα τό Συμβούλια.

Όφείλω νά έπισημάνω άκομα την σημαντική προσφορά του ενημερωτικού δελτίου του Τ.Ε.Ε., του όποϊου ή άποστολή στους Βουλευτές είναι και τό πρώτο βήμα γιά τή συνεργασία και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του Τ.Ε.Ε. από την Βουλή.

Και είναι πραγματικά πολύ άπαραίτητη ή αξιοποίηση της προσφοράς του Τ.Ε.Ε. από την Βουλή και τό Κόμμα και από την πλευρά μας τούλάχιστον των συναδέλφων Βουλευτών του Π.Α.Σ.Ο.Κ., θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια γι' αυτό.

● Δ. ΠΙΤΣΙΩΡΗΣ - ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ : Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΕΙ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε.

Το έργο και η προσφορά του Τεχνικού Επιμελητηρίου τα τέσσερα τελευταία χρόνια αποτελούν σταθμό στην πορεία του Τ.Ε.Ε.

Η εκλεγμένη με πλειοψηφία διοίκηση και τα όργανα κινητοποίησαν περισσότερους από χίλιους (1.000) μηχανικούς στο κέντρο και στην περιφέρεια. Το αποτέλεσμα ήταν η αδιάκοπη παρουσία, τοποθέτηση και παρέμβαση του Τ.Ε.Ε. σ' όλα τα θέματα που ενδιαφέρουν τους Μηχανικούς και τον χώρο τους, η πολύτιμη συμβολή τους στην αναπτυξιακή προσπάθεια του λαού μας, το παράδειγμα της αξίας της συλλογικής δουλειάς στις άμετρητες επιτροπές και ομάδες δουλειάς, της χώρας που ο συγκριμένος αντιπροσωπευτικός φέρους των τεχνικών πρόσφερε.

Αν αυτό το τεράστιο έργο μαζί με τα υλικά και τα πορίσματα των μεγάλων συνεδρίων για το ενεργειακό, την ΕΟΚ, τον όρυκτο

πλούτο, τις μεταφορές, τα επιστημονικά και εκπαιδευτικά θέματα και τις πολύτιμες τεκμηριώσεις δεν αξιοποιήθηκαν από την πολιτεία και τους εκπροσώπους της αλλά και από πολλούς διαμορφωτές της πολιτικής βούλησης όσο έπρεπε αυτό είναι λυπηρόν αλλά και συγχρόνως άνησυχαστικό για μιιά εξέουσία που περιχαράκωνεται στις ελεγχόμενες απ' αυτήν φιλικές δυνάμεις και άγνοει τις υπόλοιπες.

Γιατί το Τ.Ε.Ε. συμπεριλαμβάνεται σ' εκείνες τις φωτεινές εξαιρέσεις συλλογικών οργάνων που δεν έχουν κανένα κοινό σημείο με την θολή, απόκρυφη, παρασκηνιακή και τις περισσότερες φορές ανεξέλεγκτη από τη βάση τους λειτουργία αρκετών φορέων συμφορόντων που προτιμά ή κυβερνηση να λαμβάνει υπ' όψη της.

Η ελάχιστη προϋπόθεση λειτουργίας μιιάς πλουραλιστικής κοινωνίας απαιτεί την θεομοθέτηση της

ισότιμης και αντιπροσωπευτικής συμμετοχής όλων των φορέων των κοινωνικών ομάδων στην διαμόρφωση της πολιτικής βούλησης και πράξης. Σ' αυτή την πρόσκληση για το στέρειωμα και την λειτουργία του δημοκρατικού καθεστώτος το Τ.Ε.Ε. απέδειξε ότι είναι έτοιμο να ανταποκριθεί.

Η Κυβέρνηση έχει στο άκέραιο την ευθύνη για την συνέχιση αυτής της άνησυχαστικής κατάστασης που οι συνέπειές της όμως βαρύνουν ολόκληρο τον Έλληνα:κό λαό και την τύχη του.

Το Τ.Ε.Ε. απέδειξε επίσης ότι κάθε άλλο παρά στενή συντεχνιακή νοστροπία αναλόγων φορέων υίσθετεί. Αυτό όμως δεν πρέπει να ερμηνευθεί από την Πολιτεία και τους εργοδότες σ'ν άδυναμία του Τ.Ε.Ε. και των Μηχανικών στο να αποτρέψουν τον υποβιβασμόν της επαγγελματικής, επιστημονικής, μισθολογικής και συνταξιοδοτικής θέσης της μεγάλης κατηγορίας των υπαλλήλων μηχανικών.

● ΓΡΗΓ. ΦΑΡΑΚΟΣ - ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ : ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΤΕΕ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΣΤΗΝ εποχή μας έντεινεται ή διαδικασία ένταξης των επιστημόνων στη μισθωτή εργασία και μάλιστα κάτω από τους δυσμενέστερους όρους. Διευκολύνεται έτσι ή παρεπέρα προσέγγισή τους προς την εργατική τάξη και την ιδεολογία της. Προσφεύγουν σέ μορφές πάλης που μέχρι σήμερα χρησιμοποιούσε μόνο ή εργατική τάξη. Κατανοούν όλο και περισσότερο την σημασία της πολιτικής πάλης. Και συνειδητοποιούν προσδευτικά όλα και περισσότεροι επιστήμονες την αναγκαιότητα συμπαράταξης με τους άλλους εργαζόμενους, για την ήθνική ανεξαρτησία, τη δημοκρατία και την κοινωνική πρόοδο.

Οι έλληνες τεχνικοί με τις οργανώσεις τους και ειδικά το Τ.Ε.Ε. σ'ν νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, νομοθετημένος τεχνικός σύμβουλος της πολιτείας, έχουν σημαντικό ρόλο να διαδραματίσουν

στη διαμόρφωση ενός δημοκρατικού προγραμματισμού. Ένός προγραμματισμού που θα αντιπαράθεταί στις κρατικομονοπωλιακές «ρυθμίσεις» του κράτους των μονοπωλίων.

Στά πλαίσια ενός τέτοιου προγραμματισμού βλέπω σημαντικά διευρυμένο το ρόλο του Τ.Ε.Ε.

Μετά την πολιτική αλλαγή του '74 το Τ.Ε.Ε. με την εκλεγμένη δημοκρατική διοίκηση και ένα πρόγραμμα δράσης αντιμονοπωλιακής, αντιιμπεριαλιστικής κατεύθυνσης έχει να επιδείξει σημαντική παρουσία στα γενικότερου ενδιαφέροντος ζητήματα.

Οι θέσεις του στη σύμβαση της 'Οσεάνικ, για το νόμο - πλαίσιο για την παιδεία, σέ ζητήματα εκδημοκρατισμού της χώρας. Τα ουνέδριά του για το ενεργειακό πρόβλημα στην ΕΟΚ και του όρυκτου πλούτου, ή βελθεία του στην τοπική αυτοδιοίκηση, δείχνουν τις δυνατότητες που έχει μιιά δημοκρατική διοίκηση άκόμα και στις σημερινές συνθήκες.

Οι αγωνιστικές παροδόσεις των

έλλήνων μηχανικών και ή άνοδος του δημοκρατικού κινήματος επιτρέπουν την αίσιοδοξία για την συμβολή που θα έχει το Τ.Ε.Ε. στην έξυπνρήτηση των λαϊκών συμφερόντων.

Το Τεχνικό Έπιμελητήριο, οι έλληνες μηχανικοί πρέπει να διεκδικήσουν την ουσιαστική τους συμμετοχή στις διαδικασίες έλέγχου και προγραμματισμού.

Από την πλευρά μας θα επιδιώξουμε, στα πλαίσια των δυνατοτήτων μας τη συμμετοχή εκπροσώπων του Τ.Ε.Ε. και των μαζικών φορέων των τεχνικών σέ κάθε όργανο, συμβούλιο ή επιτροπή που επεξεργάζεται λύσεις και παίρνει όποφάσεις, στο δημόσιο ή τους οργανισμούς.

Πιστεύω πως όλες οι προδευτικές δυνάμεις εκτιμούν θετικό, γενικά, το ρόλο του Τ.Ε.Ε. ιδιαίτερα στον τομέα της ενημέρωσης της κοινής γνώμης.

Θά πρέπει όμως να καταβληθεί προσπάθεια άκόμα μεγαλύτερης εκλαίκευσης και διάδοσης του έργου του και πέρα από τα καθο-

ρισμένα πλαίσια των τεχνικών ή και μερικών ακόμα τεχνοκρατών.

Τό 'Ενημερωτικό Δελτίο τό πίο Ζωντανό κομμάτι τής πολύπλευρης έκδοτικής δραστηριότητας θά μπορούσε αποκτώντας και ύλη γενικότερου ενδιαφέροντος νά γνω-

ρίσει πλατύτερη διάδοση. Θά βοηθούσε σημαντικά τήν προσπάθεια πληροφόρησης τής κοινής γνώμης τής χώρας και θά διευκόλυνε ως ένα βαθμό τήν αποδοχή των εισηγήσεων του ΤΕΕ πού συστηματικά άγνοούνται από τους άρμόδιους κυβερνητικούς φορείς

Φυσικά, άπαραίτητη προϋπόθεση γι' αυτή τήν προοπτική είναι ή ένότητα των δημοκρατικών δυνάμεων πάνω σ' ένα συνεπές πρόγραμμα πάλης και ή συντονισμένη δράση όλων των μαζικών φορέων των έλλήνων τεχνικών.

● **Ε. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥΝΑΚΟΣ - ΠΡΥΤΑΝΙΣ Ε.Μ.Π. : ΕΥΧΟΜΑΙ ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΣΤΟ Ε.Δ.**

ΘΑ ΗΘΕΛΑ πρώτα νά σάς συγχαρώ γιά τήν κυκλοφορία του χιλιοστού τεύχους του «'Ενημερωτικού Δελτίου». Μέσα στά 20 χρόνια τής έκδόσεώς του αποτέλεσε σημαντικό έκφραστή των άπόψεων των Μηχανικών και γενικότερα ένα άνοιχτό παράθυρο έκφράσεως τής κοινής γνώμης. 'Απέδειξε έτσι πώς άναγκαίο ήταν και κάλυψε τό κενό πού ύπήρχε στην ενημέρωση των μηχανικών στά ζωτικά θέματα πού καθημερινά έμφανίζονται στην

δημιουργική προσπάθειά τους.

Στό συγκεκριμένο έρώτημά σας τώρα γιά τά νομοθετικά και λοιπά μέτρα, πού πρέπει νά ληφθούν γιά νά επιτευχθεί ή πλήρης αξιοποίηση τής νομοθετημένης άποστολής του ΤΕΕ, είναι φυσικό τό Ε.Μ.Π., πού μέρος μόνο των σχετικών προβλημάτων γνωρίζει, νά μή μπορεί νά έχει ολοκληρωμένη γνώμη. Θά ήταν δυνατό πολύ γενικά νά αναφερθεί ότι θά έβλεπε περισσότερο ενεργό τήν συμμετοχή του ΤΕΕ στην επίλυση προβλημάτων σχετικά με τήν Πολεοδομία, Χωροταξική 'Ανάπτυξη, Συγκοινωνία κλπ.

Ειδικότερα ένα θέμα πού ύπασχολεί και άπασχόλησε τό Πολυτεχνείο είναι ή διαδικασία γιά τήν χορήγηση άδειας άσκήσεως επαγγελματισμού στους διπλωματούχους μηχανικούς του έξωτερικού, θέμα γιά τό οποίο σήμερα τήν άποκλειστική ευθύνη φέρει τό 'Ιδρυμα. Στό πλαίσιο αυτής τής άρμοδιότητάς του τό ΕΜΠ υπέβαλε συγκεκριμένες προτάσεις στό άρμόδιο 'Υπουργείο πού προβλέπουν τήν ενσώπιμη συμμετοχή έκπροσώπων του ΤΕΕ και των Τεχνικών 'Υπαλλήλων στην εξέταστική επιτροπή. Εύχομαι και πάλι κάθε επιτυχία στό 'Ενημερωτικό Δελτίο.

● **Ν. ΠΑΓΩΝΗΣ - Τ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΕΕ : ΤΟ Τ.Ε.Ε. ΕΙΝΑΙ ΤΑΓΜΕΝΟ ΝΑ ΟΡΘΟΤΟΜΕΙ ΤΟ ΛΟ-**

ΓΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

Οταν, τό 1953, ή περί έμέ Διοίκηση του Τεχνικού 'Επιμελητηρίου τής Ελλάδος απέφασισε τήν έκδοση του 'Εβδομαδιαίου Δελτίου γιά τήν ενημέρωση των Μελών του Τ.Ε.Ε., ήταν βεβαία ότι ή ενέργειά της αυτή ήταν ένδεδημένη και ότι ή κυκλοφορία κάθε έκδομάδα ενός τέτοιου Δελτίου θά ήταν άπολύτως χρήσιμη και άπαραίτητη γιά τά Μέλη του Τ.Ε.Ε.

Παρά τήν άρχική αυτή θεθεότητα, οι συνάδελφοι πού αποτελούσαν τότε τήν Διοίκηση του Τεχνικού 'Επιμελητηρίου τής Ελλάδος, δικαιολογημένα είναι σήμερα — έπειτα από τόσα χρόνια — ίκα νοπονημένοι γιά τήν ενέργειά τους αυτήν, πού τόσο πολύ πέτυχε, ώστε νά φθάσουμε τό 1.000 τεύχος και τό είκοσι χρόνια τής άνελλιπούς έκδόσεως, ή όποία όπως επιτυχώς τή χαρακτηρίζετε «έχει έξελιχθεί σέ ένα είδος θεσμού των 'Ελλήνων Μηχανικών».

'Ορθώς λοιπόν τιμάται τό γεγονός. Με τήν ευκαιρία όμως αυτή τό Τεχνικό 'Επιμελητήριο επιδιώκει σήμερα νά επιτύχει «τήν αξιοποίηση του Τ.Ε.Ε. σάν νομοθετημένου Τεχνικού Συμβούλου τής Πολιτείας», όπως διατυπώνεται στό έγγραφο πού μου στείλατε και στό όποιο ζητείται ή γνώμη μου όσον άφορά «στά μέτρα (νομοθετικά, διοικητικά ή άλλα) πού πρέπει νά ληφθούν από κάθε 'Υπηρεσία γιά νά αξιοποιηθεί ή συμβολή του Τ.Ε.Ε. σάν νομοθετημένου Τεχνικού Συμβούλου τής Πολιτείας».

'Η γνώμη μου είναι ότι σέ κανένα τέτοιου είδους άναγκαστικό μέτρο δέν πρέπει νά άποβλέπουμε γατί είναι σάν νά όμολογούμε τήν άδυναμία μας νά επιβάλουμε τήν αξιοποίηση του Τεχνικού 'Επιμελητηρίου διά των ίδιων του δυνάμεων και τής επιτυχούς δράσεώς του, δηλαδή διά τής άνυψώσεως του κύρους του και τής ύπολήψεώς

του στην κοινή γνώμη και στη Κρατική Διοίκηση.

Τό Τεχνικό 'Επιμελητήριο είναι τεταγμένο από τόν ιδρυτικό του νόμο νά ορθοτομεί τόν λόγον τής Τεχνικής αληθείας. 'Αν έκκληροί επιτυχώς τόν προορισμό του αυτόν και περιορίζεται εις αυτό και μόνο, τότε πρέπει όλοι νά είμεθα βεβαίοι, όπως άλλωστε τόπο πολλές φορές έχει επιβεβαιωθεί, ότι και τό κύρος του Τεχνικού 'Επιμελητηρίου θά άνυψωθεί και ή ύπόληψή του στην κοινή γνώμη και στην Κρατική Διοίκηση θά αύξηθη και τόσο ώστε και ή μία και ή άλλη, όχι άπλώς νά επιδιώκουν άλλα νά αξιοούν — και τόυτο χωρίς κανένα άναγκαστικό μέτρο — τή συμβολή του Τεχνικού 'Επιμελητηρίου στην μελέτη και επίλυση των σοβαρών τεχνικών θεμάτων πού άπασχολούν τήν χώρα και τή συμμετοχή του στην Κρατική μηχανή.

● **Ι. Ο. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ - Τ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ Τ.Ε.Ε. : ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΕΝΗ Η ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΕΕ ΣΑΝ ΤΕΧΝ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ**

Η ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΕΝΗ άρμοδιότητα του Τ.Ε.Ε. σάν Τεχνικού Συμβούλου τής Πολιτείας προ-

κύπτει καθαρά άπ' τό άρθρο 26, παράγραφος 1α του Καταστατικού του.

Τό άρθρο αυτό δίνει τό δικαίωμα στό Τ.Ε.Ε. νά έκφέρει τή γνώμη του είτε έρωτηθή, είτε όχι σέ κάθε

τεχνικοοικονομικό θέμα που αντιμετώπιζει η Πολιτεία.

Σε συνέπεια κάθε γνώμη του Τ.Ε.Ε. είναι πάντα συμβουλευτική και σαν τέτοια δεν μπορεί ποτέ να είναι υποχρεωτική για την Πολιτεία. Ούτε μπορεί να ζητηθεί κάτι τέτοιο.

Βέβαια μιά γενική ἐγκύκλιος — διαταγή προερχόμενη από τον Πρόεδρο της Κυβέρνησης προς όλες τις Υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν τεχνικοοικονομικά θέματα για να ζητούν υποχρεωτικά τη γνώμη του Τ.Ε.Ε. θα ήταν διευκαλυπτική για το έργο του Τ.Ε.Ε.

Ακόμα η μέθοδος που ακολουθούσαμε στην εποχή της Προεδρίας μου όπου κάθε εισήγηση του Τ.Ε.Ε. είτε είχε ζητηθεί, είτε όχι τη στέλναμε σε όλους τους βουλευτές ανεξάρτητα κομμάτων, νομίζω ότι διευκόλυνε στην αξιοποίηση των απόψεων του Τ.Ε.Ε. είτε από την Κυβέρνηση είτε από την αντιπολίτευση.

Πρέπει όμως και το Τ.Ε.Ε. να μπορεί να ανταποκριθεί σ' ένα τέτοιο σοβαρό έργο.

Γι' αυτό δεν σάς κρύβω ότι εκείνο που θα συμβάλλει αποφασιστικά στην αξιοποίηση των αποφάσεων του Τ.Ε.Ε. θα είναι όπως οι εισηγήσεις του είναι αυστηρά αντικειμενικές, να μην επηρεάζονται από πολιτικές απόψεις και να μη προτείνουν λύσεις με βάση το «θεωρητικώς όρθόν», αλλά να το προσαρμόζουν στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα και στις οικονομικές δυνατότητες της Χώρας.

Διαφορετικά δεν θα κατορθωθεί ποτέ να αξιοποιηθούν οι απόψεις του Τ.Ε.Ε. όσα νομοθετικά ή διοικητικά μέτρα κι' αν παρθούν.

● ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Μ.Γ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ - ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΔΕΗ : ΠΟΛΥΤΙΜΗ Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ Ε.Δ.

ΜΕ ιδιαίτερη ικανοποίηση πληροφορούμαι την πανηγυρική έκδοση του χιλιοστού τεύχους του «Ενημερωτικού Δελτίου» του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος.

Είναι γεγονός ότι η προσφορά του εβδομαδιαίου οργάνου του Τ.Ε.Ε. είναι πολύτιμη για την επαγγελματική ενημέρωση του Τεχνικού Κόσμου της Χώρας.

Όσον αφορά το ειδικότερο θέμα με το οποίο θα ασχοληθεί η πανηγυρική αυτή έκδοση, θα πρεσβύει να σημειώσουμε ότι, από τη μεριά σήμερα δραστηριότητα της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού και τη συνεργασία της με το Τ.Ε.Ε., δεν επισημάνθηκαν προβλήματα που να καθιστούν άναγκαία την

συμπλήρωση ή τροποποίηση των νομοθετικών ή άλλων ρυθμίσεων που ισχύουν σήμερα.

Με την βεβαιότητα ότι και στο μέλλον θα επικρατήσει το ίδιο πνεύμα συνεργασίας, σάς παρακαλώ να δεχθείτε τα συγχαρητήριά μου για τη χιλιοστή έκδοση του «Ενημερωτικού Δελτίου».

● Κ. Δ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ε.Ε.Υ. : ΕΠΙΒΕΒΛΗΜΕΝΗ Η ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε.

ΤΟ Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, σαν τεχνικός σύμβουλος της Πολιτείας, έχει ήδη αποδώσει έργο νόμιμο. Και θά μου επιτραπεί να παρατηρήσω ότι δεν είναι τα οποιαδήποτε νομοθετικά ή διοικητικά μέτρα που εξασφαλίζουν την αξιοποίηση των συμβουλών που παρέχει το Τεχνικό Επιμελητήριο, αλλά το γενικό κύρος του, που σήμερα εύτυχως, είναι μεγάλο.

Όφείλεται εξ' τούτο κύρος αυτό, κατά τη γνώμη μου, στη δημιουργία της πεποιθήσεως στη κοινή γνώμη ότι οι συμβουλές που παρέχει το Τεχνικό Επιμελητήριο δεν επηρεάζονται τόσο από τη διάθεση υποστηρίξεως των επαγγελματικών συμφερόντων των ελ-

λήνων τεχνικών, αλλά εμπνεύονται κυρίως από την ανάγκη της υπάρξεως ενός τεχνικού προγραμματισμού σύμφωνου με τις υπονορεύσεις της τεχνικής επιστήμης.

Αλλά και η ιεράρχηση των έργων, που κρίνονται απαραίτητα για την ανάπτυξη της Χώρας μας, και ο καθορισμός προτεραιότητος για την εκτέλεσή τους, απαιτούν πολιτικές επιλογές τις οποίες κανένας πολιτικός δεν μπορεί να κάνει, χωρίς τον κίνδυνο να διαπράξει σφάλματα. εάν δεν βασιστεί στη νωμοδότηση ενός ἐγκύρου και αδιαβλήτου τεχνικού συμβούλου.

Θά προσέξω, ότι επειδή κάθε έργο, εκτός από την αὐστηρώς τεχνική, έχει και την οικονομική του πλευρά, επιβάλλεται η ανάδειξη του Τεχνικού Επιμελητηρίου σαν τεχνικό - οικονομικό

συμβούλου της Πολιτείας. Και προς την κατεύθυνση αυτή ασφαλώς θά εργαστεί το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος.

Σημειώνω με μεγάλη μου χαρά ότι: δεν σπανίζουν πλέον στη χώρα μας τα επιφανή τεχνικά στελέχη, που συνδυάζουν την τεχνική με την οικονομική μόρφωση. Η αξιοποίηση των στελεχών αυτών, σαν μελών των διαφόρων ειδικών επιτροπών του Τεχνικού Επιμελητηρίου, θά έχει ευεργετικές συνέπειες για τη χώρα μας.

Με την ευκαιρία της έκδοσεως του χιλιοστού τεύχους του «Ενημερωτικού Δελτίου» του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος, δεχθήτε, κύριε Πρόεδρε τα συγχαρητήριά μου καθώς και τις εύχες μου για την περαιτέρω ανάπτυξη της τόσο χρήσιμης αυτής έκδοσεως.

● ΠΛΟΥΤΩΝ ΧΟΥΧΟΥΛΗΣ - ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο.Α.Π. : ΝΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΘΕΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε.

ΜΕ ΤΗΝ ευκαιρία της έκδοσεως του χιλιοστού τεύχους του «Ενημε-

ρωτικού Δελτίου» του Τ.Ε.Ε. σάς διαβεβάζω τα συγχαρητήριά μου και τις

ευχαριστίες του Ο.Α.Π. διά τη πολύτιμη συμβολή του Δελτίου στην ενημέ-

ρωση του τεχνικού κόσμου
διά τις μελετητικές και
κατασκευαστικές δραστη-
ριότητές του.

Όσο προς το συγκεκριμένο ερώ-
τημα του ποια μέτρα πρέπει να
ληφθούν από κάθε υπηρεσία για
να αξιοποιηθεί ή συμβολή του
Τ.Ε.Ε. σαν νομοθετημένου Τε-
χνικού Συμβούλου της Πολιτεί-
ας οι απόψεις μου είναι οι έ-
ξης:

① Σύμφωνα με τη σημερινή
διασύνδεση των Υπηρεσιών
και Οργανισμών προς την Πολι-
τείαν δεν είναι δυνατή ή εις τόν
έπιθυμητόν βαθμόν αξιοποίηση
της συμβολής του Τ.Ε.Ε. ως Τε-
χνικού Συμβούλου διά τα σημαν-
τικά τεχνικά προβλήματα που άν-

τιμετωπίζουν ιδίως οι Οργανισμοί
Κοινής Ωφελείας.

Η βελτίωση των σημερινών
συνθηκών προϋποθέτει ή την ύ-
πό της ίδιας της Πολιτείας λή-
ψη των σχετικών νομοθετικών,
διοικητικών κλπ. μέτρων ή τη
μεταβολή της δομής διασυνδέσε-
ως των φορέων, με διεύρυνση
των αρμοδιοτήτων τους, ώστε να
είναι τυπικά εύκολη ή αξιοποίηση
των τεχνικών συμβουλών του Τ.
Ε.Ε. από τους φορείς των τεχνι-
κών έργων.

② Βασική προϋπόθεση πάντως
της όλης σχετικής προσπα-
θείας είναι, κατ' έμέ ή έγκαιρος
άλληλοσημείωση και ή άποφυ-
γή κατά τό δυνατόν διατυπώσεως
άποψεων επί διαφόρων θεμάτων

πρό της διερευνησεως των σφαι-
ρικών.

Η παράλειψη των άνωτέρω
καταλήγει σε σύγχυση και παρα-
νόηση της καλής εξέ άμφοτέρων
των πλευρών προθέσεως με ά-
ποτέλεσμα να προκαλήται δικαιο-
λογημένη πικρία των μοχθούντων
διά την αντιμετώπιση των σχετι-
κών προβλημάτων φορέων.

③ Επίσης έχω την γνώμη ότι
πρέπει να ληφθούν τά κατάλ-
ληλα μέτρα για την προσέλκυση
του Έλληνικού Τεχνικού δυναμι-
κού όπουδήποτε και άν εύρίσκε-
ται και την αξιοποίησή του, για
την δημιουργία μιας σταθεράς και
ύγιους βάσεως Τεχνικής Υποδο-
μής διά την πρόοδο και τό καλά
της Πατρίδος μας.

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΤΕΕ

Λέκκα 23—25, 1ος όροφος — Τηλ. 32.26.001

8 π.μ.—2 μ.μ. και 4.30—9 μ.μ. έκτός από τό απόγευμα του Σαββάτου

1) ΣΥΛΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΩΝ — ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ — ΕΥΡΕΤΗΡΙΩΝ

- 28.000 βιβλία και φυλλάδια
- 350 τίτλοι περιοδικών του 1977
- Σειρές Έκδόσεων διεθνών Οργανισμών (Περιοδικά, Συνέδρια, Έτήσιες έκθέσεις κ.λ.π.)
- Άρχειο εκδόσεων Τ.Ε.Ε.
- Γενικές και Ειδικές βιβλιογραφίες ξένες και ελληνικές
- Εύρετήρια με αποδελτιωμένη βιβλιογραφία ξένων περιοδικών
- Κατάλογοι βιβλίων και περιοδικών Έλλ. Βιβλιοθηκών
- Συλλογικός κατάλογος επιστημονικών περιοδικών (περιοχή Άθηνών)

2) ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ

- Δανεισμός βιβλίων
- Φωτοαντίγραφα από ύλικό βιβλιοθήκης
- Παραγγελίες φωτοαντιγράφων από περιοδικά έξωτερικού
- Άνεύρεση ύλικού από άλλες βιβλιοθήκες
- Πληροφορίες βιβλιογραφικές από τηλέφωνο

ΑΠΟΨΕΙΣ
ΚΑΙ
ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΑΠΟ:

τα τμήματα ΤΕΕ
συλλογους
μηχανικων
συναδελφους

- για το ε. δ.
- για τη συνεργασία
ΤΕΕ - συλλογων

● ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΤΕΕ

ΤΟ Ε.Δ. προσφέρει μεγάλη βοήθεια στην επικοινωνία, ενημέρωση και συνεργασία των διαφόρων φορέων και του Έπιμελητηρίου.

Σάν μιιά υπόδειξη για καλλίτερη ενημέρωση γύρω σέ θέματα νομοθεσίας, έρμηνευτικών έγκυκλίων κλπ. θά θέλαμε νά σημειώσουμε τή σκέψη μας ότι οι στήλες «Χρήσιμες οδηγίες» θά πρέπει νά συστηματοποιηθούν, νά καλύπτουν σέ συνεργασία με τó Έθνικό Τυπογραφείο και τών αρμοδίων υπηρεσιών τών Υπουργείων κάθε Νόμο, Π.Δ., Υπουργική Απόφαση και Έγκύκλιο που έχουν σχέση με τις δραστηριότητες τών μηχανικών.

Νομίζουμε μάλιστα ότι θά ήταν σκόπιμη ή έκτύπωση, κατά τó υπόδειγμα ιδιωτικών εκδόσεων, μιιά ενημερωτικής εκδόσεως με δλη τή σχετική νομοθεσία κλπ. που οι σελίδες της νά ανανεώνονται συνεχώς από τις στήλες τού Ε.Δ. με κατάλληλη έκτύπωσή τους.

Τό Τ.Ε.Ε., κατά τή γνώμη μας, είναι σέ θέσ· νά προσφέρει με κατάλληλη δικτύωση, πολύ καλλίτερη ενημέρωση από τις ιδιωτικές εκδόσεις που δυστυχώς, όπως γνωρίζουμε από τήν πείρα μας, δέν έχουν κατορθώσει νά ενημερώνουν τούς μηχανικούς ούτε γρήγορα ούτε ολοκληρωτικά.

Νά αναπτυχθεί περισσότερο ή στήλη «χρήσιμες οδηγίες»

● ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ ΤΕΕ

Κατ' άρχήν πιστεύουμε ότι τó Ένημερωτικό Δελτίο έξυπηρετεί πλήρως τόν σκοπόν του, δηλαδή τή ενημέρωση τών συναδέλφων, και με ίκανοποίησή μας έπισημαίνουμε τήν βελτίωση που έγινε δσον άφορά τήν εμφάνισή του και τήν ύλη του τά τελευταία χρόνια.

Γιά τήν καλύτερη ενημέρωση και έξυπνότητα τών συναδέλφων μας τó Τμήμα προτείνει τά παρακάτω:

1. Νά περιλαμβάνει τó δελτίο άν είναι δυνατόν έπιτεύγματα τής Έπιστήμης και Τεχνικής από τόν Διεθνή χώρο (Συνοπτική παρουσίαση μεγάλων τεχνικών έργων, μελετών, ύλικά κατασκευής κλπ.).
  2. Προτεραιότητα άποστολής τών τευχών στήν έπαρχία για τήν έγκαιρο ενημέρωση δσον άφορά τις Διακηρύξεις εκθέσεις κλπ.
  3. Σελιδοποίηση Νόμων, έγκυκλίων, και δικαστικών αποφάσεων ώστε νά είναι δυνατή ή άρχειοθέτησή τους (μεσαία σελίδα ή διάτρητη) ή κωδικοποίηση τών ποραπάνω σέ ένα τεύχος σέ εύλογο χρονικό διάστημα.
- Όσον άφορά τήν αξιοποίηση τής συμβολής τού ΤΕΕ σάν νομοθετημένου

Τεχνικού Συμβούλου τής Πολιτείας τó Τμήμα έπισημαίνει ότι τó Έπιμελητήριο δέν καλείται νά συμμετέχει και νά εκφράζει τις απόψεις του σάν τεχνικός σύμβουλος τής πολιτείας λόγω άπροθυμίας και μόνο τών εκπροσώπων τής πολιτείας για συνεργασία.

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι έπαινημένες προσπάθειές μας για τήν προσφορά τών έπιστημονικών και τεχνικών μας γνώσεων δέν βρήκαν ανταπόκριση, με αποτέλεσμα νά γίνονται συσκέψεις (κατ' έφημισμόν) φορέων για αντιμετώπιση θεμάτων που οι τεχνικοί θά έπρεπε νά έχουν τόν πρώτο λόγο χωρίς νά παρευρίσκειται τó Τ.Ε.Ε.!!

Γιά νά μή παρουσιάζονται εί άπαρά δεκτες αυτές καταστάσεις θά πρέπει: με Νόμο νά γίνει ύποχρεωτική (και δχι δυνητική) για τούς αρμόδιους ύπηρεσιακούς παράγοντες ή γνωμοδότηση (που νά κατατίθεται και έγγράφως) τού ΤΕΕ για τά έπιστημονικά και τεχνικά προβλήματα.

Έπίσης με Νόμο νά εκπροσωπείται τó ΤΕΕ στα Νομαρχικά Συμβούλια και στα Τεχνικά Συμβούλια τών Πανεπιστημίων.

Νά νομοθετηθεί ή ύποχρεωτική γνωμοδότηση τού ΤΕΕ και στήν περιφέρεια

● ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛ. ΚΡΗΤΗΣ ΤΕΕ

Η Διοικούσα Έπιτροπή τού Τμήματος Άνατολικής Κρήτης συγχαίρει τή Δ.Ε. τού ΤΕΕ και τούς συντάχτες του για τή βελτίωση που παρουσιάζει τόν τελευταίο καιρό και προτείνει για τήν παραπέρα καλύτερευση τής εμφάνισης και τής ύλης του:

1. Νά γίνει πιό «δημοσιογραφικό» με τήν έννοια νά δίνει σύντομες και παραστατικές ειδήσεις, δχι έκτενείς άκοινωνήσεις, ή κείμενα (νά δίνονται πε-

ριλήψεις όταν ύπάρχουν ή ανεξάρτητα τεύχη, όπως στό Γ.Ο.Κ. κ.λ.π.).

Νά γίνονται ρεπορτάζ ή συνεντεύξεις ή ανταποκρίσεις ταχτικά με ιδιαίτερα θέματα, δημόσια έργα, μελέτες, θέματα Τεχνικής Παιδείας κλπ.

2. Νά έγκαινιάσει και νά καλλιεργήσει τήν έπαφή με τούς νέους τεχνικούς και ιδιαίτερα τούς σπουδαστές τών Τεχνικών Ίδρυμάτων τής χώρας.
3. Νά γίνει πιό προσιτό και εύχάρι-

Νά έχει και πνευματικού ενδιαφέροντος στήλες τó Ε.Δ.

στο στήν εμφάνιση. Ν' αλλάζει έξω φυλλο (έβδομαδιαία, μηνιαία ή ετήσια), νά έχει φωτογραφικό ρεπορτάζ, πληροφορίες τής τεχνικής επικαιρότητας καί κάποια γελοιογραφία ή χρονογράφημα.

4) Νά θίγει γενικώτερα θέματα καί νά ενημερώνει τούς Τεχνικούς, στοιχειώδως φυσικά, σέ πνευματικά καί καλλιτεχνικά ζητήματα.

5) Νά καθιερώσει διαγωνισμούς δλων τών ειδών από τό νέο του έξωφυλλο μέχρι ...ζωγραφική ή ποίηση.

Πιστεύουμε ότι τό Ε.Δ. του ΤΕΕ θα γίνει μέ τόν καιρό τό πιό έγκυρο, ένδιαφέρον καί όμορφο έντυπο πού κυκλοφορεί στους έπιστημονικούς χώρους, θα δείχνει τό άληθινό πρόσωπο τών Μηχανικών τής χώρας.

• ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΤΕΕ

ΤΟ Ε.Δ. γενικά πετυχαίνει τό σκοπό του μέ τή δομή τής ύλης πού μέχρι σήμερα περιλαμβάνει. Πάντως πιστεύουμε ότι δημιουργείται κάποιο πρόβλημα στή συνεργασία μέ τά περιφερειακά τμήματα.

Έχει συμβεί πολλές φορές ειδήσεις (κείμενα) πού στείλαμε νά μή δημοσιευθούν καθόλου ή νά δημοσιευθούν μέ μεγάλη καθυστέρηση.

Γιά τήν καλλίτερη εξυπηρέτηση τών περιφερειακών τμημάτων νομίζουμε ότι θά πρέπει :

1) Νά δημιουργηθεί ιδιαίτερο γραφείο εξυπηρέτησης περιφερειακών τμημάτων. Τό γραφείο αυτό νά ασχολείται γενικότερα μέ προβλήματα τών

τμημάτων παρουσιάσεως των στή κεντρική διοίκηση καί θα φροντίζει για τή δημοσίευσή μας στο Ε.Δ.

2) Νά λειτουργεί αυτόματος τηλεφωνητής ώστε νά υπάρχει ή δυνατότητα άποστολής έκτάκτων ειδήσεων καί τήν τελευταία στιγμή πρίν «κλείσει» ή ύλη του Ε.Δ.

Χαιρετίζουμε τήν άπόφαση τής Κεντρικής Δ.Ε. νά εκδόσει πανηγυρικό τό 1000 τεύχος του Ε.Δ. πού θα έκφράσει τή γόνιμη δραστηριότητα του Τ.Ε.Ε. στα 6 τελευταία χρόνια. Τόσο στόν τομέα τής συμβολής για τήν επίλυση τεχνικών προβλημάτων τής χώρας όσο καί στόν τομέα τής προστασίας καί έξασφαλίσεως τών επαγγελματικών συμφερόντων τών μελών του.

Τό Ε.Δ. πρέπει νά εξασφαλίσει στενή επαφή μέ τά περιφερειακά τμήματα

• ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΤΕΕ

ΘΑ θέλαμε νά συγχαρούμε τή Διοικούσα Έπιτροπή του Τ.Ε.Ε. για τή νέα μορφή του Ένημερωτικού Δελτίου πού του έδωσε ζωνάντια καί αφάιρεσε τό ουδέτερο ύφος τών παλαιών εκδόσεων.

Η όργάνωση τής ύλης καί ή παρουσίαση τό έχει κάνει πιό εύκολο στήν άνάγνωση καί στήν έπιλογή τών θεμάτων πού ενδιαφέρει τόν καθένα συνάδελφο. Παράλληλα όμως, θα θέλαμε νά έπισημάνουμε τή μικρή «ανάγνωστικότητα» πού παρουσιάζει, όπως διαπιστώθηκε από άνάλογη έρώτηση πού απευθύναμε στα μέλη μας. Η γνώμη μας είναι ότι ή σύνταξη ενός έρωτηματο-

λογίου πού θα καθορίζει τις κατευθύνσεις του Δελτίου, πιθανόν νά οδηγήσει σέ χρήσιμα συμπεράσματα.

Όπωσδήποτε για τόν Μηχανικό πού διαβάσει τό Δελτίο, ή ενημέρωσή του για τό τι γίνεται στόν κόσμο, είτε ένδιαφέρει τά καθημερινά του προβλήματα ή γενικότερα θέματα, είναι άρκετά ικανοποιητική.

Ειδικότερα μάλιστα, οι στήλες «Σύλλογοι τών Τεχνικών» καί «Ελεύθερο Βήμα» διεκρύνουν τις δυνατότητες επικοινωνίας άνάμεσα στα μέλη καί διευκολύνουν τήν αντίληψη τών προβλημάτων του κλάδου μας.

Νά γίνει έρευνα για τήν ύλη πού πρέπει νά δημοσιεύεται στο Ε.Δ.

• ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΤΕΕ

ΕΙΝΑΙ άλήθεια πώς ή βελτίωση του Ένημερωτικού Δελτίου τά τελευταία χρόνια είναι άρκετά σημαντική. Διατηρεί σέ μεγάλο βαθμό τήν ιδιότητα καί τό σκοπό τής έκδοσής του, πού είναι ή «ένημέρωση» καί ή ολοπλευρη έπικοινωνία τών μαζικών φορέων τών τεχνικών μέ τά μέλη των. Μέ άλλα λόγια «διαβάζεται».

Οί παρατηρήσεις μας, πού άφορούν

κυρίως τό πρακτικό μέρος τής παρουσιάσεως τής ύλης είναι οι παρακάτω:

1) Πάνω στο κεφάλαιο πού έχει τόν τίτλο «χρήσιμες οδηγίες» καί παρουσιάζει, συνήθως τις διάφορες έγκυκλίους Υπουργείων πού άφορούν θέματα πολεοδομικά, έργοληπτικά, Τ.Σ. Μ.Ε.Δ.Ε. καί μελετών δημοσίου, προτείνουμε τό σχετικό κεφάλαιο νά γράφεται σέ άνεξάρτητες σελίδες πού νά

Σέ ξεχωριστές σελίδες νά τυπώνονται οι χρήσιμες οδηγίες καί νά παρουσιάζεται καί ή δραστηριότητα τών τμημάτων

μπορούν να διαγίνουν για να σχηματί-
ζουν, οί συνάδελφοι που τό επιθυμούν,
προσωπικό αρχείο.

Κάτι τέτοιο θά είναι αρκετά χρήσι-
μο, αν σκεφθῆ κανείς τό πλήθος τών
έγκυκλίων και τήν αναγκαιότητα ενη-
μέρωσης από τήν δραστηριότητα τών
περιφερειακών τμημάτων.

② Πάνω στόν τομέα τῆς ενημέρωσης
ἀπό τήν δραστηριότητα τών περι-
φερειακών τμημάτων.

Ἔχει παρατηρηθεῖ ὅτι δέν εἶναι πλή-

ρης ἡ παρουσίαση τῆς δραστηριότη-
τας τών Τμημάτων.

Ἄς γίνεϊ στόχος ἡ καθολική παρου-
σίαση τῆς δραστηριότητας αὐτῆς, δε-
δομένου ὅτι τό δῆμα τοῦ Ἐνημερωτι-
κοῦ Δελτίου ἀποτελεῖ και τό μοναδικό
μέσο ἔντυπης ἐπικοινωνίας μεταξύ
τών συναδέλφων τῆς ἐπαρχίας.

③ Καταλήγοντας πιστεύομε ὅτι εἶναι
οκόπιμη μιὰ περιληπτική παρου-
σίαση τών πρακτικῶν τών συνεδριάσε-
ων τῆς Δ.Ε. τοῦ Τ.Ε.Ε.

● ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ : Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ Τ.Ε.Ε.

① Για νά ἀναφερθοῦμε σέ θέματα
συνεργασίας τών Συλλόγων τών
μηχανικῶν και τοῦ Τ.Ε.Ε. εἶναι ἀπα-
ραίτητο, νομίζομε, νά δοῦμε τά γε-
νικά χαρακτηριστικά τοῦ χώρου τών
τεχνικῶν στή χώρα μας στίς σημερι-
νές κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, ἀλ-
λά και στήν ἐξέλιξή τους.

② Ὁ ἀριθμός τών μηχανικῶν ἔχει
φθάσει σήμερα στίς 23.000 (ἔσα
περίπου και τά μέλη τοῦ Τ.Ε.Ε.) και
ὑπάρχει τάση πολύ γρήγορης αὔξη-
σης τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ (ὑπερδιπλασια-
σμός στά προσεχῆ 10 χρόνια).

—Στίς μέρες μας ἡ ἀλυστῶδης τε-
χνολογική και ἐπιστημονική ἐξέλιξις
μετατρέπει ὁλοένα τήν ἐπιστήμη σέ ἄ-
μεση παραγωγική δύναμη. Στή χώρα
μας ὁμως ἡ ἐξέλιξις αὐτή καθορίζει βα-
σικά ἀπό τήν ἐντεινόμενη δράση τών
μενοπωλίων σέ ἄλλους τοῦς νευραλ-
γικούς τομείς τῆς οἰκονομίας. Τό τε-
λευταῖο ἔχει σάν ἀντικείμενο τήν αὔ-
ξανόμενη (συνολικά) μετατροπή μέ μι-
σθωτούς τών μηχανικῶν, τήν ἐμφάνιση
ἐντῶνων φαινόμενων ὑποαπασχόλησης
ἀλλά και ἀνεργίας και τήν προοδευτι-
κή συμπίεση τών μικρομεσαίων μελε-
τητῶν και κατασκευαστῶν.

Παράλληλα, ἡ ἐπιστημονικοτεχνική
ἐξέλιξις στά χέρια βασικά τών μονο-
πωλίων ἐπιτείνει τήν παραμόρφωση
τῆς οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης τῆς Χώρας
και ἐντείνει τήν κυρίαρχη ἀντίθεση ἀ-
νάμεσα στά μονοπωλιακά ὑσφέροντα
και τά ὑσφέροντα τών κοινωνικῶν
στρωμάτων, που ἀποτελοῦν τήν συν-
τριπτική πλειοψηφία τοῦ Ἑλληνικοῦ
λαοῦ.

Οἱ Ἑλληνες μηχανικοί —βασικοί,
ἀπό τά πράγματα, συντελεστές στήν
τεχνική και οἰκονομική ἀνάπτυξη—
ὄλο και πιό πολλοί σέ ἀριθμό ἀνήκουν
στά στρώματα αὐτά και συνειδητοποι-
οῦν ὅτι τά ὑσφέροντά τους πλη-
σιάζουν ἤ και ταυτίζονται μέ τά ὑσ-
φέροντα ὄλων τών ἐργαζομένων.

Ἀπό τήν ἄλλη μεριά, οἱ Ἑλληνες
μηχανικοί, ὄλο και πιό κοντά στήν δια-
δικασία παραγωγῆς, ἔχουν ἄμεση ἐπι-
πτεία τών προβλημάτων ἀνάπτυξης
τῆς χώρας. Ἐπομένως οἱ μηχανικοί,
ὄπως και ὄλοι οἱ ἐργαζόμενοι: α)

διεκδικοῦν τήν καθοριστική συμμετο-
χή τους στόν κοινωνικοοικονομικό σχε-
διασμό τῆς χώρας και β) ἀγωνίζον-
ται για τήν ὑπεράσπιση και τήν ἐπί-
λυση τών προβλημάτων τους, μέσα
ἀπό τοῦς ἀντιπροσωπευτικούς φορεῖς
τους.

③ Μέσα στό παραπάνω πλαίσιο —
πλαῖσιο τῆς ἐξελισσόμενης κοινω-
νικῆς και οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης τοῦ
τέπου συγκεκριμένοιοεῖται και ἐξε-
λίσσεται και ὁ ρόλος τών Συλλόγων
τῶν μηχανικῶν και τοῦ Τ.Ε.Ε.

—Οἱ σύλλογοι (και ἐδῶ ἀναφερό-
μαστε βασικά στοῦς κλαδικούς
σύλλογους τῶν μηχανικῶν) ἔχουν σάν
σκοπό ἀπό τό ἕνα μέρος τήν προαγω-
γή τῆς ἐπιστήμης και τήν συμβολή
στήν προγραμματισμένη τεχνική ἀνά-
πτυξη τῆς χώρας και ἀπό τό ἄλλο
τήν προάσπιση τῶν ὑσφερόντων τῶν
μελῶν τους.

Οἱ Σύλλογοι συνδέουν τά εἰδικά ἐ-
παγγελματικά προβλήματα τῶν με-
λῶν τους μέ τά γενικά προβλήματα
τοῦ λαοῦ και στό πλαίσιο αὐτό θρῖ-
σκουν τή λύση τους. Ὁ συντεχνικός,
καταστατικός, χαρακτήρας τῶν Συλλο-
γων, παρά τήν τυπική πλευρά τοῦ
θέματος, δέν εἶναι δυνατόν νά δημη-
ουργεῖ ἀντίθεση στίς ἐπιδιώξεις τοῦ
Συλλόγου μιὰ που εἶναι ξεκάθαρο πῶς
οἱ Σύλλογοι προσπαίζουν τά ὑσφέ-
ροντα τῶν ἐργαζομένων μελῶν τους
ὄπως αὐτά προκύπτουν ἀπό τήν ἀ-
σκηση τοῦ ἐπαγγέλματός τους και ὀ-
χι ἀπό τήν μεγαλοεπιχειρηματική δρα-
στηριότητα ὀρισμένων.

Παράλληλα, οἱ δοσμένες συνθήκες
στό χώρο μας και γενικώτερα προσδι-
δουν σήμερα μιὰ ἰδιαίτερη διεύρυνση
στό ρόλο τοῦ Τ.Ε.Ε.

Τό Τ.Ε.Ε. δημιουργήθηκε τό 1923
ὄταν οἱ μηχανικοί σάν σύνολο ἀποτε-
λεῦσαν ἕνα προνομιοῦχο στῶμα και
ἡ ἴδρυσή του ἦρθε ἀκριβῶς νά κατο-
χυρώσει τά ὑσφέροντα αὐτοῦ τοῦ
στρώματος, δίνοντας στοῦ φορέα τους
—τό Τ.Ε.Ε.— τήν μορφή τοῦ Ν.Π.Δ.Δ.
μέ σημαντικό βαθμό ἀνεξαρτησίας και
οἰκονομικῆς αὐτοδυναμίας.

Ἄλλά και σήμερα τό Τ.Ε.Ε. — που
ὀ χαρακτήρας και ὀ ρόλος τοῦ στῶ-

**Τακτική λειτουργία μέ
εἰσακτικό περιεχόμενο
τῆς Συντονιστικῆς
Ἐπιτροπῆς τῶν
Συλλόγων τῶν
Μηχανικῶν και
τοῦ Τ.Ε.Ε.**

ματος των μηχανικών μέσα στην κοινωνία άλλαξε και αλλάζει συνεχώς — αξιοποιεί σε σημαντικό βαθμό τις δυνατότητες που του παρέχονται για να προωθηθεί από την μεριά του λαϊκού συμφέροντος κάθε θέμα που σχετίζεται με το αντικείμενό του αλλά και για να αντιμετωπίζει τα κρίσιμα σημερινά γενικότερα προβλήματα των Ελλήνων μηχανικών.

4 Είναι απαραίτητο στο σημείο αυτό να διευκρινίσουμε ότι οι παροπτικά σκοποί και στόχοι και η συγκεκριμένη όπτική για την αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων και από τους Συλλόγους και από το ΤΕΕ είναι συμφωνημένη με την προώθηση και την διατήρηση στις δικήσεις και στα έλεγμένα όργανα των Συλλόγων και του ΤΕΕ, στην συντριπτική τους πλειοψηφία, εκπροσώπων των ενωμένων δημοκρατικών δυνάμεων των δυναμικών της ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Κι αυτό γιατί η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ θεωρεί την όλη προσπάθεια και δραστηριότητα μέσα από τους Συλλόγους και το ΤΕΕ αναπόσπαστο κομμάτι του ευρύτερου αγώνα του Έλληνικού λαού για την κατάκτηση των στόχων του που είναι:

- Υπεράσπιση και διεύρυνση των δημοκρατικών κατακτήσεων και ελευθεριών.
- Πλήρης και ουσιαστική αποδέσμευση της χώρας από κάθε οικονομική, πολιτική και στρατιωτική εξάρτηση.
- Σύμμετρη οικονομική ανάπτυξη προς όφελος του λαού.

5 Από την σύντομη και πρόχειρη ανάλυση που προηγήθηκε προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι Σύλλογοι των μηχανικών και το ΤΕΕ δραστηριοποιούνται στη σημερινή φάση με ταυτόσημο στα βασικά του σημεία πλαίσιο, σε ένα μεγάλο αριθμό ζητημάτων που αφορούν την τεχνικοοικονομική ανάπτυξη της χώρας και τα δεμένα με αυτήν προβλήματα των Ελλήνων μηχανικών.

Από τα πράγματα λοιπόν προκύπτει το φαινόμενο της επικάλυψης σε ένα βαθμό δραστηριοτήτων των Συλλόγων και του ΤΕΕ.

Η εξέλισσόμενη πραγματικότητα, οι συνεχώς πολλαπλασιαζόμενες ανάγκες για επιστημονική αντιμετώπιση των προβλημάτων, ή ανάγκη για οικονομία και κατανομή των διαθέσιμων δυνάμεων προβάλλει σήμερα σαν ζήτημα πρωταρχικής σημασίας την πλήρη συνεργασία των Συλλόγων των μηχανικών με το Τ.Ε.Ε.

Η συνεργασία αυτή απαιτεί:

α) την κατανόηση του ρόλου των Συλλόγων βασικά στην κατεύθυνση της επιλογής και ιεράρχησης των βασικών προβλημάτων των μηχανικών και της ανάπτυξης συνδικαλι-

στικής - διεκδικητικής δράσης.

β) την κατανόηση του ρόλου του ΤΕΕ σε ένα βαθμό στην κατεύθυνση της αναλυτικής έρευνας του πλαισίου των προβλημάτων των μηχανικών και βασικά στην κατεύθυνση της αντιμετώπισης των διαφόρων ζητημάτων της τεχνικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Η δράση του ΤΕΕ είναι δράση συμβούλου του Έλληνικού λαού και των φορέων του στον κύκλο των ενδιαφερόντων του, ενώ παράλληλα δεκτικώς να αναγνωρισθεί και ουσιαστικά σαν θεσμοθετημένος σύμβουλος της Πολιτείας.

6 Η συνεργασία και η κατανομή κατά κάποιο τρόπο των κυρίων δραστηριοτήτων Συλλόγων και ΤΕΕ δεν σημαίνει με κανένα τρόπο απαλλοτρίωση του δικαιώματος και της υποχρέωσης των Συλλόγων να αντιμετωπίζουν γενικότερα ζητήματα, όπως Έρευνα, Κοινωνικοοικονομικός Προγραμματισμός, Χωροταξία, Ενέργεια, Περιβάλλον, Παιδεία κλπ.

Ο ρόλος τους σαν αντιπροσωπευτικών φορέων των Ελλήνων μηχανικών, προϋποθέτει και αυτήν την δραστηριοποίηση, ενώ πρόσφατα είναι τα παραδείγματα της αντιμετώπισης από τους Συλλόγους τεκμηριωμένα ζητημάτων όπως:

— Αποχετευτικό πρόβλημα της Πρωτεύουσας, στέγαση, επιπτώσεις από ένδεχόμενη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ενέργεια, ΛΑΡΚΟ, Ναυπηγεία Πύλου κλπ.

«Παράλληλα η συνεργασία και η κατανομή των κυρίων δραστηριοτήτων Συλλόγων και ΤΕΕ δεν σημαίνει ότι το ΤΕΕ δεν ενδιαφέρεται για την πρόωθηση και επίλυση των προβλημάτων των Ελλήνων μηχανικών. Αντίθετα οι εργαζόμενοι μηχανικοί και οι Σύλλογοί τους αξιοποιούν προς την κατεύθυνση αυτή όλοπλευρα τις αύξημένες δυνατότητες και το κύρος του ΤΕΕ.

7 Μέχρι σήμερα δεν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι η συνεργασία και ο συντονισμός Συλλόγων και ΤΕΕ καθώς και η κατανομή των κυρίων δραστηριοτήτων εφαρμόζεται πάντοτε με επιτυχία. Έχουν παρατηρηθεί και φαινόμενα απασχόλησης των Συλλόγων με τα γενικότερα ζητήματα σε βάρος της προώθησης καυτών προβλημάτων των μηχανικών, όσο και φαινόμενα αγνόησης από το ΤΕΕ του καθοριστικού ρόλου των Συλλόγων στην προβολή και στην μεθόδευση της προώθησης συνδικαλιστικών προβλημάτων.

8 Όλοκλήρωνοντας σε ένα βαθμό τις παραπάνω σκέψεις καταλήγουμε σε ορισμένες προτάσεις - ύποδειξεις που νομίζουμε πως η εφαρμογή τους θα προωθήσει την συνεργασία και τον συντονισμό της δράσης των Συλλόγων και του ΤΕΕ:

— Τακτή Λειτουργία με ούσιαστικο περιεχόμενο της Συντονιστικής Επιτροπής των Συλλόγων των Μηχανικών και του Τ.Ε.Ε.

— Άμεση διασύνδεση των Δ.Σ. των Συλλόγων με την Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε.

— Έκπροσώπηση των Συλλόγων στις

Μόνιμες Επιτροπές του Τ.Ε.Ε.

Και τέλος μελέτη παραπέρα του όλου ζητήματος με οδηγό την πειρα από την συγκεκριμένη συνεργασία και στη βάση των αναγκών και των αλλαγών που ή ίδια ή ζωή μας καθορίζει».

● ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΠΛ. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ

ΤΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ του Τ.Ε.Ε., μέσα στα 20 περίπου χρόνια της ζωής του, σαν όργανο του ΤΕΕ, αλλά και σαν εβδομαδιαίο μέσο επικοινωνίας των Έλλήνων Μηχανικών, έχει αναμφισβήτητα γίνει ένας θεσμός.

Η συμβολή του, τόσο στον τεχνικό τομέα της ενημέρωσης, όσο και στον ευρύτερο της σύσφιξης των σχέσεων όλων των Μελών του ΤΕΕ, υπήρξε ούσιαστική και πολύτιμη.

Ειδικότερα τα τελευταία χρόνια, με τη νέα μορφή του, το Ε.Δ., δοθήσε αποφασιστικά στην προβολή της καθαρά επιστημονικής δουλειάς που γίνονταν στο Τεχνικό Επιμελητήριο και των υπευθύνων θέσεων που έπαιρνε ού-

τό στα τόσα φλέγοντα θέματα, που κατά καιρούς απασχόλησαν, όχι μόνο τον Τεχνικό Κόσμο αλλά και το ευρύτερο Κοινωνικό Σύνολο.

Συγχρόνως έδωσε την ευκαιρία στους Κλαδικούς Συλλόγους αλλά και στις Συνδικαλιστικές παρατάξεις, που δημιουργήθηκαν στους χώρους των Μηχανικών, να βρουν το μέσο, για μία τακτική επικοινωνία με τα μέλη τους.

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Διπλωματούχων Μηχανολόγων - Ηλεκτρολόγων, εκτιμώντας το έργο του Ένημερωτικού Δελτίου, σαν απόλυτα θετικό, χειριέται την Χιλιοστή έκδοση του και εύχεται να συνεχιστεί ή πολύπλευρη προσφορά του.

Νά συνεχιστεί
ή πολύτιμη
προσφορά του Ε.Δ.

● ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΟ Δ.Σ. του Π.Σ.Χ.Μ. χειριέται ή 1000ή έκδοση του Ένημερωτικού Δελτίου του Τ.Ε.Ε. Πιστεύουμε ότι τό Ε.Δ. σαν εβδομαδιαίο όργανο του Τ.Ε.Ε. αποτελεί ζωντανό μέσο ενημέρωσης και επικοινωνίας των Μηχανικών. Έχει καταξιωθεί στο χώρο μας συντελώντας ούσιαστικά στη προβολή των θέσεων των μηχανικών πάνω στα επαγγελματικά τους προβλήματα αλλά και στα γενικότερα πολιτικά, κοινωνικοοικονομικά και αναπτυξιακά θέματα που τους άφορούν. Ταυτόχρονα έχει γίνει τό άσγκαίο στήριγμα για ή λειτουργία όχι μόνο του ΤΕΕ αλλά και των άλλων φορέων των μηχανικών και προσφέρει σημαντική βοήθεια στις επαγγελματικές δραστηριότητες των συναδέλφων.

Θεωρούμε τελείως άπαραίτητη ή συνέχιση της έκδοσης του Ε.Δ. με ή σημερινή του μορφή σαν εβδομαδιαίο έντυπο. Πιστεύουμε ότι υπάρχουν δυνατότητες για παραπέρα βελτίωση με ή προσθήκη περισσότερων στήλων

όπως π.χ. Στήλη για ή Βιομηχανία, Ένημέρωση από τό χώρο των σπουδαστών των Πολυτεχνείων, Ένημέρωση από τις δραστηριότητες των συναδέλφων άλλων χωρών και των φορέων τους κ.λ.π.

Επίσης θά πρέπει να γίνεται μεγαλύτερη προβολή των δραστηριοτήτων των άλλων φορέων των μηχανικών (κλαδικών συλλόγων) και επίσης των σωματείων που όλο και περισσότερο ίδρύονται στους τόπους εργασίας, στους οργανισμούς κ.λ.π.

Με την ευκαιρία θά προτείναμε να άνοιξει συζήτηση για τις σχέσεις του ΤΕΕ με τους κλαδικούς και άλλους συλλόγους των μηχανικών με στόχο ή μεγαλύτερη ανάπτυξη αυτών των συλλόγων, με τον προσδιορισμό της κατανομής των δραστηριοτήτων άνάμεσα στο ΤΕΕ στους κλαδικούς και στους εργασιακούς συλλόγους, ήν εφαρμογή των σχέσεων τους στις νέες συνθήκες και στη πρόωθηση κι ενίσχυση σ' αυτή ή βάση της συνεργασίας τους.

Νά πλουτιστεί ή ύλη
του Ε.Δ. και να άνειξει
συζήτηση για τις
σχέσεις Τ.Ε.Ε. —
Συλλόγων

● ΠΑΝ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΓΡΟΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Πιστεύουμε πως έφ' όσον τό Ε.Δ. δέν άποτελεί παρά έκφραση της ζωής του ΤΕΕ, θά άνταποκρίνεται στις άπαιτήσεις των αναγνωστών του όσο πληρέστερα οί Έλληνες Μηχανικοί έκφράζονται και συμμετέχουν στη ζωή

του και τό ΤΕΕ με τον άγώνα του κατοχυρώνεται σαν έθνικός σύμβουλος της πολιτείας και σαν προστασίας των συμφερόντων των μελών του.

Έξ άλλου τό Ε.Δ. σαν άποκλειστικό όργανο ενημέρωσης των μηχανικών θά

είναι τόσο πιά συνεπές στους στόχους του όσο σωστότερα και πληρέστερα ενημερώνει. Αυτό σημαίνει πώς θα δίνονται το σύνολο των τρεχουσών πληροφοριών που είναι αναγκαίες στην επιστημονική και επαγγελματική ζωή των μηχανικών κάτι που δεν γίνεται απόλυτα μέχρι τώρα.

Δύο περαδείγματα που αποτελούν και αιτήματα του συλλόγου μας.

— Δεν δημοσιεύονται στο Ε.Δ. οι απόψεις που εκφράζουν τα μέλη του Τ.Ε.Ε. — εκπρόσωποι — σε διάφορους οργανισμούς και συμβούλια, ούτε και οι αποφάσεις των οργανισμών.

— Δεν δημοσιεύονται οι προκηρύξεις για τις ημερομηνίες μηχανικών στο δημόσιο, υποχρεωτικά στο Ε.Δ., (παρατήρητη υπόσχεση του υπουργού Πρεδρίας).

Νά πλουτιστεί ή ύλη
Δέν δίνονται στέ Ε.Δ.
τό σύνολο των
πληροφοριών που είναι
αναγκαίες στην
επιστημονική και
επαγγελματική ζωή
του μηχανικού

• ΠΑΝ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΠΛ. ΑΕΡΟΝΑΥΠΗΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΜΕ την ευκαιρία της έκδοσης του 1000στού τεύχους του Ε.Δ. ο Π. Σ.Δ.Α.Μ. συγχαίρει το Τ.Ε.Ε. 'Ο Π. Σ.Δ.Α.Μ. πιστεύει ότι το Ε.Δ. είναι

ένα εξαιρετικό μέσο επικοινωνίας και προβολής των προβλημάτων, των 'Ελλήνων Μηχανικών.

Συγχαρητήρια
στή Διοίκηση του ΤΕΕ

• ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΝΩΣΙΣ ΔΙΠΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ

ΜΕ την ευκαιρία της συμπλήρωσης του χιλιοστού (1.000) τεύχους του 'Ενημερωτικού Δελτίου του Τεχνικού 'Επιμελητηρίου της 'Ελλάδος, ή ΠΕΔΜΕΔΕ εκφράζει τα συγχαρητήριά της γι' αυτούς που είχαν την εμπνευση της συχνής έκδοσης ενός απλού Δελτίου, που να καλύπτει όλους τους συλλόγους και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και που δίνει έγκαιρη ενημέρωση και πληροφόρηση στις θέσεις και στα προβλήματα τους, ασχέτου με το επιστημονικό τεύχος των «Τεχνικών Χρυσικών» και χαιρείται γιατί η Διοίκηση του Τ.Ε.Ε. ανέπτυξε ακόμη περισσότερο την ποιοτική εμφάνιση του «'Ενημερωτικού» και ακόμη απέφασε να εκδόσει το τεύχος αυτό πανηγυρικό. Συγχαίρει δε αυτήν και για την απόφασή της, με την έκδοση αυτού του Δελτίου, να αποτίσει φόρο τιμής στον Καθηγητή — τ. Πρόεδρο του ΤΕΕ Ν. Κιτσίκη.

Μπορεί τα διάφορα έντυπα που εκδίδονται από τις επί μέρους οργανώσεις και συλλόγους να είναι λεπτομερέστερα και ενημερωτικότερα στα θέ-

ματα που αφορούν τα μέλη των, αλλά τα έντυπα αυτά δεν μπορούν να έχουν τόση συχνή έκδοση, όσο το 'Ενημερωτικό Δελτίο» του Τ.Ε.Ε., με την εβδομαδιαία έκδοσή του και δεν είναι δυνατόν να τους ενημερώνουν με θέματα άλλων συλλόγων και οργανώσεων των οποίων τα μέλη ανήκουν στο ΤΕΕ.

Με την κάλυψη άλλωστε από το 'Ενημερωτικό Δελτίο του Τ.Ε.Ε. ενός ευρύτερου φάσματος που περιλαμβάνει τα θέματα όλων των Τεχνικών Συλλόγων και των οργανώσεων, γίνεται καλύτερη πληροφόρηση όλων μας και δημιουργούνται προϋποθέσεις για σχόλια — διαλόγους — ευγενή άμιλλα μεταξύ των κλπ.

Είναι φυσικόν, ύστερα απ' αυτά, να εύχθουμε στο 'Ενημερωτικό Δελτίο, να συνεχίσει να εκδίδεται για να δίνει τη δυνατότητα ενός ανεξάρτητου θέματος, από το οποίο μπορούν να προβάλλονται τα προβλήματα μας και οι θέσεις και οι απόψεις των συλλόγων, των οργανώσεων και των ατόμων.

Τό Ε.Δ. εξασφαλίζει
τακτική πληροφόρηση
και επικοινωνία

• ΠΑΝ. ΕΝΩΣΙΣ ΔΙΠΛΩΜ. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΤΟ 'Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ έκλεισε 20 χρόνια έκδοσης που το ανέδειξαν σπουδαίο όργανο, για τη συνεχή και με γρήγορο ρυθμό πληροφόρηση των 'Ελλήνων Τεχνικών, της Διοίκησης και του ευρύτερου κοινού στο ρόλο του ΤΕΕ για την προαγωγή της τεχνικής κίνησης και τη συμβολή του στη σωστή τοποθέτηση και τον τρόπο επίλυσης των μεγάλων προβλημάτων της Χώρας.

Για την εκτίμηση των 'Υπηρεσιών του Ε.Δ. σαν όργανου του ΤΕΕ απαιτείται να προσδιορισθούν οι 'Υπηρε-

σίες που προσφέρει, τα μέτρα για την εκτίμησή τους και η σύγκριση των 'Υπηρεσιών με τα μέτρα. Οι 'Υπηρεσίες που προσφέρει το Ε.Δ. σαν όργανο του ΤΕΕ είναι σε γενικές γραμμές:

- 1 'Η προβολή των απόψεων του ΤΕΕ πάνω σ' όλα τα προβλήματα που απασχολούν τους 'Ελληνες μηχανικούς αλλά και στα γενικότερα προβλήματα της Χώρας ('Εθνικά, παιδεία. ΕΟΚ κλπ.).
- 2 'Η πληροφόρηση για την πολυπλευρή δραστηριότητα του ΤΕΕ

Νά επεκταθεί
ή ενημέρωση του Ε.Δ.
στις τεχνολογικές
εξελιξιές και
τή νομοθεσία

(Συνέδρια, Έκθέσεις, Έπαφες με τους αρμοδίους κλπ.).

- 3 'Η ενημέρωση με ταχύ ρυθμό σ' όλα τα τεχνικά, κοινωνικά και τεχνικοοικονομικά θέματα (δημοσίευση νόμων, εγκυκλίων, ύπουργ. αποφάσεων κλπ.).
- 4 'Η παρουσίαση των αιτημάτων και των ειδικότερων προβλημάτων των συλλόγων και ενώσεων των τεχνικών.
- 5 'Η δημοσίευση ειδήσεων που αφορούν την δημοπράτηση των έργων, την εργασιακή κίνηση, τα νέα από την διδιοθήκη του ΤΕΕ κλπ.

Με τις παραπάνω υπηρεσίες που προσφέρει το Ε.Δ. εκφράζει τη συμβολή του ΤΕΕ σαν θεσμοθετημένου τεχνικού συμβούλου της Πολιτείας και σαν βασικού όργανου για την προώθηση και επίλυση των προβλημάτων των 'Ελλήνων τεχνικών, σ' όλη την έκταση της δράσης του με πληρότητα πληροφόρησης, ολοκληρωμένη προβολή θέσεων και απόψεων και ταχεία ενημέρωση.

Τα μέτρα για την εκτίμηση των παραπάνω υπηρεσιών είναι οι επί μέρους σκοποί του ΤΕΕ: τεχνική ανάπτυξη της χώρας, επίλυση επαγγελματικών προβλημάτων, συμβολή στη κοινωνική πρόοδο.

Με τις υπηρεσίες που προσφέρει το Ε.Δ. συμβάλλει ουσιαστικά στην πραγμάτωση των σκοπών του ΤΕΕ. Το Ε.Δ. είναι η γραπτή και σε συνεχή εξέλιξη προβληματική και μεθοδολογία του ΤΕΕ για την επίδωξη πραγματοποίησης των σκοπών του και γιαυτό είναι σπουδαίο όργανο με απήχηση στους φορείς της Διοίκησης και στο ευρύτερο κοινό. Το Ε.Δ. ενημερώνει τους 'Ελληνες Μηχανικούς στα ειδικότερα θέματα κάθε ειδικότητας και συγχρόνως μ' αυτό παίρνουν δημοσιότητα τα επί μέρους προβλήματα και εκτίθενται οι απόψεις των 'Ελλήνων Μηχανικών πάνω στα προβλήματα που τους άπασυχολουν και όλα αυτά στον ελάχιστο δυνατό χρόνο που οφείλεται στην άρτια όργανωση της σύνταξης και έκδοσης του Ε.Δ. Με

την διαδικασία αυτή γίνεται διάλογος των 'Ελλήνων Μηχανικών πάνω στα προβλήματα, ακολουθεί ή μελέτη τους από το ΤΕΕ και ή δραστηριοποίησή του με σκοπό την επίλυσή τους και με την προϋπόθεση της ισορροπίας των επαγγελματικών επιδώσεων ώστε να μη προκληθή βλάβη στα επί μέρους επαγγελματικά συμφέροντα.

Το Ε.Δ. συμβάλλει αποφασιστικά στο προβληματισμό των 'Ελλήνων Μηχανικών πάνω στα επαγγελματικά και γενικότερα θέματα και οδηγεί στην ανάγκη να συζητηθούν τα προβλήματα τους στις προσωπικές συναντήσεις τους τις οποίες επιταχύνει και πυκνώνει, με αποτέλεσμα την άμοιβαία ανάπτυξη απόψεων και ιδεών πάνω στα προβλήματά τους. Με την δημοσιότητα των προβλημάτων, το διάλογο από τις στήλες του Ε.Δ. και τις προσωπικές συζητήσεις το Ε.Δ. αποτελεί το κύριο μέσο επικοινωνίας των 'Ελλήνων Μηχανικών.

Μία βασική επιδίωξη του ΤΕΕ είναι ή συνεργασία με όλους τους Συλλόγους και τις 'Ενώσεις τεχνικών και ή εβδομαδιαία παρουσίαση από το Ε.Δ. των επί μέρους προβλημάτων και απόψεων των Συλλόγων και 'Ενώσεων. Για να καταστή πύλο αποτελεσματική ή συνεργασία ΤΕΕ — Συλλόγων — 'Ενώσεων, ή ΠΕΔΜΗΕΔΕ προτείνει τη σύσταση μίας Συντονιστικής Επιτροπής ΤΕΕ — Συλλόγων — 'Ενώσεων ή οποία θ' απαρτίζεται από εκπροσώπους αυτών με σκοπό τη μελέτη των επί μέρους επαγγελματικών προβλημάτων και επιδώσεων, την ισορροπία τους και την μεθόδευση της επίλυσής τους.

Πέραν των άνωτέρω προτείνονται:

α) Να επέκταθει ή ενημέρωση που προσφέρει το Ε.Δ. με ειδησεογραφία των τεχνολογικών εξελίξεων που πραγματοποιούνται σ' όλο τον κόσμο και που έτσι καλύπτεται πλήρως ο τίτλος του Δελτίου.

β) Να εκδίδεται κατά λυόμενο τρόπο ώστε εγκύκλιοι, αποφάσεις κλπ. ν' αποχωρίζονται και να μπαίνουν σε ξεχωριστά για κάθε θέμα φάκελλο (κλασσε).

• Π.Σ. ΤΩΝ ΕΠΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙ Δ. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, Ν.Π.Δ.Δ. & Ο.Τ.Α.

ΜΕ ΤΗΝ ευκαιρία της έκδόσεως του Πανηγυρικού 1000ου τεύχους του Ε.Δ. κρίνουμε σκόπιμο να τονίσουμε τη μεγάλη σημασία της έκδόσεως αυτής για την άρτια ενημέρωση των άγνωστών του Μηχανικών και μή.

Έκφράζουμε επίσης ως Δ.Σ. από τη θέση αυτή τις θερμές μας ευχαριστίες για την ανελλιπή φιλοξενία της ειδησεογραφίας του Συλλόγου μας στις σελίδες του Ε.Δ. και ευχόμεστε τη συνεχή πρόοδο και βελτίωσή του.

Ευχόμεστε τη συνεχή πρόοδο και βελτίωση του Ε.Δ.

• ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΜΕ τη συμπλήρωση έκδόσεως 1000 τευχών του 'Ενημερωτικού Δελτίου των Τεχνικών Χρονικών του ΤΕΕ, ή 'Ενωση 'Ελληνίδων Μηχανικών επιθυ-

μεί να συγχαρεί θερμά την Διοίκηση του ΤΕΕ και όλους τους συνέβαλαν και συμβάλλουν στην τόσο άρτια λειτουργία και πληρότητα έκδόσεώς του.

'Εξαιρετικό μέσο επικοινωνίας τό Ε.Δ.

για την ουσιαστική ενημέρωση του τεχνικού κόσμου της χώρας μας. Ένα λαμπρό παρελθόν στις εκδόσεις του

Ένημερωτικού Δελτίου προοιωνίζει ένα καρποφόρο μέλλον.

• ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο Σ.Π.Μ.Θ. χαιρετίζει με μεγάλη ικανοποίηση την έκδοση του 1000ου τύχους του Ε. Δ. του Τ.Ε.Ε.

Τό Ε.Δ. στα 20 χρόνια της ζωής του στάθηκε το βασικό μέσο επικοινωνίας και έκφρασης των Έλλήνων Μηχανικών.

Πέρα απ' αυτό η άλματώδης εξέλι-

ξη του τα 4 τελευταία χρόνια έχει δώσει στο Ε. Δ. ένα πρόσθετο κύρος και το έχει κάνει ένα σοβαρό όπλο για τις συνδικαλιστικές μας διεκδικήσεις.

Ελπίζουμε ότι θα το έχουμε για πάντα κοντά μας κάθε εβδομάδα στην υπηρεσία όλων των Ελλήνων Μηχανικών και του λαού γενικότερα.

Σεαρέ έπλε τό Ε.Δ.
για τίς συνδικαλιστικές
μας διεκδικήσεις

• ΚΩΝ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Π. ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ — ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ

Για την καλύτερη αξιοποίηση του ΤΕΕ σαν τεχνικού συμβούλου της Πολιτείας υπάρχει σήμερα το πλαίσιο: είναι η νομοθεσία που καθορίζει τον ρόλο αυτό του ΤΕΕ. Η νομοθεσία αυτή θέβαια πρέπει να θρει την έκφραση και την υλοποίηση της στην πράξη και στα καθημερινά προβλήματα της Χώρας. Μόνον έτσι αξιοποιείται η συμβολή του ΤΕΕ και η Πολιτεία στηρίζει τις αποφάσεις της και στην γνώμη του ανώτερου τεχνικού οργάνου της χώρας, δηλ. του ΤΕΕ.

Για να γίνει πραγματικότητα αυτό χρειάζεται να ληφθούν ορισμένα μέτρα και να προωθηθούν ορισμένες ενέργειες από την πλευρά τόσο της Πολιτείας όσο και του ΤΕΕ. Εύνοητο είναι ότι το προβάδισμα σ' αυτές τις ενέργειες έ-

χει η Πολιτεία — δηλ. η Διοίκηση — από την οποία θα πρέπει να πηγάζουν και οι σχετικές πρωτοβουλίες.

Μία άλλη διαδικασία ουσιαστικής συμβολής του ΤΕΕ στις προσπάθειες της Πολιτείας πρέπει να είναι η συμμετοχή εκπροσώπων του Τεχνικού Κόσμου σε τεχνικές επιτροπές, συμβούλια των υπουργείων δηλαδή σε όργανα συμβουλευτικά και εκτελεστικά. Η συμμετοχή μηχανικών — εκπροσώπων του ΤΕΕ στις περιπτώσεις αυτές, χωρίς να ελαττώνει την υπευθυνότητα της Πολιτείας, εξασφαλίζει την έκφραση γνώμης και απόψεων από τεχνικούς που δεν είναι και κρατικοί λειτουργοί, γεγονός που μερικές φορές δημιουργεί δεσμεύσεις στην διατύπωση απόψεων.

Απαραίτητη
ή εκπροσώπηση
του ΤΕΕ στις τεχνικές
επιτροπές και
συμβούλια
των υπουργείων

• Χ. ΣΠΑΘΑΡΗΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ — ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ

Ανάμεσα στα πολύτιμα στοιχεία που δίνει το Ε.Δ. στους συναδέλφους, θ' αναφέρω κυρίως τα άσχετικά με τη νομοθεσία και τα συναφή της (έγκυκλιες κλπ. υπουργείων και Υπηρεσιών κ.τ.τ.). Τα τελευταία είναι σχεδόν αδύνατο να τα θρει το κοινό των συναδέλφων ιδιωτικώς, γιατί κατά κανόνα, οι εκδότες τους τα θεωρούν... Έγγραφα έσωτερικής υπηρεσίας κι' άρκεύονται να τα δίνουν στο κοινό!

Για την πληρέστερη σύλληψη των στοιχείων αυτών (έγκυκλιών κλπ.) προτείνω να οργανωθεί απ' το ΤΕΕ, ειδική... καταδιωκτική υπηρεσία, ενώ φυσικά, πρέπει να γίνουν τα έπιβαλλόμενα διαδήματα, ίσως προς το Υπουργείο Προεδρείας, ώστε μ' έγκύκλιο κύρους, ν' άνασκειασθί ή σφαλερή αυτή

άντίληψη των υπηρεσιών και να έξυπηρετείται κάθε πολίτης που προσφεύγει σ' αυτές και ζητά έγκύκλια στοιχεία. Το θέμα μάλιστα, ενδιαφέρει και το ίδιο το ΤΕΕ (έννοώ την προσφυγή προς το Υπ. Προεδρείας), γιατί μισθίω, πώς ούτε και σ' αυτό προθυμοποιούνται να δίνουν στοιχεία οι εκδότες τους.

4. Προτείνω να γίνει μιά Ο.Ε. με αντίκειμενο την έξαντλητική καταγραφή και δημοσίευση όλης της έλληνικής τεχνικής βιβλιογραφίας. Το Ε.Δ. μάλιστα, μπορεί να καθιερώσει μιά τακτική στήλη, όπου να δημοσιεύονται πληροφορίες για την έλλ. βιβλιογραφία, που θα στέλνουν οι συνάδελφοι, απ' όπου τίς συναντούν.

Νά δημοσιεύονται
όλες οι έγκύκλιες
των υπουργείων,
ή τεχνική βιβλιογραφία
και νομοθεσία

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΕΕ

Τό Ταμείο του 'Επιμελητηρίου διαθέτει τις παρακάτω εκδόσεις :

	Δρχ.		Δρχ.
BETON KALENDER Iβ	300	Στατιμή Τόμος Α', Κοκκινοπούλου	600
Κρίσεις και Συρράξεις του Σύγχρονου Πολιτισμού, Δ. Νιάνια	700	Στατική Τόμος Β', Κοκκινοπούλου	700
"Αρδευσις διὰ καταιονισμού	300	Πρακτικά Ε' Πανελληνίου Συνεδρίου 'Αρχιτεκτόνων	200
Γεωλογικός Χάρτης 'Αθηνών	25	Δομική Προκατασκευή	350
Χάρτης ύπογειων υδάτων	25	Α.Τ.Ο.Ε. Τεύχος 1, 1956 (Παλαιόν)	200
"Απαντα 'Αρχιμήδους Α' τόμ. Α'+Β' μέρος	150	Δομική Πολεοδομία, Α. Λαγοπούλου	150
"Απαντα 'Αρχιμήδους Β' τόμος	300	'Οδηγίαί "Εργων εκ Σκυροδέματος	100
Β' τόμος πανδέτος	350	Στάγδην "Αρδευσις	40
Στοιχεία Πολεοδομικής Νομοθεσίας, Χ. Οικονόμου	100	'Απαρχαί τών 'Ελληνικών Μαθηματικών, ARPAD SZABO	250
Συμπλήρωμα - 'Ενημερωτικόν Τεύχος, Χ. Οικονόμου	20	Εισαγωγή εις την Συναρτησιακήν 'Ανάλυσιν (ΧΩΡΟΙ HILBERT)	180
Τυποποίησης όνοματολογίας και Συμβολισμού 'Αρδευτικών Δικτύων	10	Μαθήματα θαλασσίας υδραυλ. και λιμενικών έργων, Α. Ρογκάν	300
Πεπραγμένα 8ου Συνεδρίου Διεθνούς 'Ινστιτούτου Φρουρίων και Πύργων	50	Κωδικοποιήσις ΤΕΕ	25
8ον Διεθνές Συνέδριον Θαλασσίας Διαβρώσεως και Ρυπάνσεως	100	Τυποποίησης όνοματολογίας και Συμβολισμού Στραγγιστικών Δικτύων	10
'Εφαρμογαί του 'Ηλιασμού, Α. Λοίζου	20	Πρακτικά Α' Πανελλην. Συνεδρίου Χημ. Μηχανικών και Μηχανικών Μεταλλουργών	150
'Αντισεισμικά κατασκευαί, έκδ. 1956 καὶ 1969, Α. Ρουσοπούλου	150	'Αγγλικά 'Ιδρύματα Δημόσιας 'Υγείας	240
Θεωρία 'Ελαστικών Συμπλεγμάτων, Α. Ρουσοπούλου	50	Γαλλικά 'Ιδρύματα Δημόσιας 'Υγείας	40
'Ηλεκτρονικά 'Αντιχειά, Γ. Βουδούρη	40	Βασικά Φυσικά Διεργασίαι Χημικής Μηχανικής (χαρτόδ.)	500
FEANI	100	Βασικά Φυσικά Διεργασίαι Χημικής Μηχανικής (πανοδ.)	575
Λεύκωμα 'Αθηνών	30	Συστηματικά έπιλυσις συνθέτων 'Ορθογωνικών πλαισίων	50
Λεύκωμα 'Εργοληπτικών 'Εταιριών Ε' Τάξεως	10	Μαθήματα 'Υπολ)κων Μηχανών και 'Αριθμ. 'Αναλύσεως, Κ. Γούδα	250
NUCLEAR, Δ. Σαμαρά	20	Θεωρία τής Σχετικότητας, Κ. Γούδα	100
Μηχανική Στερεών Σωμάτων, Κ. Γεωργιόπουλου — Α. Μπιτσάκου	300	'Η κατοικία στην 'Ελλάδα. Κρατική δραστηριότης	300
Μαθήματα κλασικής ανάλυσεως, Α' τόμος, Α. Ντόκα	550	Ζακυνθινά 'Αρχιτ. Σύμμικτα, Δ. Ζήθα	300
Μαθήματα κλασικής ανάλυσεως Β' τόμος, Α. Ντόκα	300	Φ.Ε.Κ. 301 'Αμοιβαί Μηχανικών	30
Μαθήματα σύγχρονου ανάλυσεως, Α. Ντόκα	450	Πολύγλωσσο τεχνικό Λεξικό 'Αρδεύσεων και άποστραγγίσεων	1500
Σύγχρονοι κατευθύνσεις εις την θεωρίαν και πρακτικήν τών λογιστικών σχεδίων. Γ. Καφούση	100	Μαθήματα Μηχανικής, Πανεπιστημίου BERKLEY T.A.	850
'Αγγλοελληνικό Λεξικό Θεωρητικών και 'Εφαρμοσμένων Μαθηματικών, Α'+Β' τόμ.	950	Α.Τ.Ο.Ε. Νέον Τεύχος I + II	300
'Ανάλεκτα Τεχν. Παιδείας	20	'Αντισεισμ. 'Αφίσσεσις 1. 2. 3.	150
Λεύκωμα πρώτων 'Ελλήνων Τεχνικών	1500	Σεμινάριον 'Ηλεκτρ. 'Υπολογ.	200
'Απολλωνίου Κωνικά, Τόμ. Α', Β', Γ' και Δ'	2000	Σεμινάριον Χωροταξ. και Περιφερ. Οίκον. Τόμοι 2	400
Λαϊκή Στέγη, Ι. Λυγίζου	300	Σεμινάριον Βιομηχ. 'Αναπτύξεως Τόμοι 3	400
Σιδηρά Δομικά "Εργα, Α. Κωστήα	800	Σεμινάριον Τεχνοοικον. 'Επιμορφώσεως Μηχανικών Τόμοι 4	500
Σιδηρά Γέφυραι, Α. Κωστήα	800	'Επιστημον. 'Εργασία "Αρθρα ΕΥΑΓ. ΣΤΑΜΑΤΗ, Τόμος Α' + Β'	1000

ΤΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

● Τοῦ συνάδ. Κ. Σ. ΜΑΝΙΑΤΟΠΟΥΛΟΥ — Μηχ. - Ἠλ. (Μηχ. Παραγ.) — Συμβούλου Δ.Ε. - Τ.Ε.Ε.

Η ΣΤΙΓΜΗ πού τιμιάται ἡ ἔκδοσι τοῦ χιλιοστοῦ τεύχους τοῦ Δελτίου μας εἶναι, νομίζω, ἡ πιό κατάλληλη γιά ἑναρξη συζήτησης καί προβληματισμοῦ γιά νέες δραστηριότητες. Γιατί πῶς θά μπορούσε νά διατηρηθεῖ ἡ ζωντάνια καί ἡ ἀποδοτική δράση ἑνός ὀργανισμοῦ ὅπως τό ΤΕΕ, χωρίς συνεχή ἀνανέωση, χωρίς δημιουργία δραστηριοτήτων πού νά ἐξυπηρετοῦν πραγματικές ἀνάγκες ὥστε νά ἐξελίσσονται σέ θεσμούς.

ΕΙΝΑΙ ἔτσι τιμὴ γιά μένα νά γράφω σιὸ χιλιοστὸ τεῦχος, ἀλλὰ καί εὐκαιρία γιά νά διατυπώσω, μὲ κάθε συντομία, μερικές βασικές διαπιστώσεις καί γιά νά μεταφέρω ὀρισμένες σκέψεις γιά τὸν τομέα τῶν ἐπιστημονικῶν — ἐπιμορφωτικῶν δραστηριοτήτων τοῦ Τ.Ε.Ε., πού ἀπορόφησε ἀρκετὸ ἀπὸ τὸν χρόνο τῆς δουλειᾶς μου στὸ Ἐπιμελητήριό τὰ τελευταῖα χρόνια.

Τὸ Τεχνικὸ Ἐπιμελητήριό ἔχει μιὰ μακρὰ παράδοσι στὴν ὀργάνωση ἐπιστημονικῶν — ἐπιμορφωτικῶν ἐκδηλώσεων. Ὁ κόσμος μας — ὁ κόσμος τῶν Ἑλλήνων Μηχανικῶν — ἀνταποκρινόταν πάντοτε θετικά σὲ τέτοιες ἐκδηλώσεις. Ἦταν ὅμως πέρα ἀπὸ κάθε προσδοκία ἢ ἀνταπόκρισι πού συναντήσαμε τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια: ἡ ἐπιθυμία γιά γνώσι ἔχει πιά μετατραπεί σὲ δίψα πού δὲν μπορεῖ παρὰ νά πηγάει στὶς νέες συνθήκες πού διαμορφώθηκαν τόσο ἀπὸ τὴν ταχύτατη ἐξέλιξι τῆς ἐπιστήμης ὅσο καί ἀπὸ τὴν ριζικὴ διαφοροποίηση τῆς κοινωνικοοικονομικῆς θέσης μας. Οἱ συνθήκες αὐτὲς καί ἡ ἀδυναμία προσαρμογῆς καί ἐξέλιξης τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας ἰδρυμάτων ἦταν νομίζω, οἱ κύριοι συντελεστὲς τῆς ἐπιτυχίας τοῦ μεγάλου, συχνὰ πληθωρικοῦ, προγράμματος ἐπιστημονικῶν — ἐπιμορφωτικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Τ.Ε.Ε.

Ἔτσι, τὰ τελευταῖα χρόνια ὀργανώθηκαν σιὸ Ἐπιμελητήριό μιὰ σειρά Σεμιναρίων — ἀρκετὰ ἀπὸ αὐτὰ σὲ δύο παράλληλους κύκλους καί μὲ πολλές αἰτήσεις συμμετοχῆς ἀνικανοποίητες —, πολυάριθμα ἐπιστημονικὰ Συνέδρια — ἄλλα ἀπὸ αὐτὰ καθαρὰ Τεχνικά, ἄλλα πάλι πάνω σὲ θέματα γενικότερου ἐνδιαφέροντος —, δημόσιες συζητήσεις καί ἡμερίδες. Παράλληλα ὀργανώθηκε καί λειτουργοῦσε ὁ θεσμὸς τῶν Διαλέξεων - Συζητήσεων τοῦ Τ.Ε.Ε., πού ἐπὶ δύο σχεδὸν χρόνια, κάθε Τετάρτη, ἔφερνε σιὸ βῆμα τοῦ Τ.Ε.Ε. ἐκλεκτοὺς ἐπιστήμονες γιά νά μιλήσουν καί συζητήσουν μιὰ

μεγάλη ποικιλία θεμάτων, πού συγκεντρώνουν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μελῶν τοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ τῶν ἐπιστημονικῶν — ἐπιμορφωτικῶν ἐκδηλώσεων δημιουργεῖ τὴν ὑποχρέωση νά συνεχιστοῦν καί νά βελτιωθοῦν. Ἡ σημερινὴ Διοίκηση τοῦ Ἐπιμελητηρίου πιστεύει, ὅτι τὸ Τ.Ε.Ε. μπορεῖ καί πρέπει νά ὀργανώσει μεταπτυχιακὲς σπουδὲς γιά ἐνημέρωση καί ἐξειδίκευση σὲ τομεῖς τῶν διαφόρων κλάδων τῶν μελῶν μας. Παρότι τὸ Τ.Ε.Ε. διαθέτει μέσα καί «ἐμπυχο ὑλικό», μιὰ τέτοια προσπάθεια δὲν προδιαγράφεται διόλου ἀπλή, γιατί πέρα ἀπὸ τὶς δυσκολίες καί τὰ ἐμπόδια γιά τὴν σωστὴ ὀργάνωση καί λειτουργία ἑνός τέτοιου θεσμοῦ, ὑπάρχουν καί τὰ θεσμικὰ προβλήματα πού ἀποτελοῦν συχνὰ τὸ πιὸ ἰσχυρὸ φρένο στὴν ἐξέλιξι.

ΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ πού ἔγιναν μέχρι σήμερα πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτὴ συνάντησαν πολλὰ ἐμπόδια. Ἡ ἰδέα γιά στενὴ συνεργασία μὲ τὸ Ε.Μ. Πολυτεχνεῖο στὸν τομέα τῆς μεταπτυχιακῆς ἐκπαίδευσης προσέκρουσε στὴν (φυσικὴ;) ἀδράνεια καί τῶν δύο Ὄργανισμῶν.

Ὅλοι ὅμως στὴν Δ.Ε. πιστεύουμε, ὅτι τὸ Τ.Ε.Ε. ἔχει τὴ δυνατότητα νά συμβάλει καίρια στὸν τομέα τῆς μεταπτυχιακῆς ἐκπαίδευσης καί γενικότερα στὴν ἐξύψωση τοῦ ἐπιπέδου γνώσεως καί δημιουργικότητας τοῦ Ἑλλήνα Μηχανικοῦ.

Ἡ δημιουργία καί ἡ στερέωση θεσμῶν, ὅπως ἡ μεταπτυχιακὴ ἐκπαίδευσι, οἱ Διαλέξεις — Συζητήσεις, τὰ ἐπιστημονικὰ Συνέδρια, ἔξαρτῶντα καί ἀπὸ τὶς μελλοντικὲς Διοικήσεις ἀλλὰ καί ἀπὸ τὴ συνειδητοποίηση τῆς ἀνάγκης ἀπὸ κάθε μέλος τοῦ Τ.Ε.Ε. Ἔτσι, ὁ σημερινὸς προβληματισμὸς καί ἡ συζήτηση γιά γερὴ θεμελίωση εἶναι ἀπαραίτητα στοιχεῖα γιά τὸ γιόρτασμα μετὰ ἀπὸ χρόνια μιᾶς ἐπετείου — ἀνάλογης, μὲ τὸν σημερινὸ γιορτασμὸ τοῦ χιλιοστοῦ τεύχους τοῦ Ἐνημερωτικοῦ μας Δελτίου.

ΤΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ της ελλαδος στην υπηρεσια του τοπου και των ελληνων μηχανικων

Του Δρ. Μηχ. Δημ. Κλ. Ρόκου Γενικού Γραμματέα του Τ.Ε.Ε.

ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ μετά την εφτάχρονη τυραννία εκλογές του Τ.Ε.Ε., στις 20 του Ιούλη του 1975 ή ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ, σφυρηλατημένη απ' τον καιρό της δικτατορίας, με κοινές προσπάθειες και κοινούς αγώνες, έκφρασε τη θέληση της συντριπτικής πλειοψηφίας των Ελλήνων Μηχανικών για μία ουσιαστική αλλαγή ποιότητας στο ανώτατο μαζικό μας όργανο.

Τρία χρόνια σήμερα μετά, χωρίς τυμπανοκρουσίες, και μ' ευκαιρία το τεύχος αυτό θύμησης και τιμής σ' ένα πρωτοπόρο Πρόεδρο του Τ.Ε.Ε., το σεβαστό Νίκο Κιτσίκη, παίρνω την ευκαιρία να συνοψίσω τα κυριώτερα χαρακτηριστικά που σφράγισαν τη δουλειά όλων μας στη Διοίκηση του Τεχνικού Επιμελητηρίου και που όρθωσαν αξιοπιστα την συνέχιση της πορείας του, σ' άχνάρια των σταθερών προγραμματικών επιλογών του.

① Τό Πρόγραμμα της ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ μοχλός ενότητας όλων των εργαζομένων Μηχανικών

Βασικό θεμέλιο της δουλειάς μας, κατάκτηση ουσιαστικής σημασίας για το προοδευτικό κίνημα του τόπου μας, ήταν το γεγονός ότι ή ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ, συγκροτήθηκε όχι στη βάση συσπείρωσης προσωπικοτήτων, αλλά στη βάση ενός ΚΟΙΝΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ. Ένός προγράμματος που διαμορφώθηκε με ανοιχτές δημοκρατικές διαδικασίες, μακρόχρονες κι επικίνδυνες, αλλά και καταλυτικές, για μία ένότητα όχι ευκαιριακή και πρόσκαιρη, αλλά μόνιμη και στηριγμένη σ' αρχές, στόχους και προοπτικές, που ένωναν κι ενώνουν* τους Έλληνες Μηχανικούς στη σημερινή κοινωνικοοικονομική, πολιτική, επιστημονοτεχνική κι επαγγελματική πραγματικότητα της χώρας μας.

Τό Πρόγραμμα αυτό της Δημοκρατικής Συνεργασίας Μηχανικών, παίρνοντας υπ' όψη του τις συγκεκριμένες συνθήκες επιστημονικής συμβολής κι άσκησης του επαγγέλματος του Μηχανικού στην Ελλάδα, εκτίμησε ένωτικά και σύμφωνα με τό συμφέρον του τόπου και των εργαζομένων Μηχανικών την πολιτική στρατηγική του και συσπεί-

ρωσε άντικειμενικά τα τρία αυτά χρόνια, και δυνάμεις που ένω στις προηγούμενες εκλογές συνιστούσαν άλλα ψηφοδέλτια, στην πορεία, πείστηκαν ότι ή Διοίκηση του Τ.Ε.Ε., εκφράζει κι εκφράζεται απ' τους εργαζόμενους Μηχανικούς, χωρίς παραταξιακές σκοπιμότητες και διαχωρισμούς.

Αποτέλεσμα αυτής της ένωτικής πολιτικής ήταν ο **Ι Ο Μ Ο Φ Ω Ν Ε Σ Α Π Ο Φ Α Σ Ε Ι Σ** της Αντιπροσωπείας, του όργανου του Τ.Ε.Ε., που εκφράζει αναλογικά όλους τους Έλληνες Μηχανικούς υποκαθιστώντας τη Γενική τους Συνέλευση, σέ θέματα ιδιαίτερης βαρύτητας για τους Μηχανικούς σάν επιστήμονες, εργαζόμενους και πολίτες (Σ.Ν. για τό ΤΣΜΕΔΕ, Σ.Ν.—Πλαίσιο για τα Άνώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα κλπ.), κι άκόμα οί όμόφωνες εγκρίσεις των άπολογισμών και των προγραμματισμών της δουλειάς μας στόν κάθε χρόνο της θητείας μας.

(Οί συνεδριάσεις της Αντιπροσωπείας μας ήταν πάντα ανοιχτές και δημόσιες και τα πρακτικά τους δημοσιεύονται πάντοτε στό Ένημ. Δελτίο).

② 'Η Συλλογικότητα τής Προσπάθειάς μας

'Απ' τήν πρώτη μέρα τής Διοίκησης τής Δημοκρατικής Συνεργασίας Μηχανικών, θεμέλιο οργανωτικό τής δουλειάς στό Τ.Ε.Ε. έγιναν και διαιρηθήκαν μέχρι σήμερα άπαρασάλευτα κι άφαικίκευτα, οί άνοιχτές, συλλογικές δημοκρατικές διαδικασίες.

Κάθε άποψη, πρόταση, θέση τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδας αὐτήν τήν τριετία, ἦταν καρπός συλλογικῆς δουλειᾶς τῶν Ἐπιτροπῶν (Μονίμων κι Ἐπιστημονικῶν) καί τῶν ὁμάδων δουλειᾶς τοῦ Τ.Ε.Ε.

Οἱ Ἐπιτροπές κι οἱ ὁμάδες δουλειᾶς τοῦ Τ.Ε.Ε., πάντα αντιπροσωπευτικές καί χωρῆς ἀποκλεισμοῦς, γονιμοποίησαν συνθετικά ὅλες τίς ἀπόψεις πού μποροῦν ν' ἀκουσθοῦν ἀπό κάθε ἐργαζόμενο Μηχανικό, ἀπό κάθε ἄκρο τῆς Ἑλλάδας στόν κοινὸ παρονομαστῆ μᾶς συναντίληψης, θετικῆς, δημιουργικῆς κι οὐσιαστικῆς συμβολῆς τοῦ Τ.Ε.Ε. στήν ἀντιμετώπιση τῶν μεγάλων προβλημάτων τοῦ τόπου μας καί τῶν προβλημάτων τῶν Ἑλλήνων Μηχανικῶν.

Ἡ συλλογικότητα τῆς προσπάθειάς μας ἀξιοποίησε ἀντικειμενικά ὁλόκληρο τὸ ἐπιστημονοτε-

χνικὸ δυναμικὸ τῆς πατρίδας μας κι ἔδωσε ἕνα ἀποφασιστικῆς σημασίας παράδειγμα πρὸς ὅλες τίς κατευθύνσεις γιὰ τὸ τί σημαίνει ἀνοιχτὴ δημοκρατικὴ δράση στό μαζικὸ χῶρο, μακριὰ ἀπὸ στείρες κι ἄγονες παραταξιοποιήσεις πού ναρκοθετοῦν καί δὲν περιφρουροῦν τὴν ἐνότητα. Τὸ παράδειγμα ὅμως αὐτό, δυστυχῶς ἡ Κυβέρνηση δὲν θέλησε νὰ τὸ ἀξιολογήσει, ἀγνοώντας συστηματικὰ τρία ὁλόκληρα χρόνια τὴν τεράστια προσφορὰ τοῦ Τ.Ε.Ε., στό βωμὸ τῆς στενῆς ἀνταγωνιστικῆς ἀντιδραστικῆς πολιτικῆς τῆς, πρὸς ἕνα μαζικὸ φερέα, μέσα στόν ὁποῖο εἶχαν, ἐν τούτοις, πάντα ἐλεύθερη φωνὴ καί συμβολή, πολλοὶ ἰδεολογικοὶ τῆς φίλοι.

(Ἀγνόηση τῶν προτάσεων τοῦ Τ.Ε.Ε. γιὰ τὸ Νέο Ἀεροδρόμιο τῆς Ἀθήνας, γιὰ τὸ ΜΕΤΡΟ, γιὰ τὸ Ἀποχετευτικὸ καί Συγκοινωνιακὸ πρόβλημα, γιὰ τὸ Σ.Ν. περὶ Τεχνολογίας καί Ἐρευνας, γιὰ τὸν ἐκδημοκρατισμὸ κι ἐκουγχρονισμὸ τῶν Α.Ε.Ι., γιὰ τὴν Ὑδρευση τῆς Πρωτεύουσας ἀπ' τὸ Μόρνο, γιὰ τὸ Ἐθνικὸ Κτηματολόγιο, γιὰ τοὺς Νόμους Κατασκευῶν καί Μελετῶν κλπ., κλπ.).

③ Ἡ ἀντικειμενικότητα τῶν διαδικασιῶν

Ἐνα σημαντικότερο στοιχεῖο τῆς νέας ποιότητας τοῦ Τ.Ε.Ε. ἦταν καί εἶναι τὰ τρία αὐτὰ χρόνια τῆς Διοίκησής μας στό Τ.Ε.Ε. οἱ ἀνοιχτές δημοκρατικές κι ἀντικειμενικές διαδικασίες.

Τίποτε στεγανό, τίποτε ἀπροσπέλαστο, τίποτε μυστικὸ, τίποτε συγκεχυμένο, τίποτε «ἡμέτερο», κι «ἐπιλεκτικὸ».

Οἱ Ἐπιτροπές συγκροτήθηκαν μὲ βάση ἀνοιχτὴ πρόσκληση καί ἐπανειλημμένες δημοσιεύσεις στό Ε.Δ. στίς ὁποῖες εἶχε δικαίωμα νὰ ἐκδηλώσει ἐνδιαφέρον ὁ κάθε Ἑλληνας συναδέλφος μὲ τὸ σχετικὸ ἐνδιαφέρον καί τὰ ἀντίστοιχα προσόντα.

Ἡ σημαντικότερη ἀνταπόκριση τῶν συναδέλφων κι ἡ στενότητα ἀριθμοῦ μελῶν πού ἀντικειμενικά ἔπρεπε γιὰ λειτουργικούς λόγους νὰ χεῖ ἡ κόδε Ἐπιτροπὴ μᾶς ἔφερε στή δύσκολη θέση νὰ μὴ μπορέσουμε ν' ἀξιοποιήσουμε σ' ἐπιτροπές πολλοὺς ἀξιότιμους συναδέλφους.

Ἐτσι φροντίσαμε στή συγκρότηση τῶν ὁμάδων δουλειᾶς ν' ἀξιοποιηθοῦν ὅσο τὸ δυνα-

τὸν περισσότερο ἀπ' αὐτοὺς πού ἐκφράσανε σχετικὸ ἐνδιαφέρον, κι ἀκόμη μέσα ἀπ' τὰ Συνέδρια, τίς Διαλέξεις, τίς ἡμερίδες, τὰ Σεμινάρια τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδας προσπαθήσαμε νὰ δώσουμε τὸ λόγο σὲ κάθε συνάδελφο πού ἤθελε καί εἶχε κάτι νὰ πεῖ πάνω στά κοινὰ μας προβλήματα.

Πιο πέρα ἀξιοποιήσαμε τὰ τρία αὐτὰ χρόνια, στό μέτρο τοῦ δυνατοῦ, κάθε θετικὴ πρόταση συναδέλφου πού φθασε στά χέρια μας, κι εἴμαστε ὀρνητικοὶ μόνο σὲ πολωτικές, διασπαστικές καί μεμψιμοιρες ἀντιδράσεις (μιὰ ἢ δύο σ' ὁλόκληρη τὴ θητεία μας) πού δὲν θέλουν νὰ πιστέψουν ὅτι γιὰ τὴ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ, τὸ Τ.Ε.Ε. ἦταν καί εἶναι πάντα ὄργανο ὄλων ἀνεξαιρέτα τῶν ἐργαζομένων Ἑλλήνων μηχανικῶν κι ἐξυπηρετοῦσε κι ἐξυπηρετεῖ σύμφωνα μὲ τὸ Πρόγραμμα τῆς Δ.Σ.Μ. πάντα καί μόνο τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου μας, καί τῶν Ἑλλήνων μηχανικῶν σάν ἐπιστημόνων, ἐργαζομένων καί πολιτῶν.

④ Ἡ ὑπευθυνότητα κι ἡ τεκμηρίωση τῆς κριτικῆς

Ἦοντας τὸ Τ.Ε.Ε. θεσμικὰ τεχνικὸς σύμβουλος τῆς Πολιτείας καί ἀντικειμενικὰ τὸ ἀνώτατο ὄρ-

γανο ὄλων τῶν Ἑλλήνων Μηχανικῶν, ἦταν κι εἶναι σύμφωνα μὲ τὸ Πρόγραμμα τῆς σημερινῆς

Διοίκησής του, υποχρεωμένο να άσκει υπεύθυνη και τεκμηριωμένη κριτική για κάθε μετρο τής Κυβέρνησης που άφορούσε σέ βασικά προβλήματα του τόπου και που ό Μηχανικός έπιστημονικά και κοινωνικά νομιμοποιείται να έχει γνώμη.

Η κριτική αυτήν την τριετία ήταν πάντα θετική, καλοπροαίρετη, γόνιμη και δημιουργική.

Πάντα κατάληγε σέ θέσεις, τροποποιήσεις, αντιπροτάσεις, θεμελιωμένες έπιστημονοτεχνικά και δικαιολογημένες οικονομικοκοινωνικά.

Μιά Δημοκρατική — ουσιαστικά — Κυβέρνηση του τόπου θα ήταν υπερίφανη για την τέτοια συμβολή του Τ.Ε.Ε. και θα έσπευδε ν' αξιοποιήσει, όσα χωρίς καμμιά δαπάνη για αύτή, (μιά που τό Τ.Ε.Ε. καταναλώνει τις συνδρομές των μελών του όχι για παροχές μεταξύ τους, αλλά για καθαρά Έθνικούς, έπιστημονικούς, κοινωνικούς κλπ. σκοπούς), και τό κυριώτερο, όσα χωρίς ίχνος ύστεροβουλίας ή ιδιοτέλειας (μιά που ή συλλογικότητα, ή αντιπροσωπευτικότητα, ή υπευθυνότητα κι ή αντικειμενικότητα των διαδικασιών του, πείθει άδιαμφισβήτητα ότι δέν μπορεί παρά να έξυπηρετούν τό δημόσιο συμφέρον οί θέσεις του Τ.Ε.Ε.), πρότεινε μέχρι σήμερα τό Τεχνικό Έπιμελητήριο Ελλάδας για την αντιμετώπιση των βασικών προβλημάτων τής Πατρίδας μας.

Η ίδια ή ζωή άπόδειξε ότι ή Κυβέρνηση άγνόησε ολοκληρωτικά τό Τ.Ε.Ε., κι ό κάθε Έλληνας Μηχανικός που έβαλε τό λιθαράκι του στη δουλειά του Τ.Ε.Ε. τά τρία αυτά χρόνια, άνεξάρτητα άπ την ιδεολογική του τοποθέτηση, έχει αντιληφθεί στό χώρο τής ιδιαίτερης συμβολής του, αυτή τή συστηματική, άναπιλόγητη και πεισματική θάλεγε κανείς οτάση τής Κυβέρνησης.

Τό Τεχνικό Έπιμελητήριο Ελλάδας άσκώντας υπεύθυνη πολιτική δέν ανταπόδωσε τά ίσα κι έξακολουθεί άκόμα έστω και σέ «ώτα μη άκούοντων» να συνεισφέρει, να έπιζητεί ουσιαστικό τον διάλογο, να προτείνει σωστές διαδικασίες, να θεμελιώνει αξιόπιστες προτάσεις και να δίνει υπεύθυνες λύσεις.

Η εύθύνη για τις Έθνικές ζημιές που προκύπτουν άπό τή μονοδιάστατη, στεγανή, άταρχική κι άντιδημοκρατική πολιτική τής Κυβέρνησης και την έπιμονή τής ν' άγνοεί τό Τεχνικό Έπιμελητήριο τής Ελλάδας και τις συγκεκριμένες προτάσεις του, όροθετεί έστω κι αύτή τή στιγμή την άνάγκη επανεξέτασης κι αναθεώρησης τής Κυβερνητικής πολιτικής.

Ίσως τά παρακάτω ένδεικτικά στοιχεία σέ συνολική κι άπογραφική θεώρηση θα βοηθούσαν την Κυβέρνηση να καταλάβει τι κέρδισε και τι έχασε

ό τόπος μας άπ' την τέτοια πολιτική τής:

- 1 Προτείναμε συγκεκριμένα μέτρα για τή Λαϊκή Στιέγη. Η ΔΕΠΟΣ που έγινε, είναι σήμερα όπως προβλέψαμε μια πολυτελής αντιπαραγωγική ύπηρεσία με μηδενικό μέχρι αύτή τή στιγμή έργο.
- 2 Προτείναμε συγκεκριμένα μέτρα για την ουσιαστικοποίηση του ρόλου τής Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Μέχρι σήμερα ή Τοπική Αυτοδιοίκηση υποβαθμίζεται και φθίνει χωρίς τή λήψη μέτρων άπ' την Κυβέρνηση.
- 3 Προτείναμε συγκεκριμένες διαδικασίες για τή διερεύνηση τής οικονομικοκοινωνικής σκοπιμότητας προώθησης έργων σάν τό Άεροδρόμιο τής Άθήνας και τό ΜΕΤΡΟ. Χωρίς μελέτες σκοπιμότητας ή Κυβέρνηση προχώρησε τις μελέτες των έργων με άπ' εύθείας αναθέσεις κι ή έπιστημονική άξιολογία τους άμφισβητείται τεκμηριωμένα χωρίς όμως αυτό να εύαισθητοποιεί την Κυβέρνηση.
- 4 Προτείναμε συγκεκριμένα μέτρα για τή λύση των μεγάλων συμβάσεων τής δικτατορίας σύμφωνα με τό δημόσιο συμφέρον κι άγνοηθήκαμε επαναληπτικά.
- 5 Προτείναμε έγκαιρα, συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση του Άποχετευτικού και του Συγκοινωνιακού προβλήματος τής Πρωτεύουσας και προτεραιότητες για τά έργα ύποδομής άμέσου άνάγκης. Μέχρι σήμερα όμως και παρά τις τεράστιες ζημιές άπ' τις πλημμύρες, τό δεινά τής καβούζας, και την ραγδαία αυξανόμενη υποβάθμιση τής ποιότητας ζωής στην περιοχή τής Πρωτεύουσας, έξακολουθούν να προωθούνται σέ πείσμα τής «λιπίτητας», έργα αντιπαραγωγικά εύκαιρικά και διτρίνας σάν τή Συγγρού κλπ., ένω για τό κυκλοφοριακό π.χ., δίνονται λύσεις «έγχρωμης ίκνογραφίας στους δρόμους».
- 6 Προτείναμε συγκεκριμένες διαδικασίες για την — έπέλους μετά 146 χρόνια — θεσμοθέτηση, σύνταξη, τήρηση, ένήμερωση κι αναθεώρηση του σωστού Ένιαίου Έ-

θ ν ι κ ο ũ Κ τ η μ α τ ο λ ο γ ί ο υ , κ ι ἀ ν ῖ α ῦ τ ο ũ θ ε ο μ ο θ ε τ ο ũ ν τ α ι , δ α π α ν ο ũ ν τ α ι ἑ κ α τ ο ν τ ᾶ δ ε ς ἑ κ α τ ο μ υ ρ ί ω ν τ ὸ χ ρ ὸ ν ο , κ α ι τ ε λ ι κ ᾶ τ ε λ μ α τ ῶ ν ο ν τ α ι κ α ι ἔ γ κ α τ α λ ε ί π ο ν τ α ι σ τ ῆ ν π ρ ᾶ ξ η , « Δ α σ ι κ ᾶ » , « Ἀ μ π ε λ ο υ ρ γ ι κ ᾶ » , « Ἐ λ α ι ο υ ρ γ ι κ ᾶ » κ λ τ . « Κ τ η μ α τ ο λ ο γ ι α » .

- 7) Προτείνουμε λύσεις ἀπ' τὸ 1975 γιὰ τὴν ἀναθεώρηση τῆς σύμβασης τοῦ Μόρνου κι οἱ ἐπανειλημμένες μας μέχρι τὸ 1978 παρεμβάσεις πῆγαν στὸν κάλαθο τῶν ἀχρήστων.
  - 8) Προτείνουμε συγκεκριμένα μέτρα γιὰ τὴν ἄρση τῆς ἀπαράδεκτης κατάστασης στὰ πολεοδομικὰ γραφεῖα καὶ γιὰ τὴν οὐσιαστικοποίηση τοῦ πολεοδομικοῦ ἐλέγχου, κι οἱ προτάσεις μας πῆσαν στὸ κενό, στὸ βωμὸ μιᾶς πρωτοφανοῦς ἀδιαφορίας τῶν ἀρμοδίων.
  - 9) Προτείνουμε ἀπ' τὸ 1975 συγκεκριμένο Σχέδιο, Νέου Νόμου — Πλαίσιοι γιὰ τὰ Α.Ε.Ι., γιὰ ν' ἀντικαταστήσει τὸν, τοῦλάχιστον ἀναχρονιστικό, σχετικό νόμο τοῦ 1932 ποὺ ἰσχύει μέχρι σήμερα στὴν Ἀνώτατη Παιδεία μας, συνεκτιμώντας ὅλες τῆς προτάσεις τῶν φορέων τῆς Πανεπιστημιακῆς ζωῆς. Ἡ Κυβέρνηση ἀγνόησε ἐπιδεικτικὰ τὴν πρότασή μας τρία ὀλόκληρα χρόνια, κι ὅταν κορυφώθηκε ἡ κρίση — ποὺ ἐπερχόταν μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια — στὰ Πανεπιστήμιά μας, κι εἶχε οὖν ἀποτέλεσμα τὴν τρίμηνη ἀπεργία τοῦ Ε.Δ.Π. καὶ τῆς ἀγωνιστικῆς κινητοποιήσεως τῶν φοιτητῶν, ἡ Κυβέρνηση ἀγνόησε καὶ πάλι τῆς μεσολαβητικῆς προσπάθειες τοῦ Τ.Ε.Ε., προκειμένου νὰ διατηρήσει ἀναλοῖωτες τῆς ἀναχρονιστικῆς κι ἀντιδημοκρατικῆς δομῆς καὶ λειτουργίης τῶν Α.Ε.Ι.
- Τὰ Ἐνημερωτικὰ Δελτία τοῦ Τ.Ε.Ε. τῆς τριε-

τίας ποὺ λήγει στὶς 20 Ἰούλιου τοῦ 1978, βρῖθουν ἀπὸ τέτοιες προτάσεις τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδας πρὸς τὴν Κυβέρνηση, σὲ μορφὴ ἐγγράφων, προτάσεων σχεδίων νόμων, συνεντεύξεων τύπου, μελετημάτων, πορισμάτων ομάδων δουλειᾶς κι ἐπιτροπῶν Τ.Ε.Ε., πορισμάτων συνεδρίων, συνδιασκέψεων καὶ ἐπιστημονικῶν ἡμερίδων κλτ.

Ἡ Κυβέρνηση τρία χρόνια ὀλόκληρα ἀποκρούει ἢ φαλκιδεῦει τὸ διάλογο μὲ τὸ Τ.Ε.Ε., δὲν θέλει καὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀξιοποιήσει τὴν πολὺπλευρὴ συμβολὴ τοῦ στὴν ἀντιμετώπιση τῶν βασικῶν προβλημάτων τοῦ τόπου.

Κι αὐτὸ δυστυχῶς, στὴν πατρίδα μας εἶναι ὁ κανόνας.

Ἔτσι, δὲν μένει τίποτε ἄλλο, παρὰ οἱ Ἕλληνες ἐργαζόμενοι Διπλ. Μηχανικοὶ συσπειρωμένοι στὰ συλλογικὰ τους ὄργανα καὶ στὸ Τεχνικὸ Ἐπιμελητήσιο Ἑλλάδας νὰ συνεχίσουν ἐνωμένοι τὸν ἀγῶνα τους σὲ συμπαράταξη μὲ ὅλους τοὺς κοινωνικοὺς φορεῖς καὶ τῆς ὁργανώσεις τῶν ἐπιστημόνων, κι ἀνυποχώρητοι στὶς βασικὲς ἀρχὲς καὶ στοὺς προγραμματικὸς τους στόχους, ποὺ μένουν καὶ σήμερα οἱ ἴδιοι, κι ἀποτελοῦν τὴ δύναμη τῆς ἐνότητάς τους.

Ἡ στεῖρα ἄρνηση, οἱ στεγανὲς κι ἀντιδημοκρατικῆς διαδικασίης, οἱ εὐκαιριακῆς ἐπιλογῆς ποὺ δὲ συμβαδίζουν μὲ τὸ δημόσιο συμφέρον, κι οἱ θύλακες τοῦ αὐταρχισμοῦ καὶ τῆς συντήρησης, στὴν Ἑλληνικὴ κοινωνία εἶναι νομοτέλεια νὰ νικηθοῦν καὶ θὰ νικηθοῦν ἀπ' τῆς δυνάμεις τῆς Προόδου.

Κι οἱ Ἕλληνες ἐργαζόμενοι Μηχανικοὶ ἀποδείξαν μὲ τὴ δουλειά τους καὶ τὴ στάση τους τὰ τρία αὐτὰ χρόνια, ὅτι ἀνήκουν στὶς δυνάμεις τῆς Προόδου.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Λέκκα 23—25, 1ος ὄροφος — Τηλ.: 32.45.180

8 π.μ.—2 μ.μ. καὶ 5—9 μ.μ. ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου

1) ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΝΕΙ ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΝΕΙ τῆς ἐπιστημονικῆς, τεχνικῆς, ἐπαγγελματικῆς, κοινωνικοοικονομικῆς μελέτες καὶ τῆς δραστηριότητος τοῦ Τ.Ε.Ε.

2) ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΣΕΙ — εἰδικῆς, ἐπιστημονικῆς καὶ τεχνικῆς βιβλιογραφίης σὲ συνεργασία μὲ ὁμάδα, εἰδικῶν, ἐπιστημόνων Μηχανικῶν.

3) ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ :

α. Τῆς μελέτες τοῦ Τ.Ε.Ε.

β. Τὸ ἀρχειο τῶν παλαιῶν μελετῶν τοῦ Τ.Ε.Ε.

γ. Ἀρχειο ἀποκομμάτων Τύπου, γιὰ θέματα, ποὺ ἀφοροῦν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Τ.Ε.Ε.

δ. Ἀρχειο πηγῶν γιὰ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τῶν συνοδ. ΒΑΛΙΑΣ ΑΓΑΠΙΟΥ Α.Μ.
καί ΣΟΦΙΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ Α.Μ.

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΤΕΕ ἔχει ἐπιτύχει, ἐκτός ἀπό τῆ δραστηριοποίηση τῶν ἐκλεγμένων ὀργάνων, νά συνεχίσει ἕνα μεγάλο πλῆθος Μηχανικῶν, πού συσπειρωμένο γύρω ἀπό τὴν ἐκλεγμένη Διοίκηση προσφέρει ἔργο μὲ ἐνδυσιασμό χωρὶς ἀμοιβή ἢ μὲ ἐλάχιστες ἀμοιβές. Περισσότεροι ἀπὸ 1.000 μηχανικοὶ προσφέρουν σήμερα τίς ὑπηρεσίες τους μὲ διάφορες μορφές καὶ σὲ διάφορα ἔργα μῆσα στὸ ΤΕΕ. Ἡ δραστηριότητά τους ἀναπτύσσεται τόσο στὸν μελετητικὸ τομέα, ὅσο καὶ σὲ ἄλλους τομεῖς λειτουργίας τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ΤΕΕ, ὅπως Πραγματογνωμοσύνες, Τεκμηρίωση, Πρωτοτυποποίηση, Βιβλιοθήκη. — Ἔτσι τὸ ΤΕΕ σήμερα ἐμφανίζεται σὲ μιά πραγματικὴ κυψέλη δουλειᾶς καὶ ἔγινε τὸ Ἐπιμελητήριον ὅλων τῶν Μηχανικῶν καὶ ἰδιαίτερα τὸ Ἐπιμελητήριον τῶν νέων Μηχανικῶν.

Ἐναλυτικὰ ἡ δραστηριότητα αὐτὴ καλύπτει τοὺς παρακάτω τομεῖς:

1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗ δράση πού παρουσίασαν τὰ Περιφερειακὰ Τμήματα τοῦ ΤΕΕ μπόρει ἐνδεικτικὰ νά συνοψισθεῖ στὰ παρακάτω:

- Τὸ Περιφ. Τμήμα Κεντρ. Μακεδονίας παρουσίασε μιά ἀξιολογηθὲν δράση μὲ ὀργάνωση διαλέξεων, δημόσιας συζήτησης γιὰ τὸ Νόμο Πλαίσιο τῶν Α.Ε.Ι, συνάντησης μηχανικῶν σὲ θέματα ἀκουστικής, σεμινάριο γιὰ τίς Ἀντισεισμικὲς κατασκευές μὲ τὴν ἐκδοση τῆς Τεχνικῆς Ἐνημέρωσης κ.λ.π.
- Τὸ Περιφ. Τμήμα Δυτ. Κρήτης ὀργάνωσε τὴ φωτογραφικὴ ἐκθεση γιὰ τοὺς παραδοσιακοὺς οἰκισμοὺς, ἐτοίμασε προτάσεις γιὰ τὸ Πολυτεχνεῖο Κρήτης, γιὰ τὴ βελτίωση λειτουργίας τῶν Πολεοδομικῶν Γραφείων κ.λ.π.
- Τὸ Περιφ. Τμήμα Ἀνατολικῆς Κρήτης πραγματοποίησε τὸ Πρῶτον Ἐτήσιον Συνεδριὸν του μὲ μεγάλη ἐπιτυχία, τὴ φωτογραφικὴ ἐκθεση γιὰ τὴν Ἀρχιτεκτονικὴ Κληρονομιά κ.λ.π.

Στὰ πλαίσια ὅλων τῶν Περιφερειακῶν Τμημάτων οἱ ὁμάδες ἐργασίας ἀπόδωσαν τοὺς πρώτους καρπούς τους, καὶ ἡ συμβολὴ τους ἔγινε ἰδιαίτερα αἰσθητὴ στοὺς τομεῖς καὶ στὰ ὄργανα πού νομιμοποιούνται καὶ ἔχουν γνώμη σὲ περιφερειακὸ ἐπίπεδο, σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα.

2. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

ΤΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ Τμήματα ἀσχολήθηκαν μὲ τὰ Τεχνικο-οικονομικὰ θέματα, πού ἀναφέρονται στὴν ἐπιστῆμη τῆς ἀντίστοιχης ἐιδικότητος καὶ ἐιδικότερα:

- Ὑποδοθήσαν τὴν Δ.Ε. σὲ θέματα τοῦ ἀντίστοιχου κλάδου.
- Συνεργάστηκαν μὲ τὸν ἀντίστοιχο Κλαδικὸ Σύλλογον.
- Ὑπέδειξαν ἐκπροσώπους τοῦ Τ.Ε.Ε. σὲ ἐκδηλώσεις καὶ δι-

εθνῆ Συνέδρια.

- Πρότειναν σειρά ἐπιστημονικῶν σεμιναρίων καὶ ἄλλων ἐκδηλώσεων.
- Πρότειναν καὶ συντόνισαν ὁμάδες ἐργασίας.
- Συντόνισαν τίς ἀντίστοιχες Ἐπιστημονικὲς Ἐπιτροπές καὶ συνεργάστηκαν ἀρμονικὰ μαζί τους, τόσο στὸν μελετητικὸ τομέα, ὅσο καὶ γιὰ τὴν προβολὴ τῆς δουλειᾶς τους πρὸς τὰ ἔξω.

Πάντως ἐπισημαίνονται καὶ δυσχέρειες στὸ ἔργο τῶν Τμημάτων, εἴτε ἀπὸ λόγους λειτουργικῶν τους ἀδυναμιῶν, εἴτε ἐξ αἰτίας ἐλλειποῦς σύνδεσης τους μὲ τὴν Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ.

2.1. Ἐπιστημονικὲς Ἐπιτροπές

Ἦδη λειτουργοῦν 23 Ἐπιστημονικὲς Ἐπιτροπές ἐξαρτημένες ἀπὸ τὰ Ἐπιστημονικὰ Τμήματα καὶ συγκεκριμένα:

- Ὀκτώ (8) μὲ εὐθύνη τοῦ Τμήματος Πολιτικῶν Μηχανικῶν.
  - Τρεῖς (3) μὲ εὐθύνη τοῦ Τμήματος Ἀρχιτεκτόνων Μηχανικῶν.
  - Μία (1) μὲ εὐθύνη τοῦ Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικῶν.
  - Τρεῖς (3) μὲ εὐθύνη τοῦ Τμήματος Ἡλεκτρολόγων Μηχανικῶν.
  - Δύο (2) μὲ εὐθύνη τοῦ Τμήματος Ἀγρονόμων - Τοπογράφων Μηχανικῶν.
  - Δύο (2) μὲ εὐθύνη τοῦ Τμήματος Χημικῶν Μηχανικῶν.
  - Τρεῖς (3) μὲ εὐθύνη τοῦ Τμήματος Μεταλλουργῶν Μηχανικῶν.
  - Μία (1) μὲ εὐθύνη τοῦ Τμήματος Ναυπηγῶν Μηχανικῶν.
- Οἱ Ἐπιτροπές αὐτές, ἂν καὶ παρουσιάσουν ὀρισμένα προβλήματα ἐσωτερικῆς λειτουργίας, στὸ μεγάλο τους ποσοστὸ συντονίζουν μεγάλο ἀριθμὸ ὁμάδων ἐργασίας καὶ βρίσκονται σὲ ικανοποιητικὴ σύνδεση μὲ τὰ ἐπιστημονικὰ Τμήματα.

3. ΜΟΝΙΜΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

ΟΙ ΔΕΚΑ (10) Μόνιμες Έπιτροπές άσχολήθηκαν με Κοινωνικοοικονομικά θέματα και με τὰ Έπαγγελματικά θέματα τών Μηχανικών, όπως αυτά περιγράφονται στις σχετικές απόφασεις τής Δ.Ε., που άφορούν στην σύστασή τους.

Αναλυτικότερα :

— Μετά από άνάλυση του άντικειμένου τους κατάρτισαν προγράμματα έρευνας και μελετών, που ήδη σε μεγάλο βαθμό έχουν υλοποιηθεί από τις αντίστοιχες ομάδες εργασίας που συγκροτήθηκαν.

— Υποβόηθησαν τήν Δ.Ε. με εισηγήσεις για παρεμβάσεις του Τ.Ε.Ε. σε έπικαιρα θέματα με προτάσεις για διάφορες ενέργειες και εκδηλώσεις.

— Πρότειναν και συντόνισαν πολλές ομάδες εργασίας, που οι περισσότερες έχουν ολοκληρώσει τό έργο που τούς άνατέθηκε.

Συνολικά οι δέκα Μόνιμες Έπιτροπές λειτούργησαν κανονικά και ή σύνδεσή τους με τήν Δ.Ε. ήταν ικανοποιητική.

3.1. Όμάδες εργασίας

Μέχρι σήμερα κατά τομείς θεμάτων συγκροτήθηκαν και ολοκλήρωσαν τό έργο τους οι παρακάτω ομάδες εργασίας για :

3.1.1. Κοινωνικοοικονομικά θέματα

3.1.1.1. Θέματα Έρευνας :

1. Άπογραφή τής Γεωλογικής και Μεταλλευτικής Έρευνας στην Έλλάδα.

2. Συγκέντρωση άπογραφικών στοιχείων για τήν Γεωργία και Κτηνοτροφία στην Έλλάδα.

3. Έρευνα για τό τεχνολογικό και έρευνητικό επίπεδο τής Έλληνικής Βιομηχανίας.

3.1.1.2. Για θέματα του Προγράμματος Κοινωνικοοικονομικής Ανάπτυξης :

1. Μελέτη του θέματος: Τά στερεά καύσιμα στην Έλλάδα.

2. Μελέτη του θέματος: Χημεία και Άγροτική Οικονομία — Λιπάσματα — Φυτοφάρμακα.

3. Μελέτη του θέματος: Άγροτική Οικονομία και Άγροτική Έπιχείρηση.

4. Έκμηχάνηση τών Γεωργικών έργασιών.

3.1.1.3. Για θέματα Χωροταξικού Σχεδιασμού :

1. Έρευνα και Τεκμηρίωση βασικών στοιχείων Χωροταξικής Ανάλυσης.

2. Θεσμικό και Διοικητικό πλαίσιο Χωροταξίας.

3. Μελέτη του θέματος: Οι Χωροταξικές και Ρυθμιστικές Πολεοδομικές Μελέτες στην Έλλάδα.

3.1.1.4. Για θέματα Παιδείας :

1. Καταγραφή τής υπάρχουσας κατάστασης στην Άνώτατη Τεχνική, Έπαγγελματική Έκπαίδευση.

1. Καταγραφή τής υπάρχουσας κατάστασης στη Μέση Τεχνική, Έπαγγελματική Έκπαίδευση.

3. Μελέτη του θέματος: Σχολικό Κτίριο.

3.1.1.5. Για θέματα Προστασίας Περιβάλλοντος :

1. Μελέτη άρμοδιοτήτων Μηχανικών για τήν άνάληψη μελετών και κατασκευών τεχνικών έργων προστασίας περιβάλλοντος.

2. Κριτική μελέτης του Υ.Κ.Υ. για τή ρύπανση περιβάλλοντος τής μείζονος περιοχής Πρωτεύουσας.

3. Μελέτη του προβλήματος περιβάλλοντος περιοχής Αίδηψου.

4. Άντιδραστήρες και περιβάλλον.

5. Ένέργεια και περιβάλλον — Υδρογονάνθρακες.

6. Ένέργεια και περιβάλλον — Στερεά καύσιμα.

3.1.1.6. Για θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης :

1. Θεσμικό πλαίσιο τής Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

2. Κοινωνικός έξοπλισμός τής Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η Διοικούσα Έπιτροπή σε μία από τις συνεδριάσεις τής. Στο κέντρο άριστερά ό κ. Ν. Ζαρντινίδης που παρακολούθησε τή συνεδρίαση αυτή εϋθύς μόλις ανέλαβε ύπουργός Δημ. Έργων.

3. Σημερινός ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
4. Μελέτη των άστικών συγκοινωνιών σε σχέση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.
5. Μελέτη του θέματος της Δημοτικής Καθαριότητας και ειδικότερα των άπορριμμάτων.

3.1.2. Για Έπαγγελματικά Θέματα Μηχανικών

3.1.2.1. Για Έπαγγελματικά Θέματα Υπαλλήλων Μηχανικών :

1. Μελέτη του θέματος: Συλλογικές συμβάσεις Ίδιωτικών Υπαλλήλων Μηχανικών.

3.1.2.2. Για Έπαγγελματικά Θέματα Μελετητών Μηχανικών :

1. Κώδικας Φορολογικών Στοιχείων.
2. Έκπληξη Προδιαγραφών — Κώδικας Άμοιβών Ρυμοτομικών, Ρυθμιστικών Χωροταξικών Μελετών.
3. Έκπληξη Προδιαγραφών — Κώδικας Άμοιβών Μελετών Σιδηροδρομικών έργων.
4. Έκπληξη Προδιαγραφών — Κώδικας Άμοιβών για μελέτες Αρχιτεκτονικής εσωτερικών χώρων και διακοσμήσεων.

3.1.2.3. Για Έπαγγελματικά Θέματα Έργοληπτών Μηχανικών :

1. Άπογραφή των κατασκευαστικών γραφείων.
2. Μελέτη της Νομοθεσίας Άσφαλιστικών Ταμείων.
3. Μελέτη θεμάτων σχετικών με την άπασχόληση των Έλλνων κατασκευαστών στις Άραβικές χώρες.

3.1.2.4. Για Θέματα Άσφαλιστικών Ταμείων και Κοινωνικής Πρόνοιας Μηχανικών :

1. Μελέτη άσφαλιστικών θεμάτων Μηχανικών.
2. Μελέτη της παρεχομένης στους Μηχανικούς Ύγειονομικής Περιβάλψεως.

3.1.3. Έπιστημονικά Θέματα :

3.1.3.1. Ειδικότητας Πολιτικών Μηχανικών :

3.1.3.1.1. Θέματα Στατικής :

1. Μετάφραση κανονισμών φορτίσεων, συμβολισμών και προδιαγραφών συντάξεως στατικών μελετών.

3.1.3.1.2. Θέματα Άντισεισμικής Μηχανικής και Τεχνικής Σεισμολογίας :

1. Μετάφραση των άντισεισμικών κανονισμών Βουλγαρίας, Γιουγκοσλαβίας, Η.Π.Α., Άιαπωνίας, Ρουμανίας, Σοβ. Ένώσεως, Τουρκίας.
2. Συγκριτική μελέτη των ύψισταμένων πλέον άντιπροσωπευτικών χαρτών σεισμικής επικινδυνότητας του Έλληνικού χώρου και τόν διαχωρισμό των Οικισμών της χώρας από άπόμεως σεισμικότητας.

3.1.3.1.3. Θέματα Μεταλλικών Κατασκευών :

1. Μετάφραση ξένων Κανονισμών Μεταλλικών Κανονισμών. Έλληνική μετάφραση Βρετανικών Κανονισμών. Β. S. 449, PART 2.

3.1.3.1.4. Θέματα Έδαφομηχανικής και Θεμελιώσεων :

1. Σύνταξη Προδιαγραφών Έδαφοτεχνικών Έρευνών για θεμελίωση κτιρίων.

3.1.3.1.5. Θέματα Ύδραυλικών Έργων :

1. Σύνταξη έπιστημονικής μελέτης — άνακοίνωσης για τόν «Διεθνές Συνέδριο Άρδεύσεων — Στραγίσεων».
2. Μετάφραση κανονισμών I.S.O. σχετικών με τούς άγωγούς.

3.1.3.2. Ειδικότητας Άρχιτεκτόνων Μηχανικών :

3.1.3.2.1. Θέματα Ρυθμιστικών Σχεδίων και Πολεοδομικών Μελετών :

1. Μελέτη τών άρμοδιοτήτων τού Γ.Ο.Κ. στην Έλλάδα σήμερα.
2. Μελέτη άρμοδιοτήτων τών Πολεοδομικών Κανονισμών στην Εύρώπη.

3.1.3.2.2. Θέματα Άρχιτεκτονικής Κληρονομιάς :

1. Έπεξεργασία της μελέτης τού Ύπουργείου Έσωτερικών: Έντοπισμός, καταγραφή και άξιολόγηση Οικισμών δλης της Έλλάδας.

3.1.3.3. Ειδικότητας Μηχανικών Μεταλλείων και Μεταλλουργών :

3.1.3.3.1. Θέματα Μεταλλευτικής Τεχνολογίας :

1. Άπογραφή και άξιολόγηση της δραστηριότητας Μηχανικής παρασκευής τών Μεταλλευμάτων και τών Όρυκτών.

3.1.3.3.2. Θέματα Μεταλλουργικής Τεχνολογίας :

1. Άπογραφή της Μεταλλουργικής και Μεταλλοτεχνικής δραστηριότητας στην Έλλάδα.

4. ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ από τις Έπιτροπές, πού συτήθηκαν για έκτακτα θέματα, πού παρουσιάστηκαν και και οι όποιες ολοκλήρωσαν τόν έργο τους είναι:

4.1. Με εύθונה της Δ.Ε.:

- 4.1.1. Η Έπιτροπή για τόν νέο Άεροδρόμιο Άθηνών.
- 4.1.2. Η Διατμηματική Έπιτροπή μελέτης τού σχεδίου νόμου για τήν άσκηση τού έπαγγέλματος τού Χημικού Μηχανικού.
- 4.1.3. Η Έπιτροπή για τή Σύνταξη τού Σχεδίου Νόμου «Άσφάλεια Έργων — Εύθυνες Μηχανικού».
- 4.1.4. Οι Έπιτροπές μελέτης τού κόστους τού ύπογείου σταθμού αυτοκινήτων στην πλατεία Κλαυθμώνος.
- 4.1.5. Η Έπιτροπή μελέτης τών αίτιών κατάρευσης πολυκατοικίας στην όδδ Σίνα.
- 4.1.6. Η Έπιτροπή για τή σύνταξη σχεδίου νόμου περι ΚΑΜΠΑΕ.
- 4.1.7. Η Έπιτροπή για τόν Κώδικα Άμοιβών Μηχανικών.
- 4.1.8. Η Έπιτροπή σύνταξης τού Σχεδίου Νόμου για τόν Πτυχίο Έργοληπτών Ίδιωτικών Έργων.
- 4.1.9. Η Έπιτροπή για τήν μελέτη τών αίτιών κατάρευσης της πολυκατοικίας στην όδδ Κηφισίας.
- 4.1.10. Η Έπιτροπή μελέτης για «τήν διαδικασία έκδοσης οικοδομικών άδειών».
- 4.1.11. Η Έπιτροπή μελέτης «για τήν σύνταξη κτιριοδομικού κανονισμού για τήν θερμόνωση τών κτιρίων».
- 4.1.12. Η Έπιτροπή για τήν σύνταξη Σχεδίου Νόμου Ύδραυλικών Έγκαταστάσεων».
- 4.1.13. Η Έπιτροπή μελέτης τού θέματος για τήν έγκατάσταση Κέντρου μηχανογράφησης στο Τ.Ε.Ε.
- 4.1.14. Η Έπιτροπή μελέτης τού «Δασικού Κτηματολογίου».
- 4.1.15. Η Έπιτροπή μελέτης «για τόν Χωροταξικό Σχέδιο της Άθηνας».
- 4.1.16. Η Έπιτροπή μελέτης για «τόν νέο Πολεοδομικό και Οικοδομικό Κανονισμό».
- 4.1.17. Η Έπιτροπή μελέτης θεμάτων Ε.Ο.Κ. με πολλές όμάδες έργασίας, από τις όποιες πολλές παρουσιάστη-

καν στο Συνέδριο «Η Ε.Ο.Κ. και οι "Ελληνες Μηχανικοί" που όργωνσε το Τ.Ε.Ε.

4.2. Μέ εϋθύνη τῆς 'Αντιπροσωπείας :

4.2.1. 'Η 'Επιτροπή μελέτης γιά «Τό Θεσμικό Πλαίσιο τοῦ Τ.Ε.Ε.».

4.2.2. 'Η 'Επιτροπή μελέτης γιά «τὸν 'Οργανισμό τοῦ Τ.Ε.Ε.».

4.2.3. 'Η 'Επιτροπή μελέτης γιά «τὸ Νομοσχέδιο περὶ Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.».

4.3. 'Επίσης λειτεϋργησαν 'Οργανωτικές 'Επιτροπές γιά :

4.3.1. Τό Συνέδριο τῆς Ο.Ι.Α. και τὴν ἀντίστοιχη 'Ημερίδα.

4.3.2. Τὴν 'Ημερίδα και τὸ Συνέδριο Συνδυασμένων Μεταφορῶν.

4.3.3. Τό 'Ενεργειακό Συνέδριο.

4.3.4. Τό Συνέδριο «'Η Εὐρωπαϊκή Κοινότητα και οἱ "Ελληνες Μηχανικοί».

4.3.5. Τό 1ο Συνέδριο «γιά τὸν 'Ελληνικό 'Ορυκτό Πλούτο».

4.3.6. Τό Συνέδριο «Οἱ Κατασκευές στήν 'Ελλάδα».

5. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

5.1. Γιά τή ΔΕΠΟΣ

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ τῆς λαϊκῆς στέγης ἀπασχόλησε τὴν παρῶσα Διοίκηση τοῦ Τ.Ε.Ε. και ἔγκαιρα διατύπωσε τὶς ἀπόψεις τῆς γιά τὸ χαρακτήρα τοῦ 'Οργανισμοῦ τῆς ΔΕΠΟΣ και τὴν κοινωνική ἀποστολή ποῦ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκπληρώσει. Οἱ ἀπόψεις τοῦ Τ.Ε.Ε. δὲν λήφθηκαν ὑπόψη. Πρὸς τὸ τέλος τοῦ 1977 ὁ πρόεδρος τοῦ Τ.Ε.Ε. παραιτήθηκε ἀπὸ τὸ Διοικητικό Συμβούλιο τῆς ΔΕΠΟΣ σὲ ἔνδειξη διαμαρτυρίας γιά τὴν ἀδράνεια και τὸ χαρακτήρα τοῦ 'Οργανισμοῦ.

5.2. Γιά τὸ πενταετές πρόγραμμα ἀνάπτυξης

Γιά τὸ Πενταετές Πρόγραμμα 'Ανάπτυξης, τὸ Τ.Ε.Ε. δὲν ἔγινε δυνατό νὰ ἐκφράσει τὶς ἀπόψεις του γιὰτὶ ἔνα τέτοιο πρόγραμμα δὲν δόθηκε ποτὲ ὄχι μόνο στοῦ Τ.Ε.Ε., ἀλλὰ σὲ κανένα κοινωνικό φορέα.

5.3. Νέμος πλαίσιο γιά τὰ Α.Ε.Ι.

Τὸ Τ.Ε.Ε. συνέβαλε ἀποφασιστικά στοῦ νὰ διατυπωθοῦν ἐνισχυτικὲς οἱ κοινὲς θέσεις ὄλων τῶν φορέων ποῦ ἐνδιαφέρονταν γιά τὴ θέσπιση ἐνὸς Δημοκρατικοῦ και σύγχρονου Νόμου Πλαίσιο γιά τὰ 'Ανώτατα 'Εκπαιδευτικά 'Ιδρύματα. 'Ετσι βασική ἦταν ἡ συμβολή τοῦ Τ.Ε.Ε. στήν διαμόρφωση τῶν ἔντεκα κοινῶν θέσεων τῆς ΕΦΕΕ, τοῦ ΕΔΠ τῶν ΑΕΙ, τοῦ Τ.Ε.Ε., τοῦ Πανεπ. 'Ομίλου τῶν Συλλόγων Πολ. Μηχ., 'Αγρ. Τοπ. - Μηχ. κλπ., τῶν 'Ενώσεων 'Ελλήνων Φυσικῶν και Χημικῶν γιά τὴν διαρθρωτική ἀλλαγὴ τῶν δομῶν και τῶν λειτουργιῶν τῆς 'Ανώτατης Παιδείας και τῶν Πολυτεχνειῶν. Καὶ οἱ ἔντεκα κοινὲς θέσεις περιλαμβάνονται στήν πρόταση γιά τὸ Νόμο Πλαίσιο, ποῦ ψήφισε ὁμόφωνα ἡ 'Αντιπροσωπεία και ποῦ προωθήθηκαν μέσα ἀπὸ τὴ δουλιὰ τῆς Μ.Ε. Θεμάτων Παιδείας τοῦ Τ.Ε.Ε.

5.4. Χωροταξικός Σχεδιασμός

Τὸ Τ.Ε.Ε. διεκδίκησε ἀποφασιστικά τὴ συμμετοχή τῶν κοινωνικῶν φορέων τὸν χωροταξικό σχεδιασμό.

'Η συμμετοχή τῶν εκπροσώπων του στοῦ 'Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας εἶναι, στοῦ βαθμοῦ ποῦ ἡ Κυβέρνηση θὰ τὸ ἐπιτρέψει, σημαντικό στοιχείο οὐσιαστικῆς παρέμβασης τοῦ Τ.Ε.Ε. στὸν βασικό γιά τὸ ντόπο μας αὐτὸ τομέα.

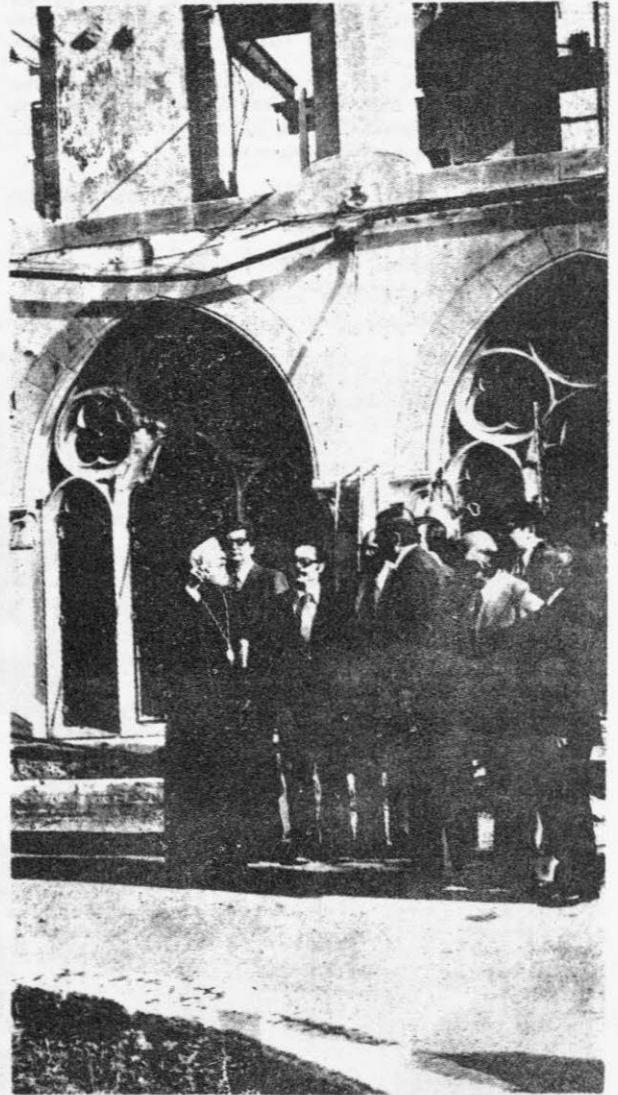
5.5. Συγκοινωνιακό

Τὸ Τ.Ε.Ε. ὁλοκλήρωσε μιὰ προσπάθεια ἀνάλυσης τοῦ συγκοινωνιακοῦ προβλήματος, ιδιαίτερα τῆς 'Αθήνας και ὑπόβαλλε στοῦς ἀρμόδιους ὁλοκληρωμένη πρόταση γιά τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ κυκλοφοριακοῦ προβλήματος τῆς Πρωτεύουσας.

'Ακόμα τὸ Τ.Ε.Ε. δὲν παράλειψε νὰ ἀσκήσει κριτική στήν ἐπιλογή τῆς Κυβέρνησης νὰ προωθήσει τὴ διαπλάτυση τῆς Λεωφόρου Συγγροῦ ἔργο δαπανηρὸ ποῦ ἡ ἀναγκαιότης του δὲν θεμελιωνόταν ἐπιστημονικά και δὲν δικαιολογίταν κοινωνικά.

5.6. 'Αποχέτευση — 'Αντιπλημμυρική προστασία

Τὸ Τ.Ε.Ε., μετὰ τὶς καταστροφικὲς πλημμύρες τοῦ περασμένου Νοέμβρη, ὑπόβαλλε στοῦς ἀρμόδιους κρατικούς φορεῖς ὁλοκληρωμένη πρόταση γιά τὴν ἀποχέτευση τῶν ὀμβρίων και τὴν ἀντιπλημμυρική προστασία τοῦ Λεκανοπεδίου ὕστε-

Τὸ Τεχνικό 'Επιμελητήριο πολλὲς φορές ἐξεδήλωσε τὴ συμπαράστασή του γιά τὴ μαρτυρική Κύπρο. 'Η φωτογραφία ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψη ἀντιπροσωπείας τοῦ Τ.Ε.Ε. στή Λευκωσία στὶς 23.12.76 γιά τὴν ἐπίδοση χρηματικῆς ἐπιταγῆς στοῦ Μακάριο σὰ συμβολὴ στήν ἀνοικοδόμηση τοῦ προεδρικοῦ μεγάρου.

ρα από μελέτη επιτροπής ειδικών επιστημόνων μελών του Τ.Ε.Ε.

5.7. Έθνικό Κτηματολόγιο

Η σημαντική δουλειά του Τ.Ε.Ε. προς την κατεύθυνση θεσμοθέτησης Ένιαίου Κτηματολογίου της Ελλάδος και οι θέσεις του για το θέμα προκάλεσαν γράμμα του προηγουμένου Υπουργού Δημ. Έργων, που ζητούσε να ετοιμάσει το Τ.Ε.Ε. Σχέδιο Νόμου για το Έθνικό Κτηματολόγιο. Ήδη διατυπώνεται η τελική μορφή του Σχεδίου Νόμου και έχει περιληφθεί στα θέματα σε ύπόμνημα του Τ.Ε.Ε. προς τον σημερινό Υπουργό Δημ. Έργων.

5.8. Ανάθεση Μελετών Δημοσίου — Κατασκευή Δημοσίων Έργων

Το Τ.Ε.Ε. αγωνίστηκε για να μη ψηφισθεί ο Κανονισμός για τις Αναθέσεις Μελετών Δημοσίου και ο νόμος περί κατασκευαστών Δημ. Έργων που ψηφίστηκε, αϊφινιδίως απ' την προηγούμενη Κυβέρνηση, έρμηνη των Μηχανικών και των συλλογικών τους οργάνων.

Το Τ.Ε.Ε. ζήτησε, με την ανάληψη των καθηκόντων του, απ' τον νέο ύπουργό Δημ. Έργων την άμεση αναμόρφωση των νόμων που προαναφέρθηκαν, με τη συμμετοχή του Τ.Ε.Ε. και των συλλογικών φορέων των Μηχανικών.

5.9. Πτυχίο Ιδιωτικών Έργων (Μητρώο Κατασκευαστών)

Το Τ.Ε.Ε. προώθησε στο Υ.Δ.Ε. Σχέδιο Νόμου για την καθιέρωση πτυχίου εργοληπτών ιδιωτικών έργων.

5.10. Ασφάλεια Έργων — Εύθυνες Μηχανικών

Έχει προωθηθεί από το Τ.Ε.Ε. στο Υπουργείο Άπασχόλησως και Έργασίας Σχέδιο Νόμου που αφορά στην ασφάλεια των Έργων και τις εύθυνες των Μηχανικών.

5.11. Νέες Γ.Ο.Κ. — Νέες Κτιριοδομικές Κανονισμές

Το Τ.Ε.Ε. συνέβαλλε θετικά τόσο με τη συμμετοχή εκπροσώπων του στις αρμόδιες υπηρεσιακές επιτροπές όσο και με τη συγκεντρωση απόψεων και τη διατύπωση τελικών προτάσεων του Τ.Ε.Ε. για το Νέο Οικοδομικό Κανονισμό καθώς και το Νέο κτιριοδομικό Κανονισμό που έπεξεργάζεται το Υ.Δ.Ε.

5.12. Ασφαλιστικό

Ύστερα από μακρόχρονη έπεξεργασία και επίπονες προσπάθειες ο νέος νόμος περί ΤΣΜΕΔΕ βρίσκεται στην τελευταία φάση της προώθησής του για ψήφιση.

5.13. Στέγαση του ΤΕΕ και των Περιφ. Τμημάτων

Η Διοίκηση του Τ.Ε.Ε. έχει προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για να αποδεσμευθούν τα αναγκαία χρημ. ποσά απ' τα αποθεματικά για την απόκτηση ιδιόκτητης στέγης τόσο του κεντρικού οργανισμού του Τ.Ε.Ε. όσο και των Περιφ. Τμημάτων του.

6. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΑΜΕΣΟΣ ΣΤΟΧΟΣ για το Τ.Ε.Ε. ήταν στο διάστημα 1974—78, η ανάπτυξη του τομέα επιμόρφωσης των μηχανικών που επιδιώχθηκε με διαλέξεις, σεμινάρια, επιστημονικές συζητήσεις, ημερίδες, συνέδρια, εκδόσεις. Έτσι πραγματοποιήθηκαν :

6.1. Διαλέξεις

Καθιερώθηκε, κάθε Τετάρτη απόγευμα να γίνεται μία διά-

λεξη. Στη διάρκεια του 1977 πραγματοποιήθηκαν δεκαεννιά διαλέξεις.

6.2. Σεμινάρια

Αναζωογονήθηκε ο θεσμός των σεμιναρίων και πραγματοποιήθηκαν πέντε σεμινάρια το 1977.

6.3. Συζητήσεις

Όργανώθηκε επίσης μιá συζήτηση με Έλληνες Μηχανικούς και Σοβιετικούς Πολεοδόμους για θέματα Πολεοδομίας.

6.4. Ημερίδες

Σημαντικές επιστημονικές δραστηριότητες του Τ.Ε.Ε. με πλατιά απήχηση ήταν:

ημερίδα ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ την άνοιξη 1977

ημερίδα Τ. ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 1978

ημερίδα ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ 1978

ημερίδα ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ 1978

6.5. Συνέδρια

Ιδιαίτερης σημασίας και γενικότερου επιστημονικού και κοινωνικοοικονομικού ενδιαφέροντος ήταν τα συνέδρια που άργησανε το Τ.Ε.Ε. :

1. Το Συνέδριο για το Ένεργειακό Πρόβλημα της Ελλάδος (Άθήνα 1977).

2. Το 3ο Συνέδριο Σκυροδέματος (Χίος 1977).

3. Το Συνέδριο «Η Εύρωπαϊκή Κοινότητα και οι Έλληνες Μηχανικοί» (Άθήνα 1978).

4. Το Συνέδριο για τις συνδυασμένες μεταφορές (Άθήνα 1938).

5. Το 1ο Συνέδριο για τον Όρυκτο Πλούτο της Ελλάδας (Άθήνα 1978).

Παράλληλα άρχισε η προετοιμασία του συνεδρίου των κατασκευών που προγραμματίζεται για την άνοιξη του 1979.

6.6. Επιστημονικές εκδόσεις

Έκδόθηκαν στα πλαίσια της Μηνιαίας Έκδοσης των τεχνικών Χρονικών αφιερώματα :

Για την Δημόσια Έπιχείρηση Πολεοδόμησης οίκισμου και στέγασης.

Για τη δουλειά του Τ.Ε.Ε. στα Περιφερειακά Τμήματα.

Για τις επιπτώσεις της ένδεχόμενης ένταξης στην Ε.Ο.Κ. στους Έλληνες Μηχανικούς (2 τεύχη).

και ακολούθησε η εργασία για την έκδοση του Λευκώματος για το Ένεργειακό και 2 τευχών με τα πρακτικά του Συνεδρίου τα οποία θα σταλούν σ' όλους τους συναδέλφους Μηχανικούς, που οι συνθήκες δουλειάς τους δέν τους επέτρεψαν να τό παρακολουθήσουν.

7. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ των διεθνών σχέσεων το Τ.Ε.Ε. συμμετέχει απ' ένός στη διεθνή επιστημονικοτεχνική δραστηριότητα (συνέδρια, συμπόσια, σεμινάρια κ.λ.π.), απ' έτέρου αναπτύσσει παραπέρα τις σχέσεις του και βρίσκεται σε αρμονική συνεργασία, με όλους τους διεθνείς οργανισμούς των τεχνικών.

Βρίσκεται σε επικοινωνία με τους μηχανικούς των Άραβικών χωρών και ιδιαίτερα με τους Παλαιστινίους Μηχανικούς

Σοβαρή προσπάθεια καταβάλλεται για την ανάπτυξη των σχέσεων του Τ.Ε.Ε. με τους αντίστοιχους οργανισμούς των Βαλκανικών χωρών, μέσω της COPISEE.

7.1. Γενικά

Το Τ.Ε.Ε. είναι μέλος στους παρακάτω 22 διεθνείς οργανισμούς :

1. ABWASSTERCHNISCHE VEREINIGUNG E.V. BONN
2. ASSOCIATION INTERNATIONALE PERMANENTE DES CONGRES DE LA ROUTE. FRANCE
3. ASSOCIATION INTERNATIONALE DES PONTS ET CHARPENTES, ZURICH
4. CONFERENCE INTERNATIONALE DES GRANDS RESEAUX ELECTRIQUES, FRANCE
5. COMITE EUROPEEN DU BETON, FRANCE
6. CONSEIL INTERNATIONAL DU BATIMENTS POUR LA RECHERCHE L'ETUDE ET LA DOCUMENTATION, HOLLANDE
7. EUROPA NOSTRA, LONDON
8. FEDERATION INTERNATIONALE DES GEOMETRES, WIESBADEN
9. FEDERATION EUROPEENNE D'ASSOCIATIONS NATIONALES D'INGENIEURS (FEANI), PARIS
10. FEDERATION INTERNATIONALE DE DOCUMENTATION, HOLLANDE
11. FEDERATION INTERNATIONALE DE LA PRE-CONTRAINTE, LONDON
12. FORSCHUNGSGESSELLSCHAFT FUR DAS STRASSENWESEN. GERMANY
13. HIGHWAY RESEARCH BOARD. U.S.A.
14. INTERNATIONAL FEDERATION OF AUTOMATIC CONTROL, DUSSELDORF
15. INTERNATIONAL FEDERATION OF HOUSING AND PLANNING, HOLLAND
16. INTERNATIONAL BURGEN INSTITUT, HOLLAND
17. INTERNATIONAL ROAD FEDERATION, SUISSE
18. REUNION DES LABORATORIES D'ESSAIS ET DE RECHERCHES, FRANCE

19. UNION INTERNATIONALE DES ARCHITECTES, FRANCE
20. UNION INTERNATIONALE DES TRANSPORTS PUBLICS (U.I.T.P.). BRUXELLES
21. TECHNISCHE VEREINIGUNG DER CROSS-KRAFTWERKS-BETREIBER E.V., ESSEN
22. WORLD FEDERATION OF ENGINEERING ORGANISATIONS, LONDON

7.2. F.E.A.N.I. (Ευρωπαϊκή Όμοσπονδία Έθνικών Ένώσεων Μηχανικών)

F.M.O.I. (Παγκόσμια Όμοσπονδία των Μηχανικών)

Στόχος της FEANI είναι η μελέτη και η λύση των προβλημάτων των μηχανικών στην Ευρώπη. Συνεργάζεται επίσης με ευρωπαϊκούς ή παγκόσμιους διακυβερνητικούς οργανισμούς (Συμβούλιο Ευρώπης, ΟΟΣΑ, ΕΟΚ (INESCO κ.λ.π.).

Την τελευταία τριετία το ΤΕΕ ανέθεσε την παρακολούθηση του έργου και τις επαφές με τους δυο αυτούς διεθνείς οργανισμούς, στη Μόνιμη Έπιτροπή FEANI - FMOI, στα πλαίσια της οποίας λειτουργούν οι εξής υποεπιτροπές:

1. Υποεπιτροπή εκπαιδευτικών θεμάτων.
  2. Υποεπιτροπή θεμάτων ευρωπαϊκού μητρώου και συνδέσμων με ΕΟΚ.
  3. Υποεπιτροπή θεμάτων περιβάλλοντος.
- Αντίστοιχα με τους τομείς δραστηριότητας της FEANI που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα το ΤΕΕ.

7.3. Σχέσεις ΤΕΕ με το Έλληνικό Τμήμα ICOMOS

Το ΤΕΕ είναι μέλος σε αυτόν τον Διεθνή Όργανισμό, που έχει έδρα το Παρίσι. Το Έλληνικό Τμήμα του ICOMOS άπο-

Οι επιστημονικές εκδηλώσεις του Τ.Ε.Ε. —συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια, διαλέξεις, εκθέσεις— συγκεντρώνουν πάντα το γενικό ενδιαφέρον και παρακολουθούνται με προσοχή από τους εκπροσώπους όλων των κοινωνικών φορέων. Η φωτογραφία από το επιτυχές συνέδριο του Έπιμελητηρίου για την Ε.Ο.Κ. — Φεβρουάριος 1978.

τελείται από 7 μέλη. Έδωσε διάλεξη τον Οκτώβριο του 1973 στην Θεσ)νίκη με θέμα: 'Αναβίωση ιστορικών οικισμών. Συνεδριάζει μία φορά περίπου τό μήνα.

7.4. C.I.B. (Διεθνές Συμβούλιο γιά τήν Κτιριοδομική Έρευνα)

Μέσα στό πλαίσιο τής συνεργασίας του ΤΕΕ μέ τό CIB οργανώνεται τόν Ιούνιο στόν 'Αθήνα (12—14 Ιουνίου) τό 4ο συμπόσιο τής CIB γιά τά πολυόροφα κτίρια μέ θέμα: «Σύγχρονη Τεχνολογία πολυόροφων Κτιρίων». Στο Συνέδριο αυτό θά παρουσιασθούν 50 περίπου ανακοινώσεις ειδικών επισημύων, από 15 χώρες.

7.5. U.I.A.

Στό ΤΕΕ υπάρχει 'Ελληνικό Τμήμα τής Διεθνούς Ένώσεως Αρχιτεκτόνων (U.I.A.). Τό 'Ελληνικό Τμήμα συμμετέχει ενεργά στίς εργασίες τής (U.I.A. σέ παγκόσμιο επίπεδο. Οι χώρες-μέλη τής U.I.A. κατανέμονται σέ 5 ομάδες κατά γεωγραφική ενότητα. Στην Όμάδα II ανήκουν 16 έθνικά τμήματα τών χωρών τής Ανατ. Ευρώπης καί τής Μέσης Ανατολής μεταξύ τών όποιων καί ή 'Ελλάδα. Τό ελληνικό τμήμα συμμετέχει σ' όλες τίς δραστηριότητες τής Όμάδας II καί έχει οργανώσει εκδηλώσεις καί στόν 'Ελλάδα. Επίσης ή 'Ελλάδα εκπροσωπείται στό Κεντρικό Συμβούλιο τής U.I.A. στό Παρίσι (άπό τόν κ. Παν. Τσολάκη) καί έχει αναλάβει τή Γραμματεία γιά τήν Ευρώπη καί τήν 'Αφρική τής Όμάδας Έργασίας «Χώροι Έκπαίδευσης» καί τής «Έπιτροπής Ασκήσεως Έπαγγέλματος».

7.6. Διεθνής δραστηριότητα του Έλληνικού Τμήματος Σκυροδέματος του ΤΕΕ (Ε.Τ.Σ./ΤΕΕ)

(1). Είναι μέλος τών οργανώσεων:

α) F.I.P. Fédération Internationale de la peccoutrainte (Άσכולείται μέ τίς εφαρμογές τής προεντάσεως καί τήν όργάνωση διεθνών Συνεδρίων). Άνά 4ετία τό Ε.Τ.Σ./Τ.Ε.Ε. συντάσσει καί διανέμει στό συνέδρια αυτά ένα τεύχος «Έξαιρετικών Κατσκευών στην Έλλάδα».

β) C.E.B. Comité Europeen du Béton (Άσכולείται μέ τήν σύνταξη ευρωπαϊκού κανονισμού γιά τά έργα Σκυροδέματος).

γ) R.I.L.E.M. Réunion internationale des laboratoires d'essais et de recherches sur les matériaux et les constructions (Άσכולείται μέ τά υλικά καί τήν Τεχνολογία).

(2). Μέ πρωτοβουλία του Ε.Τ.Σ./Τ.Ε.Ε.:

α) Τό Διοικητικό Συμβούλιο τής F.I.P. συνεδρίασε στην 'Αθήνα στίς 13 καί 14 Μαΐου 1976 ως καί οι έπιτροπές Lightweight Concrete (12.5.76) και Special Concrets Structure.

β) Έγινε Γενική Συνέλευση τής C.E.B. τό Μάιο του 1976 στην 'Αθήνα. Άπό 2—9 Μαΐου συνεδρίασαν οι έπιτροπές του C.E.B. καί από 10—12 Μαΐου έγινε ή Γενική Συνέλευση του C.E.B. Όπως είναι γνωστό, ή 3η πλήρης έκδοση του Πρότυπου Διεθνούς Κανονισμού παρουσιάστηκε στην 'Αθήνα κατά τή διάρκεια τής γενικής αυτής Συνελεύσεως, συζητήθηκε τροποποιήθηκε καί ήδη εκδόθηκε.

(3). Η διεθνής αναγνώριση τής επιστημονικής δουλειάς του Ε.Τ.Σ./Τ.Ε.Ε. καί τής αξίας τών προδιαγραφών Τ.Ε.Ε. υλοποιήθηκε μέ τόν διορισμό 13 μελών του Τμήματος σέ αντίστοιχες Έπιτροπές Έργασίας Διεθνών Ένώσεων ως εξής:

Έπιτροπές F.I.P. 2.

Έπιτροπές C.E.B. 7.

Έπιτροπές RILEM 4.

Πρόεδρος τής RILEM γιά τό έτος 1977-78 είναι ό καθη-

8. ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ 1974 — 1978 ΤΟ Τ.Ε.Ε.

8.1. Οργάνωσε τά εξής διεθνή συνέδρια καί επίσκεψεις ξένων τεχνικών :

- 1) Προσύσκεψη Συνεδρίου Έργατών άτυχημάτων, 'Αθήνα — 25—28 Σεπτεμβρίου 1974.
- 2) 2ο Έλληνικό Συνέδριο Σκυροδέματος, Θεσσαλονίκη 28—31 Μαΐου 1975.
- 3) Διεθνές Συνέδριο Προλήψεως Έπαγγελματικών Κινδύνων στό Έργοτάξια, 'Αθήνα 25—26 Σεπτεμβρίου 1975.
- 4) Έλληνικό Συνέδριο Υψηλών Κτιρίων, 'Αθήνα 7—9 Οκτωβρίου 1975.
- 5) Παράλληλες Συνεδριάσεις του CEB καί Έκτελεστική Έπιτροπή τής F.I.P., 'Αθήνα Μάιος 1976.
- 6) Σύνοδος Έπιτροπής WGO του CIB στό ΤΕΕ, 7—8 Ιουνίου 1976.
- 7) Συνέδριο τής U.I.A. «Σύνθεση Έκπαιδευτικών καί Κοινωνικών Έξυπηρετήσεων, 'Αθήνα 2—6 Οκτωβρίου 1976.
- 8) Έλληνική Ημερίδα Συνδυασμένων Μεταφορών, 'Αθήνα 14—15 Οκτωβρίου 1976.
- 9) Τό Ένεργειακό Πρόβλημα τής Έλληνικής Οικονομίας σήμερα, 'Αθήνα 23—28 Μαΐου 1977.
- 10) 3ο Έλληνικό Συνέδριο Σκυροδέματος, Χίος 1—4 Οκτωβρίου 1977.
- 11) Συνέδριο τής ΕΟΚ «Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα καί οι Έλληνες Μηχανικοί», 'Αθήνα — Φεβρουάριος 1978.
- 12) Τό Συνέδριο τής COPISEE Συνδυασμένων Μεταφορών, 17—20 Άπριλίου 1978.
- 13) Τό 1ο Έλληνικό Συνέδριο Ορυκτού Πλούτου, 15—20 Μαΐου 1978.
- 14) Τό Διεθνές Συνέδριο Υψηλών Κτιρίων CIB & S14, 12—14 Ιουνίου 1978.
- 15) Τό Συνέδριο τών Κατασκευών θά πραγματοποιηθεί τήν Άνοιξη του 1979.
- 16) Έπίσκεψη 23 Ρώσων Αρχιτεκτόνων, Μάιος 1978.
- 17) Έπίσκεψη 30 Γερμανών Αρχιτεκτόνων, Μάιος 1978.
- 18) Έπίσκεψεις 4 Ρουμάνων Αρχιτεκτόνων μέ τήν συμφωνία άπαλλαγής από τό ύπουργείο Πολιτισμού καί Έπισημύων.

8.2. Συμμετείχε μέ εκπροσώπους του σέ διάφορα διεθνή συνέδρια καί συναντήσεις ως εξής :

1974 (άπό Σεπτέμβριο) — 53 εκπρόσωποι

1. Άμερική	6
2. Ευρώπη	44
3. Άφρική	3

1975 — 114 εκπρόσωποι

1. Άμερική	4
2. Ευρώπη	106
3. Άφρική	1
4. Άσία	3

1976 — 80 εκπρόσωποι

1. Άμερική	4
2. Ευρώπη	71
3. Άφρική	4
4. Άυστραλία	1

1977 — 50 εκπρόσωποι

1. Άμερική	2
2. Ευρώπη	50
3. Άφρική	2
4. Άσία	4

● Σύνολον Έκπροσώπων 305

9. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε.

ΓΙΑ ΝΑ ΒΟΗΘΗΘΕΙ ή ανάπτυξη τής επιστημονικοτεχνικής δραστηριότητας του ΤΕΕ ή σημερινή Διοίκηση ίδρυσε Γρα-

φείο Τεκμηρίωσης στη Βιβλιοθήκη του ΤΕΕ και βελτίωσε τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης.

9.1. Γραφείο Τεκμηρίωσης

Οι αρμοδιότητές του είναι :

1. Η αναζήτηση των πηγών και η συστηματική παρακολούθησή τους για την εξεύρεση και συγκέντρωση του υλικού που είναι κατάλληλο για την επιστημονική δουλειά του ΤΕΕ.
2. Η αποδελτίωση του σχετικού υλικού από βιβλία, άρθρα περιοδικών, δελτία τεχνικοεπιστημονικά, διαλέξεις και ανακοινώσεις.
3. Η σύνταξη κατά θέμα καρτελλών (δελτίων) με περιλήψεις, κατάλληλα ταξινομημένες και η σύνταξη της βιβλιογραφίας κατά θέμα, ώστε να δίνεται συστηματική και γρήγορη πληροφόρηση στους ενδιαφερομένους.
4. Η αξιοποίηση της αποδελτιωμένης τεκμηρίωσης που στέλνεται στο Τ.Ε.Ε. και άλλα κέντρα ή υπηρεσίες τεκμηρίωσης.
5. Η σύνδεση και συνεργασία με άλλα κέντρα ή υπηρεσίες τεκμηρίωσης που υπάρχουν στην Ελλάδα και στις ξένες χώρες.
6. Η αξιοποίηση του υλικού (βιβλίων, περιοδικών, κλπ.) της Βιβλιοθήκης, που είναι χρήσιμο για τις Επιτροπές του Τ.Ε.Ε.
7. Η συγκέντρωση, αποδελτίωση και διάθεση στους ενδιαφερομένους του Επιστημονικού Έργου και της δραστηριότητας του Τ.Ε.Ε.

9.2. Η Βιβλιοθήκη

Η Βιβλιοθήκη τέθηκε στη διάθεση όλων των συναδέλφων, και των σπουδαστών του Πολυτεχνείου έγινε δανειστική και συνδέθηκε με βιβλιοθήκες του εξωτερικού από τις οποίες μπορεί να παίρνει φωτοαντίγραφα κάθε μελέτης ή βιβλίο που θα ενδιέφερε τους συναδέλφους.

Έτσι η κίνηση της Βιβλιοθήκης έχει ως εξής:

Ίδιότητα αναγνωστών	Φεβρ. '78	Μάρτ. '78
Μηχανικοί	313	352
Φοιτητές	91	147
Επιστήμονες (εκτός μηχανικών)	38	48
Αναγνώστες άκαθόριστης ειδικότητας	13	23
Συνολική κίνηση	465	570
Δανεισμός βιβλίων	324	571

10. ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ Προτυποποίησης του Τ.Ε.Ε. είναι τμήμα της Ε.Ν.Ο. που ιδρύθηκε στα 1932 και εργάζεται από τότε —με διακοπή στα χρόνια του πολέμου— στον τομέα τυποποίησης.

Από το 1976 η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ αποφάσισε την αναδιάρθρωση του μηχανισμού τυποποίησης και καθόρισε το αντικείμενο της επιτροπής ΕΝΟ με στόχο την ασφάλεια των εργαζομένων, την προστασία του καταναλωτικού κοινού, την υποβοήθηση του έργου των τεχνικών και την ανάπτυξη της πρόσφορης για τις ελληνικές συνθήκες τεχνολογίας δίνοντας προτεραιότητα στην εκπόνηση κανονισμών.

Με την ίδρυση του ΕΛΟΤ (Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης) το Τ.Ε.Ε. συμμετέχει στα όργανα της διοίκησης του καθώς και στις τεχνικές επιτροπές συντάξεως των σχεδίων ελληνικών προτύπων με εκπροσώπους του και ακόμα έχει συνεχή επαφή μαζί του, μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών, υποβοηθώντας το έργο του.

Για το 1977 προγραμματίστηκαν 36 ομάδες εργασίας για θέματα τυποποίησης και ήδη αρκετές ολοκλήρωσαν το έργο τους. Για το 1978 δόθηκε προτεραιότητα για προδιαγραφές και κανονισμούς στον τομέα ΚΑΤΟΙΚΙΑ.

Επίσης η Επιτροπή ΕΝΟ δημιούργησε ένα πλήρες ΕΙ-

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΩΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ

Η έκδοτική προσπάθεια του Επιμελητηρίου επιβραβεύτηκε πρόσφατα με το βραβείο που απένειμε στις 25.3.78 το ανώτατο πνευματικό ίδρυμα στο ΤΕΕ για την έκδοσή του «Πρώτοι Έλληνες Τεχνικοί Επιστήμονες Περίοδου Απελευθερώσεως».

ΔΙΚΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ Αρχείο Προτύπων που ενημερώνεται με δαπάνες του ΤΕΕ και είναι το μοναδικό που ύφίσταται μέχρι σήμερα στην Ελλάδα. Ήδη ο ΕΛΟΤ δημιουργεί ένα ακόμη στα πλαίσια των υπηρεσιών του, και το ΤΕΕ υποδοχθεί την προσπάθειά του.

11. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΤΟ Τ.Ε.Ε. δούλεψε προσκατελισμένο αμετάθετα πάνω στις αρχές του Προγράμματος του κι αυτή τη στιγμή επαναθεβαιώνει την προσήλωση της Διοίκησης του στις αρχές και τους στόχους, που ενέκριναν με τη μεγάλη πλειοψηφία τους στις πρώτες μετά τη δικτατορία εκλογές του Τ.Ε.Ε. οι Έλληνες Μηχανικοί.

Αρχές και στόχους που αποτέλεσαν κι αποτελούν τη δύναμη και που εκφράζουν την ενότητα όλων των εργαζομένων Μηχανικών στην προσπάθεια υλοποίησης του Προγράμματος της Δημοκρατικής Συνεργασίας.

Είναι αλήθεια ότι σήμερα υπάρχει ένα Τεχνικό Επιμελητήριο, καταξιωμένο στη συνείδηση του λαού, που αγωνίζεται με συνέπεια για το συμφέρον του τόπου αλλά και για τα συμφέροντα των Ελλήνων Μηχανικών που αποτελούν στη σημερινή φάση κομμάτι του εργαζόμενου λαού μας.

Η συστηματική προσπάθειά του υποβοήθησης του έργου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι ίσως ένα παράδειγμα της τέλει της του συμβολής.

ΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΕ

Σε αυτό τό τεύχος που περιλαμβάνει αναδρομές και στοιχεία από την ιστορία του ΤΕΕ και των μηχανικών θα ήταν παράλειψη να μην θυμηθούμε επίσης ότι η φετινή χρονιά είναι η 55η από την ίδρυση του Έπιμελητηρίου τό 1923. Και άκόμη να μην παραθέσουμε μία σειρά από χρήσιμες σχετικές πληροφορίες για τούς μηχανικούς και τό ΤΕΕ. Τά στοιχεία αυτά είχαν την κλωσύνη να

Ίστορικά στοιχεία καί επίκαιρες πληροφορίες

Έπιμέλεια του συνάδελφου
ΓΙΑΝΝΗ ΨΟΥΝΗ Π.Μ.

δώσουν στό Ε.Δ. κυρίως ό παλιός Γεν. Διευθυντής του Τ. Ε.Ε. κ. Σωτήρης Κωτσανάς καθώς και ό σεβαστός συνάδελφος Δ. Ευστρατιάδης Π.Μ., ό δημιουργός του Γραφείου Προτυποποίησης ΕΝΟ/ΤΕΕ, οι υπηρεσίες του Τεχνικού Έπιμελητηρίου Ελλάδος και τέλος ή «Ένωση Έλληνίδων Μηχανικών» (που πρόσφατα ιδρύθηκε) για τις γυναίκες μηχανικούς.

ΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ Έλληνες διπλωματούχοι Μηχανικοί άποφοίτησαν από τό Ε. Μ.Π. τό 1890. Ό αριθμός τους δέν ξεπερνούσε τούς 13 και γύρω από τό νούμερο αυτό κυμαίνονταν μέχρι τό 1910. Τότε άποφοίτησαν από τό Ε. Μ.Π. 17 και τό 1919 48!

Όμως παρά τό περιορισμένο του αριθμού τους οι Μηχανικοί τότε δέν έβρισκαν εύκολα έπαγγελματική άπασχόληση και παρέμεναν άνεργοι για χρόνια. Τό κράτος όταν τούς προσελάμβανε (μέ βαθμό Γρμματέως) τούς έδινε μισθό 240 δρχ. τό μήνα.

Τό 1908 συστήθηκε ό Σύλλογος των Μηχανικών του Πολυτεχνείου με πρώτο Πρόεδρο τόν Ι. Θεοφάνη και με βασική έπίδιωξη να βρísκει άπασχόληση στους νέους άποφοίτους Μηχανικούς, οι όποιοι παρέμεναν άνεργοι λόγω της ύποτυπώδους τεχνικής ύποδομής της χώρας. Άξίζει να σημειωθεί ότι ό Σύλλογος αυτός έπανηγύρισε σαν έπιτυχία του τό γεγονός ότι βρήκε έργασία σε δύο νέους μηχανικούς στο Χαρτούμη!

Άλλοι σύλλογοι μηχανικών που ίδρύθηκαν στη συνέχεια ήταν ό «Έλληνικός Πολυτεχνικός Σύλλογος» και ό «Σύνδεσμος Έλλήνων Μηχανικών» οι όποιοι μαζί με τόν «Σύλλογο των μηχανικών του Πολυτεχνείου» αποτέλεσαν τήν «ΓΕΝΙΚΗΝ ΕΝΩΣΙΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ».

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ του 1922 ύπό τήν ήγεσία του στρατηγού Πλαστήρα στην προσπάθειά της να συγκροτήσει τό κράτος τό όποίο είχε όδηγηθεί στο χείλος της καταστροφής μετά τη Μικρασιατική καταστροφή, ζήτησε τη γινώμη του φορέως των έπιστημόνων. Ό ύπουργός συγκοινωνίας της έποχής έκείνης Α. Σακελλαρόπουλος σε συνάντη-

σή του τό Δεκέμβριο του 1922, με τό προεδρείο της Γενικής Ένώσεως Έλλήνων Έπιστημόνων Μηχανικών ευχαρίστως άπέδέχτηκε τήν προσφορά των Συλλόγων που άποτελούσαν τήν Ένωση, για να ύποβάλλουν προτάσεις στην Κυβέρνηση, στα τεχνικά θέματα της χώρας, τά όποία αντιμετώπιζε τότε ή Έπανάσταση ή όποια «έδει να χαράξει νέας όδους εις τήν διοίκησιν, άς θα άκολουθήσουν ει μέλλουσαι κομματικές Κυβερνήσεις και ότι όφείλει ό Τεχνικός Κόσμος, διά των Συλλόγων του, να έλθη άρωγός του έργου της Έπαναστάσεως παρέχων τήν πεφωτισμένη γνώμη του επί των μεγάλων ζητημάτων της χώρας».

Μετά τήν δήλωση αυτή του Υπουργού Συγκοινωνίας συγκλήθηκε γενική Συνέλευση της Γενικής Ένώσεως Έλλήνων Έπιστημόνων Μηχανικών στις 11.1.1923 ύπό τήν προεδρία του Μ. Οικονόμου όπου άποφασίστηκε ή Ένωση: «ΝΑ ΕΙΣΦΕΡΗ ΤΑΣ ΤΕΧΝΙΚΑΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΓΝΩΜΟΔΟΤΟΥΣΑ ΑΠΟ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΗΘΕΛΕ ΘΕΣΕΙ ΥΠ' ΟΥΙΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΙΣΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ».

Η Έπανάσταση άφου υιοθέτησε τήν άπόφαση αυτή έξέδωσε τό από 1.)23. 11.1923 Ν.Δ. «περί συστάσεως Τεχνικού Έπιμελητηρίου Ελλάδος».

Τό Τ.Ε.Ε. στα πρώτα του βήματα έλειπούργησε άθόρυβα αλλά άποδοτικά. Οι κυριώτερες γνωμοδοτήσεις του αναφέρονται: στον τρόπο κατασκευής του Λιμένος Πειραιώς, τήν άποκομιδή των άπορριμάτων του Δή-

μου Άθηνών, τόν τρόπο άνεγέρσεως Σχολικών Κτιρίων, τό Ένοικιοστάσιο, τήν ίδρυση Ραδιοφωνίας, τήν αντιμετώπιση των προβλημάτων που έδημιουργήθηκαν από τούς σεισμούς της Κορίνθου τό 1928, τήν Όδοποιία, τά άποξηραντικά έργα Στρυμώνα, Φιλίππων και Θεσσαλίας, τήν έκμετάλλευση των ύδρευτικών δυνάμεων της Χώρας, τό συντελεστή άποσβέσεως βιομηχανικών έγκαταστάσεων, τή σύμβαση ήλεκτροφωτισμού και μεταφορών της Άθήνας κ.λ.π.

ΓΙΑ ΤΟ τελευταίο θέμα, τήν περιλάλητη σύμβαση «Πάουερ» ή όποια καταρτίστηκε και ύπογράφη από τήν Κυβέρνηση με κάθε μυστικότητα, τό Τ.Ε.Ε. δέν ήδυνήθη να έκφράσει έγκαίρια γνώμη. Όταν όμως τό κείμενο της συμβάσεως αυτής δημοσιεύτηκε στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως τό Τ.Ε.Ε. ζήτησε από τό Υπουργείο Συγκοινωνίας σχετικά στοιχεία. Η αίτησή του όμως, έπεστράφη από τό Υπουργείο σαν ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ, προφορικά δε άπειλήσε ό Υπουργός ότι θα διαλύσει τό ΤΕΕ.

Τελικά όταν ή άποικιακή αυτή σύμβαση εισήχθη στη Βουλή για έπίκυρωση δέχθηκε — με βάση τις άπόψεις που διατύπωσε τό Τ.Ε.Ε. — τά σφυροκοπήματα της αντιπολίτευσης όπότε και ή Κυβέρνηση αναγκάστηκε να δηλώσει στη Βουλή, ότι θα καταβάλει προσπάθεια βελτιώσεως των όρων της συμβάσεως!

ΤΑΘΜΟ στην ιστορία του ΤΕΕ άποτελέσε ή έκλογή τό 1931 ως Προέδρου του του Γερουσιαστή και Καθηγητή του ΕΜΠ Νίκου ΚΙΤΣΙΚΗ, ό όποιος παρά τούς περιορισμένους οικονομικούς πόρους κατορθώνει να έκδώσει

από 1.1.1932 το «ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ».

Επίσης από τον Δεκέμβριο 1931 έως τον Απρίλιο 1932 οργανώνονται 21 διαλέξεις του ΤΕΕ για την έρευνα των μεγάλων Τεχνικών ζητημάτων της Χώρας.

Τις διαλέξεις αυτές παρακολούθησε τακτικά και με έντονο ενδιαφέρον το σύνολο της πολιτικής, πνευματικής και

οικονομικής ηγεσίας του τόπου.

Οι διαλέξεις δίνονταν Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή στην αίθουσα της Αρχαιολογικής Έταιρίας. Μια Πέμπτη στις 9 το πρωί στον Πρόεδρο του ΤΕΕ Ν. Κιτσική τηλεφωνεί ο ίδιος ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως, ο ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ότι Έθνικοί Λόγοι του επιβάλουν να φύγει την επομένη στο Έξωτερικό για να λάβει

μέρος στη συνεδρίαση της Κοινωνίας των Εθνών στη Γενεύη αλλά και δεν θέλει να χάσει την αυριανή διάλεξη. Τί μπορεί να γίνει ρωτά. Και ο Ν. Κιτσικής απαντά «να την κάνουμε σήμερα κ. Πρόεδρε». Μέσα σε δυο ώρες πολυγραφούνται σχετικές ανακοινώσεις, επιστρατεύεται όλο το τότε προσωπικό του ΤΕΕ και επιδίδονται οι σχετικές ειδοποιήσεις σε 500 περίπου τακτικούς άκροατές των διαλέξεων.

Τ.Ε.Ε.: ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ, ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ, ΜΕΛΗ

ΑΛΛΑ θα ξανάθουμε στα πρώτα δήματα του Έπιμελητηρίου.

Όταν ιδρύθηκε το ΤΕΕ άπασχολούσε μόνο μία υπάλληλο. Η πρώτη αυτή υπάλληλο του Έπιμελητηρίου ονομαζόταν Άγγελουπούλου. Μέχρι τέλους της δεκαετίας του 30 οι υπάλληλοι του ΤΕΕ είχαν φθάσει τον αριθμό 5.

Με τον ίδιο σχεδόν ρυθμό αύξηθηκε ο αριθμός των υπαλλήλων και κατά τις δύο επόμενες δεκαετίες. Πιο συγκεκριμένα κατά τη δεκαετία 30 — 40 διωρίστηκαν στο Έπιμελητήριο άλλοι τρεις υπάλληλοι και κατά την δεκαετία 40 — 50 5 υπάλληλοι. Έτσι στα τέλη του 50 ο συνολικός αριθμός των υπαλλήλων του ΤΕΕ ήταν 13.

Στις επόμενες δύο δεκαετίες καθώς ο ρόλος του ΤΕΕ σαν Τεχνικού Συμβούλου της Πολιτείας απαιτούσε ολοένα και μεγαλύτερο όγκο εργασίας σε συνδυασμό με την αλματώδη αύξηση των μελών του και νέα αύξηση του αριθμού των υπαλλήλων του.

Έτσι στα τέλη της δεκαετίας 50 — 60 ο αριθμός των υπαλλήλων έγινε 39 ενώ μέσα στη δεκαετία 60 — 70 διωρίστηκαν 50 υπάλληλοι μερικοί των οποίων άποχώρησαν.

Ο πραγματικός όμως αριθμός των ανθρώπων που εργάζονται στο έπιμελητήριο και προσφέρουν υπαλληλική εργασία είναι πολύ μεγαλύτερος γιατί υπάρχουν άνθρωποι — μηχανικοί κατά πλειοψηφία — που εκτός από τις άλλες πολύτιμες τεχνικές τους υπηρεσίες προσφέρουν και υπαλληλική εργασία.

ΠΡΙΝ 25 χρόνια το 1953 — 54 ο προϋπολογισμός του Έπιμελητηρίου είχε έσοδα 1.529.000 δρχ. και έξοδα 1.757.618. Μετά μία δεκαετία το 1963 τα ποσά αυτά παρουσιάζονται 10πλάσιασμένα — 15.545.000 έσοδα και 15.545.000 έξοδα. Το 1973 τα αντίστοιχα νούμερα είναι 74.860.000 και 161.860.000. Το σοβαρό αυτό έλλειμμα ίσοσκελίστηκε στα επόμενα 4 χρόνια και ο περυσινός προϋπολογισμός παρουσιάζεται απόλυτως ίσοσκελισμένος στο ποσό των 133.140.000 δρχ.

Ο ΠΡΩΤΟΣ αριθμός μελών του Έπιμελητηρίου που τέθηκε υπ' όψη του

Ε.Δ. ήταν το 1926 1.070 μέλη, το 1927 1.192 μέλη, το 1928 1.291, το 1930 1.518 και το 1932 1.775. Από τους 1.775 μηχανικούς του 1932 οι 803 ήταν Π. Μηχανικοί, οι 201 Μηχανολόγοι — Ηλεκτρολόγοι, οι 194 Αρχιτέκτονες, οι 171 Τοπογράφοι κλπ. Το 1947 ο αριθμός των μελών του

Έπιμελητηρίου έφθασε στους 3.691. Το 1957 στους 5.460. Το 1967 στους 10.168 και το 1977 στους 23.096. Δηλαδή, στη τελευταία 20ετία (1957 - 1977) παρουσιάστηκε μία έντυπωσιακή αύξηση του αριθμού των Έλλήνων μηχανικών, που από 5.460 το 1957 έφθασαν στους 23.096 το 1977. Έ-

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΤΑΜΕΛΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΤΟΣ Ζ'   ΑΘΗΝΑΙ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1906   ΑΡΙΘ. 6

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νεκρολογία — Αναστάσιος Κ. Χρηστομάνος, υπό Δημ. Ε. Τσακαλιώτου.
 Η Ύψις Ήρακλεία και η σμίρας αυτής, υπό Σ. Α. Παπαθανασίου.
 Το μεγαφώνον, υπό Γ. Π. Β.
 Τριχοτομία γωνίας, υπό Κ. Νέστον.
 Περί μεταλλευμάτων του ύδατος εν τη ανατολική Μικρῇ Ἀσίᾳ, υπό Α. Κορδέλλα.
 Ποικίλα, υπό Ν. Β. Σ.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Κ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΣ

Was vergangen, kehrt nicht wieder!
 Aber — ging es leuchtend nieder,
 Leuchtet noch zurück.

Η Έλληνική εικοστήμη θρηνεί ένα των ζωοτέρων αυτής εργατών. Ο γράφων τὰς γραμμάς τανίας ηγγάγησε και έσειβάθη ίσα πατρι τόν Αναστάσιον Χρηστομάνον, ώστε σχεδόν

Χημείας και έγένετο ιδρυτής του πρώτου εν Έλλάδι Χημείου, δι' άκαμάτου δέ φιλοπονίας

Ο «Έλληνικός Πολυτεχνικός Σύλλογος» εξέδιδε το περιοδικό «Αρχιμήδης». Στη φωτογραφία φύλλο του 1906.

χουμε έναν υπερτριπλασιασμό του αριθμού των μελών του ΤΕΕ στην περίοδο αυτή.

Στην προηγούμενη 20ετία (1937 - 1957) ο αριθμός των 2.490 μελών του ΤΕΕ στο 1937, το 1957 φθάνει στους

5.460, δηλαδή μόλις και μετά βίας κατορθώνει να διπλασιασθεί.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

Οι αριθμοί που προαναφέραμε αφορούν το σύνολο των Έλλήνων μηχανικών, αλλά πόσοι από αυτούς είναι άνδρες και πόσες γυναίκες; Με το ερώτημα αυτό ασχολήθηκε η «Ένωση Ελληνίδων Μηχανικών» που είχε την καλωσύνη να μας στείλει ένα σύντομο σχετικό άρθρο με στοιχεία που συγκεντρώθηκαν με ευθύνη της Ε.Ε.Μ. :

Η ΕΝΩΣΗ Έλληνίδων Μηχανικών στα πλαίσια μιάς προσπάθειας που έκανε για να συλλέξει στοιχεία και πληροφορίες για τις πρώτες Έλληνίδες Μηχανικούς, διεπίστωσε την μεγάλη αύξηση των γυναικών που αποφοίτησαν από τα ανώτατα Τεχνολογικά Ίδρυματα ιδιαίτερα κατά τα τελευταία χρόνια, γεγονός που δείχνει τον διευρυνόμενο και ουσιαστικό ρόλο των γυναικών στην οικονομική και κοινωνική ζωή του τόπου.

Από τις γυναίκες μηχανικούς πρώτη η Έλενη Κανελλοπούλου τελείωσε Αρχιτέκτων στο ΕΜΠ το 1923. Ακολούθησε η Σοφία Ζαραφίδου, Τοπογράφος το 1924, και αργότερα η Μαργαρίτα Λεοντίδου, Αρχιτέκτων το 1926, η Ερικήτη Ίωαννίδου, Αρχιτέκτων το 1927 και η Χαρίκλεια Τζώνη, Χημικός Μηχανικός το 1928.

Το έτος 1934 στα μέλη του ΤΕΕ υπάρχουν μόνο 5 γυναίκες μηχανικοί σε σύνολο 2.047 μελών. Δηλαδή, οι γυναίκες μηχανικοί αποτελούσαν ένα μικρό ποσοστό 0,24% του συνόλου των μηχανικών της εποχής εκείνης.

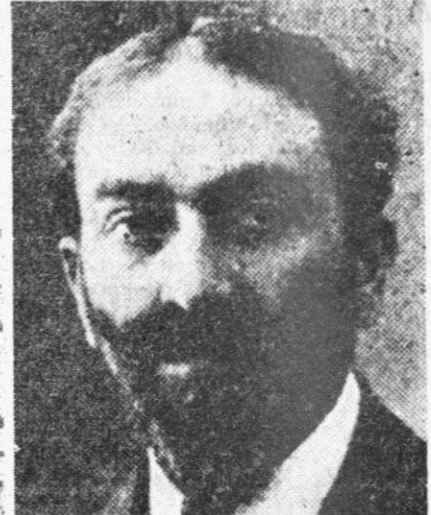
Έπειτα από στατιστικές που έγιναν με βάση έπετηρίδες συλλόγων μηχανικών και στοιχεία που έδωσε στην Ένωση Ελληνίδων Μηχανικών το Τμήμα του ΤΕΕ, προέκυψε ότι έχει σημειωθεί πολύ μεγάλη αύξηση στις γυναίκες μηχανικούς σε σχέση με το παρελθόν. Συγκεκριμένα, και ανάλογα με τις ειδικότητες το μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών εμφανίζεται στους Αρχιτέκτονες, όπου οι γυναίκες αποτελούν το 35,07% του συνόλου τους. Μικρότερα ποσοστά γυναικών εμφανίζονται στους άλλους συλλόγους. Στους Τοπογράφους Μηχανικούς οι γυναίκες αποτελούν το 7,26%, στους Πολιτικούς Μηχανικούς το 4,38%, στους Μεταλλειολόγους — Χημικούς και συναφείς ειδικότητες το 1,19% και στους Μηχανολόγους — Ηλεκτρολόγους και συναφείς ειδικότητες το 0,74%.

Συνολικά, οι γυναίκες μηχανικοί όλων των ειδικοτήτων ανέρχονται σήμερα σε 2244. Στο σύνολο των μελών του ΤΕΕ που ανέρχεται σε 23.096, ο αριθμός αυτός αποτελεί ποσοστό 10% περίπου.

Οι γυναίκες μηχανικοί εργάζονται σε φορείς δημόσιους ή ιδιωτικούς, ως ελεύθεροι επαγγελματίες και στην τεχνική εκπαίδευση με μεγάλη επιτυχία.

Η Ένωση Ελληνίδων Μηχανικών πιστεύει ότι η παράθεση των στοιχείων αυτών, αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον

σήμερα με την αναγνώριση του ρόλου των γυναικών σε όλους τους τομείς της επαγγελματικής και κοινωνικής ζωής.

Άριστερά: Ο πρώτος Πρόεδρος του Έλληνικού Πολυτεχνικού Συλλόγου, Καθηγητής Ανδρέας Κορδέλλας (1836-1909), εμπνευστής και συνεργάτης του περιοδικού «Αρχιμήδης». Δεξιά: Ο πρώτος Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου και υπεύθυνος για την σύνταξη του περιοδικού, Ηλίας Αγγελόπουλος (1859-1932). (Και οι τρεις φωτογραφίες του άρθρου αυτού έχουν παρθεί από την εργασία για τα πρώτα ελληνικά περιοδικά των βετικίων επιστημών του Δρος Ι. Δ. Κονδύλη χημικού — τ. προέδρου της Ε.Ε.Χ.).

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ ΜΕΛΩΝ ΤΕΕ ΣΤΙΣ 31.12.77

Α/Α	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΣΥΝΟΛΟΝ	ΣΥΝΟΛΟΝ
		ΜΕΛΩΝ ΤΗΝ	ΜΕΛΩΝ ΤΗΝ
		31.12.1976	31.12.1977
1.	Πολιτικοί Μηχανικοί	7.761	8.373
2.	Αρχιτέκτονες Μηχανικοί	4.009	4.705
3.	Τοπογράφοι — Άγρονόμοι και Τοπογράφοι Μηχανικοί	1.587	1.736
4.	Μηχανολόγοι — Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί	3.123	3.267
5.	Μηχανολόγοι Μηχανικοί	1.041	1.154
6.	Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί	1.120	1.257
7.	Χημικοί Μηχανικοί	1.261	1.347
8.	Μεταλλειολόγοι — Μεταλλουργοί Μηχανικοί	485	530
9.	Μεταλλογνώσται — Μηχανικοί	1	1
10.	Ναυπηγοί Μηχανικοί	96	97
11.	Ναυπηγοί Μηχανικοί Πλειόων Ειδικοτήτων	51	89
12.	Ηλεκτρονικοί Μηχανικοί	64	81
ΣΥΝΟΛΟΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΜΕΛΩΝ		20.943	23.096

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΕΕ
- ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΕΕ

ο ρολος τους και
οι υπηρεσίες που
προσφέρουν στην
επιστημονική
πληροφόρηση
των μηχανικών

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΤΕΕ

‘Ο έκσυγχρονισμός της στην τελευταία τριετία και οι έξυπηρετήσεις που εξασφαλίζει στους αναγνώστες της

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ του Τ.Ε.Ε. ιδρύθη-
κε και στεγάστηκε σ’ ένα χώρο
4Χ5. Τα περιοδικά που διέθετε ήταν
ελάχιστα, κυρίως για έργα Παλ. Μη-
χανικού και από ελληνικά τεχνικά πε-
ριοδικά τὸ «Έργα» και τὸ «Άρχιμή-
δης».

Γιὰ βιβλία προερχόντουσαν ἀπὸ δω-
ρεές μηχανικῶν ποὺ ἀνήκανε στὶς συλ-
λογές τους. ‘Ο χωρισμὸς τους γινόταν
κατὰ ἐπιστήμη, χωρὶς βαθύτερη ἀνάλυ-
ση τοῦ περιεχομένου τους, ἔτσι ποὺ ἡ
ἀξιοποίησή τους ἦταν ἐλλιπής.

Οἱ ἀναγνώστες ἦταν ἐλαχιστώτατοι
καὶ αὐτὸ ὀφειλόταν σ’ ἕνα βαθμὸ στὴν
δυστότητα δημοσιεύσεως ἀξιόλογων ἀ-
τομικῶν συλλογῶν.

Γιὰ τὴν παραπέρα ἀνάπτυξη τῆς Βι-
βλιοθήκης καὶ τὴν τακτοποίηση τοῦ πα-
ληοῦ ὑλικοῦ προσλήφθηκε τὸ 1962, εἰ-
δικὸς βιβλιοθηκονόμος. Τὴν ἴδια χρο-
νιά ἐγίνε ἡ ἐκκαθάριση τοῦ ὑλικοῦ τῆς
Βιβλιοθήκης ὅποτε καὶ τὰ παλὰ βι-
βλία δωρίσθηκαν στὴν Ἑθνικὴ Βιβλιο-
θήκη.

‘Ο χώρος ὅπου στεγαζόταν ἡ Βιβλιο-
θήκη ὡς τότε, δηλαδὴ στὴν αἴθουσα
συνεδριάσεων τῆς Δ.Ε., στὴν ὁδὸ Κο-
λοκοτρώνη 4, ἦταν πολὺ μικρὸς καὶ
ἔτσι γιὰ τὴν τακτοποίηση τῶν περιο-
δικῶν τὸ 1964, χρησιμοποιήθηκε μιὰ
ἄλλη αἴθουσα, στὴν ὁδὸ Κολοκοτρώνη
15.

Μετὰ ἀπὸ τὴν μεταφορὰ τῆς Βιβλιο-
θήκης στὴν ὁδὸ Καρ. Σερβίας 4 (6ος
ὄροφος), τὸ 1965 γίνεται καταγραφή
ὅλων τῶν βιβλίων καὶ δημιουργεῖται τὸ
νέο μητρώο ποὺ περιλαμβάνει ὅλα τὰ
παλὰ καὶ νεοεισαγόμενα ἀπὸ τότε καὶ
μετὰ βιβλία. Αὐτὸ τὸ μητρώο ἰσχύει
καὶ σήμερα.

Συγχρόνως ἀρχίζει ἡ συστηματικὴ ἐ-
πεξεργασία τοῦ ὑλικοῦ μὲ τὴν βοήθεια
κατὰ καιροὺς εἰδικευμένου πρόσθετου
προσωπικοῦ. Ἡ κίνηση τῆς Βιβλιοθή-
κης εἶχε παρουσιάσει αὐξησὴ κατὰ δι-
αστήματα. Ἀνασταλτικὸς παράγοντας
τῆς ἀνοδικῆς αὐτῆς πορείας στάθηκε
ἡ μετατροπὴ τῆς Βιβλιοθήκης σὲ μὴ
δανειστικὴ, πράγμα ποὺ ἐπείρασε βα-
θεῖα τὴν μετέπειτα λειτουργία της.

Τὸ 1965—1967 γίνεται μεγάλη
προσπάθεια ἐκσυγχρονισμοῦ τοῦ ὑλι-
κοῦ τῆς Βιβλιοθήκης, μὲ παραγγελίες
πολλῶν βιβλίων καὶ περιοδικῶν ἀπὸ τὸ
ἐξωτερικόν.

Στὴ συνέχεια, τὸ 1970 μεταφέρεται
καὶ πάλι, ξέχωρα αὐτὴ τὴ φορὰ ἀπὸ
τὰ ὑπόλοιπα γραφεῖα τοῦ Τ.Ε.Ε., στὴν
ὁδὸ Λέκκα 23—25, ὅπου εἶναι καὶ ἡ
σημερινή της θέση.

Αὐτὴ ἡ μετακόμιση στάθηκε αἰτία
διακοπῆς τῆς λειτουργίας τῆς Βιβλιο-
θήκης γιὰ διάστημα μεγαλύτερο ἀπὸ
ἕνα χρόνο. Τὸ Δεκέμβριο τοῦ 1971

ξαναλειτούργησε, ἀλλὰ μόνον σὰν ἀνα-
γνωστήριο, λόγω ἐλλείψεως προσωπι-
κοῦ, παρουσιάζοντας ὡς τὸ τέλος τοῦ
1976 ἐλάχιστη κίνηση. Συγκεκριμένα,
μὲ βάση τὰ στοιχεῖα τοῦ βιβλίου ἐπι-
σκεπτῶν οἱ ἀναγνώστες ἔφτασαν τοὺς
3.600.

‘Ὡς τὸ 1976 συνεχίστηκε ὁ ἐμπλου-
τισμὸς τοῦ ὑλικοῦ τῆς Βιβλιοθήκης κυ-
ρίως ἀπὸ δωρεές, χωρὶς νὰ ὑπάρχει
κανένας προγραμματισμὸς καὶ συνερ-
γασία μὲ τὰ τμήματα καὶ τὶς ἐπιστη-
μονικὲς ἐπιτροπὲς τοῦ Τ.Ε.Ε.

ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ τοῦ 1976 μὲ ἀπό-
φαση τῆς σημερινῆς Δ.Ε. συστά-
θηκε Ἑπιτροπὴ Ἑργασίας Ἐπιστημόνων
γιὰ τὴν μελέτὴ τῆς ὀργάνωσης τῆς Βι-
βλιοθήκης καὶ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἑκμηρί-
ωσης.

Μὲ ἀποφάσεις τῆς σημερινῆς Δ.Ε.
καθιερώνονται τὸ 1977 οἱ παρακάτω
ριζικὲς ἀλλαγές στὴν ὀργάνωση καὶ
τὸν τρόπο λειτουργίας τῆς Βιβλιοθή-
κης:

- 1) Γίνεται ἡ στελέχωση τῆς Βιβλιοθή-
κης μὲ εἰδικευμένο ἐπιστημονικὸ
προσωπικόν.
- 2) Γίνεται ἐξοπλισμὸς τῆς Βιβλιοθήκης
καὶ ἀναδιαρθρώνεται ὁ χώρος της.
- 3) Καθιερώνεται ἀνοικτὴ εἴσοδος στὸ
βιβλιοστάσιον, καὶ
- 4) ἡ ἀπογευματινὴ λειτουργία τῆς Βι-
βλιοθήκης.
- 5) Ἡ Βιβλιοθήκη λειτουργεῖ καὶ πάλι
σὰν δανειστικὴ.
- 6) Συστίνονται δύο Ο.Ε. ἀπὸ συνα-
δέλφους μηχανικοὺς γιὰ τὴν καλύ-
πτερο ὀργάνωση τοῦ ὑλικοῦ τῆς Βι-
βλιοθήκης.
- 7) Καθιερώνεται ἡ νέα σημαντικὴ ἐξυ-
πηρέτηση τῶν παραγγελιῶν ἀρθρῶν
ἀπὸ ξένα περιοδικὰ ποὺ δὲν βρί-
σκονται στὴν Ἑλλάδα.
- 8) Καθιερώνεται ἡ συνεργασία μὲ ἐπι-
στημονικὲς καὶ τεχνικὲς βιβλιοθήκες
τῆς Ἀθήνας.
- 9) Παράλληλα, ἡ Βιβλιοθήκη συνεχίζει
νὰ προσφέρει τὶς παρακάτω ἐξυπη-
ρετήσεις, δηλαδὴ:
  - α) Ὑποβοήθηση καὶ ἐπιμόρφωση τῶν
ἀναγνωστῶν στὴν χρῆση τῆς Βιβλιοθή-
κης καὶ βιβλιογραφικῶν πηγῶν.
  - β) Ἀνεύρεση ὑλικοῦ ἀπὸ ἄλλες βι-
βλιοθήκες.
  - γ) Σύνταξη βιβλιογραφιῶν ἀπ’ τὸ ὑ-
λικὸ τῆς Βιβλιοθήκης.

δ) Ἐνημέρωση τῶν μηχανικῶν ἀπὸ
τὶς σελίδες τοῦ Ἐνημ. Δελτίου μὲ ἀ-
νακοινώσεις καθὼς καὶ δημοσιεύσεις κα-
ταλόγων νεοεισαχθέντων βιβλίων, πρά-
γμα ποὺ ἦδη εἶχε ἀρχίσει ἀπὸ τὸ ‘75
μὲ πρωτοβουλία τῆς σημερινῆς Δ.Ε.

ε) Ἐξυπηρέτηση τηλεφωνικὴ καὶ τα-
χυδρομικὴ γιὰ τὸ ὑλικὸ τῆς Βιβλιοθή-
κης καὶ ἄλλων βιβλιοθηκῶν.

10) Τέλος, μὲ ἀπόφασή της ἡ Δ.Ε. κα-
θιερώνει τὸν κατὰ συστηματικὸν τρό-
πο ἐμπλουτισμὸ τῆς Βιβλιοθήκης,
ποὺ βασίζεται στὴν στενὴ συνεργα-
σία μεταξὺ τῆς Βιβλιοθήκης καὶ τῶν
ἐπιστημονικῶν καὶ ἄλλων ἐπιτροπῶν
τοῦ Τ.Ε.Ε. Συγχρόνως αὐξήθηκαν
ἀνάλογα τὰ κονδύλια τὰ προοριζό-
μενα γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ τοῦ ὑ-
λικοῦ τῆς Βιβλιοθήκης.

Σὰν ἀποτέλεσμα ὅλων αὐτῶν εἶναι
ἡ ἀλματώδης αὐξησὴ τῆς κίνησης τῆς
Βιβλιοθήκης, ποὺ ἦδη ξεπέρασε τοὺς
5.000 ἐπισκέπτες ἀπ’ τὴν ἀρχὴ τοῦ
‘77. ‘Ο μέσος ὁρὸς ἀριθμοῦ ἐπισκεπτῶν
κατὰ μῆνα εἶναι 550.

ΚΥΡΙΟΣ ΡΟΛΟΣ τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ
ΤΕΕ ἀπὸ τότε ποὺ ἰδρύθηκε μέχρι
τὸ 1976 στάθηκε ἡ συγκέντρωση τῶν
ἐκδόσεων τοῦ Τ.Ε.Ε., τῶν συγγραμμά-
των καὶ ἄλλων δημοσιευμάτων Ἑλλή-
νων μηχανικῶν, καθὼς καὶ μερικῶν ἄλ-
λων ξένων βιβλίων καὶ περιοδικῶν.

Ἡ ἐξυπηρέτηση ἑνὸς μικροῦ ἀριθμοῦ
ἀναγνωστῶν, ποὺ ἔρχονταν στὸ ἀναγνω-
στήριο τῆς Βιβλιοθήκης σὲ ἀναζήτηση
πληροφοριῶν γινόταν μὲ δυσκολία γι-
αὐτὴ ἡ βιβλιοθήκη δὲν ἦταν ὀργανωμένη
γι’ αὐτὴ τὴ δουλειά.

Στὴν τωρινὴ ἐποχὴ ποὺ ἡ ἐπιστήμη
καὶ ἡ τεχνικὴ ἀκολουθοῦν αὐτὴ τὴ ρα-
γδαία ἐξέλιξη ποὺ παρατηροῦμε καὶ
ποὺ παράλληλα πολλαπλασιάζονται οἱ
ἐκδόσεις ποὺ κατακλύζουν τὴν ἀγορὰ.
Ἡ Βιβλιοθήκη εἶναι ἀπαραίτητος παρά-
γοντας γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς Παιδείας,
τῆς Ἐπιστήμης, τῆς Τεχνολογίας καὶ
τοῦ Πολιτισμοῦ.

Ἰδιαίτερα ἡ εἰδικευμένη τεχνικὴ βι-
βλιοθήκη εἶναι τὸ κύτταρο ὅπου ἀπο-
λήγει τὸ σύστημα τεκμηρίωσης καὶ ταυ-
τόχρονα εἶναι μιὰ πηγὴ εἰδικῶν πλη-
ροφοριῶν τὶς ὁποῖες μπορεῖ νὰ χρησι-
μοποιήσει ὁλόκληρο τὸ σύστημα.

Γιὰ τὴν ἀποτελεσματικὴ ἀξιοποίησι
σύγχρονων πληροφοριακῶν πηγῶν μὲ
σκοπὸ τὴν ἐξέταση καὶ παροχὴ πληρο-
φοριῶν, ἡ σύγχρονη βιβλιοθήκη πέρα
ἀπ’ τὴν συλλογὴ πληροφοριακῶν βιβλί-

ων, ειδικών βιβλιογραφικών εκδόσεων και ειδικευμένο προσωπικό, χρησιμοποιεί και άλλα μέσα, πάντα στα πλαίσια των δυνατοτήτων της, όπως:

α) την σύνδεση με Τράπεζες Βιβλιογραφικών Πληροφοριών (υπάρχουν 803 τέτοια κέντρα σ' όλη την Ευρώπη που καλύπτουν όλους τους τομείς της επιστήμης και τεχνολογίας και προσφέρουν διαφορετικές εξυπηρετήσεις τὸ καθένα), ἀπ' ὅπου μπορεί κανείς ν' ἀγοράσει πληροφορίες. Ὁ ρόλος τῆς Βιβλιοθήκης θὰ 'ναι ρόλος μεσολαβητοῦ μεταξύ τοῦ ἐνδιαφερόμενου καὶ τοῦ συγκεκριμένου κέντρου.

β) τὴν σύνδεση ἀπ' εὐθείας (ON—LINE) μὲ ἐμπορικά κέντρα πληροφοριῶν, ὥστε νὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἔρρισκε κανεὶς ἄμεσα ὅλη τὴν παγκόσμια βιβλιογραφία τῶν τελευταίων ἐτῶν μὲ βάση τὶς τράπεζες πληροφοριῶν τῶν διαφόρων τομέων (τέτοια κέντρα εἶναι π.χ. τὸ ESKO — EUROPEAN SPACE RESEARCH ORG — στὴν Ἰταλία, LOCKHEED στὴν Ἀμερική, EURONET — Εὐρωπαϊκὸ δίκτυο ἐπικοινωνίας καὶ πληροφοριῶν μὲ ἠλεκτρον. ὑπολογιστὲς ποὺ βασίζεται σὲ συμφωνίες μεταξύ τῶν κρατῶν — μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ.).

Κάτω ἀπ' αὐτὲς τὶς συνθήκες ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Τ.Ε.Ε. ἔχει ἀναλάβει σημαντα πρωταρχικῆς σημασίας καθήκοντα:

—Τὴν ἐνημέρωση τῶν ἐπιστημόνων καὶ τεχνικῶν ποὺ ἀδυνατοῦν νὰ παρακολουθήσουν τὶς ἐξελίξεις τοῦ τομέα τους, ὁ καθένας μόνος του μὲ τὰ δικά του μέσα.

—Τὴν ὑπόδειξη καὶ ἐρευνα τῶν κατάλληλων βοηθημάτων καὶ πηγῶν στὰ θέματα ποὺ τοὺς ἐνδιαφέρουν καὶ τέλος, τὴν μεγαλύτερη δυνατὴ προσπάθεια γιὰ τὴν ἐξεύρεση αὐτοῦ τοῦ ὕλικου.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ δημιουργία τῶν κατάλληλων προϋποθέσεων στὴν Βιβλιοθήκη, οἱ δραστηριότητές της ἐπεκτείνονται συνεχῶς πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις μὲ σκοπὸ τὴν ἀποτελεσματικὴ ἀξιοποίηση σύγχρονων πληροφοριακῶν πηγῶν.

I. "Ἐτσι, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ συστήματος παραγγελιῶν φωτοαντιγράφων ἀπὸ ἄρθρα ὁποιοῦδήποτε ξένου περιοδικοῦ, εἴτε αὐτὸ βρίσκεται σὲ ἑλληνικὴ βιβλιοθήκη εἴτε ὄχι, ἀποτέλεσε νέα σημαντικὴ ἐξυπρέτηση τῆς βιβλιοθήκης πρὸς τοὺς "Ἑλληνες μηχανικοὺς καὶ γενικὰ πρὸς κάθε ἐνδιαφερόμενο. Γιὰ τὴν ἐξεύρεση αὐτῶν τῶν ἀρθρῶν τὸ πρῶτο βήμα εἶναι ἡ διερεύνηση γιὰ τὸ ἂν τὸ συγκεκριμένο περιοδικὸ βρίσκεται στὴν Ἑλλάδα, βάση τῶν καταλόγων τῶν περιοδικῶν ἄλλων βιβλιοθηκῶν ποὺ διαθέτει ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Τ.Ε.Ε. καὶ τῆς δυνατότητας συνεχῶς καὶ ἄμεσης ἐπικοινωνίας μὲ αὐτές. Ἡ ἐξασφάλιση τῶν ἀρθρῶν ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν ἀπ' εὐθείας ἀποστολὴ τους ἀπὸ τὶς περισσό-

τερες βιβλιοθήκες πρὸς τὴν Βιβλιοθήκη τοῦ Τ.Ε.Ε.

"Ἄν ἡ ἐρευνα ἀποδειχθεῖ ἀκαρπῆ, τότε τὸ δεύτερο βήμα εἶναι ἡ ἐξασφάλιση τῶν ἀρθρῶν μέσω τῆς Ἀγγλικῆς βιβλιοθήκης «BRITISH LIBRARY», ποὺ βρίσκεται στὸ Λονδίνο. Οἱ ἀπαντήσεις ἔρχονται γρήγορα καὶ ἡ οικονομικὴ ἐπίδραση εἶναι σχετικὰ μικρὴ. Τέλος, ἂν ἡ ἀπάντηση μετὰ ἀπὸ αὐτὲς τὶς προσπάθειες εἶναι ἀρνητικὴ, ἀπευθυνόμαστε καὶ σὲ ἄλλες πηγές κατὰ περίπτωση (π.χ. στὴν διεύθυνση τοῦ ἴδιου τοῦ περιοδικοῦ).

Ἐφ' ὅσον τὸ σύστημα λειτουργεῖ μέχρι στιγμῆς ἱκανοποιητικὰ, (ὁ ἀριθμὸς τῶν παραγγελθέντων ἀρθρῶν ἀπὸ 1.11.77, ὅποτε καὶ ἄρχισε ἡ ἐξυπρέτηση, εἶναι 268), ἡ συνεργασία τῆς Βιβλιοθήκης θὰ ἐπεκταθεῖ σύντομα καὶ σὲ ἄλλες βιβλιοθήκες, ὀργανισμοὺς καὶ κέντρα πληροφοριῶν σὲ ἀκόμα πιὸ σύνθετες μορφές.

II. Ἡ βιβλιοθήκη κάνει προσπάθειες νὰ ἐξασφαλίσει γιὰ τοὺς ἐνδιαφερόμενους ἀναγνώστες τῆς σπάνιο ὕλικό, ὅπως TECHNICAL REPORTS καὶ διατριβές. Ἡ ἐξυπρέτηση αὐτὴ βρίσκεται σ' ἓνα ἀρχικὸ στάδιο.

Γιὰ τὶς μέχρι τώρα παραγγελίες διατριβῶν ἀπὸ Γαλλία, Ἀγγλία καὶ Ἀμερική, καθὼς καὶ τεχνικῶν ἐκθέσεων, μὴ δημοσιευμένων τεχνικῶν μελετῶν κ.λ.π. ἀνὰ τὸν κόσμον, οἱ ἀπαντήσεις ἦταν ἀντιστοίχως 100%, θετικὲς καὶ σὲ μεγάλο ποσοστὸ θετικῆς.

III. Γιὰ τὴν παρακολούθηση τῶν σύγχρονων ἐξελίξεων τῆς ἐπιστήμης καὶ τεχνικῶς δὲν ἀρκοῦν τὰ βιβλία. Σημαντικὸ ρόλο παίζουν καὶ τὰ ἐπιστημονικὰ περιοδικὰ.

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ τοῦ Τ.Ε.Ε. συνειδητοποιώντας αὐτὴ τὴ συμβολὴ τῶν περιοδικῶν στὴν ἐνημέρωση τῶν μηχανικῶν, ἔκανε προσπάθειες γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ τῆς καὶ στὸν τομέα αὐτό, σὲ συνεργασία πάντα μὲ τὶς ἐπιστημονικῆς καὶ ἄλλες ἐπιτροπές τοῦ Τ.Ε.Ε.

"Ἐτσι, ἡ Βιβλιοθήκη αὐτὴ τὴ στιγμὴ εἶναι συνδρομητῆς σὲ 350 περιοδικὰ, ἐνῶ ἄλλα 150 τὰ παίρνει δωρεάν. Ἡ συλλογὴ αὐτῶν τῶν περιοδικῶν καλύπτει ὅλους τοὺς τομείς τῶν μηχανικῶν.

Τὰ ἄρθρα ὁμοῦ ποὺ δημοσιεύονται καθημερινὰ στὶς περιοδικῆς ἐκδόσεις εἶναι τόσο πολλὰ ὥστε ἡ ἐνημέρωση τῶν ἐπιστημόνων χωρὶς πιὸ σύνθετη μορφή δημοσιεύματα, ὅπως εἶναι τὰ INDEXES & ABSTRACTS (πληροφοριακὰ βοηθήματα ὅπου ἀποδελτιώνονται ἄρθρα διαφόρων τίτλων περιοδικῶν καὶ ἄλλων ἐκδόσεων), θὰ ἦταν ἀδύνατη. Μὲ αὐτὲς τὶς ἐκδόσεις ἀξιοποιεῖται ὄχι μόνο τὸ ὕλικό τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Τ.Ε.Ε., ἀλλὰ ἐξασφαλίζεται ἐπίσης ἡ γρήγορη καὶ πλήρης ἐνημέρωση τῆς διεθνῆς βιβλιογραφίας,

Ἡ συγκρότηση ἐνημερωμένης συλλογῆς τῶν κυριότερων βοηθημάτων τέτοιου εἶδους ἔχει γίνεῖ ἤδη ἀπὸ τὴν Βιβλιοθήκη τοῦ Τ.Ε.Ε., ποὺ διαθέτει τὰ παρακάτω INDEXES, ABSTRACTS κλπ.:

1. APPLIED MECHANICS REVIEWS 1965.—
2. APPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY INDEX (ANN.) 1978.—
3. ARCHITECTURAL PERIODICALS 1978.—
4. ASCE PUBLICATION ABSTRACT 1978.—
5. BRITISH TECHNOLOGY INDEX 1978.—
6. BULLETIN SIGNALÉTIQUE DOMAINES INTER — DISCIPLINES ET TECHNIQUES 1978.—
7. CURRENT CONTENTS/ENGINEERING, TECHNOLOGY AND APPLIED SCIENCE 1978.—
8. ELECTRICAL AND ELECTRONICS 1966.—
9. ENGINEERING INDEX. — MONTHLY + ANNUAL CUMULATION 1978.—
10. HIGHWAY RESEARCH INFORMATION SERVICE ABSTRACTS (HRIS ABSTRACTS) 1978.—
11. METALS ABSTRACTS 1978.—
12. POLLUTION ABSTRACTS 1976.
13. SCHRIFTUM BAUWESEN 1976
14. IITP — BIBLIO — INDEX 1962.—

Ἡ συγκρότηση τῆς παραπάνω συλλογῆς γίνεται στὰ πλαίσια μιᾶς μελλοντικῆς συνεργασίας μεταξύ τῶν βιβλιοθηκῶν στὴν Ἑλλάδα, γιὰ τὴν θεσμοθέτηση ἐνὸς δικτύου, ὅπου κάθε βιβλιοθήκη θὰ 'ναι μιὰ μονάδα — πύλη, ποὺ θὰ καλύπτει ὀρισμένα θέματα διαφορετικὰ ἀπὸ τὶς ἄλλες, ἐπιτυγχάνοντας ἔτσι τὴν ἀριστοποίηση αὐτῆς τῆς ἐξυπρέτησης.

Τὸ προσωπικό τῆς Βιβλιοθήκης ἔχοντας εἰδικευθεῖ στὴν χρῆση αὐτῶν τῶν βοηθημάτων εἶναι πρόθυμο νὰ βοηθήσει τοὺς ἐνδιαφερόμενους κάθε στιγμῆ.

ΣΤΑ ΑΜΕΣΑ σχέδια τῆς Βιβλιοθήκης, εἶναι:

α. Ἡ πιὸ ἐντατικὴ καὶ εἰδικευμένη ἐνημέρωση τῶν μηχανικῶν μέσω τῶν περιοδικῶν ἐκδόσεων τοῦ Τ.Ε.Ε. καὶ μὲ αὐτοτελεῖς δημοσιεύσεις βιβλιογραφιῶν ποὺ θὰ γίνονται ἐπ' εὐκαιρία τῶν διαφόρων συνεδριῶν καὶ ἄλλων ἐκδηλώσεων τοῦ Τ.Ε.Ε.

β. Ἡ ἐπέκταση τῆς συνεργασίας καὶ μὲ ἄλλες εἰδικῆς βιβλιοθήκης στὴν Ἑλλάδα.

γ. Ἡ διασύνδεση μὲ βιβλιοθήκες τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὀργανισμοὺς καὶ διεθνῆ κέντρα πληροφόρησης, μὲ σκοπὸ τὴν ἐξασφάλιση ἀρθρῶν, διατριβῶν καὶ ἄλλων μελετῶν σὲ παγκόσμια κλίμακα, ἀνταλλαγὴ ἐκδόσεων ἢ καὶ δανεισμὸ βιβλίων, καθὼς καὶ ἄλλων εἰδῶν παροχῆς καὶ ἀνταλλαγῆς πληροφοριῶν.

● ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε. ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΕΙ Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Στή βιβλιοθήκη του Τ.Ε.Ε. συγκροτήθηκε ειδικό αρχείο εκδόσεων Τ.Ε.Ε. Οι παλιότερες εκδόσεις χρονολογούνται από το 1932 και έχουν δημοσιευτεί στις σειρές Ε.Τ.Ε.Ε. (Έκδόσεις Τ.Ε.Ε.) και ΕΠΙΤΟΜΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Σ' αυτό το αρχείο υπάρχουν αρκετές ελλείψεις. Μονάχα από το 1970 υπάρχει απόφαση της Δ.Ε. σύμφωνα με την οποία παρέχονται στη Βιβλιοθήκη δύο αντίτυπα απ' όλες τις εκδόσεις του Τ.Ε.Ε.

Οι πιο παλιές εκδόσεις που υπάρχουν στο αρχείο είναι από διάφορες δωρεές μηχανικών.

Για να συμπληρωθούν αυτές οι ελλείψεις ή βιβλιοθήκη κάνει έκκληση στους μηχανικούς που διαθέτουν τις εκδόσεις που λείπουν απ' τον παρακάτω κατάλογο και θέλουν να συντελέσουν και οι ίδιοι στη συγκρότηση πλήρους αρχείου, να τις στείλουν στη Βιβλιοθήκη του Τ.Ε.Ε.

— Έκτός από τα βιβλία, η βιβλιοθήκη διαθέτει ακόμα και πλήρη αρχεία ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ και ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ καθώς και τα σχετικά εύρετήρια.

1932:

ΚΡΙΣΠΗΣ Κωνστ. Φρ.— Κεντρικά θερμάνσεις.— 151 σ.— (ΕΤΕΕ 2).

GENLER W.— Έρμηνεία μετά παραδειγμάτων των γερμανικών κανονισμών του σιδηροπαγούς σκυροδέματος.— 224 σ.— (ΕΤΕΕ 3).

GUERSCHNER AND BENZEL.— Ύποδομή πόλεων. Ύδρευσεις/μετ. Άντ. Άθανασοπούλου.— 208 σ.— (ΕΤΕΕ 5).

ΤΑ ΕΝ Έλλάδι Σιμέντα και ή Θηραϊκή γή. Δοκιμαί δομησίμων υλών ένεργηθείσαι υπό του Τεχνικού Έπιμελητηρίου της Έλλάδος.— 60 σ.— (ΕΤΕΕ 5).

ΣΑΡΡΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος Κ.— Τεχνολογία ηλεκτρικού φωτισμού μετά 22 πινάκων και 119 σχημάτων.— 224 σ.— (ΕΤΕΕ 6).

1933:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ έρευνα των μεγάλων τεχνικών ζητημάτων. Συντελεσθείσα υπό του Τεχνικού Έπιμελητηρίου της Έλλάδος/έπιμ. Νικολάου Δ. Κιτσιρή.— 470 σ.— (ΕΤΕΕ 7).

KNAUER H.— Χωματουργικά έργα/μετ. Εύθ. Μπάκα.— 187 σ.— (ΕΤΕΕ 8).

GUERSCHNER AND BENZEL.— Ύποδομή πόλεων ύπόνοιμοι/μετ. Άντ. Άθανασοπούλου.— 208 σ.— (ΕΤΕΕ 9).

RODE OTTO.— Έπιστημονική οργάνωσις δομικών έπιχειρήσεων/μετ. Μ. Α. Διαμαντοπούλου.— 173 σ.— (ΕΤΕΕ 10).

1934:

GRAF O.— Η σύνθεσις του κονιάματος και του σκυροδέματος/μετ. της Γ' έκδόσεως υπό Α. Παπαπέτρου.— 171 σ.— (ΕΤΕΕ 11).

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ/έπιμ. Ν. Κιτσιρή.— τόμος Β'.— 4886.

1935:

ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Α.— Σιδηραί κατασκευαί.— Τόμος Β' Κανονισμοί.—

220 σ.— (ΕΤΕΕ 15).

ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Α.— Σιδηραί κατασκευαί.— Τόμος Α' τεύχος 1.— 128 σ.— (ΕΤΕΕ 15).

ΚΡΙΣΠΗΣ Κωνστ. Φρ.— Άερισμός.— 98 σ.— (ΕΤΕΕ 16).

1936:

ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΣ Γ.— Λεξιλόγιον Τεχνικών Όρων Όδοποιίας.— 118 σ.— (Έπίτομος Βιβλιοθήκη 3).

1937:

ΓΕΩΡΓΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Κωνστ. Χ.— Παραδόσεις θεωρητικής μηχανικής/έπιμ. Λέων Ι. Μπισάκου.— 163 σ.— (Έπίτομος Βιβλιοθήκη 5).

ΚΑΪΡΗΣ Γεώργιος Μ.— Φωτογραμμετρία.— Έφηρμοσμένη φωτογραφία.— 163 σ.— (ΕΤΕΕ 18).

ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Μ. Α.— Δομικά μηχαναί. Τόμος Α' Γενικότητες. Παρασκευή, διανομή και κατεργασία μπετόν.— 126 σ.— (ΕΤΕΕ 19).

1938:

ΝΕΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ/έπιμ. Πατρόκλου Καραντινού.— 295 σ.— (ΕΤΕΕ 21).

ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ Δημ. Ν.— Όπλισμένον σκυροδεμα.— 451 σ.— (ΕΤΕΕ 22).

ΚΑΒΡΑΣ Νικόλαος.— Όδοποιία.— 373 σ.— (ΕΤΕΕ 25).

ΤΥΠΟΙ τεχνικών έργων Ύπουργείου Συγκοινωνίας, Μέρος Α' Σωληνωτοί και θολωτοί όχετοί, τοίχοι άντεπιστροφής— πτερύγων—άντιστηρίξεως. Μέρος Β' Πλακοσκεπέις όχετοί — γέφυραι — δάθρα.— 160 σ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ της γερμανικής Έπιτροπής διά τήν ώπλισμένον σκυροδεμα, 1932 (έκδοσις 1937). ΟΔΗΓΙΑΙ διά τήν έπίβλεψιν των κατασκευών έξ ώπλισμένου σκυροδέματος (έκδοσις της γερμανικής ένώσεως σκυροδέματος 1937)/ μετ. Άγγέλου Ν. Καλογερά.— 1938, 1939.— 168 σ.— (Έπίτομος Βιβλιοθήκη 8).

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ άσκήσεως του έπαγγελματος και άμοιβών του μηχανικού.

— 60 σ.— (Έπίτομος Βιβλιοθήκη 9).
ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Μ. Α.— Ένιαιία διατάξεις άνάθεσεως και έκτελέσεως δομικών έργων (Ε.Δ.Δ.Ε.). Εισηγητική μελέτη.— 142 σ.

1939:

ΒΑΣΕΙΣ ύπολογισμού, δι' οίκοδομικά έργα έκ σιδήρου Γερμανικοί κανονισμοί 1937/μετ. Άντωνίου Δ. Κωστέα.— Άθήναι: 35 σ.— (Έπίτομος Βιβλιοθήκη 10).

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ υδραυλικά έγκαταστάσεις.— Β' έκδοσις.— 92 σ.— (Έπίτομος Βιβλιοθήκη 6).

ΤΥΠΟΙ τεχνικών έργων Ύπουργείου Συγκοινωνίας, Μέρος Α' Σωληνωτοί και θολωτοί όχετοί — τοίχοι άντεπιστροφής — πτερύγων — άντιστηρίξεως. Μέρος Β' Πλακοσκεπέις όχετοί — γέφυραι δάθρα.— Β' έκδοσις.— (ΕΤΕΕ 32) (Τ.Α. 624 Υ).

ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Α.— Συστηματική έπίλυσις συνθέντων όρθογωνικών πλαισίων.— 235 σ.— (ΕΤΕΕ 35).

1941:

ΖΗΣΙΜΟΣ Ιωάννης.— Ό ύπερίτης και ό κατ' αυτού άγών.— 96 σ.— (Έπίτομος Βιβλιοθήκη 11).

1942:

ΣΩΚΟΣ Άνδρ. Ι.— Φωτογραμμετρία. Έπίγειος και έναέριος. Φωτοτοπογραφία.— 450 σ.— (ΕΤΕΕ 36).

1947:

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΙ κανονισμοί του 1943 διά τήν ώπλισμένον σκυροδεμα/μετ. Δημητρίου Ν. Κορωνάου.— 104 σ.— (Έπίτομος Βιβλιοθήκη 8α).

1949:

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Βασ.— Τακτοποίησης — άναδασμός οικόπεδων. Άναλογισμός άποζημίωσης ρυμοτομικών ιδιοκτησιών. Όμοδικαί τακτοποιήσεις οικόπεδων κτηματικής έμάδος. Έκτιμήσεις κατά τās διατάξεις της Νομοθεσίας «περί Σχεδίων Πόλεων».— 70 σ.— σχεδ.

ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Α.— Σιδηραί κατασκευαί. Τόμος Β' Κανονισμοί. Έκδοσις δευτέρα.— 256 σ.— (ΕΤΕΕ 39).

ΧΑΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος.— Έδάφη και κατασκευή όδοστρωμάτων.— 443 σ.— (ΕΤΕΕ 40).

DURANT W.— Ίστορία του πολιτισμού/μετ. Γεωργίου Καλογερόπουλου.— 235 σ.— (ΕΤΕΕ 42).

ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Α.— Άντισεισμικά κατασκευαί/έπιμ. Ι. Άγγελου.— 431 σ.— χαρτ. (ΕΤΕΕ 43).

1950:

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ τεχνικοί κανονισμοί Τ. Ε.Κ. Έπίσημοι (κρατικοί) κανονισμοί άφορώντες τήν μελέτην και έκτέλεσιν των τεχνικών έν γένει κατασκευών έν Έλλάδι. Τεύχος 1/έπιμ. Δημητρίου Γ.

Νικολέττη.— 333 σ.— (ΕΤΕΕ 44).
 ΚΩΣΤΕΑΣ 'Αντ. Δ.— Τεχνολογία του πολ. μηχανικού. Τόμος Ι. Έκδοσις δευτέρα.— (ΕΤΕΕ 45).

ΖΩΡΑΣ Φραγκίσκος.— Βουστάσια.— 296 σ.— (ΕΤΕΕ 46).

ΤΣΙΡΟΓΙΑΝΝΗΣ Νικόλαος Ι.— Χημεία οργανικών χρωμάτων. Δευτέρα έκδοσις.— 536 σ.— (ΕΤΕΕ 47).

1951:

ΑΛΤΗΓΟΣ Νικόλαος Η.— 'Η καθίζηση άργιλικών στρωμάτων λόγω έξιατμίσεως του ύδατος τών πόρων του.— 108 σ.— (ΕΤΕΕ 50).

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Πραξιτέλης Α.— 'Υπολογισμός υδραυλικών έργων.— 447 σ.— (ΕΤΕΕ 49).

1952:

ΛΑΓΑΝΑΣ Κίμων Α.— 'Υδροκινητήρες και ύδροηλεκτρικοί σταθμοί.— 223 σ.— (ΕΤΕΕ 53).

1954:

ΔΗΜΟΣΙΑ συζήτησις επί του έλλη- νικού διύλισηριού πετρελαίων.— 454 σ.

1955:

SAMARAS DEMETRIOS G.— NUCLEAR PROPULSION AND ENGINEERING FOR ENGINEERS.— (1955). — (ΕΤΕΕ 55).

1956:

ΚΟΤΣΑΝΑΣ Σωτήριος Β.— Κωδικοποίησης τής περί Τεχνικού 'Επιμελητηρίου τής 'Ελλάδος νομοθεσίας. Έκδοσις δευτέρα.— 100 σ.

1958:

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΙ κανονισμοί όδοποιίας. Τόμος Ι, ΙΙ./μετ., έπιμ ΤΕΕ. 1959:

ΟΔΗΓΙΑΙ δια τήν διάταξιν και εκτέλεσιν σημανέσεων καταστροφών όμοσπονδιακών υπεραστικών όδών Η.Μ. Β. 1954/ανάπτυκτον από τώ Δελτίον Συγκοινωνιών 'Αρ. 13/1954/έπιμ., μετάφρ. ΤΕΕ.— (Πολυγραφημένο φωτ.).

1961:

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ κώδιξ τών έλλήνων διπλωματούχων μηχανικών.— 13 σ.—

ΑΘΗΝΑΙ 1961.— 'Αθήναι: Τ.Ε.Ε. 1961.— Είκον.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ οικονομικών μαθημάτων. Τόμοι 3.— (Τ.Α. 330 7Τ).

1963:

ΣΧΕΔΙΟΝ Β.Δ. περί καθορισμού τών εις ιδιώτας μηχανικούς άμοιβών προς εκπόνησιν μελετών όδοποιίας και μελετών τεχνικών έργων.— 72 σ.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ προεντεταμένου σκυροδέματος.— Μέρος Α', Β'.— 1013 σ.

1965:

ΚΑΤΡΑΚΗΣ Σταύρος Δ.— 'Ορυκτός Πλούτος και Οικονομική ανάπτυξις τής Χώρας.— 397 σ. (ΕΤΕΕ 57).

1966:

ΕΛΛΑΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ. Γ.Δ.Δ.Ε.— 'Υπηρεσία Οικισμού.— Γενικός οικοδομικός κανονισμός του κράτους/έπιμ. 'Ανδρέας Σ. 'Αννίνος.— 126 σ.

ΕΚΘΕΣΙΣ Α' επί τής δυνατότητος βιομηχανικής εκμεταλλεύσεως τής τύρφης τών Τενάγων Φιλίππων Μακεδονίας/ύπό Φρ. Καία — Κουζήνου, Ι. Λεω. Κ. Μαλάμη και Π. Σερβετοπούλου.— 32 σ.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΕΔΑΦΟΜΙΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΘΕΜΕΛΙΩΣΕΩΝ. Μέρος Α'.— 648 σ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ εις τώ σχέδιο νόμου τής 7 Μαρτίου 1966 περί έπαγγελματικής και τεχνικής εκπαιδύσεως.— 10 σ.

1967:

ΓΕΩΡΓΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Κωνστ. Χ.— Τεχνική μηχανική Β' Γραφωστατική/συνεργ. Λέων Ι. Μπιτσάκου. Έκδοσις τετάρτη.

ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. Κ.— 'Η λαϊκή αρχιτεκτονική τής Βέροιας.— 'Αθήναι: ΤΕΕ. 1967.— 213 σ.— (ΕΤΕΕ 59).

1968:

ΔΙΕΘΝΕΣ 'Ινστιτούτον Φρουρίων. Ι.Β. Ι.— Πεπραγμένα Η' 'Επιστημονική Σύνοδος 'Αθήναι 25—29.4.1968/έπιμ. Κ. Τριανταφυλλοπούλου.— 259 σ.

2ον ΔΙΕΘΝΕΣ Συνέδριον Θαλασσίας Διαβρώσεως και Ρυπάνσεως από 20 έως 24 Σεπτεμβρίου 1968 εις 'Αθήνας.— 628 σ.

ΓΕΩΡΓΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Κωνστ. Χ.— Τεχνική μηχανική Α' Μηχανική τών στερεών σωμάτων/συνεργ. Λεων. Ι. Μπιτσάκου. Έκδοσις δευτέρα.— 311 σ.

1969:

ΔΙΕΘΝΗΣ 'Επιτροπή 'Αρδεύσεων και 'Αποστραγγίσεων (Δ.Ε.Α.Α.).— Τυποποίησης όνοματολογίας και συμβολισμού άρδευτικών δικτύων.— Πρωτότυπον κείμενον μετά μεταφράσεως εις 'Ελληνικήν/έπιμ. Γ. Ε. Παπαδοπούλου.— ΤΕΕ. Ε.Ε.Δ.Α.— 19 σ.

ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Α.— 'Αντισεισμικά κατασκευαί/έπιμ. Ι. 'Αγγελοπούλου.— 3η έκδ.— 450 σ.

1970:

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Χαρ. 'Επ.— Στοιχεία πολεοδομικής νομοθεσίας.— Κωδικοποίησης διατάξεων έως 31 Μαρτίου 1970.— 412 σ.

ΖΗΒΑΣ Διονύσης Α.— 'Η αρχιτεκτονική τής Ζακύνθου από τόν 12Τ' μέχρι τόν ΙΒ' αιώνα.— 201 σ.

ΣΤΑΜΑΤΗΣ Ευάγγελος Σ.— 'Αρχιμήδους άπαντα. 'Αρχαίον κείμενον — Μετάφρασις — Σχόλια. Τόμος Α'. Α' και Β' Μέρος.

ΛΟΙ-ΖΟΣ 'Αλέξανδρος Ν.— 'Εφαρμογαί τών ήλιασμών εις τήν αρχιτεκτονικήν και τήν πολεοδομίαν.— 224 σ. ΧΟΛΕΒΑΣ 'Ιωάννης Κ.— 'Ο ΛΕΟ-

NARDO DA VINCI και ή επιστημονική όργάνωσις.— 176 σ.— (Τ.Α. 920 Τ).

HELLENIC CONTRIPUTIONS TO THE 6TH CONGRESS OF THE F.I.P. PRAGUE, 6—13, JUNE, 1970.— Τ. Ε.Ε. 'Ελληνική 'Επιτροπή Σκυροδέματος.— 37 σ.

1971:

ΤΑΣΙΟΣ Θ. Π.— 'Ανάλεκτα τεχνικής Παιδείας.— 187 σ.

ΔΙΕΘΝΗΣ 'Επιτροπή 'Αρδεύσεων και 'Αποστραγγίσεων (Ι.Σ.Ι.Δ.).— Τυποποίησης όνοματολογίας και συμβολισμού στραγγιστικών δικτύων. (Πρωτότυπον κείμενον μετά μεταφράσεως εις 'Ελληνικήν)/έπιμ. Γ. Ε. Παπαδοπούλου.— Τ.Ε.Ε., Ε.Ε.Α.Α.

ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Α.— Συστηματική επίλυσις συνθέτων όρθογωνικών πλασιών.— 235 σ.— (ΕΤΕΕ 35).

ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ Γεώργιος Ν.— Είσαγωγή εις τήν συναρτησιακήν ανάλυσιν. Χώροι HILBERT.— 245 σ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ Α' Πανελληνίου Συνεδρίου Χημικών Μηχανικών και Μηχανικών Μεταλλείων Μεταλλουργών. Τώ πρόβλημα τής ανταγωνιστικότητος τής βιομηχανίας μας και αί έλληνικαί πρώται ύλας.— 'Αθήναι 21—28 'Ιανουαρίου 1967.— 472 σ.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Χαρ. 'Επ.— Στοιχεία πολεοδομικής νομοθεσίας. 'Ενημερωτικών τευχος από 1 'Απριλίου 1970 έως 31 Μαρτίου 1971.— 'Αθήναι, Τ. Ε.Ε., 1971.— 126 σ.

McCADE WARREN L. AND JULIAN C. SMITH.— Βασικάί φυσικάί διεργασίαί χημικής μηχανικής/UNIT OPERATIONS OF CHEMICAL ENGINEERING). Δευτέρα έκδοσις.— 1215 σ.

1972:

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΝ προκεχωρημένου βαθμού εις τήν γλώσσαν του FORTRAN, 9 Νοεμβρίου — 10 Δεκεμβρίου 1974, ύπό Α. Σαμαρά και Ε. Κριεζή.— 118 + 27 + 3 + 2 σ.

ΓΟΥΔΑΣ Κωνσταντίνος Α.— Μαθήματα μηχανικής. Τόμος Α'. Τόμος Β'.— 671, 343 σ.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΝ βιομηχανικής αναπτύξεως.— Μέρος 1ον, 2ον.

ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Ι. Α.— Σεμινάριον ήλεκτρονικών ύπολογιστών.— 29 σ.

ΚΩΣΤΕΑΣ 'Αντ. Δ.— Σιδηραί γέφυραι.— 5η έκδ.— 'Αθήναι: Τ.Ε.Ε., 1972.— 1796.— (Τ.Α. 624.2).

ΚΩΣΤΕΑΣ 'Αντ. Δ.— Σιδηρά δομικά έργα.— 6η έκδ.— 4786.

1973:

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ Ιου Βόλος. 5—7 'Απριλίου 1973. 'Επιστημονικάί ανακοινώσις.— 419 σ.

ΔΟΜΙΚΗ προκατασκευή. Τεύχος εκ τών όμιλιών του διεξαχθέντος ύπό του ΤΕΕ Σεμιναρίου/ύπεύθ. Κυπριανός Μπίρης.— 498 σ.

ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος Ν.— 'Ηλεκτρική Οικονομία.— 438 σ.

SZABO ARPAD.— 'Απαρχαί των ελληνικών μαθηματικών.— 502 σ.

ΛΑΓΟΠΟΥΛΟΣ 'Αλέξανδρος — Φαιδων.— Δομική πολεοδομία. 'Ο οικισμός ως σύστημα.— 175 σ.

ΚΑΤΣΑΝΟΣ Νικόλαος Α.— Φυσικοχημεία. Βασική θεώρησις.— 549 σ.

CEB/FIP. Ευρωπαϊκή 'Επιτροπή Σκυροδέματος. Διεθνείς οδηγίαι διά την μελέτην και κατασκευήν εκ σκυροδέματος. Βασικαί άρχαί και οδηγίαι.— 107 σ.

ΦΡΟΥΡΙΑΚΑ Χρονικά.— 248 σ.

ΝΤΟΚΑΣ Λάμπρος.— Μαθήματα κλασσικής ανάλυσεως. Τόμος Α' + Β'.

— Πάτραι.

ΣΤΑΜΑΤΗΣ Εύάγγελος Σ.— 'Αρχιμήδους άπαντα. 'Αρχαίον κείμενον — Μετάφρασις — Σχόλια. Τόμος Β'.

ΡΟΓΚΑΝ 'Αδέλκη Ι.— Μαθήματα θαλάσσιας υδραυλικής. Τόμος Ι.— 239 σ.

ΒΕ-Υ-ΤΣΜΑΝ Ε. Α., Ι. Σ. ΖΟΝΝ.— Στάγδην άρδευσις/μετ. Γ.Ε. Παπαδοπούλου και Κ. Σαλάπα.— ΤΕΕ, Ε.Ε. Α.Α.— 63 σ.

1974:

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ Ιο, Βόλος 5—7 'Απριλίου, 1973. Πρακτικά.— 108 σ.— εικον.

BETON KALENDER 1970.— Εγκόλπιον κατασκευών εκ σκυροδέματος ώπλισμένου σκυροδέματος και συναφών έπιστημών. 59η έκδοσις Ια + Ιβ.— 'Ελληνική έκδοσις ΤΕΕ.

ΛΥΓΙΖΟΣ Γιάννης.— 'Η λαϊκή στέγη στην 'Ελλάδα και στο έξωτερικό.— 183 σ.

ΑΓΓΛΟ — ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ λεξικόν όρων κυκλοφορίας.— ΤΕΕ, 'Επιτροπή Συντάξεως 'Ορολογίας κυκλοφοριακής Τεχνικής.— 79 σ.

ΝΙΑΪΤΙΑΣ Δημ.— Κρίσεις και συμράξεις του σύγχρονου πολιτισμού: τó όδοιπορικόν κοινωνίας και έπιστήμης από την αναγέννησιν έως τον αιώνα μας.— 685 σ.

ΣΤΑΜΑΤΗΣ Εύάγγελος Σ.— 'Αρχι-

μήδους άπαντα. 'Αρχαίον κείμενον — Μετάφρασις — Σχόλια. Τόμος Γ'.— 386 σ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΙΚΙΣΜΟΥ.— 'Αναλυτικόν τιμολόγιον οικοδομικών έργασιών «ΑΤΟΕ» τεύχος Ι, ΙΙ.— 323, 345 σ.

ΜΕΛΕΤΗ επί τής επαγγελματικής τεχνικής εκπαιδεύσεως.— 217 σ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ Ε' Πανελληνίου Συνεδρίου 'Αρχιτεκτόνων. 'Αθήναι, 16—23 'Ιανουαρίου 1966. Τα προβλήματα τής μείζονος περιοχής 'Αθηνών.— 299 σ.

ΚΑΦΟΥΣΗΣ, Γεώργιος Νικ.— Σύγχρονοι κατευθύνσεις εις την θεωρίαν και πρακτικήν των λογιστικών στεδίων. Τó γαλλικόν λογιστικόν σχέδιον. Παρατηρήσεις και συμπεράσματα.— 119 σελίδες.

1975 :

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ, 2ον Θεσσαλονίκη 28-31 Μα/ου 1975. Πρακτικά : 'Ανακοινώσεις—Συζητήσεις.— 119 σ.

ΠΕΤΡΟΝΩΤΗΣ 'Αργύριος.— Οικισμός και αρχιτεκτονικά μνημεία στην όρεινη Γορτυνία ('Αρκαδία) : σύνοψη ιστορική και προτάσεις προστασίας αυτών και τής περιοχής.— 177 σ.— εικον.

INTERNATIONAL COMMISSION ON IRRIGATION AND DRAINAGE. Πολύγλωσσο τεχνικό λεξικό άρδεύσεων και άποστραγγίσεων: MULTILINGUAL TECHNICAL DICTIONARY ON IRRIGATION AND DRAINAGE (μεταφρ. 'Ελληνική 'Επιτροπή 'Αρδεύσεων και 'Αποστραγγίσεων.— 'Ελληνική έκδοσις.— 1060 σ.

ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ : κρατική δραστηριότης.— 146 σ.— (Κείμενο στη Γαλλική και στην 'Αγγλική).

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ Κωνικά: 'Αρχαίον κείμενον— μετάφρασις/μετ. Σταμάτης Εύάγγελος Σ.— 1975 - 76.— Τόμοι 4.

1976 :

ΖΗΒΑΣ Διονύσης Α.— Ζακυνθιανά αρχιτεκτονικά σύμμικτα.— 150 σ.

ΚΟΛΛΑΙΤΗΣ Μεμάς.— ENGLISH GREEK DICTIONARY OF PURE AND

APPLIED MATHEMATICS (WITH GREEK — ENGLISH APPENDICES): 'Αγγλοελληνικόν λεξικόν των θεωρητικών και έφρημοσμένων μαθηματικών (μετά ελληνιοαγγλικών παραρτημάτων).

ΠΡΩΤΟΙ 'Ελληνες τεχνικοί έπιστήμονες περιόδου άπελευθέρωσης/έπιμέλεια — κείμενα: Παύλος Κυριαζής.— 454 σ.

1977:

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΤΟΥ ΒΕΡΚΕΛΕΥ: Φυσική. Τόμος Ι'. Μηχανική/διευθ. σύνταξης Γ. Βουδούρη/μετάφρ. υπό του έργαστηρίου φυσικής Ι του Ε.Μ.Π.— 376 σ.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ φυσικής του Πανεπιστημίου του ΒΕΡΚΕΛΕΥ. Φυσική. Τόμος 2. 'Ηλεκτρισμός και μαγνητισμός/ συντ. Α. Φίλιππα.— 364 σ.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΗΜΕΡΑ. 'Αθήνα 23—28 Μαΐου 1977.— Εισηγήσεις.

ΚΟΚΚΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Εύτ.— Στατική. Τόμος Α + Β.— 'Αθήνα.— 453 + 565 σ.

1978:

ΕΡΩΠΑΪΚΗ Κοινότητα και οί 'Ελληνες μηχανικοί. Τόμος Α', Β'. 'Ανακοινώσεις Συνεδρίου, Φεβρουάριος '78. Εύγενίδειο.— 593 σ. + 135 σ.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ 'Ορυκτός Πλούτος. Συνέδριο Ιο, 15—20 Μαΐου στο Εύγενίδειο 'Ιδρυμα.— 1664 σ.

ΧΩΡΙΣ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ:

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΙ κανονισμοί του 1925 διά τó ώπλισμένον σκυροκονίωμα/έπιμ. Δ. Π. 'Αγαπητού, μετ. Α. Καλογερά και Δ. Κορωναίου.— 'Αθήναι, ΤΕΕ, Χ.Χ.— 92 σ.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ οικονομικών μαθηματικών.— 'Αθήναι, ΤΕΕ.— Τόμοι 3.

ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΑΙ 'Εταιρείαι Ε' τάξεως. SOCIETES D'ENTREPRISES DE VE CLASSE. CONTRACTORS COMPANIES OF Vth CLASS. Λεύκωμα του Τεχνικού 'Επιμελητηρίου 'Ελλάδος.— 146 σ.

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

«Ένας νέος θεσμός για την επιστημονική και τεχνική πληροφόρηση των Έλλήνων Μηχανικών

ΣΤΙΣ τελευταίες δεκαετίες, η ολοένα και πιο αλματώδης ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνικής οδήγησε στη μέγεθος πρόοδο εξέλιξη των γνώσεων και εκδόσεων κάθε φύσης έντυπου υλικού. Η ανάγκη για πληροφόρηση επέβαλε νέα μέσα πιο γρήγορη διαδικασία και μετάδοσης των γνώσεων από τα κλασικά μέσα όπως είναι τα βιβλία. Έτσι έχουμε μεγαλύτερη αύξηση περιοδικών από βιβλία, φυλλαδίων, πολυγραφημένων ανακοινώσεων κ.ά.

— Η πληθώρα όμως αυτή της πληροφορίας έχει σαν αποτέλεσμα κανένας επιστήμονας ή τεχνικός να μην μπορεί να είναι ενήμερος για τις ανακοινώσεις που γίνονται στον τομέα του. Και φυσικά καμιά επιστημονική και τεχνολογική έρευνα δεν μπορεί να προχωρήσει παραπέρα με βεβαιότητα, αν δεν είναι συγκεντρωμένα τα προηγούμενα στοιχεία.

— Η ανάγκη για πληροφόρηση που δεν είναι μόνο επιστημονική αλλά και κοινωνική ανάγκη, μα και ταυτόχρονα εξέλιξη της τεχνολογίας οδήγησαν στην εξέταση «τεχνικών» τρόπων για την γρήγορη συγκέντρωση, συμπύκνωση και διάδοση της πληροφορίας. Έτσι δημιουργήθηκαν τεχνικές που εξελίσσονται σε επιστήμες όπως, η τεκμηρίωση, που χρησιμοποιούν από τα πιο απλά χειροκίνητα μέσα και συστήματα για την ταξινόμηση, αποθήκευση και ανάκτηση της πληροφορίας (INFORMATION RETRIEVAL SYSTEMS) μέχρι τους πιο τέλειους αυτόματους χειρισμούς, όπως τους ηλεκτρονικούς ενκωφάλους.

Η βασική έννοια της Τεκμηρίωσης και της Πληροφορίας (όπως καθορίζεται από το Σχέδιο του Διεθνούς Προτύπου ISO/DIS 5127) (1977) είναι: «Οι τεχνικές που επιτρέπουν την οργάνωση και συστηματική επεξεργασία των στοιχείων και των δεδομένων που αυτά περιέχουν. Η διαδικασία της Τεκμηρίωσης περιλαμβάνει την αναζήτηση, απόκτηση, ανάλυση, αποθήκευση, έρευνα, διάδοση και συντήρηση των στοιχείων για την πληροφόρηση των χρηστών».

— Σήμερα σε όλο τον κόσμο λειτουργούν χιλιάδες μικρά και μεγάλα κέντρα τεκμηρίωσης, ινστιτούτα κλπ. που ερευνούν και συγκεντρώνουν πληροφορίες. Τέτοια είναι: Το VINIT στη Σοβιετική Ένωση που δημοσιεύει πάνω από 1 εκατ. περιλήψεις το χρόνο από άρθρα και βιβλία. Μόνο το 1974 δημοσίευσε 1.400.000 περιλήψεις. Στο Ινστιτούτο φθάνουν 30.000 περίπου περιοδικά, πατέντες, τα πιο σημαντικά

βιβλία, μονογραφίες κλπ. Άλλο μεγάλο εθνικό κέντρο είναι το C.N.R.S. στη Γαλλία, Υπηρεσίες της UNESCO, το EURONET (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφοριών) της Ε.Ο.Κ. που θα συνδέσει με πληροφορίες την Ευρώπη κλπ. Υπολογίζεται ότι πάνω από 800.000 επιστήμονες στον κόσμο, εργάζονται στον τομέα της πληροφόρησης.

— Στην Ελλάδα η οργάνωση της πληροφορίας είναι πολύ πίσω. Η έννοια της Τεκμηρίωσης σαν νεολογισμός δεν έχει γίνει γνωστή στο ευρύ κοινό. Το 1977 ψηφίστηκε ο νόμος 706 περί «Έρευνας και Τεχνολογίας». Το άρθρο 11 του νόμου αυτού προβλέπει ότι, με κυβερνητική απόφαση «Δύναται να ιδρυθεί Έθνικό Κέντρον Τεκμηρίωσης... με αντικείμενον την κατάρτησιν και τον συντονισμόν εθνικού δικτύου επιστημονικών δεδομένων και πληροφοριών». Προς την κατεύθυνση αυτή δεν έχει γίνει γνωστό κανένα βήμα.

— Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ Διοίκηση του Τεχνικού Έπισημογράφου Ελλάδος εκτός από τη συμβολή της στον γενικό τομέα της πληροφόρησης του Έλληνικού λαού, πήρε σοβαρά μέτρα και αναδιοργάνωσε ριζικά τη Βιβλιοθήκη και δημιούργησε το Γραφείο Τεκμηρίωσης.

— Η Δ.Ε. με την 1192/76 απόφαση της έβαλε τις βάσεις για την λειτουργία Τεκμηρίωσης με πρώτη επιδίωξη για την επιστημονική δουλειά των Επιτροπών και των Ομάδων Έργων και με προοπτική τον γενικότερο έγκυρο χρονοισμό του ΤΕΕ στον τομέα της Πληροφόρησης.

— Σημαντικό στοιχείο για την επιτυχία κάθε επιστημονικού έργου αποτελεί η έρευνα των διαθέσιμων πηγών Γι' αυτό και η απόφαση της Δ.Ε. καθορίζει αναλυτικότερα τις αρμοδιότητες του Γραφείου Τεκμηρίωσης:

1. «Η αναζήτηση των πηγών και η συστηματική παρακολούθησή τους για την εξεύρεση και συγκεντρώνση του υλικού που είναι κατάλληλο για την επιστημονική δουλειά του ΤΕΕ.
2. Η αποδελτίωση του σχετικού υλικού από βιβλία, άρθρα περιοδικών, δελτία τεχνικοεπιστημονικά, διαλέξεις και ανακοινώσεις.
3. Η σύνταξη κατά θέμα καρτελλών (δελτίων) με περιλήψεις, κατάλληλα ταξινομημένες και η σύνταξη βιβλιογραφίας κατά θέμα, ώστε να δίνεται συστηματική και γρήγορη πληροφόρηση στους ενδιαφερομένους.
4. Η αξιοποίηση της αποδελτιωμένης τεκμηρίωσης που στέλνεται στο Τ.Ε.Ε. από άλλα κέντρα ή υπηρεσίες τεκμηρίωσης.

5. Η σύνδεση και συνεργασία με άλλα κέντρα ή υπηρεσίες τεκμηρίωσης που υπάρχουν στην Ελλάδα και στις ξένες χώρες.

6. Η αξιολόγηση του υλικού (βιβλίων, περιοδικών κλπ.) της Βιβλιοθήκης που είναι χρήσιμο για τις Επιτροπές του ΤΕΕ.

— Στο μικρό χρονικό διάστημα υπό τη σύστασή του και στα πλαίσια των δυνατοτήτων του συνεργάζεται και δίδει πληροφορίες, βιβλιογραφίες, τύπο κλπ. στις Επιτροπές, Ομάδες Έργων για τη σύνταξη μελετών, υποβολή εκδηλώσεων όπως Ημερίδες, Συνέδρια κλπ. Με προτάσεις του συμβάλλει στον εμπλουτισμό της Βιβλιοθήκης για την υποβολή του έργου των Ομάδων Έργων και των Επιτροπών. Για τη συγκέντρωση στοιχείων δημιουργεί Αρχείο Πηγών με φορείς Έσωτερικού και Έξωτερικού.

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ Τεκμηρίωσης σήμερα συγκεντρώνει, ταξινομεί, αναλύει το επιστημονικό έργο του ΤΕΕ και βοηθά στην αξιοποίησή του με σύνταξη και δημοσιεύσεις περιλήψεων από αυτό, καταλόγων κλπ. Συγκεντρώνει και αποδελτίωνει την δραστηριότητα και τις θέσεις του ΤΕΕ πάνω σε προβλήματα κοινωνικο-οικονομικά, τεχνικό επιστημονικά, επαγγελματικά, όπως απόψεις, εισηγήσεις, συνεντεύξεις τύπου κλπ. Πολύτιμη βοήθεια για τη συλλογή των παραπάνω στοιχείων είναι η αποδελτίωση του Ένημερωτικού Δελτίου.

— Το Έργο αυτό του ΤΕΕ της Κεντρικής και Περιφερειακής Διοίκησης του βρίσκεται στη διάθεση των μηχανικών, φρένων και κάθε ενδιαφερόμενου.

— Οι Μελέτες των Ομάδων Έργων, τα Σεμινάρια, Συνέδρια, Διαλέξεις κλπ., έργο καθώς και οι Εκδόσεις, αποτελούν πνευματική περιουσία και διαμορφώνουν στα πλαίσια του Τ.Ε.Ε. ένα Κέντρο Επιστημονικής Έρευνας και Τεχνολογίας με πρωτογενή Πληροφόρηση. Το Γραφείο Τεκμηρίωσης με την συγκεντρώνση του έργου αυτού έχει σαν προοπτική:

- α) την συνεργασία για την συγκέντρωση του ελληνικού επιστημονικού τεχνικού έργου και την διάδοσή του μέσα από το Έθνικό Δίκτυο Πληροφοριών που κάποτε θα λειτουργήσει και
- β) την μετέφραση και διοχέτευση του μέσα από τα Διεθνή Δίκτυα Πληροφοριών. Αυτό υπογραμμίστηκε στη συνάντηση που έγινε με τον ειδικό ενταταμένο της UNESCO.

— Το Γραφείο Τεκμηρίωσης του ΤΕΕ συνεργάζεται με κάθε φορέα που θα

ήθελε να συγκεντρώσει και να ανταλλάξει στοιχεία για την επίτυχία του έρευνήτικού και πληροφοριακού του Έργου.

Για την αποτελεσματικότερη και επιστημονικότερη οργάνωση της Τεκμηρίωσης συντάσσεται εύρετήριο βρολογίας των μελετών του Τ.Ε.Ε. Η ένοποίηση αυτής της βρολογίας συμφωνά με διεθνή πρότυπα και η αντίστοιχη της με την ξένη βρολογία σε συνεργασία με ελληνικούς και ξένους οργανισμούς θα συμβάλει στη δημιουργία ελ-

ληνικής τεχνικής βρολογίας που σ' αυτήν το Τ.Ε.Ε. έχει αρμοδιότητα.

Η οργάνωση Τεκμηρίωσης στο ΤΕΕ με επιστημονικές μεθόδους και σύμφωνα με διεθνή πρότυπα δημιουργεί μία μονάδα πληροφόρησης που εντάσσεται μέσα στις γενικότερες επιδιώξεις του Τεχνικού Έπιμελητηρίου Ελλάδας για:

- α) την πληροφόρηση των τεχνικών στον επιστημονικό - τεχνικό τομέα και των επαγγελματιών θεμάτων τους.
- β) την πληροφόρηση του Έλληνικού

λαού και των Φορέων του για το Έπιστημονικό - Τεχνικό - Κοινωνικό - Οικονομικό μελετητικό έργο του Τ.Ε.Ε.

Η ανάπτυξη της νέας αυτής υπηρεσίας του Τ.Ε.Ε. θα συμβάλει στο ξεπέρασμα της αδικαιολόγητης άναμείξιας συντονισμού ανταλλαγής γνώσεων των διαφόρων ελληνικών έρευνητικών κέντρων και επιστημονικών φορέων και στην υλοποίηση του Έθνικού δικτύου έπιστημονικών και τεχνολογικών δεδομένων και πληροφοριών.

Η ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

Έτσι μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής το Γραφείο Τεκμηρίωσης Τ.Ε.Ε. για την παραπέρα αξιοποίηση του Ένημερωτικού Δελτίου συγκεντρώνει και ταξινομεί την ύλη του που είναι στη διάθεση των μηχανικών και κάθε ενδιαφερόμενου.

Αναλυτικότερα ακολουθείται η παρακάτω ταξινόμηση :

1) Οργάνωση και δραστηριότητες Τ.Ε.Ε.

1. Οργάνωση - Γενικές δραστηριότητες.
2. Έκλογές Τ.Ε.Ε.
3. Αντιπροσωπεία Τ.Ε.Ε.
4. Έκπροσώπηση Τ.Ε.Ε.
5. Έπιστημονικά τμήματα, Έπιτροπές - Ομάδες Έργασίας (γενικά).

2) Τομέας κοινωνικοοικονομικών θεμάτων

1. Γενικά.
2. Τ.Θ. Έρευνας (Προγραμματικής).
3. Τ.Θ. Κοινωνικοοικονομικής Ανάπτυξης.
4. Τ.Θ. Χωροταξικού Σχεδιασμού
5. Τ.Θ. Προστασίας Περιβάλλοντος
7. Τ.Θ. Τοπικής Αυτόδιοίκησης.
  - α) Γενικά.
8. Ε.Ο.Κ.
9. Αεροδρόμιο.

3) Τομέας τεχνικοεπιστημονικών θεμάτων

- Τμήμα πολιτικών Μηχανικών
1. Τ.Θ. Στατικής.
  2. Τ.Θ. Αντισεισμικής Τεχνολογίας.
  3. Έλληνικό τμήμα Σκυροδέματος.
  4. Τ.Θ. Υδραυλικών Έργων.
    - α) Γενικά
    - β) Μόρνος.
  5. Τ.Θ. Συγκοινωνιακών Έργων
    - α) Γενικά
    - β) Λεωφόρος Συγγρού.
    - γ) Ρίο - Αντιρρίο.
  6. Τ.Θ. Κτιριοδομικός Κανονισμός
- Τμήμα Αρχιτεκτόνων
1. Τ.Θ. Ρυθμιστικών Σχεδίων και Πολεοδομικών μελετών
    - α) Γενικά
    - β) Γενικός οικοδομικός Κανονισμός (Γ.Ο.Κ.).

- γ) ΔΕΠΟΣ
- δ) Μετρό.
2. Τ.Θ. Κτιριολογίας.
  3. Τ.Θ. Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς
  4. Αρχιτεκτονικοί Διαγωνισμοί.
- Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών

1. Γενικά
2. Τ.Θ. Μηχανολογικών Έγκαταστάσεων

- Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
1. Τ.Θ. Ένεργειακής Τεχνολογίας.
  2. Κυβερνητική.
  3. Τ.Θ. Ηλεκτρονικής και Τηλεκοινωνιακής Τεχνολογίας.

- Τμήμα Αγρονόμων - Τοπογράφων Μηχανικών
1. Γενικά
  2. Τ.Θ. Φωτογραμετρίας.
  3. Κτηματολόγιο.

- Τμήμα Χημικών Μηχανικών
1. Γενικά
  2. Τ.Θ. Τεχνολογίας Χημικής Βιομηχανίας.
  3. Τ.Θ. Δομικών Υλικών και Στοιχείων.

- Τμήμα Μηχανικών Μεταλλείων και Μεταλλουργών
1. Τ.Θ. Μεταλλουργικής Τεχνολογίας
    - α) Ορυκτός Πλούτος.
- Τμήμα Ναυπηγών Μηχανικών
1. Τ.Θ. Ναυπηγών Μηχανικών.

4) Τομέας επαγγελματικών θεμάτων

1. Γενικά επαγγελματικά θέματα
2. Τ.Θ. Υπαλλήλων Μηχανικών
3. Τ.Θ. Μελετητών Μηχανικών.
  - α) Πολεοδομικές Άδειες
  - β) Άυσιβες Μηχανικών
4. Τ.Θ. Έργοληπτών Μηχανικών
5. Τ.Θ. Μηχανικών Έξωτερικού.
6. Τ.Θ. Έργοδηγών Μηχανικών

7. Τ.Θ. Ασφαλιστικών Ταμείων και Κοινωνικής Προνοίας. ΤΣΜΕΔΕ - ΚΥΤ

5) Τομέας θεμάτων περιφέρειας

1. Γενικά περιφερειακά θέματα.
2. Περιφερειακά τμήματα:
  - α) τμήμα Κ. Μακεδονίας (Θεσσαλονίκη).
  - β) τμήμα Α. Μακεδονίας (Καβάλα).
  - γ) τμήμα Δ. Μακεδονίας (Καζάνη).
  - δ) Ηπείρου (Ίωάννινα).
  - ε) Μαγνησία (Βόλος).
  - στ) Κ. και Δ. Θεσσαλίας (Λάρισα).
  - ζ) Α. Στερεάς Ελλάδας (Λαμία)
  - η) Δ. Ελλάδας (Πάτρα).
  - θ) Δωδεκανήσου (Ρόδος).
  - ι) Δ. Κρήτης (Χανιά).
  - ια) Α. Κρήτης (Ήράκλειο).

6) Δημόσιες έκδηλώσεις

1. Συνέδρια - Συμπόσια - Ημερίδες.
2. Σεμινάρια.
3. Διαλέξεις.
4. C.O.P.I.S.E.E.
5. Διεθνή Συνέδρια - Σεμινάρια
6. Διεθνείς Σχέσεις.
7. Δημόσιες σχέσεις.

7) Διάφορα

1. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
2. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
3. ΠΡΟΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ
4. ΕΚΔΟΣΕΙΣ Τ.Ε.Ε.
5. ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
6. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
7. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ
8. ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΕΣ
9. ΜΗΤΡΩΟ
10. ΣΤΕΓΗ Τ.Ε.Ε.
11. ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΕΣ
12. ΔΙΑΦΟΡΑ

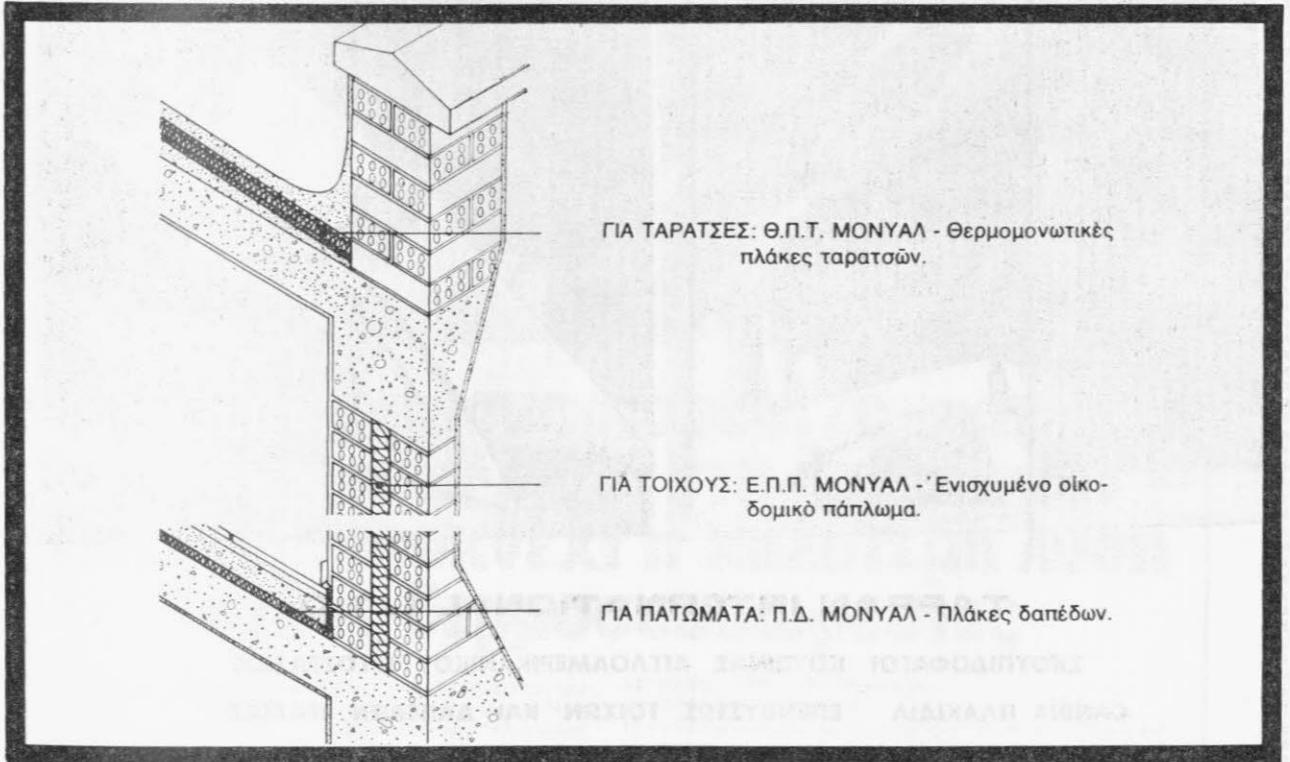
8) Κύπρος Πολυτεχνείο

1. Κύπρος
2. Πολυτεχνείο
3. Δημοκρατία - Δικτατορία

ΜΟΝΥΑΛ

- ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
- ΚΟΜΦΟΡ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ
ΣΕ ΚΑΤΟΙΚΙΑ «ΝΤΥΜΕΝΗ» ΜΕ ΜΟΝΥΑΛ

● Να γιατί χρησιμοποιούν τον ύαλοβάμβακα ΜΟΝΥΑΛ

- Μεγάλη μονωτική ικανότης.
- Υλικό ανόργανο. Οικονομικό, εύκολο στη χρήση.
- Δεν προσβάλεται από την υγρασία και τα όξέα. Δεν γηράσκει.
- Δεν καίγεται. Προσφέρει ασφάλεια κατά της φωτιάς.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΗΧΟΜΟΝΩΣΕΩΝ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Έπίθετο ..... Όνομα .....

Ειδικότης .....

Διεύθυνσις ..... Τηλέφ.:

Το σεμινάριο των θερμομονώσεων είναι διήμερον 3 και 4 Ιουλίου, των ηχομονώσεων 5 Ιουλίου. Θα διεξαχθούν εις τὰς αιθούσας τοῦ Ξενοδοχείου «ROYAL OLYMPIC», Ἀθανασίου Διάκου 28 - 32 (στήλες Ὀλυμπίου Διός). Ὁρα ἐνάρξεως 18.00. ΑΠΟΚΟΨΑΤΕ ΚΑΙ ΣΤΕΙΛΑΤΕ ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.

ΜΟΝΥΑΛ ΑΒΕ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 2, ΦΙΛΟΘΕΗ, ΤΗΛ. 6825.206 - 6825.257.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

Ἡ σειρά των σεμιναρίων τῆς ΜΟΝΥΑΛ ἔχει τόση ἐπιτυχία ὥστε συνεχίζεται. Ἐάν σὲ μιὰ πόλη ὑπάρξουν τουλάχιστον 20 ἐνδιαφερόμενοι, παρακαλοῦμεν γράψτετὲ μας συλλογικῶς καὶ θὰ διοργανώσουμε σὴν πόλιν σας σεμινάριο δωρεάν.

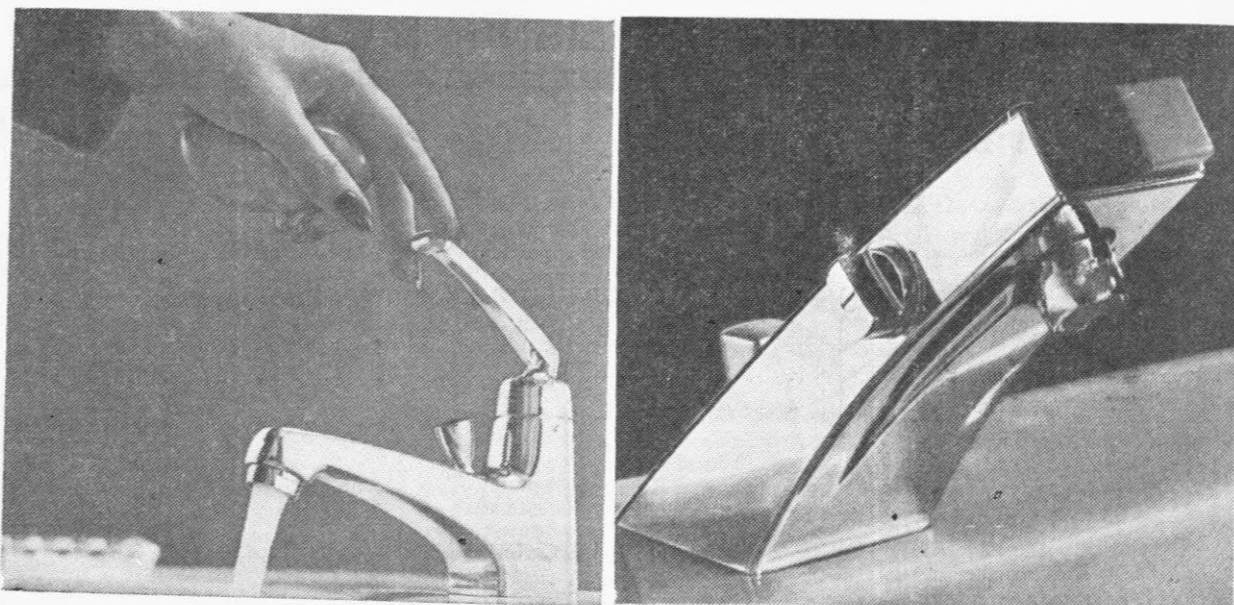

HANSA

HANSA METALLWERKE A.G. STUTTGART. Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ ΘΕΡΜΟΣΤΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΑΡΙΣΤΗΣ

ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ, ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ, ΠΟΛΥΤΕΛΟΥΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ

TARRAN INTERNATIONAL L.T.D

ΣΚΟΥΠΙΔΟΦΑΓΟΙ ΚΟΥΖΙΝΑΣ ΑΓΓΛΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ

CANDIA ΠΛΑΚΙΔΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΣ ΤΟΙΧΩΝ ΚΑΙ ΔΑΠΕΔΩΝ ΙΤΑΛΙΑΣ

ΓΕΤΚΟ

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΟΔΟΣ ΣΠΕΤΣΩΝ 22 ΑΘΗΝΑΙ, Τ.Τ. 812, ΤΗΛ. 8219.168 — 8826.917

A. Δ. ΚΟΤΖΑΜΑΝΗΣ

ΜΗΧ - ΗΛ/ΓΟΣ Ε.Μ.Π.

Σύμβουλος Μηχανικός — Τεχνικές Αντιπροσωπείες

◆ **ΧΑΛΥΒΕΣ :**

ΤΑΧΥΧΑΛΥΒΕΣ, ΣΩΛΗΝΕΣ, ΤΟΥΜΠΑ ΚΟΜΠΡΕΣΕΡ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΟΠΤΙΚΑ, ΑΝΤΑΔΑΚΤΙΚΑ - ΚΟΜΠΡΕΣΕΡ (ΒΑΛΒΙΔΕΣ κλπ.).

Τών εργοστασίων :

TUBE INVESTEMENT (TI), ROUND-OAK-STEEL, ZIEGLER, PABS, ΟΧΟΛΙΑΒ, DIENES WERKE.

◆ **ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΪΑΣ — ΧΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ :**

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΜΠΟΤΙΣΜΟΥ — ΜΕΛΑΝΙΝΗΣ — ΦΟΡΜΑΪΚΑΣ κλπ., ΠΛΑΣΤΙΚΟΙ ΚΑΠΛΑΜΑΔΕΣ, ΧΟΝΤΡΗΤΑ, ΚΟΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ.

Τών εργοστασίων :

HYMMEN, VITS, LETRON, SWC, PWA, ALKOR, RAKOLL.

68.23.916 - 32.31.884 — ΤΕΛΕΞ 21.4814 CONT

Οι θερμοσυσσωρευτές είναι η καλύτερη λύση στη θέρμανση. Και η Μπαουκνεχτ η καλύτερη λύση στους θερμοσυσσωρευτές

“Ας μιλήσουμε για θερμοσυσσωρευτές. Η καλύτερα για τους θερμοσυσσωρευτές Μπαουκνεχτ, που συγκεντρώνουν όλα τα πλεονεκτήματα της θέρμανσως με τη Νέα Μέθοδο και επιπλέον είναι και Μπαουκνεχτ. Δηλαδή, προϊόντα μίας από τις πιο προηγμένες τεχνολογικά Γερμανικές βιομηχανίες. Προσφέρουν πολλά.
“Ας τα δούμε ένα - ένα:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οι θερμοσυσσωρευτές Μπαουκνεχτ λειτουργούν με ρεύμα του νυχτερινού τιμολογίου της ΔΕΗ που κοστίζει (66%) περίπου φθινότερα από το ρεύμα της ημέρας.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Τό μόνο που έχετε να κάνετε είναι να αποφασίσετε σε ποιά θερμοκρασία αισθάνεσθε άνετα. Η διάρκεια και ποσότητα φορτίσως καθώς και η απόδοση της θέρμανσως γίνεται ηλεκτρονικά και αυτόματα με τις ανάγκες του χώρου. Αυτό σημαίνει ότι έχετε τόση ζεστασιά όση ακριβώς θέλετε, ξοδεύοντας τόσο ρεύμα όσο ακριβώς χρειάζεται.

ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΠΛΗΡΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

Έχετε την καλύτερη θέρμανση γιατί η επιθυμητή θερμοκρασία ρυθμίζεται από σάς και επιπλέον, πλήρη ανεξαρτησία αφού κάθε χώρος διαθέτει τη δική του συσκευή.

ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ

Με ηλεκτρικό ρεύμα που δεν δημιουργεί καύση, δεν καπνίζει και δεν αφήνει κατάλοιπα.

ΕΥΚΟΛΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι θερμοσυσσωρευτές Μπαουκνεχτ καταργούν τις εγκαταστάσεις στο υπόγειο, σωληνώσεις, καπνοδόχους, δεξαμενή πετρελαίου, λεβητοστάσια κ.λ.π.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΜΠΑΟΥΚΝΕΧΤ.

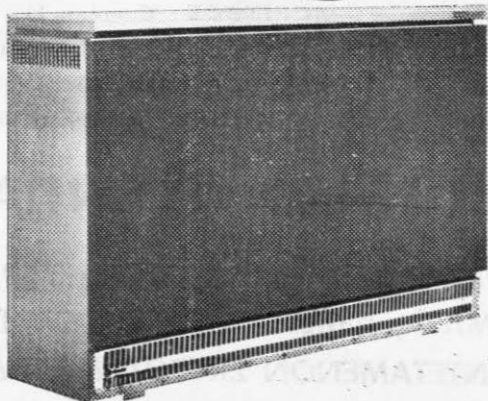
Οι θερμοσυσσωρευτές Μπαουκνεχτ είναι προϊόντα της Γερμανικής Βιομηχανίας που έχει συνδέσει το όνομά της με προϊόντα υψηλής τεχνολογικής στάθμης και άριστης ποιότητας.

Η Μπαουκνεχτ έχει δημιουργήσει παράδοση σ' όλο τον κόσμο με τις ασύτηρές προδιαγραφές που δημιουργεί για τα προϊόντα της.

ΠΛΗΡΗ ΣΕΙΡΑ ΜΟΝΤΕΛΩΝ.

Η Μπαουκνεχτ έχει τη μεγαλύτερη ποικιλία μοντέλων, σχεδίων, χρωμάτων. Διαλέξτε όποιο θέλετε σύμφωνα με τις ανάγκες σας. Οι θερμοσυσσωρευτές Μπαουκνεχτ εκτός από την ζεστασιά φέρνουν και την όμορφιά στο σπίτι σας.

Βauknecht

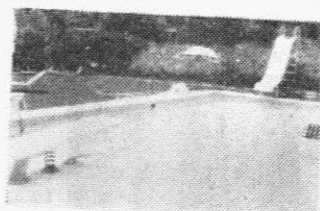

CARAD HELLAS A.E.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΦΑΛΗΡΟΥ 5 ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ:
ΤΜΗΜΑ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΤΗΛ. 408-025 491-98-58

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ:
ΚΑΡΑΚΑΣΗ 55 ΤΗΛ. 919-935

ΤΕΧΝΙΚΑΛ Ε.Π.Ε.

ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΥΔΑΤΟΣ

14^ο ΧΛΜ. ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΑΘΗΝΩΝ - ΛΑΜΙΑΣ, ΚΗΦΙΣΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΠΑΦΗΣ ΜΕ ΠΕΛΑΤΑΣ : ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ Β

ΤΗΛ. 8083-349 ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘ. ΝΑΘΙΤΑΚΗΣ - ΑΘΗΝΑΙ ΤΕΛΕΧ : 215243 ΑΙΜ

ΕΑΝ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΦΤΙΑΞΕΤΕ ΠΙΣΙΝΑ Η ΤΕΧΝΙΚΑΛ Ε.Π.Ε. ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΣΑΣ ΛΥΣΗ

- Γιατί έχει εξοπλίσει τις περισσότερες και καθαρότερες πισίνες στην Ελλάδα, αλλά και πολλές σε 40 ακόμη χώρες του εξωτερικού.
- Γιατί σας προσφέρει δοκιμασμένα, αλλά και φθηνά προϊόντα, άποδεκτά από ευχαριστημένους πελάτες από την Φιλανδία μέχρι την Σιγκαπούρη, είτε Έλληνικής κατασκευής, (ποιότητας κατάλληλης για την Κοινή Αγορά), ή Αμερικανικά ή Ευρωπαϊκά.
- Γιατί η τεχνολογία της την έχει βγάλει άσπροπρόσωπη, τόσο στην Ελλάδα, σε σοβαρά έργα, όσο και διεθνώς. (Πισίνα του Σάχη της Περσίας, του Βασιλιά της Σαουδικής Αραβίας, συγκρότημα κολυμβητικών δεξαμενών σχολείου της Δανίας, πισίνες πολυτελών ξενοδοχείων σε πολλά μέρη του κόσμου).
- Γιατί στην καινούργια εγκατάστασή της στο 14^ο χλμ. της Έθνικής οδού Αθηνών Λαμίας, (ζοντά στην COCA COLA) έφτιαξε για σας ένα ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ για πισίνες. Σε μās θα βρῆτε όλα τα μηχανήματα και εξαρτήματα για να εξοπλίσετε την πισίνα σας, αλλά και όλα τα ανταλλακτικά, όλα τα χημικά. και την τελευταία λέξη της εξέλιξης στις πισίνες : Σπά, προκατασκευασμένες πισίνες ABOVE και IN GROUND, αυτόματους χλωριωτές, όζονιστήρες, σάουνες, έπιπλα και παιχνίδια πισίνας, έπιπλα κήπου, ύδρομασάζ, συντριβάνια, σολάριουμ, ήλιακούς θερμαντήρες, καλύμματα.
- Κυρίως γιατί σε μās θα βρῆτε φιλική και γρήγορη εξυπηρέτηση. Τόσοι και τόσοι ευχαριστημένοι πελάτες μας μπορούν να σας το βεβαιώσουν.
- Και εάν θέλετε άποσκλήρυνση, βιολογικό καθαρισμό, αφαλάτωση, χλωρίωση, πάλι σε μās θα βρῆτε την καλύτερη λύση.

«ΔΟΜΙΚΗ» Α.Ε.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ :

Α. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 237 (Ν. Ψυχικόν) ΑΘΗΝΑΙ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΗΛ. 6524981 έως 6524985

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ » 6524994

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ » 6524995

ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΙΑ » 6524992

ΤΕΛΕΧ » (21) 5731

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ :

ΘΕΣ/ΝΙΚΗ : Μητροπόλεως 34 - Τηλ. 222695 ΤΕΛΕΧ : 41219

ΛΑΡΙΣΑ : Πατρέιλου 8α - Τηλ. 228156

ΚΟΖΑΝΗ : Κ. Βάρναλη 2 - Τηλ. 22887

ΚΟΡΙΝΘΟΣ : Θεοτόκη 13 - Τηλ. 22319

ΠΑΤΡΑΙ : Δημ. Γούναρη (Καλαβρύτων) 7 - Τηλ. 276169

ΠΡΕΒΕΖΑ : 21ης Οκτωβρίου 81γ - Τηλ. 28923

ΙΩΑΝΝΙΝΑ : Ζυγερμάλλη 15 - Τηλ. 27108

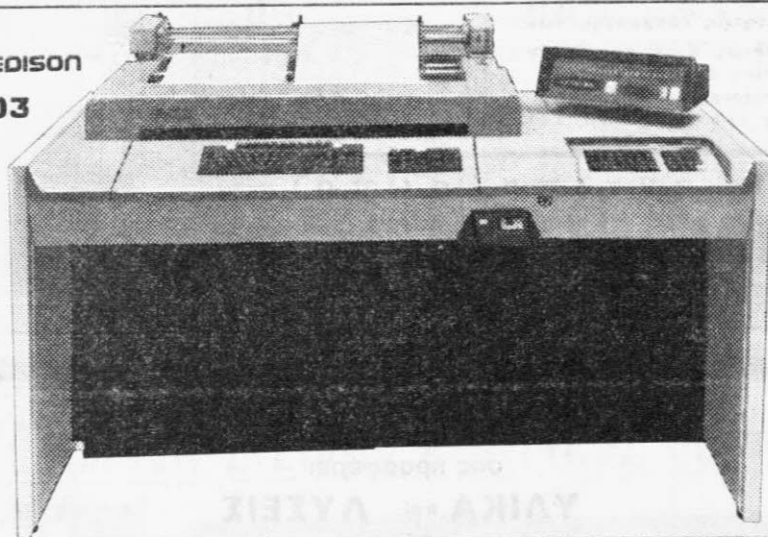
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΟΔΟΙ, ΓΕΦΥΡΑΙ, ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ, ΣΗΡΑΓΓΕΣ, ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ΕΡΓΑ,
ΦΡΑΓΜΑΤΑ, ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΕΡΓΑ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ,
ΠΡΟΕΝΤΕΤΑΜΕΝΟΝ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ Κ.Λ.Π.

αλγοριθμος

Ἡ πορεία τῆς ἐπιτυχίας συνεχίζεται
μέ τήν ἴδια ποιότητα δουλειᾶς,
τήν ἴδια πληρότητα στούς ὑπολογισμούς,
τό ἴδιο συνεχές καί ὀργανωμένο σέρβις.

 **GRUPPO
MONTEDISON**
IME 100 03

 MICRAL

Level

αλγοριθμος

 Texas Instruments

Χάρη στην ἐπιστημονική του στελέχωση καί τό πλήρες δίκτυο σέρβις ἐγγυᾶται μοναδική πληρότητα στούς ὑπολογισμούς καί τίς ἀναλύσεις τῶν προγραμμάτων, εἴτε πρόκειται γιά ἕναν ὑπολογιστή μεγάλων ἀπαιτήσεων εἴτε πρόκειται γιά μιά περισσότερο οικονομική ἀγορά.

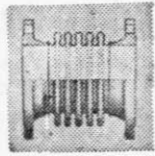
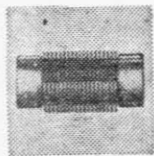
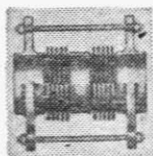
 **ηλεκτρονικοί υπολογιστές
μελέτες εφαρμογές**
Λ. Συγγρού 183 Ἀθήνα
Τηλ. 93.38.463

αλγοριθμος ε.π.ε.

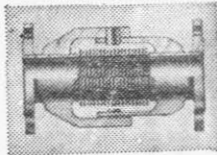
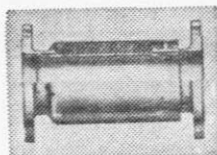
**Πρῶτος σέ πωλήσεις
στόν χῶρο τῶν Μηχανικῶν.**

ΔΙΑΣΤΟΛΙΚΑ

Έξαρτήματα παραλαβής
συστολών-διαστολών σωληνώσεων
του παγκοσμίου φήμης εργοστασίου

ΔΥΤΙΚΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

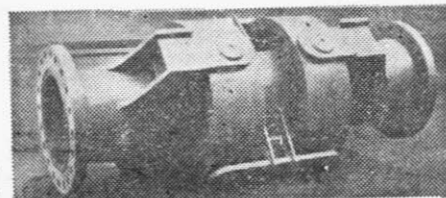
Τό πρόγραμμα κατασκευής του εργοστασίου
περιλαμβάνει 50 διαφορετικούς τύπους
διαστολικών, τα όποια καλύπτουν όλες
τάς πιθανές απαιτήσεις εφαρμογής των.

- Διά πάσης φύσεως υγρά και αέρια.
- Διά θερμοκρασίας έως 500° C.
- Διά πιέσεις λειτουργίας έως 100 ατμ.
- Διά φ σωλήνων από 15 mm έως 5.000 mm.

Γενικοί αντιπρόσωποι
THERMOKONTROLL E.Π.Ε.

Ξινοφώντος 15 Α - Τ.Τ. 118 - Αθήναι

Τηλ. 3226857

Η ΝΕΟΚΕΜ

σας προσφέρει

ΥΛΙΚΑ και... ΛΥΣΕΙΣ

στά προβλήματά σας

ARMOSIL Μαστίχη σιλικόνης

γιά:

Έλαστική άρμολόγηση και σφράγισμα
κάθε άρμού (κουφώματα, είδη υγιεινής
κ. λ.)

EPOXINI Έποξειδική κόλλα

γιά:

Συγκόλληση κάθε υλικού
(Μπετόν, μάρμαρο, άμιαντοσιμέντα,
Εύλα κ.λ.)

EPOTAR Έποξειδικό χρώμα

γιά:

Στεγάνωση και προστασία
(Ταράτσες, μεταλλικές κατασκευές κ.λ.)

POLYCOLLE Κόλλα ΡVΑ

γιά:

Έλαστική συγκόλληση διαφόρων υλικών
(Εύλα, άμιαντοσιμέντα κ.λ.)

EPOCOLOR Έποξειδικό χρώμα

γιά:

Στεγάνωση και προστασία
(Δεξαμενές νερού, λαδιού, κρασιού και
τροφίμων).

ΝΕΟΚΕΜ ΕΠΕ Τηλ. Γραφείου
Άρύβου 14 - 16 75 13 419 - 75 10 493
Παγκράτι Τηλ. Έργοστασίου
ΑΘΗΝΑ 66 24 469 - 66 24 465

Δέν είναι τυχαίο...

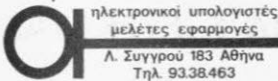
αλγοριθμος

10 ολόκληρα χρόνια
δίνει λύσεις για κάθε πρόβλημα.

΄Ασχολούμαστε με τά προβλήματα τών Μηχανικών 10 ολόκληρα χρόνια. (Δέν είναι τυχαίο.)
Τά μηχανήματά μας δουλεύουν 10 ολόκληρα χρόνια. (Καθόλου τυχαίο.)
Μόνο έμεις δίνουμε έγγύηση καί για ανταλλακτικά καί για έργασια. (Κάθε άλλα, παρά τυχαίο!)
Καλύπτουμε όλη τήν Έλλάδα μέ πάνω άπό 125 ηλεκτρονικούς ύπολογιστές σέ Τράπεζες,
Δημόσιους ΄Οργανισμούς, Πνευματικά ΄Ιδρύματα. (Δέν μās έμπιστεύθηκαν τυχαία.)

Δέν είναι τυχαίο ότι ο αλγοριθμος έπιβλήθηκε στην αγορά γιατί:

- Μελετά ξεχωριστά κάθε περίπτωση.
- Βρίσκει έναλλακτικές λύσεις για κάθε περίπτωση.
- Βλέπει κάθε πρόβλημα τεχνικο-οικονομικά.
- Προβλέπει άκόμα καί τήν μελλοντική ανάγκη έπεκτάσεως του ύπολογιστή σας.

Α. Συγγρού 183 Αθήνα
Τηλ. 93.38.463

αλγοριθμος Ε.Π.Ε.

MICRAL

Texas Instruments

IME 100 03

Δίνει περισσότερη σημασία μετά τήν έγκατάσταση του ύπολογιστή σας...
... Δέν είναι τυχαίο!

ΜΟΝΟΑΓΓΛΙΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΕΩΣ

Εύκαμπτοι καλυψοδοσωλῆνες WIRSBOFLEX Σουηδίας
Βάνναι, Συλλέκται ΤΑ Σουηδίας

ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΣΩΜΑΤΑ

Μοναδική λύση για οικοδομές καί επί ΠΙΛΟΤΙΣ
Παρέχει δυνατότητες για άνεξάρτητη θέρμανση σέ κά-
θε διαμέρισμα καί τοποθέτηση μετρητου καταναλώσεως

΄Η πλέον έξελιγμένη Τεχνολογία
στις κεντρικές Θερμάνσεις

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

΄ΑΥΡΑ, Ε.Π.Ε. ΠΕΙΡΑΙΩΣ 1 - ΤΗΛ. 32.43.447 - ΑΘΗΝΑΙ

- Για Πολυτελείς Βίλλες
- Για Πολυτελή Διαμερίσματα

**ΠΑΤΩΜΑΤΑ
ΑΠΟ ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΞΥΛΟ**

KARRI

ΣΕ ΛΩΡΙΔΕΣ

ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ ΕΤΟΙΜΑ ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΑ – ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΑ & ΣΥΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΜΗΚΗ: ΑΠΟ 1Μ. ΚΑΙ ΑΝΩ

ΠΛΑΤΟΣ: 58 ΧΙΛΙΟΣΤΑ

ΠΟΙΟΤΗΣ: ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΩΣ ΠΡΩΤΗ, ΧΩΡΙΣ ΡΟΖΟΥΣ & ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ

- **ΗΔΗ ΠΑΤΩΜΑΤΑ ΑΠΟ ΛΩΡΙΔΕΣ KARRI ΣΤΟΛΙΖΟΥΝ ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΣΠΙΤΙΑ ΚΑΙ ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.**
- **ΤΟ ΞΥΛΟ KARRI ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΟ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΤΕΛΕΣΤΕΡΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΧΕΙ ΣΚΟΥΡΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΧΡΩΜΑ.**

● στην διαθεσι σας για πληροφορίες και δειγματα ●

Μ. Σ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α. Ε.

ΕΙΣΑΓΩΓΑΙ - ΕΜΠΟΡΙΟΝ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΞΥΛΕΙΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ: ΜΠΑΚΝΑΝΑ 30 - ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ - ΤΗΛ. 9012052 - 9012040 - 9011053

ΘΕΣ/ΝΙΚΗ: ΧΑΛΚΕΩΝ 19 ΤΗΛ. (031) 226217 - 279280

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: ΥΠΑΤΟΝ ΘΗΒΩΝ - 78ον ΧΛΜ. ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΛΑΜΙΑΣ ΤΗΛ. (0262) 22333

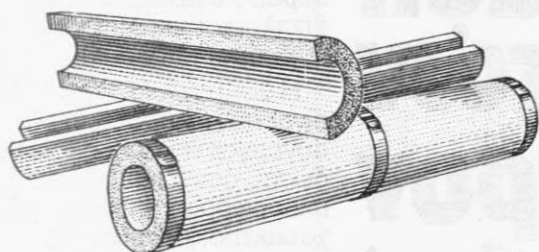
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1924

ΦΕΛΙΖΟΛ Α.Ε.

ΜΟΝΩΤΙΚΑ · ΣΤΕΓΑΝΩΤΙΚΑ · ΔΟΜΙΚΑ

Σημαντικά έργα σε πειρωθείσα ή υπό εκτέλεσιν :

Βιομηχανικαί Μονώσεις	▶ ΔΕΗ Μεγαλόπολεως ..... μ ² ... 60.000
	▶ ESSO PAPPAS ..... » ... 2.000
Στέγαι και όροφαι	▶ 'Ατμ/κόν έργ/σιον Βαγδάτης ..... » ... 20.000
	▶ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΥΘΟΠΟΪΪΑ ..... » ... 6.000
	▶ BOMBYΞ ..... » ... 12.000
Μονώσεις Πλοίων	▶ Θεραπευτήριον "ΥΓΕΙΑ," ..... » ... 6.000
	▶ Μαιευτήριον "ΜΗΤΕΡΑ," ..... » ... 11.000
	▶ Κρουαζιερόπλοια : MED. SEA, ΗΠΕΙΡΟΣ, ΠΑΤΡΙΣ, κ.λπ..... » ... 20.000

**ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΙ
ΕΚ ΠΟΛΥΣΤΕΡΙΝΗΣ**

ΑΘΗΝΑΙ · ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ · ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ

**Σφραγίζουν & έπιχρωματίζουν
άδρες τσιμεντοεπιφάνειες**

aquelia

● Στεγανοποιούν απόλυτα & όριστικά

◆ ΘΕΜΕΛΙΑ ◆ ΥΠΟΓΕΙΑ ◆ ΒΟΡΕΙΝ. ΤΟΙΧΟΥΣ
◆ ΠΛΑΚΕΣ ΜΠΕΤΟΝ ◆ ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ

ΑΚΟΥΕΛΛΑ : ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ 39 ☎ 36.20.618 - 82.30.310

ΑΥΤΟΝΟΜΟΙ ΒΙΟΔΙΣΚΟΙ

Για τον βιολογικό καθαρισμό
λυμάτων 5-20 ατόμων

**Ένα ακόμη σύστημα της
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΛΑΡΓΚΕΣΤΕΡ**

Ίδανικοί για μονοκατοικίες, βίλλες
και μικρές πολυκατοικίες.

Κατασκευασμένοι έξ ολοκλήρου
στην Έλλάδα, περιέχουν μέσα
σε μία αυτόνομη μονάδα
την καθίζηση, τον βιολογικό
καθαρισμό και την διαύγαση
των λυμάτων.

Ή ποιότης των λυμάτων
στην έξοδο είναι σύμφωνη
προς τις αυστηρότερες διεθνείς
προδιαγραφές.

Έλαφροί και άνθεκτικοί,
από GLASS - IN (GRP),
μικρού όγκου, μεταφέρονται
και εγκαθίστανται εύκολα χωρίς
να προσβάλλουν την αισθητική
του χώρου.

Το κόστος λειτουργίας είναι κάτω
από 4 δρχ. την ημέρα και ή
συντήρησής τους είναι μηδαμινή.

Προστατεύονται από το
ύπ' αριθ. 54223 / 24.8.77
Δίπλωμα Εύρεσιτεχνίας.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΛΑΡΓΚΕΣΤΕΡ Ε.Π.Ε.

**ΓΡΑΦΕΙΑ ΓΛΑΥΚΟΥ 3, ΑΜΦΙΘΕΑ
ΤΗΛΕΦ. 9420.306 9420.126
TELEX 9653 SPIK GR**

σας συμφέρει η γρήγορη και απλή εγκατάσταση κλιματιστών Στήμπελ Ελτρον

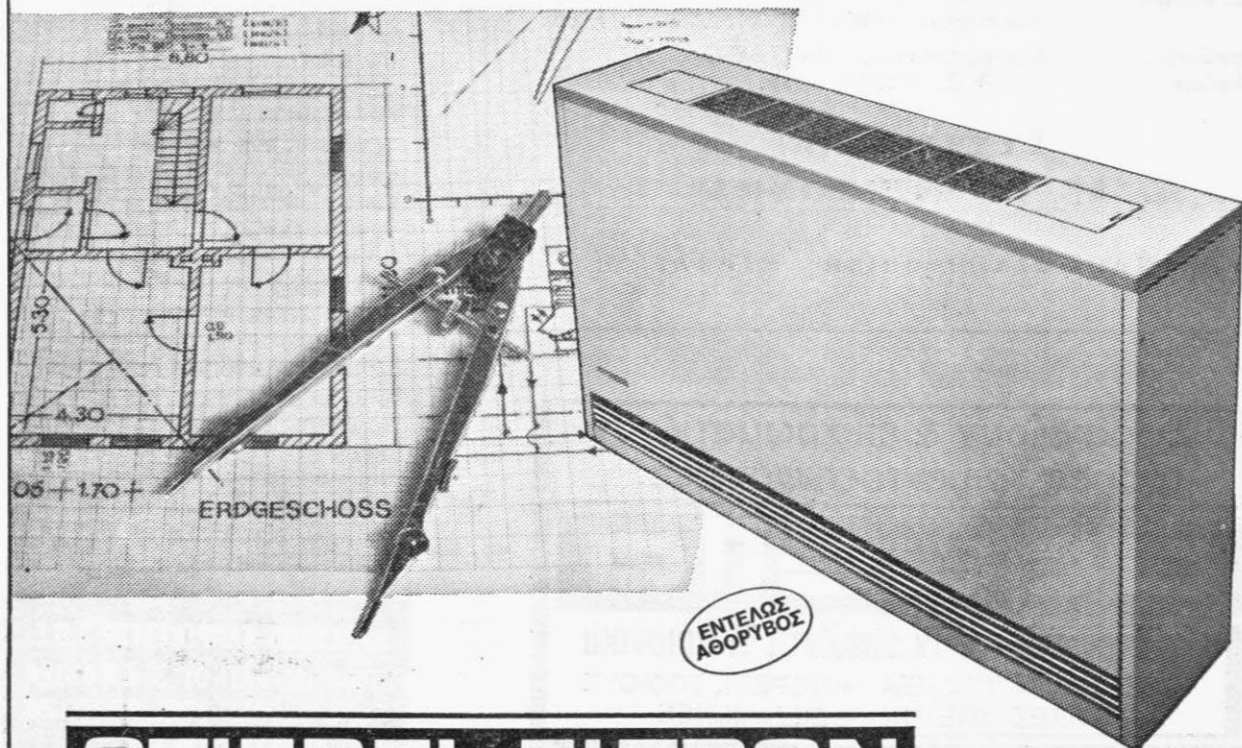
θέρμανση και ψύξη από
την ίδια συσκευή
...μέ συμφέροντες όρους

Τώρα, μπορείτε να προσφέρετε στους πελάτες σας, θέρμανση και ψύξη, με απλή και γρήγορη εγκατάσταση!

Γιατί, ο κλιματιστής Στήμπελ "Ελτρον τοποθετείται και συνδέεται - χωρίς κανένα οικοδομικό τέχνασμα - στο κεντρικό σύστημα θέρμανσης. Λειτουργεί, ανεξάρτητα από δωμάτιο σε δωμάτιο - με σοβαρή οικονομία - και επιπλέον εύκολύνει και συμφέρει και εσάς!

"Η Στήμπελ "Ελτρον" Ελλάς, είναι πάντα πρόθυμη να συνεργαστεί μαζί σας... Νά σας δώσει, όσες και όποιες πληροφορίες θέλετε, για τα χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες του κλιματιστή, καθώς και για τους όρους συνεργασίας.

Περιμένουμε να μās τηλεφωνήσετε!..

STIEBEL ELTRON

ΑΘΗΝΑ: ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ 37 ΤΗΛ. 360 8952 & 362 5577
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 93 ΤΗΛ. 220 007 & 260 052

ΞΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Νέον προϊόν διά τήν προστασίαν τῶν ἀλουμινοκατασκευῶν

Ἕνα ἐνδιαφέρον προϊόν ἔθεσε εἰς κυκλοφορίαν ἡ Γερμανική βιομηχανία πρὸς προστασίαν τῶν ἐπιφανειῶν τοῦ ἀνωδιωμένου ἀλουμινίου, τοῦ χρησιμοποιουμένου διὰ κουφώματα, κουπαστὲς ἢ ἐπενδύσεις τοίχων, κατὰ τήν κατασκευὴν τῶν οἰκοδομῶν.

Τὸ νέο προϊόν εἶναι ἕνα ρευστὸν πλαστικόν, μὲ τήν ἐμπορικὴν ὀνομασίαν ΕΒΖΙΕΗΛΑΚΚ (ἀμπτσι—λάκ).

Ἐπιχρῶνται τὰ τοποθετημένα τεμάχια τοῦ ἀλουμινίου, διὰ νὰ προστατευθοῦν ἀπὸ τὴν ὀξειδωσιν πού προκαλοῦν ἄλλα ὑλικά ὅπως, τὸ ἀσβέστιο τὸ τοιμέντο καὶ τὰ χρώματα ὅταν ἔλθουν εἰς ἐπαφήν. Ἡ ὀξειδωσις αὐτῶν τῶν ὑλικῶν καταστρέφει ἀνεπανόρθωτα τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἀνωδιωμένου ἀλουμινίου. Μετὰ τὴν ἐπίχρισιν, τὸ ΑΒΖΙΕΗΛΑΚΚ στερεοποιεῖται ἀμέσως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἀλουμινίου καὶ τὸ καλύπτει δι' ἑνὸς λεπτοῦ φύλλου πλαστικοῦ, πάχους μερικῶν δεκάτων τοῦ χιλιοστοῦ, ἀναλόγως τῆς ἐναποτιθεμένης ποσότητος τοῦ χρωστήρος. Ὅποιοδήποτε ὑλικὸν ἐπικαθίσθη ἐπὶ τῆς προσωρινῆς αὐτῆς πλαστικῆς ἐπενδύσεως, δὲν προσβάλλει τὸ ἀλουμίνιον. Ἡ ὑγρασία δὲν εἰσχωρεῖ καὶ ἔχει ἀντοχὴν εἰς τὰ κτυπήματα.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν, τὸ ΑΒΖΙΕΗΛΑΚΚ ἀποκολλάται εὐκόλα, ὡς ἕνα λεπτὸν φύλλον πλαστικοῦ καὶ μαζί του παρασύρει ὅ,τι ἔχει ἐπικαθίσθη. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἀλουμινίου ἀποκαλύπτεται ἀνέπαφη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ — ΠΩΛΗΣΗ

Τεχνική & Ἐμπορικὴ
Ὀργάνωσις

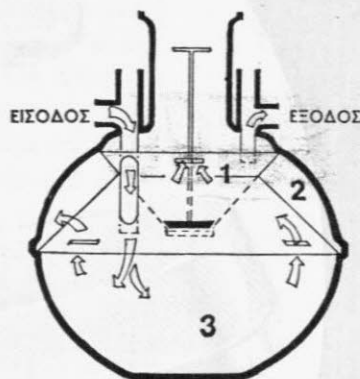
ὁδὸς Ριζάρη & Ναϊάδων ἀρ. 4
Τηλέφωνο (01) 721-109

ΣΗΠΤΙΚΟΙ ΒΟΘΡΟΙ

ΤΡΙΒΑΘΜΙΟΙ

ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟΙ

Ἕνα ἀκόμα σύστημα τῆς
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΛΑΡΓΚΕΣΤΕΡ

Μεγέθους 2, 4 καὶ 7μ³

προσφέρονται ἐτοιμοπαράδοτοι.

Ἐξυπηρετοῦν μέχρι 20 ἄτομα.

Ἐλαφροί, ἀπολύτως στεγανοί, μὲ μεγάλες μηχανικὲς καὶ χημικὲς ἀντοχές, τοποθετοῦνται πολὺ εὐκόλα μέσα σὲ δύο ὥρες, ἔχουν 70% μεγαλύτερη ἀπόδοσι ἀπὸ τοὺς ἀντίστοιχους συμβατικοὺς σηπτικοὺς βόθρους καὶ εἶναι χαμηλοῦ κόστους.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΛΑΡΓΚΕΣΤΕΡ Ε.Π.Ε.

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΓΛΑΥΚΟΥ 3, ΑΜΦΙΘΕΑ

ΤΗΛΕΦ. 9420.306 - 9420.126

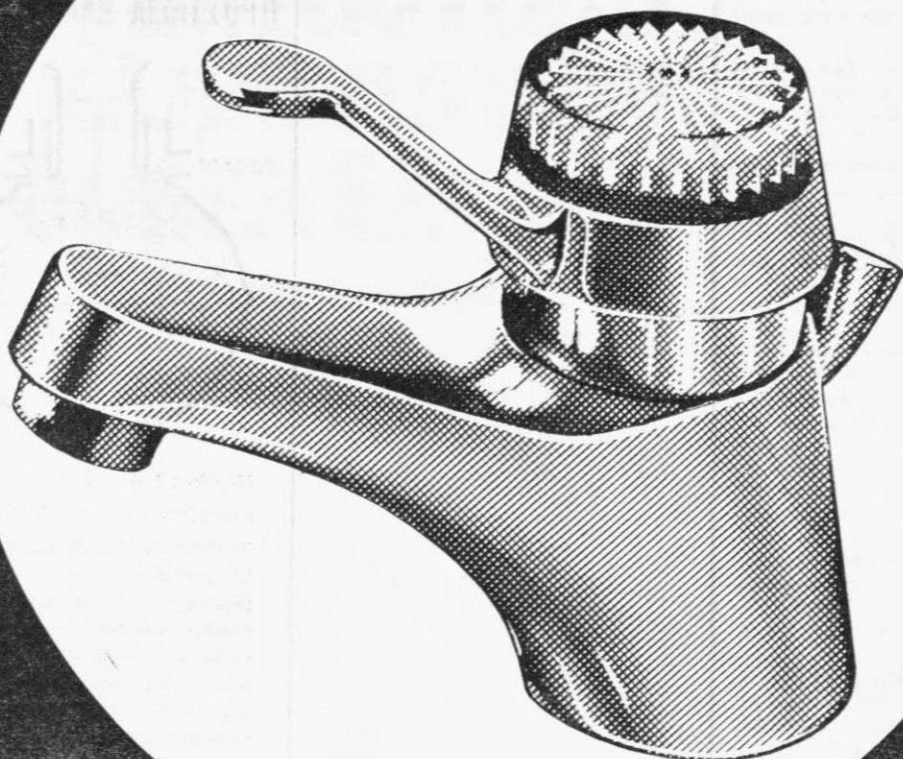
TELEX: 9653 SPIK GR.

acordial

Πτυσσόμενα χωρίσματα πολυτελείας
Κατασκευάζονται μὲ πατέντα ACORDIAL
καὶ γερμανικὰ ὑλικά ποιότητας
Πλ. Ἐλευθερίας 23-24, Ἀθήνα 113
Τηλ. 3252480-3252345, TELEX 216145 CRGO GR

**IDEAL
STANDARD** ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Πρωτοποριακή τεχνική στις μπαταρίες

ΕΡΓΟΝ D 776

CERAMIX

Ἡ πρωτοποριακή τεχνική τῆς Ἰντεάλ Στάνταρντ Γερμανίας δημιούργησε τὶς μοναδικές μπαταρίες λουτροῦ Ceramix. Δύο κεραμικοὶ δίσκοι καταργοῦν τὰ κοινὰ λάστιχα ποὺ φθείρονται, κι ἔτσι οἱ μπαταρίες Ceramix δὲν στάζουν ποτέ. Συνδυάστε τὰ εἶδη κρουνοποιίας Ἰντεάλ Στάνταρντ Γερμανίας μὲ τὰ εἶδη ὑγιεινῆς Ἰντεάλ Στάνταρντ, γιὰ νὰ ἔχετε ξεχωριστὴ ποιότητα καὶ πολυτέλεια στὸ μπάνιο σας. Θὰ τὰ βρῆτε στὰ καταστήματα εἰδῶν ὑγιεινῆς.

Ἄντιπρόσωποι γιὰ τὴν Ἑλλάδα

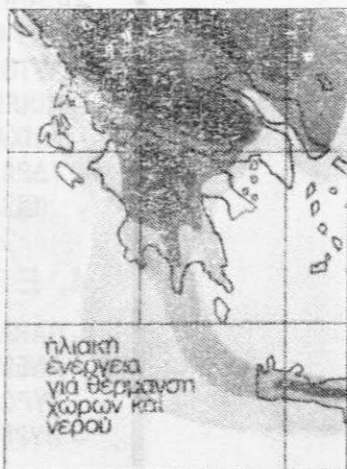
ΣΤΑΝΤΕΞ ΕΠΕ

Ἄλεξανδρουπόλεως 23, Ἀθῆναι 610, Τηλ. 770.3516

έγγυημένη τεχνολογία στούς ήλιακούς θερμοσίφωνες

Στόν τομέα τῶν ήλιακῶν ἐγκαταστάσεων καὶ συσκευῶν, τὸ ὄνομα τῆς BP εἶναι ἡ σοβαρότερη ἐγγύηση ἑνὸς πραγματικὰ ὑψηλοῦ τεχνολογικοῦ ἐπιπέδου. Οἱ ήλιακοὶ θερμοσίφωνες Calpak BP, προϊόν ἐιδικῶν μελετῶν στὸ χῶρο τῆς ἀξιοποιήσεως καὶ ὀρθολογιστικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς ήλιακῆς ἐνέργειας, καλύπτουν μὲ τὸν πιὸ ἱκανοποιητικὸ τρόπο τὶς ἀπαιτήσεις τῶν ἀνθρώπων «τῆς δουλειᾶς». Μπορεῖτε νὰ τοὺς ἐμπιστευθεῖτε ἀνεπιφύλακτα. Ἡ συνεχῆς ἐξ ἄλλου ἀναζήτηση νέων λύσεων, στὰ εἰδικὰ ἐρευνητικὰ κέντρα τῆς BP, δίνει τῇ σιγουριᾷ ὅτι οἱ ήλιακοὶ θερμοσίφωνες Calpak BP εἶναι πάντοτε «ἐνήμεροι» καὶ τῶν πιὸ πρόσφατων τεχνικῶν βελτιώσεων.

Τηλεφωνεῖστε μας ἢ γράψτε μας,
νὰ σᾶς στείλουμε τὸ εἰδικὸ ἀναλυτικὸ βιβλιαράκι τῆς Calpak BP. Στὸ τεχνικὸ αὐτὸ βοήθημα θὰ βρεῖτε κάθε πληροφορία γύρω ἀπὸ τὴ μελέτη τῶν ήλιακῶν ἐγκαταστάσεων, τὴν ἐκτίμηση θερμικῶν φορτίων, τὴν ἐνεργειακὴ ἀπολαβὴ ήλιακῶν συλλεκτῶν, τὴν σχεδίαση δικτύων ήλιοσυλλεκτῶν, καθὼς καὶ ὅλα τὰ τεχνικὰ στοιχεῖα ποὺ ἀφοροῦν εἰδικὰ τοὺς ήλιακοὺς θερμοσίφωνες Calpak BP.

Calpak BP

Ἔκθεση - Πληροφορίες:

Ἀθήνα:

Μιχαλακοπούλου & Δημητρέσσα 12

(ὄπισθεν Χίλτον)

Τηλ. 741.660 (ὄλο τὸ 24ωρο)

Θεσσαλονίκη: Τηλ. 415.331

Calpak BP, Δημητρέσσα 12, Ἀθήνα Τ.Τ. 612

Παρακαλῶ στείλτε μου τὸ βιβλιαράκι:
«Ἡλιακὴ ἐνέργεια γιά θέρμανση χώρων καὶ νεροῦ».

Όνομα _____

Ἐπίσημο _____

Διεύθυνση _____

Πόλις _____

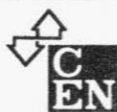
Ταχ. Τομέας _____

ERGON B 788

**ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ:**

INSEL, S.A.

PERMEKSA

Ceita S.R.L.

ALBERTO SASSI SPA
OFFICINE ELETTROMECCANICHE

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΜΠΟΡΙΑΣ – ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ:**

1. ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ:

A.C. & D.C (WORD – LEONARD GEARLESS)
ΟΜΑΔΕΣ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ
SUPERVISORY CONTROL
ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΙ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ
MICROLIFT ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

2. ΚΥΛΙΟΜΕΝΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ – ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ

**3. ΕΜΠΟΡΙΑ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ & ΥΛΙΚΩΝ ΑΝΕΛ/ΡΩΝ:**

– ΟΔΗΓΩΝ
– ΑΝΥΨΩΤΙΚΩΝ ΖΕΥΓΩΝ
– ΑΥΤΟΜΑΤΩΝ & ΗΜΙΑΥΤΟΜΑΤΩΝ ΘΥΡΩΝ
– ΠΙΝΑΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ & ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ
– ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΥΠΕΡΦΟΡΤΩΣΕΩΣ
– ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΙ ΠΡΟΣΚΡΟΥΣΤΗΡΕΣ
(OLL BUFFERS)

4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΘΥΡΕΣ

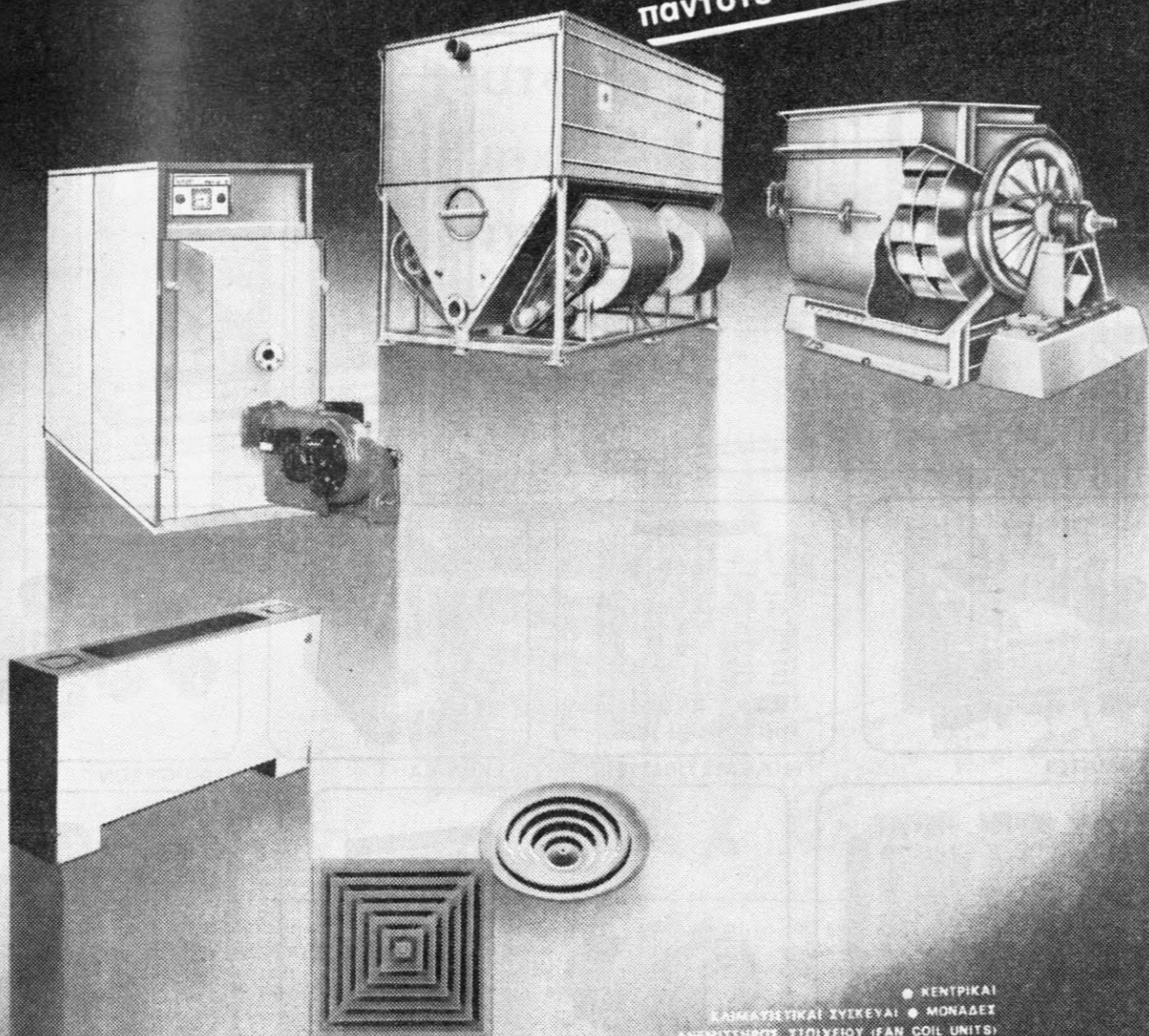
– GARAGE ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΑΠΛΕΣ & ΑΥΤΟΜΑΤΕΣ
– ΑΝΕΜΟΦΡΑΚΤΕΣ ΕΙΣΟΔΩΝ ΑΥΤΟΜΑΤΟΙ
ΣΥΡΟΜΕΝΟΙ & ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΙΚΟΙ
– ΘΥΡΕΣ ΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ κ.λ.π.

5. ΔΟΜΙΚΑ – ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΙ ΓΕΡΑΝΟΙ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΩΝ
ΑΝΕΛ/ΡΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ
ΑΝΕΛ/ΡΕΣ ΚΕΡΑΙΩΝ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΙΛΟ
ΜΕΣΑ & ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΣΙΛΟ

ΕΚΘΕΣΗ Μ. ΜΠΟΤΣΑΡΗ 36
ΓΡΑΦΕΙΑ Μ. ΜΠΟΤΣΑΡΗ 22 – 28 ΑΙΓΑΛΕΩ
ΤΗΛ. 5986.796 – 5901.152 – 5984.008
ΤΗΛ/ΚΗ Δ/ΣΙΣ. ZERCOEPE.
TELEX. 8755 ZERC. GR.

Η υψηλή ποιότητα είναι
παντοτε ο στοχος μας

- ΚΕΝΤΡΙΚΑΙ
- ΕΛΑΣΜΑΤΩΣΤΙΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ
- ΜΟΝΑΔΕΣ
- ΑΝΕΜΙΣΤΗΡΟΙ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ (FAN COIL UNITS)
- ΠΥΡΓΟΙ ΨΥΞΕΩΙ
- ΛΕΒΗΤΕΙ ΘΕΡΜΟΥ ΥΔΑΤΟΙ
- ΓΕΝΗΤΡΙΕΙ ΘΕΡΜΟΥ ΑΕΡΟΙ (ΑΕΡΟΛΕΒΗΤΕΙ)
- ΑΕΡΟΘΕΡΜΑ
- ΥΓΡΟΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΞΟΝΙΚΟΙ
- ΑΝΕΜΙΣΤΗΡΕΙ
- ΣΤΟΜΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ

Φυρογεννης α.β.ε

Εκάλη: 20ον χλμ. Εθνικής Οδοῦ 1 Τηλ. 803 4311 (10Γρ.) Τηλεγρ. Δ/νσις: FIROKLIM
Μοσχάτον: Αρτέμιδος 25. (59) Αθήναι Τηλ.: 942 4706(10 Γρ.) - Telex: 212896 FIRO GR

MANUFACTURING LICENSES

CHICAGO BLOWER - CORPORATION

stori

Pieren

GAMMA
Radatoren AG

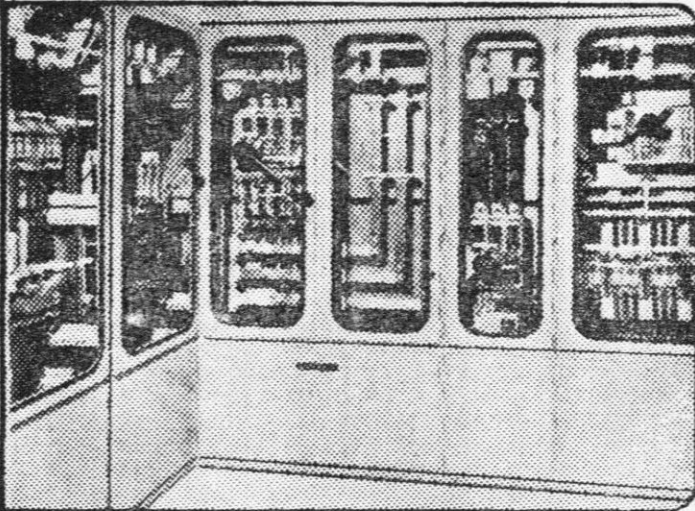

Sound Attenuators Limited

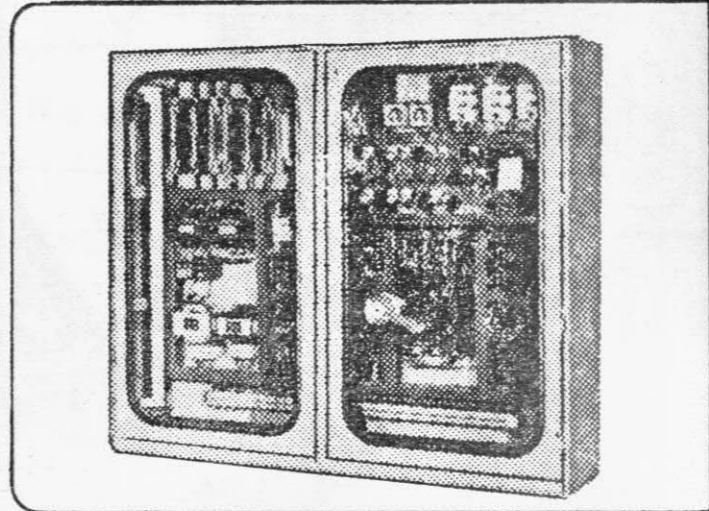
Modlair

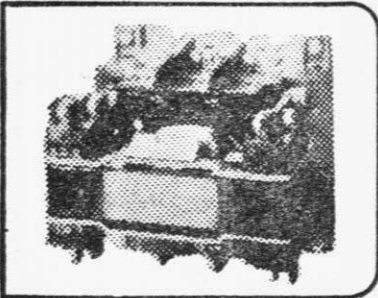
KLÖCKNER-MOELLER

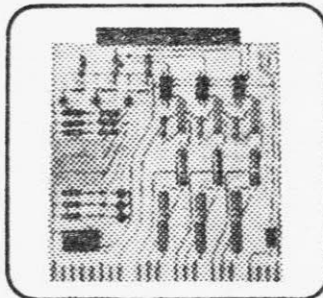
ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

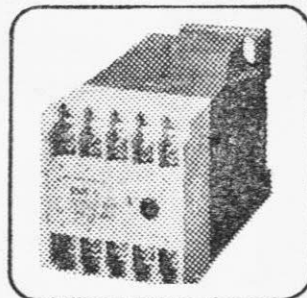
ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΥΤΟΜΑΤΟΙ

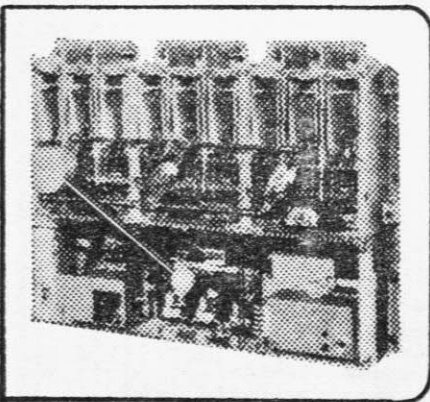
ΤΗΛΕΜΕΤΡΗΣΙΣ

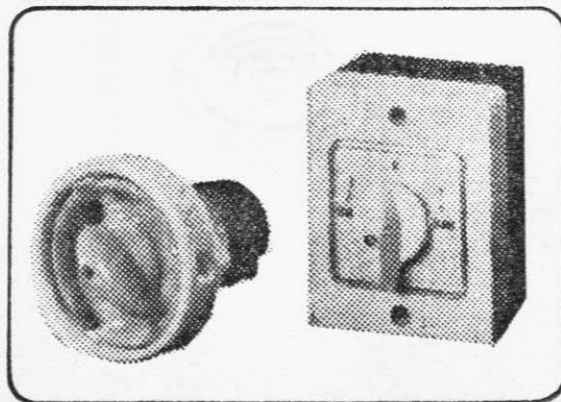
ΧΡΟΝΙΚΑ

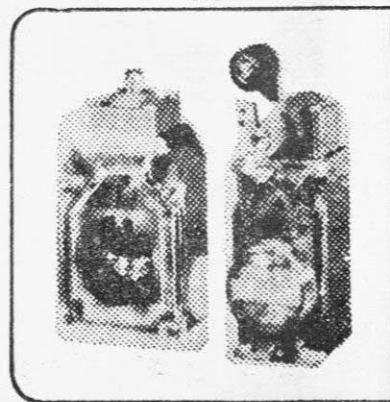
ΜΠΟΥΤΟΝ

ΑΠΟΖΕΥΚΤΑΙ

ΔΙΑΚΟΠΤΑΙ

ΜΙΚΡΟΔΙΑΚΟΠΤΑΙ

ΜΩΡΑΪΤΗΣ-ΛΑΣΚΑΡΗΣ Α.Ε. ΑΘΗΝΑΙ

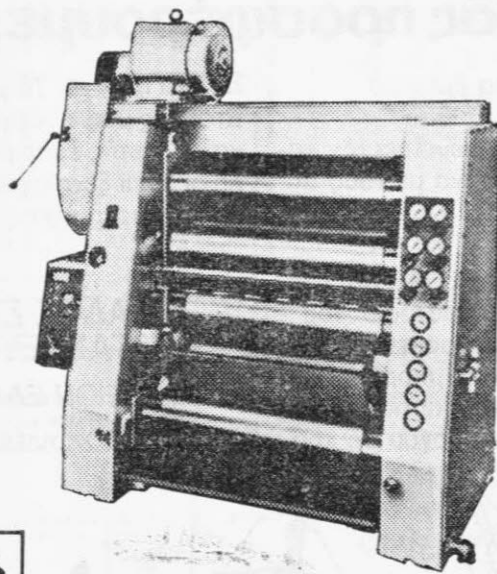
ΕΙΣ ΝΕΑΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΚΗΦΙΣΟΥ 22 & ΚΑΒΑΛΑΣ, ΤΗΛ. 5134.311 - 315

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΔΟΔΕΚΑΝΗΣΟΥ Β - ΤΗΛ. 521.004 - 521.008 • ΠΑΤΡΑΙ: ΜΑΙΖΩΝΟΣ 28 - 30 - ΤΗΛ. 272.690 - 272.691

“ Η ταυτότητα
 τής μηχανής μας
 φαίνεται από την ποιότητα
 τής σοκολάτας. ”

NAGEMA

Στην Έκθεση τής INTERPACK
 8-14/6/78 στο DÜSSELDORF
 (Halle 10), θα έχετε την ευ-
 καιρία να δείτε το μηχάνημα
 σε λειτουργία.

Δείχνει την κύρια απόδοσή της, όταν από το κωνί εξαγωγής βγαίνει μάζα σοκολάτας χρώματος σκούρο ή ανοιχτό, καφέ σαν βελούδο, γυαλιστερό ή θολό μαύρο. Τότε η μηχανή έχει κάνει την όλη δουλειά τής σοκολάτας.

Έχει λεπτίνει σημαντικό μέρος μίγματος, κακάου, ζάχαρης και λίπους. Ένα αποτέλεσμα τó οποίο επιτεύχθη μέσω πέντε κυλίνδρων με υδραυλική και αυτόματη εύσταθ ή πίεση κυλίνδρων καθώς και με μία αποτελεσματική ψύξη κυλίνδρων

Έκτός τούτου έχει μέση απόδοση ανάλογα με την ζητούμενη λεπτότητα, από 250 έως 626 KG/H.

Η μηχανή είναι εφοδιασμένη στα κυριώτερα σημεία, με πολλά όργανα ελέγχου.

Οι δείκτες μετρήσεως είναι συγκεντρωμένοι σε δύο ταμπλώ χειρισμού. Η μηχανή φέρει έτικέτα στο εμπροσθεν μέρος ακριβούς ονοματολογίας τού τύπου 912/3 τής NAGEMA για σοκολάτα.

Σας προσφέρουμε εύχαρίστως κάθε συμπληρωματική πληροφορία ή συμβουλή.

ΕΙΣΑΓΩΓΕΥΣ

**TRANSPORTMASCHINEN
 EXPORT-IMPORT**

VOLKSEIGENER AUSSENHANDELSBETRIEB DER
 DEUTSCHEN DEMOKRATISCHEN REPUBLIK
 D D R - 108 BERLIN

TELEX : 11 44 94 • TEL. : 224 (0)

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ :

“Σ. ΓΙΑΤΡΑΣ,,

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ - ΕΜΠΟΡΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΔΕΛΗΓΙΩΡΓΗ 1-3

Τ.Τ. 107 - ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛΕΦ. 52.21.176 - 25.35.646

ΤΙΣ ΣΙΔΗΡΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΣΑΣ

ΣΤΕΓΕΣ - ΥΠΟΣΤΕΓΑ - ΒΙΟΜ. ΚΤΙΡΙΑ - ΒΙΟΜ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ

πρίν τίς αναθέσετε αξίζει νά συζητήσετε
μαζί μας

σας προσφέρουμε:

ΠΟΙΟΤΗΤΑ : Ένα έμπειρο τεχνικό έπιτελείο μελετά, κατασκευάζει καί άνεγείρει τήν κατασκευή σας, σύμφωνα μέ τούς Διεθνείς κανονισμούς Μελέτης καί κατασκευής Σιδηρών Έργων.

ΤΑΧΥΤΗΤΑ : Τό ΝΕΟ ΜΕΓΑΛΟ καί ΥΠΕΡΣΥΓΧΡΟΝΟ έργοστάσιο τού Κλάδου Σιδηρών κατασκευών στόν Άσπρόπυργο Άττικής, μπορεί νά καλύψει σχεδόν κάθε απαίτησή σας σέ μέγεθος καί μορφή έργου σέ χρόνο-ρεκόρ.

ΣΥΝΕΠΕΙΑ : Τό μέγεθος τής Έταιρίας μας, ή όργάνωσή της καί ή 20ετής έμπειρία της στόν Έλληνική καί ξένη αγορά σας έξασφαλίζουν πιστή έφαρμογή τής συμφωνίας.

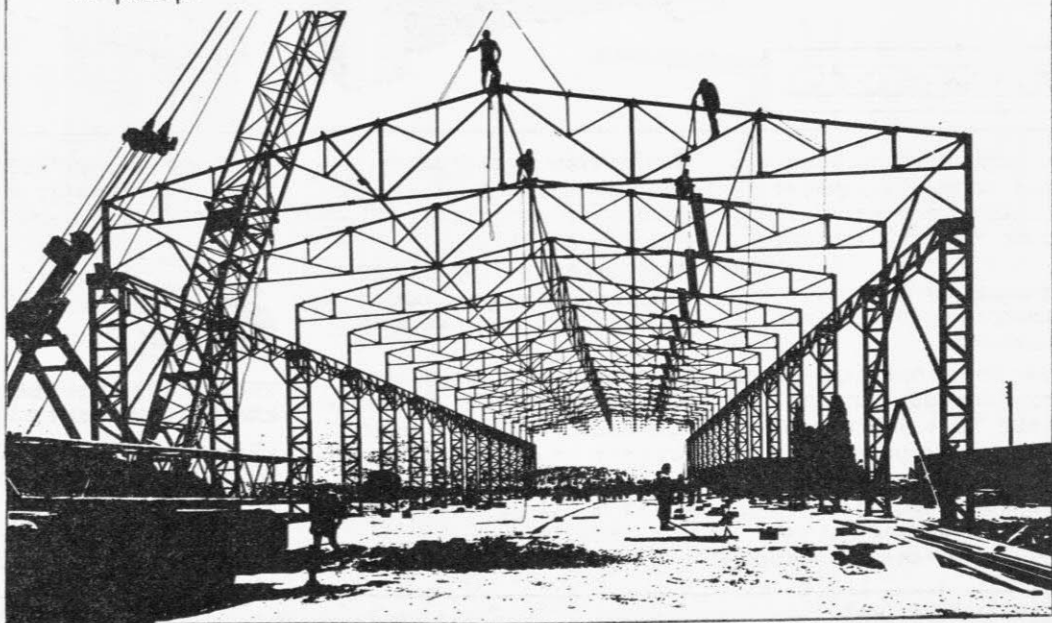
ΚΛΑΔΟΣ ΣΙΔΗΡΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

ΝΤΕΞΙΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.

ΑΘΗΝΑΙ - ΕΡΜΟΥ 8 - ΤΗΛ. 32.38.435

ΘΕΣ/ΝΚΗ - ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 18 - ΤΗΛ. 277.421

ΓΙΟΡΤΑΣΤΙΚΟ

Τό **ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ** (ΕΔ) του ΤΕΕ πανηγυρίζει τα 20 του χρόνια και τό χιλιοστό του τεύχος.
 Έξω καί 10 χρόνια, σ' όλα τά τεύχη του καί στά περισσότερα επί τ' άλλα, τά παλιά, των πρώτων 10 ετών, τά βρήτε διαφήμιση του ΔΠΠ.
 Τό ΔΠΠ γιορτάζει, καζί μέ τό ΕΔ, άλλα... τά 30 του χρόνια (από τό 1949) καί τους 30 του τόμους.

Σήμερα πωλούνται :

Τό ΕΦΗΜΕΡ - ΣΕΠΤ - 78	(Τιμή, μέχρι 30.6.78)	Δρχ 6500
Η ΠΛΗΡΗΣ ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΤΟΜΩΝ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1964...1978		Δρχ 3100
Μοναχένιοι τόμοι των ετών 1964...1973, Έκαστος	"	200
Διπλοί τόμοι των ετών 1974/5 καί 1976/7, Έκαστος	"	400
Τόμος ΔΠΠ 78	"	300
" ΚΑΙΡΑΤΙΣΜΟΣ, 2 ^η έκδοση	"	500
" ΜΕΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ	"	200
" ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	"	100
" ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ	"	400

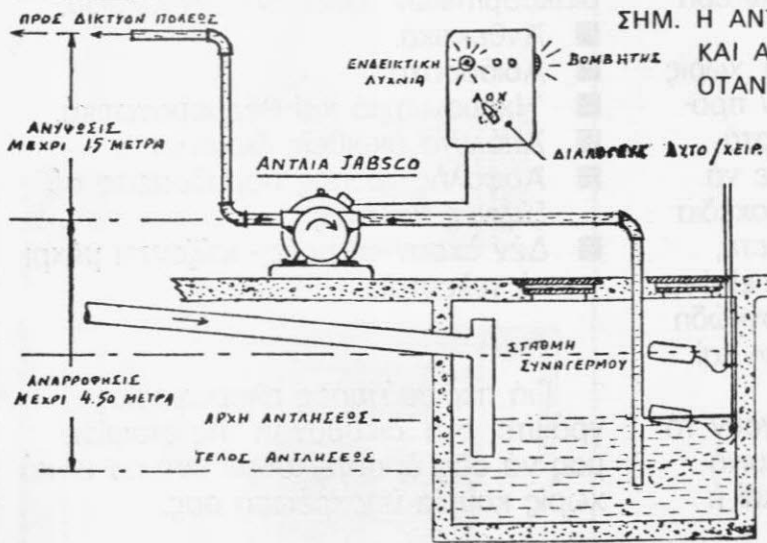
Διαρκές Τεχνικόν Ημερολόγιον
 ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ
 Χάρης ΣΠΑΘΡΗΣ Διπλ. Μηχανικός
 Αθήνες 402 Δράκου 28 Τηλ 922 4800
 Βούλα Αττικής Ναυσιμαχίας 4 Τηλ 895 9961

ΜΕΓΑΛΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΑΛΗ

ΚΟΝΤΑ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟ
 ΕΚΤΑΣΗ 14.000 Μ² ΕΝΤΟΣ ΖΩΝΗΣ

- ★ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΓΙΑ :
  - ◆ Τουριστικό ξενοδοχείο
  - ◆ Νεοσκαμείο — Θεραπευτήριο
  - ◆ Διδακτήριο — Όρφανοτροφείο
- ★ ΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΝΟΣΙΜΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ
- ★ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ :
  - ◆ Στο τηλέφωνο 36.30.196
  - ◆ Σέ προσωπική συνάντηση

ΤΥΠΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΑΝΤΛΗΣΕΩΣ ΛΥΜΑΤΩΝ

για αμεση και συνεχη αντληση απλη χρηση ευκολη συντηρηση
αντλια JABSCO

ιδεωδης για βοθρους και λυματα

Α. ΛΕΩΝΙΔΟΠΟΥΛΟΣ Κ ΣΙΑ ΕΠΕ.
 ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 55 κ ΑΡΤΕΜΗΣΙΟΥ - ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
 ΤΗΛ. 411.3817-18 ΤΕΛΕΞ 212835

Νέα τεχνική στήν οικοδόμηση έγχρωμα διακοσμητικά τούβλα Πλινθοχρώμ

Τά έγχρωμα διακοσμητικά τούβλα Πλινθοχρώμ, είναι ή πιά σύγχρονη τεχνική στήν οικοδόμηση. Άλλάζουν ριζικά τήν εμφάνιση τών κτιρίων, τήν κάνουν ασύγκριτα ώραιότερη και ταυτόχρονα άπλοποιοούν και κάνουν οικονομικώτερη τή διαδικασία κτισίματος. Γιατί:

1. Τά ίδια τά τούβλα Πλινθοχρώμ, χωρίς καμμία επικάλυψη, άποτελοούν τήν πρόσωση τοϋ κτιρίου. Έτσι, τά χρώματά τους, οί συνδυασμοί πού μπορεΐτε νά κάνετε μέ αυτά, και τά διάφορα σχέδια σύμφωνα μέ τά όποια θά τά κτίσετε, σχηματίζουν μιά άπίθανα όμορφη εικόνα και χαρίζουν άκόμα και στά πιά όγκώδη κτίρια, ξεχωριστή «προσωπικότητα» και γοητεία.

2. Τά τούβλα Πλινθοχρώμ καταργοούν τό δεύτερο έξωτερικό τοίχο μέ τά κοινά τούβλα. Κτίζονται στή θέση του και ή

πρόσωση είναι... έτοιμη. Οϋτε έπιχρίσματα, οϋτε βαψίματα οϋτε βέβαια και συντήρηση. Έτσι, μειώνεται τό οικοδομικό κόστος.

Άλλα πλεονεκτήματα τών έγχρώμων διακοσμητικών τούβλων Πλινθοχρώμ:

- Άνθεκτικά.
- Άδιάβροχα.
- Ήχομονωτικά και θερμομονωτικά.
- Άπόλυτα άκριβείς διαστάσεις.
- Άσφαλής τρόπος παραδόσεως σέ ξύλινες παλέτες.
- Δέν έχουν φθορές - κτίζονται μέχρι τό τελευταίο.

Γιά περισσότερες πληροφορίες γράψτε στή διεύθυνση τής εταιρίας μας νά σας άποστείλουμε έντυπο υλικό χωρίς καμμία ύποχρέωσή σας.

 ΠΛΙΝΘΟΧΡΩΜ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Τ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Α Β.Ε.Ε. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑΙ & ΕΜΠΟΡΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΜΕΤΑΞΑ 1 - ΕΥΟΣΜΟΣ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΗΛΕΦ. (031) 762683 - 762648
ΤΕΛΕΧ 41542
ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΠΛΙΝΘΟΧΡΩΜ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ: ΣΠΕΥΣΙΠΠΟΥ 45 (140) ΤΗΛΕΦ. ΑΘΗΝΩΝ (01) 742820

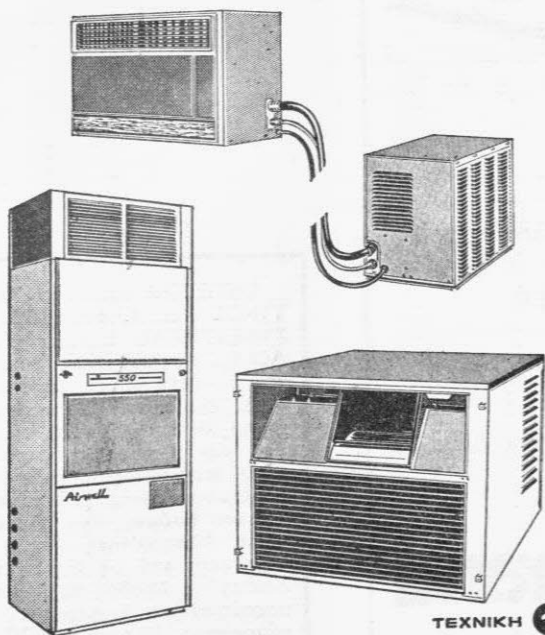
ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ

AIR CONDITIONING

- Συσκευές Δωματίου 5.500 - 20.000 BTU/H
- Συσκευές Δωματίου τύπου SPLIT SYSTEM 9.800, 11.600 BTU/H
- Κονσόλες υδρόψυκτοι 10.800, 16.000 BTU/H
- Αυτόνομοι κλιματιστικές συσκευές κεντρικού τύπου (PACKAGED) 3-22½ TR
- SPLIT SYSTEM κεντρικού τύπου 3-7½ TR

Συσκευές έτοιμοπαράδοτοι
Χαμηλές τιμές
Έγγυηση - Συντήρηση.

AIRWELL
ANKE

ΤΕΧΝΙΚΗ

ΑΝΔΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Ε. Π. Ε.

Λ. Συγγρού 9 Αθήνα 403

ΤΗΛ. 9229462 - 9233346

Συγκολλήσεις και επισκευές
σκυροδέματος με
BETON-SOL 204.

Δεξαμενές κάθε τύπου και
μορφής, για κάθε υγρό ή
στερεό, από ελαφρό, ανθεκτικό
GLASS-IN (FIBREGLASS).

Δάπεδα για βιομηχανίες,
γκαράζ, πλοία, αμφιθέατρα,
χωρίς αρμούς, μεγάλων
μηχανικών και χημικών άνοιχτων,
σε οποιοδήποτε χρωματισμό, με
BETON-SOL 301, 302.

Προστατευτικές επικαλύψεις
και επενδύσεις δεξαμενών με
CHEM-SOL 204, 301, 306I.
GLASS-IN (FIBREGLASS).

Άρμολογήσεις κάθε τύπου για
κτίρια και κατασκευές,
με **ARMO-SOL.**

Στεγανοποιήσεις για δώματα,
ζαρτινιέρες, πισίνες και
στεγανολεκάνες, με
BETON-SOL 304, και
GLASS-IN (FIBREGLASS).

Υλικά **MAR-SOL**
για επισκευές και κατασκευές
σκαφών.

Κονιάματα οξύμαχα
και αλκαλίμαχα
CHEM-SOL 2041, 2112.

Πλαστικότυποι σκυροδέματος
GLASS-IN (FIBREGLASS).

Ηλεκτρομονωτικά υλικά
ELECTRO-SOL.

Πρόσθετα βελτιωτικά
σκυροδεμάτων και κονιαμάτων
LANCO και **ACTI.**

Πλαστικά μέταλλα για έπι-
σκευές και συγκολλήσεις κάθε
τύπου μεταλλικής κατασκευής.

Έποξειδικές κόλλες δύο συ-
στατικών για κάθε τύπου συγ-
κολλήσεις και επισκευές.

ΜΟΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ
ΓΛΑΥΚΟΥ 3, ΑΜΦΙΘΕΑ, ΠΑΛ. ΦΑΛΗΡΩΝ
ΤΗΛ. 94.20.306 - 94.20.327

κυκλοφόρησε ο ελληνικός κατάλογος

- Περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες τεχνικές πληροφορίες για τὰ προϊόντα Legrand.
- Πολλά προϊόντα παρουσιάζονται για πρώτη φορά στην ελληνική αγορά.
- Ο κατάλογος Legrand είναι πολύτιμο βοήθημα του μηχανικού.

Έπικοινωνήστε μαζί μας να σᾶς τὸν στείλουμε ἀμέσως δωρεάν.

legrand

Ελληνική Λεγκράν Ε.Π.Ε., Κρέμου 149-151, Καλλιθέα Ἀθήνα Τηλ. 9520728

ΖΗΤΕΙΤΑΙ παρὰ τῆς «ΚΩΝΣΤΑΝ ΤΙΝΟΣ Δ. ΚΑΨΑΜΠΕΛΗΣ καὶ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ» Ε.Π.Ε. ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ, πραγμ. πείρας 5—10 ἐτῶν εἰς μελέτας καὶ ἐπιβλ. ἐγκ)σεων ἀξιολόγων οἰκοδ. ἔργων, δι' ἐπίδρασιν 20 μηνῶν περίπου τῶν ἠλεκτρολ. ἐγκατ. πολυορόφου συγκροτ. κατοικιῶν, εἰς Ἄμψου Ντάμπι, Ἦν. Ἀραβ. Ἐμιράτα. Ἀπαραίτητη καλὴ γνώσις Ἀγγλικῆς καὶ δὴ τῆς σχετ. Τεχν. ὀρολογίας. Μισθὸς πολὺ καλός, εὐπρεπὲς κλιματ. διαμέρισμα, κλιματ. αὐτοκίνητο. Πληροφ.: 9.30 — 2.30 δίδα Σκυριώτου.

Τηλ. 36.21.216, 36.01.481.

Ἀπαραίτητον διογρ. σημείωμα.

TEE